

VIII 9 $\frac{1}{2}$ 2475

ГОДИШЕНЪ ОТЧЕТЬ

НА

ВАРНЕНСКАТА ДЪРЖАВНА МЪЖКА ГИМНАЗИЯ

„ФЕРДИНАНДЪ I“

ЗА 1896—97 УЧЕБНА ГОДИНА.

2787 III 2/46

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Нуждата отъ препаратори при Естествописческитѣ Кабинети въ училищата ни. Отъ Б. Дасидоевъ.
2. Две думи за Първа Юстичнаца. Отъ М. Ивановъ.
3. Кратъкъ Отчетъ за минулите години. Отъ директора Ив. М. Гюлмезовъ.
4. Годишенъ Отчетъ за 1896/97 година. Отъ директора Ив. М. Гюлмезовъ.

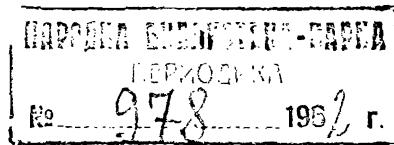
ВАРНА,

Печатница «Взаимностъ»

1897.

P4630

37(05)

A. НЕОФИЦИЈАЛЕНЪ ОТДЕЛЪ

Нуждата отъ препаратори при естествоисторическите кабинети въ училищата ни.

Покрай онази въпроси за подигане учебното дѣло у насъ, първостъпненото значение на които е ясно за всѣкиго, има и такива, дѣто, като не сѫ повдигани въ чуждата учебна литература, защото нѣматъ особено значение срѣдъ културните условия на западното общество и училище, показватъ се на пръвъ погледъ и при повърхностно дарене и за насъ сѫщо тъй маловажни, второстъпеници, на дори десетостъпеници, и затова не сѫ разглеждани въ печата ни. Обаче, като отразимъ тия въпроси въ огледалото на мѣстнитѣ ни условия и се вгледамъ по внимателно въ тѣхъ, нихната вѣжностъ ще исчезне тъй спло, че ще трѣбва да ги поставимъ въ реда на първостъпненитѣ училищни въпроси и да ги прѣдадемъ на иерого за разрѣщение. Такива, по моето скромно мнѣніе, сѫ въпроситѣ за препараторитѣ при естествоисторическия ни кабинети, за учителите-лѣкари въ училищата ни, за прѣнодаванието на музиката у насъ и пр. Но първия отъ тѣхъ — въпроса за препараторитѣ по Естествоистория въ училищата ни—искамъ тукъ иакратко да сиодѣлъкъ мислите си съ тия, които се интересуватъ отъ него, а тъй сѫщо да обиратъ вниманието на почитаемото Министерство на Народното Просвѣщене върху тоя твърдъ важенъ предметъ.

Почти всѣко наше срѣдне училище има повече или по малко естествоисторически пособия, които, изтуряни въ единъ шкафъ или въ една стая, носятъ названието кабинетъ по естествените науки. Нито единъ отъ тѣхъ, колкото богатъ и добре уреденъ да е той, непостига напълно даже онази цѣль, за която непосредствено е назначенъ, защото, като нѣма препараторъ при него, нашинскагъ видове отъ трите природни царства, що сѫ тамъ, не сѫ сбирани и приготвявани у насъ, защото по сѫщата причина много отъ нужнитѣ за кабинета нови екземпляри немогатъ да се набавятъ и защото безъ препаратори подложенитѣ на развали стари препарати не могатъ добре да се предизвзватъ и поправятъ.

Съ малки исключения, всички естествоисторически препарати въ нашите училища се доставятъ отъ странство. Тѣ нѣматъ опова значение и немогатъ да дадатъ онази пълна полза, както

ако се набавих отъ нашата флора, фауна и минерална областъ и се пригответъх въ кабинетите ни по Естествена История. Препарата отъ странство остава нѣкакъ чуждъ въ очи на ученика; той гледа на него ве съ всичкия си интересъ и затуй не тъй силно се запечатва въ паметта му мѣстонахождението, па и бѣлѣзитъ на вида, който представя препарата. Когато пъкъ ученика разглежда индивидъ или кжъ събранъ отъ околната мѣстностъ и пригответъ въ училището, та му се каже или самъ прочете на етикета, дѣ е събраниъ, покрай другото, у него се поражда по силно желание и насырчение въ спурна сполука, той самъ срѣдъ природата да види дадения видъ, да го улови или събере и затова внимателно разглежда неговите бѣлѣзи, грижливо запомня особеностите на живота му, мѣстонахождението му, начинътъ за ловенето или събирането му и всички други подробности, които преподавателя излага въ врѣме на урока. Поради туй, всички животни, растения, минерали, скали и окаменелости, нужни при преподаванието, ако се намиратъ въ отечеството ни, трѣба да се събиратъ отъ най близките до наше мяста или поне отъ разните като на България, а подиръ да се пригответъ и запазватъ въ кабинетите при училищата ни. Да се натоварватъ съ това самите преподаватели по Естествена История е немислимо: Тѣ нѣматъ нужното врѣме нико да добилятъ вѣница въ иекуство на таксидермията, нико посль да го прилагатъ за обогатяване на кабинета. И най ревностния преподавателъ има възможность да добавя, и то бавно, само такива помагала, за приготвянето на които не се иска много врѣме и особено иекуство. Той може удовлетворително да съставя ботанически, геологически и ентомологически сбирки, да прави микроскопически препарати и пр., особено, ако се пообѣдчи отъ другите занятия и при туй, работятъ двама или трима, та си раздѣлятъ труда. Но ноголѣмата и трудна работа за постигане горната целъ очаква своята специални работници — препаратори по естественинитѣ науки. Само тѣ успѣши могатъ да пригответъ зоотомически препарати, да запазватъ въ спиръ разните животни и да излѣватъ грѣбначнитѣ. Значението на препараторите се услъга, като знаемъ, какво посрѣдствомъ тѣхъ ще имаме не само под-полезни, но онце и по-силни препарати. Нещо доказване че, кога препаратите се доставятъ отъ странство, струватъ много по-скъпо, отъ колкото, като се пригответъ у насъ. Ако трѣбвахъ за това примѣри, бихъ привель стотини факти изъ естественноисторическия кабинетъ при Варненската гимназия, които показватъ, че животни приготвени у насъ излизатъ съ цѣна 3—15 пъти по ниска отъ тая, която за едните видове е указана въ каталогизъ на европейските фирми.

Въ кабинетите ни по Естествена История линесватъ много животни отъ нашата природа, които се преподаватъ на програмата въ I-ви и IV-ти класове, а на зрѣлостъ исинтъ учениците трѣба да ги разпознаватъ. По сдриятъ отъ тия животни

не се изамиратъ и въ най-богатите ни кабинети. Поради високата имъ цѣна и скъпия имъ транспортъ тѣхъ не доставяме и отъ Европа; а като знаемъ, че се изамиратъ у насъ, утѣшаваме се, какво ученика ще има случай да ги види самъ негдѣ вънъ отъ училището. Но понеже нѣмаме въ страната си зоологически градини и богати менажери, рѣдко още като ученици можемъ видѣть само нѣкое и друго нашическо животно и затова излизаме отъ училището безъ ясни понятия и съ оскѣждани познания за нашата фауна. Да допуснемъ, че вълци, мечки, лъсици, сърни, орли, муруни и нѣкоги други по едри наши животни всѣки отъ насъ може да види и вънъ отъ училището и тогава ще прѣчисти, попълни и уясни слабите си понятия за тѣхъ; но тюлени, делфини, акули, диви котки, видри, лебеди, fazani, глухари и пр. и пр., които крѣстосятъ нашите морета, гори и полета, твърдѣ рѣдко нѣкой отъ насъ нѣкаждѣ може да срѣти и затова тѣ ни оставатъ въ ума за дълго или за винаги само по разкази, книги и картини и то тѣй мѣгъяво, че ако нѣкога видимъ тия животни, въ повечето случаи, не само неможемъ ги разпозна, но за нѣкоги отъ тѣхъ, на пр. за тюленита, акулите, глухарите и пр. ще останемъ засрамени, дѣто въирѣши срѣдните ни образование незнамъ, какво тия животни се срѣщатъ и по нашите мѣста. Затова, кабинетите ни трѣбва да се снабдяватъ съ всички позабѣдѣтелни мѣстни животни, та учениците да се запознаватъ още на врѣме съ тѣхъ. Туй ще стане и по ползовито и по ефтено, ако тия животни се приготвятъ въ самите кабинети. А за тая цѣль нуждата отъ лице съ специална подготовка и свободно врѣме се усъща най-силно. За да се приготвятъ такива едри животни въ кабинетите имъ, препараторите въ училищата ни се оказватъ необходими.

Извѣстно е, че препараторите по Естествена История съ течението на врѣмето отъ употребление, оғь извѣтряване, отъ влагата и дѣйствието на инсектите се развалиятъ. Тѣ трѣбва да се прѣглеждатъ, прѣдиазватъ, поправятъ и замѣниватъ съ нови; иначе всички животни и растения въ кабинетите имъ, за доставяните и приготвяните на които се харчватъ хиляди левове, сѫ уречени на затриване. Тѣй, вече една значителна част отъ напълнените имици, приготвени въ синиръ и иници животни и изсушени въ насъкоми и растения въ Варненската гимназия, а както констатира г. Табаковъ въ тазигодишния си рапортъ до г. г. министра^{*)}, и много препаратори въ други училища сѫ вече изхвѣрлены отъ кабинетите, като негодни да се употребяватъ при преподаванието или да фигуриратъ въ сбирките, а още и като опасни да заразятъ останалите здрави екземпляри. Мисляхъ, какво причината да се повреждатъ препараторите въ училищата имъ, лежи повече въ отсѫтствието на гржи по тия препаратори, следѣ като се приготвятъ, отъ колкото въ обстоятелството, че

^{*)} Гл. «Уч. прѣгледъ», Юни стр. 581.

не съх били добре принарирани, както това казва г. Табаковъ^{**)}) за нѣкои препарати въ Русенската и Варненската междии гимназии, защото при условията, въ които се памиратъ напитъ кабинети и най добре пригответъ на западъ препарати слѣдъ врѣме пакъ се развалиятъ, когато, напаки, и по слабитъ препарати, като се прѣдиазватъ, и ремонтиратъ отрайватъ за дълго врѣме. Но не и прѣподавателитъ по Естествена История искали да обвинятъ, дѣто не прѣдпазватъ отъ развали старите принарати. Отъ ония знаѣ, че при всички усилия на прѣподавателя, като се вземе прѣдъ видъ врѣмсто, съ което располага той, задачитъ, които му прѣдстои, още — незгодността на помѣщението им, от欠缺ето на икафове и пр., той остава слабъ въ борбата съ агентитъ, които похабяватъ препаратитъ. Само ако при кабинетигъ имаше препаратори, които да работятъ задружно съ прѣподавателитъ, борбата имъ безъ особени усилия щѣше да почи постоянно вѣнеца на побѣдата и никой препараторъ не щѣше да се развали. Слѣдователно, при естествоисторическите им кабинети е потрѣбенъ препараторъ, който, освѣнъ другото, ще поправя и замѣства съ нови похабенитъ препарати и ще прѣгледва и прѣдпазва здравитъ.

Отъ казаното до тукъ истича, че, за да се поставятъ кабинетитъ им по Естествена История даже на онова равнище, щото да удовлетворятъ само на най необходимите познавания, т. е. да съдържатъ всички природни артикули, що се изучаватъ въ училището и се намиратъ въ страната им и да ги назъждатъ въ здраво състояние, не съх достатъчни, както за сега е, само прѣподавателитъ по Естествениште науки. Работата, която прѣдстои на учителя по Естествознание у насъ е тѣй голъма и прѣпятствията, които срѣща съ тѣй силни, че той може да се труди безъ почивка и пакъ самъ не ище се приближи до цѣльта, която морално е задълженъ да гони. На западъ, дѣто въ всяка страна има търговски къщи, които приготвятъ мѣстни и ефтели препарати, дѣто живѣятъ множество любители колекционери, дѣто се срѣщатъ зоологически и ботанически граници и музей съ акварии и терари, менажерии и оранжерии съ европейски и екзотични животни и растения, дѣто съх устроени зоологически станции, дѣто университетътъ съ богати естествоисторически кабинети съ по на често, дѣто най подиръ самитъ помѣщението на училищата способствува да се занавзватъ принаратитъ, учителя съ малъкъ трудъ тържествува и въ класа и въ кабинета. Какво да кажемъ за насъ, дѣто отсѫствуватъ всички горни условия? Струва ми се, излишно е да подчерквамъ, че да се облечи трудъ на прѣподавателитъ по Ест. История трѣбва да се назначатъ специални препаратори при кабинетитъ по той клонъ въ училищата им. Иначе, като оставимъ всичката работа на прѣподавателитъ, ще трѣбва малко ико да ги освободимъ отъ

^{**) Ibid стр. 681.}

длъжността, за която съм предназначени и да пръвърнемъ тъхъ въ препаратори, което не е желателно, защото не е полезно.

Нуждата отъ препаратори въ училищата ни се ражда не само отъ непосредственото назначение на естествоисторическия и кабинети, защото и значението на тия въела на Естествоизпанието не се изчерпва за насъ съ събирането и запазването само на ония мъстни природни видове, които тръбватъ при пръподаванието. Кабинетите по ест. науки нужно е да иматъ за нашата страна по широка задача. Добрѣ е, въ тъхъ да се запазватъ не само най необходимите екземплярове, но, по възможност, всички природни продукти отъ околността и, колкото е възможно, повече такива отъ разните краища на отечеството ни. Тъ тръбва, и лесно можътъ съ помощта на препаратори при тъхъ, да представяватъ работилници и музеи, въ които да се събира, запазва, изучава и излага всичко, що може, отъ природата на цѣла България. Тъ устроени кабинети ни ще дадътъ множество важни въ педагогическо, научно и икономическо отношение последствия. На бърза ръка ще поменѫ нѣкои отъ тъхъ.

При добъръ кабинетъ и работилница въ него, учениците по силно ще обикнатъ екскурзии; по любознательните ще си практикатъ колекции отъ животни и растения; а по ревностните ще се научатъ въ кабинета сами да си препариратъ по едри животни. По този начинъ ще имаме по добъръ успехъ по Естественна История въ училищата и ще изнущаме отъ тъхъ младежи съ любовъ къмъ природата, които пръвъ живата си ще умѣятъ да употребятъ по полезно и по приятното свободното си време, като си правятъ сбирки и наблюдаватъ и изучаватъ естеството.

Върху значението на пълния кабинетъ по Ест. История за самите пръподаватели по тоя пръдметъ казахъ вече нѣколко думи по горѣ. Тука ще прибавямъ, че той е не само най доброто ръководство, но и най силното настърчение въ огромната работа на истинския учителъ по природните науки. Койго е пръподавалъ тия пръдмети въ училища съ богатъ и въ такива съ бъденъ или никакъвъ естествоисторически кабинетъ, знае, какъ влияятъ кабинетите върху охотата за работа. Още, — ако при кабинета има препараторъ, пръподаватъ съ неговата помощъ ще може на врѣме да си набавя и запазва въ достатъчно количество ония екземпляри, които при доброто пръподаване всѣки ученикъ тръбва да разглежда и наблюдава въ врѣме на уроцъ.

Кабинетите по ест. история могатъ и желателно да иматъ значение за общеноародното образование. Когато въ известни училища празници пътятъ и добре уредени кабинети се оставятъ отворени за публиката, тъ се пръгъватъ съ любопитствъ народъ, който почерпва множество полезни свѣдѣния и си отива съ приятни впечатления за самото училище. Тъ, благодарение на това, че прѣди три години въ Варденската гимназия е имало

препараторъ, който е приготвилъ около 500 птици и нѣколко бозайници, тая година на 11-ий Май, когато кабинетите се отвориха за гражданинът, естествоисторическиятъ заранъта до късна вечеръ не се испразваше отъ разнородна публика, която съ голѣмо любопитство разглеждаше всичко и жадно слушаше разговори за живота на иѣкои животни, за ползата, врѣдата или опасността отъ тѣхъ и т. н. Като послѣдствие отъ тоя признакъ прѣподавателите и по късно сѫ посрѣдъщи гости селяни любопитни да видѣятъ естествоисторическата кабинетъ, и сѫ получавали подаръци за кабинета отъ разни лица.

Когато въ кабинетите ни може да се събира и запазва всичко отъ околносъта и отъ нашитъ кралица, очевидно е, че съ това ще се даде силенъ потокъ и непосредствена възможност да се изучи природата на отечеството ни, което и до сега въ естествоисторическо отношение е малко познато дори за специалисти.

Ако допустнемъ, че ще има препаратори въ всички междии гимназии и педагогически училища — дѣто има по голѣма нужда отъ тѣхъ — то тия училища следъ врѣме, като набавятъ за себе си нужното, могатъ постъпенно да снабдяватъ съ пъзвѣстни препарати всички учебни заведения въ града или окръга, дѣто сѫ чѣрпятъ. А отдѣлните кабинети ще могатъ да правятъ замѣна на това, което иматъ въ изобилие съ това, което никакъ нѣмать. Напр. Варненската гимназия ще може да доставя морски животни и крайбрѣжни растенія и да ги замѣнява съ смѣсени минерали, които въ по голѣмо количество може да набавя напр. Пловдивската гимназия, съ алпийски и др. растенія — напр. Софийската гимназия и т. н.

Европейските фирми за пособия по Ест. История и частните колекционери на западъ съ пълна готовностъ ще размѣняватъ свои европейски или екзотични видове, па и модели, таблици и др. пособия срѣчу наши пидемпции видове растенія и животни, които съ врѣме ще се пригответъ въ по голѣмо количество при кабинетите ни. По тоя начинъ, вмѣсто съ пари нашитъ гимназии ще се снабдяватъ съ нужните пособия много по-ефено чрѣзъ размѣна въ натура.

Струва ми се, вече показвахъ, макаръ и не тѣй ясно, че трѣбва да се гледа съ по друго око на нашите кабинети по Естествена История и па нуждата отъ препаратори при тѣхъ. Тѣ трѣбва да засматъ мястото на всичко онова, което спомага за изучаването на природата въ и вънъ отъ училището и което за жалостъ липсва у насъ. Сега естествоисторическите кабинети сѫ далечъ отъ тая висота и въ повечето случаи даже не отговарятъ на най-необходимите училищни нужди. А да се движатъ тѣй горѣ, лишенъ ижти ще повторихъ, най-практично е да се казначажтъ ионе при иѣкои отъ тѣхъ нужните препаратори.

Тия препаратори съ съдъйствието на пръподавателите по естественниятъ науки и при помощта на учениците слѣдъ врѣмсъ ще дадатъ такива резултати, които ще надминятъ съ цѣната си много пакти не само духовно, но и материално сумитѣ за поддържане на препараторитѣ. Въ заключение оставамъ съ на-дѣждата, че почитащомо Министерство на Народното Просвѣ-щене, което е по компетентно въ всички училищни въпроси, ще обѣрне нужното внимание и на въпроса за препараторитѣ въ нашите училища и въ скоро врѣме ще му даде правилно разреѣшане.

Варна, 17 Юлий 1897 г.г.

Б. Давидовъ.

Две думи за първа Юстиниана.

Още пръвъ 1894 г. младия историографъ и критикъ, А. Васильевъ, въ еписанието «Византійскій Временникъ» написа една, колкото научна, толкова интересна статия, подъ заглавие: «Въпросъ о славянскомъ произходѣніи Юстиниана¹⁾. Поводъ на почитания авторъ да напише тази статия е дало, прѣди това появившата се статия, пакъ по сѫщия въпросъ, отъ английския ученъ Брейса (Brace) почти сѫщеврѣменно, въ две списания; и то: въ «Archivio della Reale societa Romana di storia Patria» (vii X, tose. I—II, Roma 1887 an. p. 137—171) и въ «The English Historical review» (vol II, No. 8 Okt. p. 567—684, 1887 an.). Както казва самъ автора, нѣмалъ намѣреніе да ни запознава съ нищо ново, а само намѣрилъ за добре: «подѣлиться резултатомъ одного изъ новѣйшихъ историческихъ открытий»; а още по вече, че тѣзи «исторически открытия» на английския ученъ сѫ се били описаны въ списания, които не всѣкога, както казва автора, би могли да се иматъ на рабка. Ний нѣма тукъ да навождаме цѣлото излѣчение, което е направилъ автора отъ казаниетѣ две списания; а ще се ограничимъ само съ неговото мнѣніе по тоя въпросъ.

Прѣди да разглѣда Брейсовата статия по казания въпросъ, авторъ провѣрява, на какви основания и исторически данни, учениятъ приематъ Юстиниана Велики за славянинъ. Въ 1828 г., казва авторъ, учения библиотекарь при Ватиканската библиотека (*custos*), Николай Аллеманъ, съ издадъ съчинението на известния византійски писателъ отъ IV в., Прокопий Кесарийски «*Ανέκδοτα*», прѣведенено на латински отъ Аллемана «*Historia Arcana*²⁾», кояго снабдилъ съ прѣкрасни исторически и критически бѣлѣзки. Въ тѣзи бѣлѣзки³⁾ се споменува за нѣкаквѣтъ си Теофилъ аббатъ, учителъ на Юстиниана (*Theophilus Iustiniani praeceptor, abbas*) и за съставена отъ него биография на Юстиниана (*Iustiniani vita*); въ която се казва, че Юстинианъ се е родилъ въ време на царуването на императора Зенона (474—491) и въ времето на патриарха Акакия; а при края на царуването на Анастасия (491—518), на тридесетъгодишна възрастъ, Юстинианъ е дошелъ въ Цариградъ. Въ биографията се казва сѫщо, продължава автора, че много Юстинианови роднини сѫ се наречали съ особени имена; тѣй: сестрата на Юстиниана, майка Юстинианова, се е наричала Beglenitz; баща му, у гръцки писатели известенъ съ

¹⁾ Византійскій Временникъ, т. I, вып. 3 п 4, Спб.

²⁾ Nicolas Allemanni *Historiam Arcanam Procopis Bonum MDCCCLXVIII.*

³⁾ Ibid. Notae Allemanni Historicae.

името Σαρράτιος, се е наричалъ Истокъ; а самия Юстинианъ се е наричалъ Управда—Upravda... При горните бължки, казва почитания авторъ, последуващиятъ писатели са прибавяли нови, несъществуващи у Аллемана.

Понататъкъ, А. В., като сравнява Аллемановата *Iustiniani vita*, съ манускриптьта, намъренъ въ библиотеката при Бербериновия дворецъ и издаденъ — съ петнадесетъ обяснения — отъ Marnavich⁴⁾ и мнѣнието на Брайса по тоя въпросъ, казва:

I. Манускриптьта на Берберини е сѫщия, на който се е осланялъ и Аллеманъ, за *Iustiniani vita*, а отъ него, и подирните писатели.

II. Тозъ откъсътъ не е самата биография на Юстиниана, даже и не е извлѣчение отъ нея; нъ по всяка въроятностъ, сбирка отъ бължки за Юстиниана и основанитъ отъ него черкви.

III. Манускриптьта на Берберини и неговия *Explicationes*, издаденъ отъ Марнавича, въроятно въ Римъ, и, навѣрно, по рано отъ 1621 год.

IV. Фактътъ, че е сѫществувалъ въ оригиналъ *Iustiniani vita* и е билъ пазенъ въ единъ отъ Атонските монастири, неможе да се потвърди; защото, единствения свидѣтель за това е самъ Марнавичъ, а на неговитъ показания не трѣбва да се вѣрва.

V. Отождествяването на Богомила или Теофилъ, съ историческата личностъ Доминопът Софийски епископъ, повидимому, е безполезно.

VI. Ако допустнемъ, че оригинала за който е думата, се е намиралъ въ Атонската гора, поради славянските въ него имена, неможе да бѫде по старъ отъ XIV в.

VII. Легендите въ нашия манускрипть, сами по себе си, възможно е да сѫ по стари отъ XIV в.; нъ, да имъ се опрѣдѣли времето кога сѫ написани, по недостатъкъ на достовѣрни данни, съвсѣмъ невъзможно. Въ всѣки случай, тѣ сѫ се появили като резултатъ на смѣсенитъ български и сърбски легенди.

VIII. Нито едно показание на ръкописътъ нѣма възможность въ сегашната историческа литература; тѣй щото, мнѣнието за славянството на Юстиниана, което, благодарение на Аллемана, е сѫществувало толкова време въ историческата литература, сега трѣбва да се признае за неоснователно. Тозъ откъсътъ завежда ни въ цикълътъ на славянските легенди, свързани съ името на Юстиниана, както други славянски легенди съ името на Александра Македонски, аквитански съ името на Карла Великий, германски съ името на Теодориха и Атила, британски съ Артура, а италянски съ Тотила“.

И тѣй, по мнѣнието на уважаемия авторъ излиза, че Юстинианъ Велики не е билъ славянинъ, а, но всяка въроятностъ,

⁴⁾ *Explicationes quorundam nominum quae leguntur in pricedente fragmento observatae per Ioannem Tomeo Marnavich Canonium Silensem.* (Виз. Времениникъ, т. I вып. 3 и 4, стр. 475).

происхождалъ отъ нѣкое Илирско племе, което тогава е населявало онѣзи частъ на Балкански полуостровъ, отъ кадѣто е билъ родомъ Юстинианъ. Отъ начало още казахме, че нѣма да говоримъ нищо по тоя въпросъ, а само ще наведемъ мнѣнието на автора по него. Като паралель на горния въпросъ, ний считаме въпросъта за мѣсторождението на Юстиниана, а заедно съ него и въпросъта за основната отъ него архиепископия, който се явява самъ по себе си, щомъ стане дума за мѣсторождението му. За него именно въпросъ, макаръ и да се счита, горѣ-долу, за разрѣщенъ, ще кажемъ нѣколко думи само. Нѣ, като казахме по-горѣ „паралель“ ний не искаемъ да кажемъ, че непременно единия въпросъ върви съ другия, и обратното; нито пѣкъ, че единия въпросъ неможе безъ другия. Това сѫ два отдѣлни въпроси, които поддѣлжатъ на особенни исторически изслѣдвания. Въпросътъ самъ по себе си се явява, спорѣдъ настъ, щомъ се узнае за происхождението на Юстиниана, да се знае и за неговото мѣсторождение.

Наехме се да кажемъ нѣколко думи по въпроса за архиепископията рїма *Iustiniana*, а заедно съ него и за мѣсторождението на Юстиниана, не че го смѣтаме за неразрѣщенъ, или че не е казано за него до сега нищо; напротивъ, той въпросъ, както и онзи за происхождението на Юстиниана се смѣта вечъ за разрѣщенъ. За освѣтление на читателитѣ, ще наведемъ само мнѣнието на нѣкои отъ автори⁵⁾, които сѫ писвали по въпроса за мѣсторождението на Юстиниана, или пѣкъ само сѫ се закоевали до него, като прибавимъ още и нѣкои свои лични наблюдения на мѣстността, която спорѣдъ Юстиниевия съврѣменникъ Прокопия, се приема се негово родно мѣсто.

Историята и историческите данни, твърдѣ ясно ни чертаятъ положението на Балкански полуостровъ, когато на Византийскій прѣстолъ е стѫпилъ императоръ Юстинианъ, за когото ни е тукъ лумата. Той е дошелъ именно въ онѣзи времена, когато византійското правителство вечъ бѣ испущило, тѣй да се каже, цѣлия полуостровъ и бѣ го оставило на неговата сѫдба и произволътъ на грабителите — а е глѣдало само да закрѣпи столицата си. Юстинианъ, тоя великиятъ реформаторъ, законодатель и войникъ, съ голѣмо умѣние и усилия е можалъ да повърне полуострова пакъ подъ властта на Византия. Даже и нѣщо повечѣ. Той утвѣрдила властта на Империята на полуострова, още за читаво едно столѣтие. Между друго, за да запази държавата си отъ външни нападения, намѣрилъ за добрѣ да възобнови старите крѣости и да построи нови. Историкътъ Прокопи, неговъ съврѣменникъ, наброява до 600 нови и подновени отъ Юстиниана крѣости, между които сѫ крѣостта *Tauresium* и рѣта *Iustiniana*⁵⁾) Юстинианъ намѣрилъ за добрѣ още, што, религиозния центъ на полуострова, който до тогава е билъ въ *Sirmium*; а сестрѣ,

⁵⁾ Procopii Caesareensis. De aedificiis Iustinianus. Venetijs MDCCXXIX anno lib. IV, c. I p. 538—39.

подиръ като тоя градъ е бил разрушенъ и пренесенъ въ Со-
лунъ⁶⁾ да го прънесе въ подновеня отъ него градъ и, съ съ-
гласието на всички митрополити и патриарси, учредилъ нова
архиепископия, която нарѣкъла *prima Iustiniana* и на която под-
чинилъ епархията: Дакия (*Mediteranca et ripensis*), Вгора Мизия,
Дардания, Превалитания, Македония и една част отъ Панония⁷⁾.
На новия архиепископъ Юстинианъ е далъ право, чрезъ *Novella XI*,
издадена прѣзъ 535 г. отъ самия него, да има най-висша
власт въ казаните провинции: да поставя митрополити и епи-
скопи въ подвѣдомствените си епархии — а той да се избира
отъ съборът на митрополитите си и, никой другъ архиепископъ
да нѣма никаква власт надъ него. Въ самата *XI Novella* четемъ:
«Decernit Iustinianus, ut primae Iustinianae patriae nostrae, pro tem-
pore saeclo sanctus amistes non salum metropolitanus, sed etiam
archiepiscopus fiat, et ceterae provinciae sub ejus sint auctoritatæ:
Dacia ripensis, nec non Moesia secunda, Dardania et Prevalitania
provincia et secunda Macedonia pars etiam secundæ Macedoniæ⁸⁾.
Въ тозъ документъ намирале, освѣнъ властъта въ кои провинции
именно се е простирадла на тоя архиепископъ, и друго, което се
за насъ по-важното, че тъзи архиепископия е била основана въ
отечеството на Юстиниана (*patriae nostræ*). Той фактъ ни го под-
твѣрдава и историкътъ Прокопи, Юстиниановъ съвременникъ: у
него четемъ: «Ut paucis absolvam urbs eit magna frequens, rebus
omnibus lacte, e jure Metropolis universæ provinciæ . . .» а малко
по-надолу четемъ: «Juxta cundem locum (do Taresium), urbem
nobilissimum condidit e Iustinianam primam . . .»⁹⁾.

На основание горните данни, всички посѣдующи автори се
съгласяватъ, че *новата* архиепископия Юстинианъ основава въ
своето си родно място; само че, спорѣдъ Хана¹⁰⁾ поради нѣ-
кои двоемислици един приематъ Taresium за родно място на
Юстиниана, а други Bederiana¹¹⁾. Обаче, както ще видимъ на-

⁶⁾ L. A. Gebhardi Geschichte des Reichs Bulgarien. Brün, t. 137., p. 11; А.
Будицовичъ. Нѣсколко миселъ о греко-славянскомъ характерѣ дѣятелисти съ
еф. Кир. и Методия, стр. 110.

⁷⁾ М. Дриновъ Исторически прегледъ на Бълг. църква 1869 г. стр. 4—5;
Голубинскій С. Краткий Очеркъ Исторіи правосл. церкви. Москва, 1841 г.
стр. 58; L. A. Gebhardi Geschichte des Reichs Bulgarien и пр. т. 137, р 21; Ед.
Габронъ История упадка и разрушений Рим. империи (руски преводъ отъ В. И.
Невѣдомскаго) т. IV, 1854 г., стр. 306.

⁸⁾ Zacharie von Lingenthal. Beiträge der bulgarische-kirche 1864 p. 6.

⁹⁾ Procopii Caesarense etc lib. IV . . 1, p. 438—439.

¹⁰⁾ Ханъ. Reise von Belgrad nach Salonique etc. p. 60, 95 и 97; ibid Ну-
тованье краъзъ поречину Дрине и Вардаръ (сръбски преводъ отъ М. Н. Ичићъ)
у Београду 1876 г. стр. 207—209.

¹¹⁾ Corpus scriptorum Byzantinae. J. Malalas. Bonnae, 1831 p. 425.; Ша-
варикъ II, I. Славянски Древности (руски преводъ О. Бозянскаго). Т. II, кн.
I стр. 257—259; F. Racki. Naert Ingoslavianskich povijesti do IX stol. (Arkvíz za
Ingoslavjanskij povjesnicu, кн. IV стр. 241). Zagreb, 1857 г.; R. Rossler Uber den
Zeitpunkt der Slavischen Ansiedlung an der unteren Dunau. Wien 1873, p. 42; M.-r
le Beau Histoire de Bas-Empire en commençant a Constantin le Grande. Paris

долу, у Прокопия нѣма никакви двосмислици; нѣ, и да допуснемъ да ги има, пакъ тѣ не би повредили никакъ; защото, както тогава дѣвъ крѣпости, тѣй и сега дѣвъ села, освѣнъ че сѫ близу до друго, нѣ сѫ близу и до самия градъ. Обаче на основаніе славянското име на Юстиниановия уѣдо Istokus, нѣкои автори търсятъ родното мѣсто на Юстиниана, въ нѣкое село Истокъ, което се е намирало на пѣтътъ между Охридъ и планината Ретина¹²⁾; спорѣдъ други пѣтъ, родно мѣсто на Юстиниана е билъ гр. Охридъ, или нѣкадѣ около него, и че, основаната отъ него архиепископия е Охридъ¹³⁾. Пуквинъ, единъ отъ поддържателитѣ на това мнѣніе, отива до тамъ, че всички други, конто търсятъ родното мѣсто на Юстиниана въ Кюстендилъ или София, нарича ги: «fort ignorant en Geographie», че не обрѣщали внимание на гр. Охридъ, който се е намиралъ въ Нови Епиръ, както това, ужъ, твърдѣлъ и самъ Прокопи¹⁴⁾. Въ Justiniani vita, назѣренъ въ Бербериновата библіотека, писанъ на илірски езикъ (litteres et characteribus Iliricis), отъ Богомила, насторъ и аббатъ въ манастира Св. Александъръ, въ Дардания, се казва, че Юстинианъ е билъ родомъ отъ Призренъ (in Prizrena¹⁵⁾). Не малцина отъ писателитѣ приематъ Кюстендилъ, или София, за родно Юстинианово мѣсто, или въ околността имъ; отъ кѣдѣто би трѣбalo да се приеме, че гр. Кюстендилъ или София да е билъ архиепископията първа Юстиниана¹⁶⁾.

По никакъвъ начинъ неможе да се приеме с. Истокъ за родно мѣсто на Юстиниана; тѣй като, това мнѣніе не е основано на никакви исторически факти: това е само едно предположение, основано на славянското име на Юстиниановия уѣдо Заратюс — Istokus, което мнѣніе днесъ се отхвърля съвършенно, като невѣрно¹⁷⁾. А колкото за гр. Охридъ, че съ билъ сѣдалище на архиепископията първа Юстиниана, че Юстинианъ да е билъ родомъ нѣкадѣ отъ Охридско, сѫщо неможе да се приеме; тѣй

MDCLXIV an. t. VIII, liv. XL. p. 506—507; Histoire de Justinien, par M. Izambert. Paris, 1856. c. VI, p. 39; Dictionnaire Encyclopédie, d' Histoire de Biographie, de Mythologie et de Géographie par Louis Gregoire. Paris, 1884 p. 1085. M. N. Bouillet. Dictionnaire universel d' Histoire et de Géographie. Paris, 1895 an. p. 975 et 1872 etc.

¹²⁾ Through Macedonia to the Albanian lakes, by Mary Adelaid Walken. London 1864 p. 135.

¹³⁾ L. A. Gebhardi etc. t. 137 p. 11 и 21 N. B.; За Юстинианова права на Охридска Архиепископия. Цариградъ, 1873. г. стр. 7; Историческое изслѣдваніе на Охридская и Илекеская архиепископии (прѣводъ отъ руски Н. Михайловскаго). Цариградъ, 1869 г стр 6—7.; Ханъ. Путованіе прозъ поречину Дрина etc. стр. 210

¹⁴⁾ F-C-P-L Rouquerville Voyage en Grèce. Paris. MDCCCLXVI an. t. III. p. 51

¹⁵⁾ Византійскій Временникъ. Спб. 1894 г. т. I, вып. 3 и 4 стр. 475.

¹⁶⁾ А. Гидфердингъ. Собрание Сочинений. Спб. 1886 г. т. 1, стр. 7. Notice; Голубинскій. Трактатъ Исторія Правъ Церкви. Москва 1871 г. стр 108—109.; Шаваринъ Слав. Древности. etc Т. II, ки I пр 257—259.; Е. Гибонъ. Исторія упадка и пр. т. IV с. 303. M-r le Bean. Histoire de Bas-Empire etc. p. 507 etc.

¹⁷⁾ Чети по-горѣ. стр. 10—12.

като, освънъ че гр. Охридъ се явява много по-късно въ историята, едва въ IX столѣтие съ днешното име; нъ и гр. Охридъ никой пътъ и при никакое распределение не е влизалъ въ провинциите наброени въ Novella XI, нито пъкъ въ Дардания, а е влизалъ въ провинцията съ старото име *Lychnidus* или *Дессаретия*¹⁸⁾. А колкото относително мнѣнието на Пуквила, че именно Охридъ е билъ съдалище на първа *Юстиниана* и, че Охридъ се е намиралъ въ провинцията Нови Етиръ, както твърдълъ, ужъ, и самъ Прокопи, не е върно. При тогавашното ръспредѣление провинциите на Виз. Империя, възможно е Охридъ да се е намиралъ въ казаната провинция; нъ Прокопи никадъ не твърди туй ищо. При това още, ще кажемъ, че въ околността на Охридъ нѣма села съ подобни имена¹⁹⁾ (разбиращи крѣости), нито пъкъ въ околността му има слѣди отъ водопроводъ; което нѣщо дѣйствително твърди Прокопи, както ще видимъ по-долу. Спорѣдъ свѣдѣннята на Анна Коминна, гр. Охридъ е билъ основанъ отъ българитѣ въ времето на царь Мокруса (Самуила), на мястото на стария градъ Ситионъ — при походътъ отъ Мокренската елита, измѣнили старото му име и го нарѣкли Охридъ²⁰⁾. Името, Охридъ, гръцки Ἀχρίδα, се споменува най-напредъ въ титлата на Охридски епископъ Гаврила, въ 879 г., който е присъствувалъ на Цариградски съборъ²¹⁾. Че гр. Охридъ много по-късно е добилъ названието първа *Юстиниана*, твърди ни единъ «новонаайденъ надписъ» въ Охридската църква Св. София²²⁾. Отъ тоя надписъ се вижда, че Охрид. Епископия, презъ втората половина XI в., до кадъ срѣдата на XII в. се е наричала само «ΑΓΙΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ»; а подъръ сѫ били прибавени думите първа *Юстиниана*, предъ Βουλγαρίας. Безъ да отиваме по-нататъкъ, мислѣкъ, достатъчно е да се увѣримъ, че въ гр. Охридъ не е била основана Юстинианова архиепископия, нито пъкъ самия Юстинианъ е билъ родомъ отъ Охридъ или околността му. А колкото за гр. Призренъ да се приеме за съдалище на казаната архиепископия, не съ възможно по никакъвъ начинъ; тъй като, лицето което е описано тъй наречената *Iustiniani vita*, въ легендарно и несъществуващо²³⁾.

Споменжхме по горѣ, спорѣдъ Хана и други нѣкои, да се приеми Taurisium, или Bederiana за родно място на Юстиниана, е произлизало отъ „двоимислицата“ у Прокопия. За да избѣгнемъ тъзи двоимислица, ще наведемъ самия пасажъ на Прокопия и, до колкото можемъ, ще се постараемъ да обяснимъ тъзи „двоимислица“⁴. Прокопи казва: «Castello, cui nomen Bederiana, vice-

¹⁸⁾ Пер. Списание. Срѣдецъ 1892 г. кн. XL, стр. 631—639.

¹⁹⁾ Мин. Сборникъ. кн. IV стр. 89—92.

²⁰⁾ Видлеотека «св. Климентъ» кн. V, стр. 29.

²¹⁾ Голубински С Краткій Очеркъ стс. стр. 58.

²²⁾ Пер списание. Срѣдецъ 1892 г. кн. XXXII и XXXIII, стр. 360.

²³⁾ Чети на стр. 11, т. VIII.

num erat Taresium, ubi natus est» (Юстинианъ²⁴). Споредъ нась; както и е въ сѫщностъ, ubi се отнася къмъ Taresium, а не къмъ Bederiana. Прѣводътъ, горѣ долу, би гласилъ: «Крѣпостъ, Бедерана, съсъдна ней бѣ Таурезиумъ, отъ кѫдѣто е родомъ (Юстинианъ). Едва отъ причината, споредъ нась, да се смѣваватъ не само крѣпоститѣ, въ и самитѣ провинции е тъзи, че въ Novella XI на първо място стои Dacia, а въ самия Прокопия стои „При Европейскитѣ Дарданци“. Въ този случай не трѣбва да не бѣрка Novella XI, защото Прокопи е много ясенъ. Той казва: «Arid Dardanos Europaeos, qui post Epidamnum terminos habuit, castello, cui нomen Bederiana, vicinum erat Taresium, ubi natus est, arbis reparator Justinianus Augustus. Brevi spatio locum, huine moenibus quadratis circumdedit, singulisque angulis turvi imposita effecit ut Tetrapygia sed quadraturina reipra e dece- retur. Iuxta eundem locum urbe nobilissimum condidit et Justinianam primam Latino vocabulo appellavit, nutricionis mercedem alerico fulvens²⁵». Тукъ Прокопи ясно ни опрѣдѣтя, че въ земята на Европейските Дарданци, т. е. въ Дардания, която подиръ се е граничила съ Епизамисийците, имало е крѣпостъ Bederiana; съсъдна съ неї въ била крѣпостъта Taresium, отъ кѫдѣто е билъ родомъ (Юстинианъ). Тъзи крѣпостъ той обградилъ съ четвъртити кули, а близо до това място е построилъ прѣкрасенъ градъ *напр. Юстинианъ* etc. Такъ сѫщия, по-надолу казва: Exstructa ibidem aquaductu (водопроводъ) levique aurum permittere civitatem instruxit, aliaque permulta arbes conditari gloriata ut praeclara admodum facit . . .²⁶ Значи, на основане горнитѣ данни, или трѣбва да имаме предъ видъ: I) че крѣпоститѣ, Taresiana и Bederiana сѫ били въ Дардания; II) че тѣ сѫ били близу до митрополията *напр. Юстиниана* и III) че въ този градъ, кѫдѣто е била митрополията, Юстинианъ е направилъ водопроводъ. Причината, споредъ нась, нѣкои отъ авторитѣ, споменѫти по-горѣ, да приематъ Кюстендилъ или София за митрополията на *напр. Юстиниана*, е, че въ Novella XI на първо място стои Dacia. Нъ това не трѣбва да ни бѣрка никакъ. Прокопи, когато е пиевалъ Историята си, по всѣка вѣроятностъ, не е обрѣзалъ внимание на официалното административно разпрѣдѣление на държавата по това време; а може би за да бѫде поточенъ и опрѣдѣленъ, указва само на областъта Дардания, която е влизала въ обширната тогава провинция Дакия;²⁷ а въ Novella XI, като официаленъ документъ се е имало предъ видъ това разпрѣдѣление.

²⁴⁾ Procopii Caesareensis De aedificiis Iustinianus; lib. IV, c. I, p. 438—439; Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae c. pars. II и III, p. 265—267.

²⁵⁾ Ibid. p. 439.

²⁶⁾ Такъ тамъ, Histoire de Bas. Empire en commençant a Constantin le Grande. par M-r le Beau. Paris MDCCCL. t. VIII, liv. XI. p. 506—507.

²⁷⁾ Atlas Antiquus. Delineavit D-r C. de Spruner MDCCCL.

Съ Прокопия се съгласяватъ мнозина историографи и пътешественици.²⁸⁾ За да бѫдемъ по-кратки, ще кажемъ, че кръсто-ститъ *Taurisium* и *Bederiana*, коиго срѣцаме у Прокопи; че сѫ били близо до самия градъ, сѫществуватъ и днесъ още и, освѣнъ че не сѫ отдалечени едно отъ друго, нъ сѫ сѫщевръменно, близу пакъ до самия градъ. Днешните имена на селата сѫ *Таваръ* и *Бадаръ*. На ю. и. отъ Скопие, на разстояние около 4 часа пътъ мѣжду езерото, едно време нарѣчено *Елатио*, а сега *Гълъз*, р. Вардаръ и р. Пчиня, и то при влизането на послѣдната въ Вардаръ, се намира една доста пространна плоска възвишенностъ, по която сѫ расположени селата: Таваръ Пакашево, Блаце, Кожле, Ново-село и Бадаръ. Огъ съ тъзи възвишенностъ се граничи съ южното Скопие-Велесъ, отъ ю. съ р. Вардаръ, отъ и. съ р. Пчиня, а отъ з. съ самото езеро. На западната страна на тъзи възвишенностъ, именно, отъ къмъ езерото и р. Вардаръ, се намира с. *Таваръ* (*Tiopъ*). При края на тъзи възвишенностъ, когато тя вънъ отъ захваща, полегата да се пуша надъ езерото, тукъ тамъ се намиратъ развалини; като ги наблюдава човѣкъ, изглежда, като че ли да сѫ стоели на една права линия, която е отивала чакъ до р. Вардаръ. Помежду отъ тъзи развалини, по-близу до селото, се намиратъ слѣди отъ други, между които личи и една полуразвалена черква. Вънъ отъ черквата, се намира една плоча, широка 90 с. м. а дълга 1.30 с. м., съ славянски надписъ, който по никакъвъ начинъ неможе да се прочете. Малко по на страна отъ черквата, при единъ купъ отъ развалини, се намира една колона, отъ бѣлъ мраморъ, дълга $2\frac{1}{2}$ метра: Като се отиде къмъ истокъ, прѣзъ селата: Пакашево, Ново село, Блаце и Кожле, именно, по край самата река Пчиня, е расположено с. Бадаръ-чиполникъ, отъ 16 къщи. Въ туй село, покрай самата река, макаръ да има слѣди отъ развалини, обаче неможе да се опредѣли ясно, колко място сѫ засемали тѣ и въ какво направление сѫ отивали.

Мислимъ, като допълнение на горното, може да ни послужи и една легенда, сѫществуваща въ селото Таваръ²⁹⁾. Въ легендата се казва, че „едно време“, когато тамъ е минавалъ нѣкой си паша, взелъ е отъ тѣхното село едно сирache и го завель въ *Стамбулъ*. Слѣдъ време, това момче е станало паша, и, като такъвъ, дошелъ да види своето си родно място. Селото било запустѣло отъ зулуми; пашата, за да не запустѣтъ съвѣршенно селото, прѣселилъ въ него пакъ избѣгналите и имъ далъ единъ *ферманъ*, че нѣма да имъ зима царско. Обаче, както самъ твърдѣше рассказвачътъ, ужъ тоя ферманъ съ измама билъ зегъ отъ

²⁸⁾ Encyclopaedia Britannica, a Dictionary.... m. XIII. p. 891. S. Tager. Highland of European Turkey, 1884 London, p. 370; Histoire de l'Union par Lambert. Paris 1856; an. p. 226, Notice historique; Dictionnaire Encyclopédique D' Histoire, de mythologie biographie etc. par Luis Gregoire, Paris 1884 an. p. 1085; Путешествие по Слав. областей Евр. Турции Мекензи и Ерби (рус. преводъ). I стр. 175—177 che.

²⁹⁾ Слушана отъ Паале Здравевъ, селенинъ отъ сѫщото село.

Скопскиятъ бееве и чорбаджии. Същата легенда се присвоява и за селото Летевци, което се памира сръчу с. Бадаръ; на дънния брягъ на р. Пчиня. За водопроводътъ³⁰⁾, който се именува у Прокопия, ще кажемъ, че той и днес още се намира въ околността на гр. Скопие³¹⁾, и е тринацесетвъковенъ свидѣтель на толкова кървави борби и събития на тъзи нещастна страна на нашето отечество.

И тъй, въ заключение ще кажемъ:

I) Гр. Охридъ не е билъ съдалище на Юстиниановата архиепископия, както нѣкои мислѣтъ: тъй като, той никога не е влизалъ въ провинцията Дардания, или пъкъ въ mediteranea Dacia.

II) Ако да е билъ гр. Охридъ съдалище на Юстиниановата архиепископия, то, поне, Св. Климентъ, първия български архиепископъ въ онзи страна, покрай титлите си, Охридски, Велички или Бѣлицки³²⁾, щѣше да носи и титлага, архиепископъ на първа Юстиниана.

III) Въ околността на гр. Охридъ нѣма никакъвъ водопроводъ, или слѣди отъ подобно нѣщо; пъто пъкъ села съ подобни имена, каквито нампраме въ Прокопия.

IV) На основание орциателния резултатъ за славянското произхождение на Юстиниана, и с. Истокъ неможе да се приеме за негово родно място.

V) Гр. Кюстендилъ, сѫщо, неможемъ да приемемъ да е билъ съдалище на митрополията *prima Iustiniana*; тъй като, ако и да е влизалъ въ провинцията Дардания, нѣкога и въ *Dacia*, нѣ влизалъ съ името *Ulpiana*—*Iustiniana secunda*.

VI) Сѫщо, въ околността на Кюстендилъ нѣма водопроводъ, нико пъкъ села съ подобни имена, каквито ги има въ Скопско.

И тъй, гр. Скопие е билъ съдалище на митрополията *prima Iustiniana*.

Януар. 1897.

М. Ивановъ.

³⁰⁾ По обширно описание на гр. Скопие в. „Библиотека“ г. III, кн XIII. Пловдивъ 1896 г. стр. 1—14.

³¹⁾ Скопиян сега го назватъ „Гермс“.

³²⁾ Голубинскій, стр. 58, Григоровичъ В. Пътешествия и пр. стр. 101 и 114 etc.

Б. ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

1. Кратъкъ исторически прѣгледъ на училището отъ отварението му до 1896-97 година.

Първо Българско Училище въ Варна се отворило прѣзъ 1860-година въ една частна къща. Първи учителъ билъ Константий Тодоровъ Семерджиевъ отъ Търново. Въ 1861 година почнали да строятъ училищно здание, нъ отъ голъмнитѣ припятствия отъ страна на гагаузитѣ, били принудени да спрѣтъ постройката временно и да искатъ ферманъ отъ Цариградъ. Такъвъ билъ издаденъ отпослѣ и на 25-и Юли 1862 г. въ присъствието на тогавашниятъ управител Аширъ-бя, на владиката Порфирий, на руския консулъ и множество народъ било освято съ голъмъ тържество.

Въ последните години бълг. училище е имало слѣднитѣ учители: Савва И. Доброволни, Георги Живковъ, Петър Понъ Димовъ отъ Търново, Никола Бацаровъ, Стефанъ Деребесъ, Иванъ Кателиевъ, Димитъръ Станчевъ, Даскалъ Янко, Спирилонъ Грамадовъ Кърчевъ, Христо Самаровъ, Цвѣтко Свиаровъ, Димитъръ Мумджиевъ и Стефанъ Георгиевъ.¹⁾

Слѣдъ освобождението отварянието на „реалното училище“ станало съ княжески указъ на 3 Септември 1879 отъ покойния Т. И. Шишковъ, койго билъ назначенъ за учителъ отъ първи класъ съ 4000 франка годишна заплата и ежеврѣменно за инспекторъ на училището съ 1200 фр. възнаграждение. — Училището се помѣщавало въ наето общинско здание за 60 турски лири годишнъ наемъ, гдѣто имало и 3 отдѣления. Въ началото на годината е имало 38 ученика, прѣзъ годината достигнали до 66, нъ до испита останали 39. Учителското тѣло се състояло отъ инспектора Т. Шишковъ и 2-ма учители: Фердинандъ Дечевъ, родомъ отъ Унгария и Димитъръ Станчевъ, родомъ отъ Шуменъ. Въ началото на уч. година прѣподавалъ и учителъ С. Георгиевъ до 27 Септември, нъ не билъ назначенъ.

Въ началото на 1880—81 учебна година се отворилъ III класъ; имало 83 ученика и трима учители: Б. Райновъ, който

¹⁾ Пѣ-подробни свѣдѣнія за числото на учениците и классовете въ турско време не можахъ да се събержатъ по измѣнение достатъчно врѣме. Такива ще бѫдатъ помѣстени, ако се намѣрятъ, въ отчета за идущата учебна година.

испълнявалъ временно директорската длъжност, Вацлавъ Емлеръ и Н. Бендеревъ. По-послѣ, следъ нова година, билъ назначенъ за директоръ Петъръ Пенчовъ, учителитѣ Н. Бендеревъ (отъ 1-ї Февруарий) и Божилъ Райновъ (20 Мартъ) уволнени, а вмѣсто тѣхъ назначени Цв. Мавровъ и Ник. Поповъ. Нъ на 26 Мартъ Ив. Мавровъ билъ уволненъ и вмѣсто него назначенъ Методий Матеевъ. Така щото въ края на втората учебна година училището е имало единъ Директоръ (П. Пенчовъ) и трима учители (Н. Поповъ, М. Матеевъ и В. Емлеръ) и 85 ученика, распределени на три класа.

Третата 1881—82 уч. година се отвориъ IV класъ. Учит. тѣло въ началото на годината се състояло отъ сѫщите 4-ма учители и учителя Т. Раевъ, нъ прѣзъ течението на годината М. Матеевъ билъ уволненъ, а вмѣсто него назначенъ Цв. Начовъ. Сѫщо били назначени учителитѣ В. Фалтисъ по Пѣнне и Д. Мамарчевъ по Гимнастика. Въ края на учебната година е имало 134 ученика въ 4 класа, които получили свидѣтелства.

Четвъртата 1882—83 уч. година се отвориъ пети класъ. Нови учители били назначени: Н. Райновъ, В. Маршалекъ и М. Бѣлчевъ, а Ив. Начовъ билъ уволненъ. Прѣзъ течението на годината вмѣсто В. Фалтисъ билъ назначенъ Д. Трайловичъ, така щото въ края на учебната година учит. тѣло се състояло отъ Директора П. Пенчовъ и учителитѣ М. Бѣлчевъ, Н. П. Поповъ, В. Емлеръ, Т. Раевъ, Н. Райновъ, В. Маршалекъ, Д. Трайловичъ и Д. Мамарчевъ. — На испитъ се явили 166 ученика.

Петата 1883—84 учебна година се отвориъ и VI класъ. Въ началото на тая година учителя Маршалекъ билъ прѣмѣстенъ въ Кюстендилъ, а вмѣсто него прѣмѣстенъ отъ тамъ А. Шиулакъ, а новоназначени: А. Астенидовъ и Петъръ Вулпе. Прѣзъ течението на годината директора Пенчовъ билъ прѣмѣстенъ въ Силистра, а вмѣсто него отъ 13 Януарий 84 година назначенъ Г. Смиловъ. Отъ 6 Февруарий с. г. билъ назначенъ и учителя Л. Поповъ. Така щото въ края на учебната година учит. тѣло е имало слѣдниятъ съставъ:

Г. Смиловъ директоръ и учители: 1) М. Бѣлчевъ, 2) Н. П. Поповъ, 3) В. Емлеръ, 4) П. Вулпе, 5) А. Шиулакъ, 6) Н. Райновъ, 7) Т. Раевъ, 8) Д. Трайловичъ, 9) А. М. Астенидовъ, Л. Поповъ и Поди. Филевъ по Гимнастика. На испитъ сѫ се явили отъ 6-тихъ класа 229 ученика.

Прѣзъ 1884—85 учебна година реалното училище става иълна реална Гимназия съ 7 класа. Отъ министъ-годишнинъ учители били уволисни Д. Трайловичъ, П. Вулпе, а вмѣсто тѣхъ назначени четирима нови: С. Ноновъ, Г. Паунчевъ, Ст. Желтовъ и П. В. Давидовъ. Вмѣсто Поди. Фичевъ по Гимнастика назначенъ П. Беровъ. Въ края на тая година се явили на испитъ 240 ученика. Тая година за прѣвъ пътъ е имало зрѣлостенъ испитъ, на който се явили 8 ученика и всички сѫ издѣржали.

Седмата 1885—86 учебна година е забължителна съ освъщението на новопостроената Държавна Гимназия, което станало на 18 Септемврий 1895 година при Директорството на М. Бълчева. През тая година по причина на сърбско-българската война не е имало непрекъснато занятия. На 11 Ноември били затворени всичките класове, много отъ учители и ученици се записали въ доброволчески чети и заминали за бойното поле. Дополнително 4 класове се отворили на 13 Декемврий, а останалите едва на 13 Януари 86 година Въ края на тая уч. година учителското тѣло съ имало слѣдния съставъ: М. Бълчевъ, директоръ и учителитѣ: 1) Г. Паунчовъ, 2) Г. Т. Дерманчовъ, 3) В. Емлеръ, 4) Т. Раевъ, 5) К. Иончевъ, 6) Ив. Ангеловъ, 7) Л. Поповъ, 8) Д. Станчевъ, 9) А. М. Астенидовъ, 10) С. Николовъ, 11) С. Ил. Желтовъ и 13) Н. Парланановъ. На испитъ се явили 194 ученика, отъ които 9 издържали зрълостенъ испитъ.

Презъ 1886—87 учебна година Гимназията се промъни въ Петокласно Педагогическо Училище. Въ края на тая година съ имало 5 класа съ 145 ученика. Учителското тѣло се е състояло отъ 11 души учители, отъ които само трима съ останали отъ минулата година, а останалите били нови. Директоръ е билъ Ф. Фиковъ, а учителитѣ съ били: 1) К. А. Цанковъ, 2) Г. Табаковъ, 3) П. Радомировъ, 4) П. Загорски, 5) К. Иончевъ, 6) Ив. Димитровъ, 7) Ив. Момчиловъ, 8) Ив. Карапановъ, 9) С. Желтовъ и 10) Н. Парланановъ.

Деветата година 1887—88 пакъ е имало само петъ класа съ 163 ученика. За Директоръ билъ назначенъ А. Козаровъ, учителитѣ Ф. Фиковъ, Ив. Момчиловъ и С. Желтовъ били пръвмѣстни, а вмѣсто тѣхъ назначени: Л. Поповъ, С. Гулапчевъ, Г. Обръшковъ, Р. Калиновичъ и Д. Милевъ; така щото въ края на учеб. година учит. тѣло се е състояло отъ 10 души, заедно съ директора.

Презъ 1888—89 учебна година Петокласното Педагогическо Училище се прѣменува съ Височайше удобренье докладъ № 6136 въ „Варненско Държавно Петокласно Училище „Фердинанд I“. Презъ тая година се отваря пакъ и VI класъ. Въ края на учебн. година на испитъ се явили 217 ученика. Учителското тѣло е било слѣдното: Директоръ А. Козаровъ и учители: 1) И. Загорски, 2) К. Иончевъ, 3) Т. Н. Шишковъ, 4) Г. Табаковъ, 5) К. Шкорпилъ, 6) Л. Поповъ, 7) Ив. Церовъ, 8) Д. Беровъ, 9) Д. Станчевъ, 10) Й. Тодоровъ, 11) Е. Маноловъ, 12) Р. Калиновичъ и 13) Д. Милевъ.

Въ единадесетата 1889—90 учебна година се отваря пакъ VII класъ и Петокласното Училище се прѣменува въ „Държавна Педагогическа Гимназия Фердинанд I“. Въ края на годината на испитъ се явили 232 ученика, отъ които 3 съ издържали зрълостенъ испитъ. — Учит. тѣло се състояло отъ И. д. Директора Г. Табаковъ, 5 извървостенни учители (Т. Н. Шипковъ, К. Божковъ, К. В. Шкорпилъ, С. Н. Дафчневъ, В. Атаназ-

совъ), 6 второстепенни (Л. Поповъ, А. Кулевъ, С. А. Бешковъ, Д. Станчевъ, И. Ивановъ и У. Левенсонъ) 1 третостепененъ (Д. Милевъ) и двама волнонасемци (Р. Калниковъ и С. Сокеровъ).

Прѣзъ 1890—91 учебна година числото на учениците прѣвъ годината достига до 345, иъ на испитъ се явили 271 ученика, отъ които 9 се явили на зрѣлостенъ испитъ, иъ само 3-ма сѫ издѣржали. — Директоръ е билъ пакъ Г. Табаковъ, а учителъ тѣло съставлявали слѣдните учители: 1) Т. Н. Шишковъ, 2) К. Божковъ, 2) Т. Някшевъ, 4) А. Митовъ (първостепенни) 5) Л. Поповъ, 6) А. Кулевъ, 7) Д. Станчевъ, 8) И. Ивановъ, 9) И. М. Гюлмезовъ, 10) У. Левенсонъ, 11) П. Винаровъ, 12) Хр. Челебиевъ (второстепенни), 13) Д. Милевъ, 14) Г. Добревъ и 15) К. Малевъ (третостепенни).

Прѣзъ тридесетата (1891—92) учебна година числото на учениците достигнало до 346, иъ въ края на учебната година на испитъ се явили 294 ученика. Въ VII класъ имало 15 ученика, иъ само 5 се явили на зрѣлостенъ испитъ и сѫ издѣржали. Директоръ Табаковъ билъ прѣмѣстенъ, а вмѣсто него дохѣда М. Бѣлчевъ. Сѫщо отъ минжло-годишнинъ учители били прѣмѣстени учителитѣ: Някшевъ, Кулевъ, Милевъ и Левенсонъ (уволненъ по собствено желание), а вмѣсто тѣхъ прѣмѣстени отъ други гимназии и назначени, Фиковъ, Г. Паунчовъ (първостепенни), К. Петровичъ, Иширковъ врѣменно-новоназначенъ и Я. Романчикъ волнонасемъ; така щото числото на учителитѣ прѣзъ тая година се увеличило съ единъ учитель.

Прѣзъ четиридесетата (1892—93) учебна година числото на записаните прѣзъ годината ученици достигнало до 449, иъ отъ тѣхъ само 393 сѫ останжли до края на годината. Въ VII кл. е имало 18 ученика; отъ тѣхъ 12 сѫ издѣржали зрѣлостенъ испитъ. — Директоръ е билъ пакъ М. Бѣлчевъ. Отъ миналогодишнинъ учители 1 се пенсионира (Т. Н. Шишковъ), четирма се уволняватъ по разни причини (А. Митовъ, Г. Паунчевъ, А. Иширковъ и К. Малевъ), единъ се прѣмѣства другадѣ, (К. Петровичъ), а вмѣсто тѣхъ дохѣждатъ пакъ 6 други учители (С. Бешковъ, П. Клисуроъ, А. Тошевъ, Т. Стояновъ, К. Караджовъ и П. Павловъ). Прѣзъ тая година е имало и единъ препараторъ за Ест. Кабинетъ (Ю. Шумляски).

Прѣзъ Петнадесетата (1893—94) учебна година се отвориъ за първи пакъ и IV класически класъ. Прѣзъ годината е имало записани 535 ученика, а отъ тѣхъ само 488 сѫ останжли до годишния испитъ. Въ VII класъ е имало 20 ученика, отъ които 17 се явили на зрѣл. испитъ и сѫ издѣржали испита. Учит. тѣло въ началото на годината е било слѣдното:

М. Бѣлчевъ, директоръ, 1) К. Божковъ, 2) Ф. Фиковъ, 3) С. А. Бешковъ, 4) П. Д. Клисуроъ (първостепенни) 5) И. Д. Ивановъ, 6) Ив. М. Гюлмезовъ, 7) П. Винаровъ, 8) Хр. Челебиевъ (второстепенни), 9) Г. Добреъ (третостепенни), 10) Т. Стояновъ (волнонасемъ), 11) Д. Цапевъ, 12) В. П. Гочевъ, 13) Г.

Лъжевъ, 14) А. Чакъровъ (връменни новоназначени), 15) Я. Романчукъ, 16) Г. Канелла, 17) К. Караджовъ, 18) Н. Дерековъ, 19) П. Павловъ (волнонаемни), 20) Г. де Режибусъ (учител по Гимназика) и 21) Ю. Щумлянски (прѣпараторъ). Минжло-годишният учителъ Д. Станчевъ се пенсиониралъ. Слѣдъ 18 Май 1894 г. учителите Г. Добревъ и К. Караджовъ били прѣместени първия въ Разградъ, а втория въ Габрово и на тѣхно място били прѣместени Ю. Божиловъ отъ Сливенската Гимназия и Дръ Данайловъ отъ Габровската Гимназия. Директора М. Бѣлчевъ се уволянява отъ 10 Юной по собствено желание, а дѣлата и управлението на Гимназията приема учителя Ф. Фикновъ.

Прѣзъ 1894 – 95 учебна година се отвориъ V класически класъ. Имало записани 673 ученика, а до испига сѫ останали 628. Въ VII класъ е имало записани 32 ученика, отъ тѣхъ 27 се явили на зреѣ испигъ, а 23 сѫ издѣржали испига. Учителския персоналъ е прѣтърпялъ голѣми промѣненія: Отъ минжлогодишнитѣ учители 7 души били прѣместени въ началото на годината, 4 души повишени въ първостепенни, единъ въ третостепененъ и 15 нови (прѣмѣстени и новоназначени). Но-послѣ въ началото на Октомврий и Ноемврий били назначени още 3 други учители, а двама отъ по-прѣдишнитѣ прѣмѣстени другадѣ. На 11 Януарий учителъ Ив. Ивановъ бѣ прѣмѣстенъ за Инспекторъ на Варнен. Учебно Окражие, а вмѣсто него назначенъ С. Николовъ. На 1 Февруарий и учителя В. Кърджиевъ билъ назначенъ инспекторъ въ Свищовъ, така щото въ края на учебната година учит. тѣло съ било слѣдното:

1) Ф. Фикновъ директоръ	16) С. Стефановъ III ст. учителъ
2) Я. Ц. Брышляновъ I ст. учит.	17) Г. П. Мутафовъ " "
3) С. А. Бешковъ " " "	18) К. Малевъ " " "
4) Ив. М. Гюлмезовъ " " "	19) Петър Генковъ връмененъ
5) Хр. Челебиевъ " " "	20) Г. Д. Лажевъ "
6) К. В. Шкорпилъ " " "	21) А. Чакъровъ "
7) Ф. Гиневъ " " "	22) Д. Данайловъ "
8) Ю. Божиловъ " " "	23) Г. Брашовановъ "
9) Т. Някшевъ " " "	24) Пан. Х. Генковъ "
10) Хр. Кехайовъ " " "	25) Д. Цаневъ "
11) С. Николовъ " " "	26) И. Кефензовъ "
12) А. Димитровъ II " " "	27) Я. Романчукъ волнонаем.
13) Ив. Калдиеvъ III " " "	28) Г. де Режибусъ "
14) Г. Добревъ " " "	29) Ив. Петрасъ "
15) П. Павловъ " " "	

Седемнадесетата година (1895 – 96) е била безъ тигуляренъ директоръ. Директора Ф. Фикновъ билъ прѣмѣстенъ за Директоръ на Габровската Държавна Гимназия, а вмѣсто него билъ

прѣмѣстенъ Директора на Търновската М. Гимназия, Г. Табаковъ; и въ понеже тоя последния билъ назначенъ за членъ въ Постоянни Учебенъ Комитетъ, длѣността директоръ испытывалъ Я. Брышляновъ. Въ началото на тая учебна година, освѣтилъ директора Ф. Фиковъ били прѣмѣстени и слѣднитѣ учители:

- 1) Ив. М. Гюлмезовъ за Директоръ на Разгр. Окр. М. Гимназия.
- 2) Г. Добревъ за инспекторъ на Провадийското Учеб. Окружие.
- 3) П. Павловъ за учителъ въ Видинската М. Гимназия.
- 4) А. Чакъровъ „ „ Русенската М. Гимназия.
- 5) А. Димитровъ „ „ Шум. Педагогич. Училище.
- 6) Петър Генковъ уволненъ.

Вместо тия били прѣмѣстени и назначени слѣднитѣ:

- 1) К. Стателовъ I ст. учителъ
- 2) А. М. Астенидовъ „ „
- 3) Н. Дуковъ „ „
- 4) Хр. Стояновъ врѣмененъ учителъ
- 5) П. Димитровъ „ „
- 6) Б. Ангеловъ „ „
- 7) Г. Караджуловъ „ „
- 8) Б. Давидовъ „ „

Прѣзъ м. Май билъ уволненъ учителя по Гимнастиката Г. де Режибусъ.

Числото на учениците прѣзъ тая учебна година е достигнало до 765, и въ края на годината получили свидѣтелства 634. Тая година се отворилъ и VI класически класъ. Въ VII класъ е имало 38 ученика, отъ които 32 се явили на зрѣл. испитъ, и въ издѣржали само 11 души испитъ.

Въ слѣднитѣ двѣ таблици е изложено нагледно нарастването и намалението на числото на учениците прѣзъ всичкитѣ 17 години (таблица I) и успѣха на учениците, които сѫ държали испитъ въ края на всяка година въ проценти (таблица II).

ТАБЛИЦА I.

за числото на учениците от 1879 до 1897 година, които са държели годишните исписи и са получили свидетелства

ТАБЛИЦА II.

Сравнителна таблица за числото на учениците и сръдния годишън успехъ въ проценти от 1879 – 1896 година.

2. Отчетъ за учебната ^{1896/97} година.

I. УЧЕНИЦИ.

Записването на учениците за истекшата учебна година се почина на 21 Августъ. На 26 ежий мѣс. учителскиятъ съвѣтъ има първо засѣданіе и се починахъ повторителнитѣ и препомателнитѣ испити, които се продължавахъ до 31 Августъ. Числото на учениците, които се явихъ да държатъ повторит. испитъ е изложенъ въ слѣдната таблица:

Отъ кой класъ	Числото на учен.	Падърж. испитъ	Неиздър. испитъ
Отъ I класъ	42	35	7
" II "	28	28	—
" III "	30	23	7
" IV р. "	33	20	13
" IV кл. "	8	4	4
" V р. "	8	8	—
" V кл. "	7	6	1
" VI р. "	10	5	5
" VI кл. "	4	3	1
Всичко	170	132	38

Занятията се починахъ на 2 Септемврий съ единъ водосвѣтъ, слѣдъ който се прочете на учениците дисциплинарни правила и се съобщи программата. Нъ понеже нѣколко отъ учителите бѣхъ въ отпусъ, по причина че държаха Държавенъ испитъ, то тѣхните прѣдмети останахъ свободни до 20 Септемврий, отъ когато занятията се починахъ въ всички класове редовно. По-постъ обаче, понеже имаше още незаписани ученици, по причина че нѣмаше повече място въ Гимназията, стана нужда да се паке едно зданіе за 2 нови паралелки, та съ тяхъ преподаванието можа да почне едва на 21 Октомврий.

Числото на учениците въ началото на учебната година бѣ 821, т. е. 72 ученика повече отъ колкото въ началото на ми-

Нълата учебна година. По класове въ сравнение съ минълата учебна година имаше следната разлика:

КЛАССЪ	Zапис.	Zапис.	Разлика
	въ начало на 1895/96 г.	въ начало на 1896/97 г.	
I	206	245	+39
II	148	142	- 6
III	95	129	+34
IV р.	99	108	+ 9
IV кл.	49	57	+ 8
V р.	39	43	+ 4
V кл.	29	19	-10
VI р.	29	20	- 9
VI кл.	18	23	+ 5
VII р.	37	22	-15
VII кл.	—	18	+13
Всичко	749	821	+72

През течението на годината се записаха още 17 ученика, така че членото на всички ученици тая година достигна до 838 ученика.

Всички ученици се разпределиха на 20 паралелки, както следва:

I класъ имаше 5 паралелки	V кл. класъ имаше 1 паралелка
II „ „ 3 „	VI р. „ „ 1 „
III „ „ 3 „	VI кл. „ „ 1 „
IV р. „ „ 2 „	VII р. „ „ 1 „
IV кл. „ „ 1 „	VII кл. „ „ 1 „
V р. „ „ 1 „	Всичко имаше 20 паралелки

Тая година за първи път се отвори и VII кл. класъ в Гимназията стана пълна, споредът, както е предвидено въз основа на Н. Проевъщие.

Полугодишните писмени испити се починаха на 20 Януари и продължаваха до 1 Февруарий. Понеже въ VII класъ нямаша полугодишни испити по всички предмети, занятията у тях се продължаваха непрекъснато във време на тия испити.

Преподаванията за второто полугодие починаха на 3 Февруарий и се продължаваха до 31 Май. На 5 Юни се починаха главните писмени испити за второто полугодие и продължаваха до 21 Юни.

Както се вижда въ долуизложената таблица успѣха на учениците съ едваъм удовлетворителенъ. Главните причини за

слабия успехъ на учениците сж: 1) Незанинтересованността на родителите, 2) Приеманието на ученици отъ общинските градски и селски училища безъ испитъ, 3) Незнанието на български езикъ отъ много отъ тукашните ученици въ долните класове, 4) Нееднаквостта въ методите на пръвнодаванията и 5) Живота на учениците вънъ отъ училището.

1) *Незанитересованността на родителите.* Една отъ най-главните причини на слабия успехъ на учениците сж самите родители. Повече отъ тяхъ никакъ не се интересуватъ за успеха и поведението на дъщерата си въ училището. Много отъ тяхъ пращатъ дъщерата си въ други градове да се учятъ, безъ да знаятъ въ какви класи се настаниватъ тѣ, какъ живѣятъ и какъ съдвдватъ въ училището. Има случаи, когато ученици, дошли да се запишатъ въ Гимназията, не се записватъ, а цѣла година водятъ най-нежелателенъ животъ, като пишатъ на родителите си само за пари за разни ужъ училищни разноски, а на края на годината си отиватъ заедно съ другите ученици и казватъ, че не имъ дали свидѣтельство по несправедливостъ.

Прието е да се стобицава писмено на родителите за недоволността на учениците всѣки два мѣсeca (за передовното посъщене на училищни занятия, за слабия успехъ, за лошо поведение и пр.) и такива писма прѣзъ годината сж испратени 853. Нъ само нѣколко души обѣрнажъ надлѣжното внимание на тия писма и явихъ въ Дирекцията писмено или лично, че се интересуватъ за чадата си и вземахъ мѣрки за поправението имъ.

За да се отстрани за въ бѫдеще тоя голѣмъ недостатъкъ въ напишъ училища, желателно е родителите сами да се явяватъ при записването на учениците, а тия, които пращатъ дъщерата си въ други градове, да отиватъ съ тѣхъ да ги настаниватъ въ добри къщи и да имъ намѣрватъ настойници, които да се грижатъ за тѣхъ, като сѫщински настойници, а не както става сега — да не обрѣдятъ внимание нито на живота имъ вънъ отъ училището, нито на успеха имъ въ училището. Нѣма съмѣнѣние, че за такива ученици най-добре ще бѫде, ако се отвори единъ пансионъ при Гимназията.

2) *Приеманието на учениците отъ общинските градски и селски училища безъ испитъ.* Напигина, споредъ дѣйствующия законъ за Народното просвѣщене народните училища сж приравнени съ долните класове на срѣдните училища, иъ по разни причини още въ същностъ това приравнение не е станжало и често се случва, че дохождатъ да постъпватъ въ I класъ ученици, които сж свѣршили IV отдѣление, иъ незнаятъ още добре да прочитатъ, а въ по-горните класове постъпватъ ученици отъ класни общински училища, които не знаютъ най-простите аритметически дѣйствия.

3) *Незнанието на говоримия български езикъ отъ много отъ тукашните ученици въ долните класове.* Една отъ най-главните причини за слабия успехъ особено въ долните класове е не-

Знанието на говоримия български езикъ у учениците въ тия класове. Много отъ тяхъ, като дъца на родители гагаузи, на които говоримия езикъ е турски, дохождатъ въ първи класъ на Гимназията безъ да знаятъ иправилио да говорятъ български, поради това и помежду си говорятъ посоянно на турски. Има ученици даже въ Ш класъ, които още не могатъ иправилио да се изразяватъ, а отъ тяхъ се изисква да разбратъ български литературенъ езикъ и да излагатъ мислите си писмено и устно правилио на български!

4) *Нееднаквостта въ мътодите на преподаванието.* Много голъма важност за успѣха на учениците по отдѣлните предмети има и нееднаквостта въ методите на преподаванието на единъ и сѫщъ предметъ въ различните последователни класове, което се дължи на честото мѣстене на учители и ученици отъ една Гимназия въ друга. Колкото повече се ограничи това движение на учители и ученици, толкова по-добре успѣхъ ще има за въ бѫдѫще, защото когато учителятъ има нѣколко години работа съ един и сѫщи ученици, ще може добре да узнае, кой-ко какво е слабъ и ще употреби съответствени мѣри за поправление.

5) *Живота на учениците вънъ отъ училището.* Повечето отъ външните и много отъ тукашните ученици живѣятъ въ квартири, които не отговарятъ напълно на изискванията за добрия успѣхъ. Често пѫти квартирите на учениците сѫ такива, щото не е възможно спокойно да се занимаватъ съ уроците си. Много отъ притежателите на квартирите гледатъ само да се ползватъ отъ наема, безъ да обръщатъ внимание на чистотата и удобствата на квартирането си, а да се грижатъ за начина на живота на учениците и не помислятъ. Наистина, тоя недостатъкъ за въ бѫдѫще се отстранява до нѣкакъ съ правилника за ученическия квартири, нъ едва ли ще може да се получи желаемия резултатъ, понеже по-добрите семейства не даватъ стап подъ наемъ на ученици, а тѣзи, които даватъ такива, не се грижатъ много и за своите дѣца.

Дисциплинарното състояние на учениците въ училището бѣ доста добро. Огъ 838 ученика само 9 сѫ исклучихъ по лошо поведение и 12 за непозвицени отъстествия. Ако родителите съдѣдът по внимателно, дѣцата имъ да посъщаватъ редовно училището и обръщать по голъмо внимание на писмата, които имъ се пращатъ отъ дирекцията, за въ бѫдѫще и въ това отношение ще има подобрене.

Хигиеническо състояние на учениците. Огъ общото число 838 ученици прѣвъз учебната година болѣдували сѫ 319 или 38%. Това число на болниятъ ученици е направило училищния лѣкаръ, Д-ръ Бассановичъ, 1052 визити, разпрѣдѣлени споредъ мѣсецъ и класове, както е показано въ долната таблица.

Мъсесци	К. Л. А. С. С. О. В. Е.							Общо число на виз
	I	II	III	IV	V	VI	VII	
1 Септемврий 96	5	7	3	14	13	7	4	53
2 Октомврий	11	19	17	46	19	14	24	150
3 Ноемврий	17	21	19	4	24	15	10	147
4 Декемврий	19	7	20	56	23	12	6	143
5 Януариий 97	9	9	5	18	16	12	6	75
6 Февруарий	8	20	17	54	25	22	5	161
7 Мартъ	13	15	12	41	20	10	1	112
8 Априль	11	8	16	28	13	6	8	90
9 Май	18	7	13	26	15	22	12	113
10 Юни	4	2	2	7	5	3	5	28
	115	115	114	331	173	123	81	1052

Отъ табличката се вижда, че най-голъмата заболяваемост на учениците е била въ зимните мъсесци, особено въ мъсесецъ Февруарий, а като сравнимъ числото на заболявашите съ числото на учениците въ отдѣлните класове намирате, че най-голъмия процентъ на болни ученици се пада на VI-тъ класове.

Ако се разпрѣдѣли горното число на болни гъ споредъ болѣститѣ, ще се получи слѣд. таблица:

№ по редъ	Класът изъ болѣститѣ	Название на болѣститѣ							Числото на визнитѣ
		I а	I б	II а	II б	III	IV	V	
1	I а	Anæmia	31
2	I б	Diphtheritis	12
3	»	Dysenteria	18
4	»	Erysipelas	2
5	»	Febris catarrhalis	3
6	»	Febris intermittens	165
7	»	Febr. gastrica	1
8	»	Rheumatismus articulorum	1
9	»	Rheumatismus muscularis	7
10	»	Serophulosis	1
11	»	Tuberculosis pulm.	10
12	»	Typhus abdominalis	9
13	II а	Cephalaca	75
14	»	Hemierania	12
15	»	Meralgia paraesthesia dex (Roth)	1
16	»	Neuralgiae	17
17	»	Neurasthenia	11
18	»	Vertigo	17

№ по ряду	Классификация болезни	Название на болестите	Число на вицитет
19	II b	Angina catarrhalis	74
20	»	Bronchitis catarrhal.	97
21	»	Epistaxis	9
22	»	Laryngitis catarrh.	8
23	»	Pleuritis sicc. et exsudat.	67
24	»	Rhinitis catarrh.	18
25	II c	Insufficieutia valv. bicuspid	2
26	»	Palpitatio cordis nervosa	14
27	II d	Atonia intestinum	4
28	»	Caries dentum	16
29	»	Dyspepsia	1
30	»	Enteralgia	16
31	»	Enteritis follicularis	61
32	»	Gastralgia	4
33	»	Gastritis catarrhal.	26
34	»	Gastroenteritis	1
35	»	Gingivitis	1
36	»	Glossitis catarrh.	2
37	»	Haemorrhoides	1
38	»	Hernia inguinalis	2
39	»	Icterus catarrhal.	3
40	»	Parotitis	1
41	»	Pharyngitis	5
42	»	Stomatitis	4
43	»	Taenia solium	2
44	II e	Balanopostitis	1
45	»	Pollutiones nocturnae	6
46	»	» diurnae	3
47	»	Enuresis nocturna	3
48	II f	Periostitis simpl.	7
49	»	Spondylitis tuber ulosa	1
50	II g	Arthritis genu	1
51	»	Distorsio	4
52	»	Luxatio humeri	1
53	II h	Contracturae	1
54	II i	Catarhus tubae Eusth.	1
55	»	Cerumen oris	1
56	»	Otalgia	1
57	»	Otitis extern et med.	17
58	II k	Blepharitis	1
59	»	Coujunctivitis catarrh	43
60	»	, blenorhoica	1

№ по редъ	Класът по болестите	Название на болестите							Числото на видити
		Hordeolus	Keratitis	Myopia	Ecthyma	Eczema	Acne	Herpes zoster	
61	II k	1
62	»	Keratitis	2
63	»	Myopia	8
64	II l	Ecthyma	1
65	»	Eczema	16
66	»	Acne	4
67	»	Herpes zoster	4
68	»	Hyperidrosis univers.	1
69	»	Dermatitis simp.	1
70	»	Pediculi pubis	2
71	»	Pityriasis versicolor	1
72	»	Urticaria	3
73	»	Scabies	3
74	III	Adenitis supurativa	7
75	»	Contusio	10
76	»	Abscessus	15
77	»	Callositas ped.	1
78	»	Corpus alienum subcut.	1
79	»	Furunculosis	8
80	»	Unguis incarnatus	3
81	»	Panaritium	2
82	»	Phlegmone	1
83	»	Ulceræ simpl.	9
84	»	Ulceræ tuber ulosæ cutis	1
85	»	Vulnera	4
86	IV	Ulceræ venœ rica moll.	1
87	»	Bleorrhagia	3

Отъ таблицата се види, че:

1) Презъ учебната година най-голъмъ процентъ заболявания се пада на дихателните органи, а именно 274 или 26, 04%. Това значителна заболяваемост на дихат. органи зависи, освенъ отъ атмосферическите условия и отъ лошите квартири, въ които, често пада, при твърдъ неудовлетворителни хигиенически условия, живеятъ ученици. Освенъ това и самия въздухъ въ тяхните претрупани отъ ученици училища стап пръвънни съ прахъ безъ никаква почти искусствена вентилация, твърдъ лошо действие оказва върху дихателните органи на училищта.

2) На второто място по числеността си стојатъ инфекциозните болести: 219 или 20, 18% въ зависимостта отъ същите ложни хигиенически условия; особено много сило е разпространена въ ученическата среда маларията (febr. intermittens).

3) Храносмилателните органи съ били болни въ 150 случаи, което прави 14, 25%, отъ всичките други болести на учениците. Такъвъ големъ % заболяваемост зависи отъ твърдъ слаба и неудовлетворителна храна; има много бъдни ученици, на които храната състон исключително отъ хлъбъ, спрене съ чушки и чай.

4) Въ зависимостта отъ помъната по горе хигиенически и диететически условия, и болестите на нервната система у учениците се срещатъ доста често: 123 случаи или 11, 69%. Къмъ растойствата на нервната система тръбва да се отнесе и пандемически разпространената Онания, която у учениците се придръжава често и затъ отъ замайване на главата (vertigo), тъжност на паметта и малокръвие.

Болестите на другите органи се распределятъ:

5) Мочеполови органи	13 сл.	или	1,23 %
6) Сърдцето	16	"	0,52 "
7) Костите	8	"	0,76 "
8) Ставите	6	"	0,57 "
9) Мускулите	1	"	0,09 "
10) Ушиятъ	20	"	1,90 "
11) Очите	56	"	5,32 "
12) Кожата	36	"	3,42 "
13) Хирургически . . .	62	"	5,89 "
14) Венерически	9	"	0,85 "

Зрълостни испити. Тая година за първи път имаше зрълостенъ испитъ отъ класическото отдѣление при Гимназията. За реалното отдѣление той е 10 ѝ зрълостенъ испитъ. Презъ минулитъ 9 години въ VII класъ е имало 182 ученика отъ които 117 се явили на зрълостенъ испитъ, а 91 съ получили зрълостни свидѣтелства. Въ края на тая година въ двата VII класа имаше 31 ученика, отъ които 25 съ явили на зрълостенъ испитъ; отъ тяхъ издържаха напълно испита и получихъ зрълостни свидѣтелства 8 души, ще държатъ поправителенъ испитъ презъ Септемврий 5 души, а неиздържаха испита 12 души. Освѣтиъ това тая година се явили на зръл. испитъ и 7 души отъ мини-

ТАБЛИЦА III.

Име и прѣзиме		Мѣсторождение	Деньтъ и годината на рождениято му	Име, прѣзиме и мѣстожителство на родителите или настойниците	Дѣржалъ ли е или не зѣлостенъ испитъ и съ какъвъ общъ успѣхъ
а) Рѣално отдѣление.					
1. Бакаловъ И. Петръ	г. Котелъ	21 Априлъ 1879 г.	X. Никола Петровъ — Котелъ	Не се явилъ	
2. Батуяевъ Атанасъ	,	6 Ноември 1878	X. Петръ Вълковъ Варна	Явилъ се. Не издѣржалъ	
3. Ванцаровъ Христо	с. Жеравна (Слив. окр.)	29 Юни 1878	Стефанъ Атанасовъ с. Жеравна	Издѣржалъ	
4. Великовъ Радой	с. Тича (Шуми. окржж.)	26 Януари 1878	X. Велико Х. Радевъ Добричъ	Явилъ се. Ще дѣр. повт. испитъ	
5. Владимировъ Димитръ	с. Гелиндженъ (Варн. окр.)	9 Априлъ 1877	Владимиръ Петковъ Гелиндженъ	,	
6. Возницашки Станиславъ	г. Пропишоръ (Ромжния)	30 Мартъ 1879	Юлиянъ Возницашки Провадия	Не се явилъ	
7. Гандевъ Тиню	г. Котелъ	2 Декември 1876	Гандю Ненковъ Котелъ	,	
8. Ганевъ Янаки	с. Карадеъ (Варн. окр.)	14 Августъ 1877	Ганю Първеъ с. Карадеъ	,	
9. Дичевъ Василь	г. Ямболъ	26 Февруари 1874	Дичо Сивковъ Ямболъ	,	
10. Ивановъ Никола	г. Ески Джумая	11 Февруари 1879	Иванъ Станевъ Ески Джумая	Явилъ се. Ще дѣр. повт. испитъ	
11. Кабакчиевъ Ст. Георги	г. Варна	17 Май 1879	Стефанъ Кабакчиевъ Варна	Не се явилъ	
12. Минчевъ Драгостицъ	г. Тулача (Ромжния)	24 Януари 1878	Иванъ Минчевъ Тулча	Издѣржалъ.	
13. Недѣлчевъ Маринъ	г. Силистра	5 Октомври 1878	Недѣлчо Х. Хр. Поповъ Варна	Явилъ се. Не издѣржалъ.	
14. Поповъ Вѣрбанъ	г. Варна	24 Януари 1879	Христо Вѣрбановъ Варна	,	
15. Поповъ Ст. Димитръ	г. Османъ Пазаръ	3 Мартъ 1878	Стефанъ Поповъ Османъ Пазаръ	,	
16. Поповъ Никола	с. Крушево (Македония)	1877	Христо Стефановъ с. Николаевъ	Ще дѣр. повт. испитъ	
17. Славовъ Иванъ	г. Стара Загора	14 Юлий 1877	Слави С. Майнаслиевъ Варна	,	
18. Харбовъ Жеко	г. Котелъ	28 Декември 1879	Райко Харбовъ Котелъ	,	Не издѣржалъ
б) Классическo отдѣление.					
1. Божановъ Маринъ	г. Шуменъ	14 Февруари 1877	Савва Божановъ Шуменъ	Явилъ се. Не издѣржалъ	
2. Василевъ Василь	г. Кюстенджа (Ромжния)	8 Януари 1877	Василь Ивановъ Добричъ	,	
3. Гюлмезовъ Александъръ	г. Сливенъ	21 Октомври 1879	Михаилъ Гюлмезовъ (умрълъ)	Издѣржалъ	
4. Желѣзовъ Владимиранъ	г. Москва (Руссия)	22 Февруари 1877	Д-ръ Михаилъ Желѣзовъ Варна	,	
5. Желѣзовъ Димитръ	г. Айтосъ	6 Октомври 1877	Вълчо Желѣзовъ Айтосъ	Явилъ се. Не издѣржалъ	
6. Караглановъ Захарий	г. Шуменъ	14 Юни 1878	Велико Караглановъ Шуменъ	Не се явилъ	
7. Поповъ Димитръ	г. Прѣславъ	14 Май 1878	Юрданъ Братойчевъ (умрълъ)	Явилъ се. Не издѣржалъ	
8. Поповъ Кирилъ	г. Шуменъ	3 Май 1880	Атанасъ Поповъ Варна	Издѣржалъ	
9. Скорчевъ Тодоръ	,	22 Януари 1880	Димитръ П. Скорчевъ Шуменъ	Явилъ се. Не издѣржалъ	
10. Тодоровъ Георги	г. Горна Оряховица	27 Юни 1879	Тодоръ Пауновъ Варна	Издѣржалъ	
11. Тодоровъ Юрданъ	г. Варна	6 Януари 1879	Тодоръ Тачевъ (умрълъ)	,	
12. Холевичъ Никола	г. Котелъ	4 Мартъ 1879	Х. Василь Холевичъ Варна	,	
13. Чанковъ Александъръ	г. Шуменъ	4 Октомври 1879	Вичо Чанковъ (умрълъ)	Явилъ се. Не издѣржалъ	
в) Външи кандидати.					
1. Генчевъ Янко	г. В. Търново	8 Августъ 1874	Генчо Начевъ В. Търново	Не издѣржалъ.	
2. Кабакчиевъ Христо	г. Галацъ (Ромжния)	4 Януари 1878	Стефанъ Кабакчиевъ Варна	Ще дѣржи повтор. исп. пр. Септ.	
3. Николовъ Георги	г. М. Търново (Турция)	20 Май 1876	Никола Карагеоргиевъ (умрълъ)	Не издѣржалъ	
4. Рашевъ Георги	г. В. Търново	5 Май 1877	Рашо Цоковъ В. Търново	,	
5. Стефановъ Никола	г. Охридъ (Македония)	23 Юлий 1875	Стефанъ Николовъ (умрълъ)	,	
6. Тоневъ Тодоръ	с. Жеравна (Слив. окр.)	28 Октомври 1877	Савва Тоневъ с. Касъмъ-кьой Вар.	,	
7. Хитевъ Ярославъ	г. Карлово	10 Августъ 1877	Иванъ Хитевъ г. Карлово	Издѣржалъ	

логодишнитѣ седмокласници, отъ които 5 искръщаха испита, 1 получи зрялостно свидѣтелство и 1 ще държи повторит. испитъ прѣзъ Септември.

Подробни свѣдѣния за свѣршилиятѣ тая година отъ двата отдѣла и явившите се външни кандидати на зрялостенъ испитъ е изложено въ таблица III.

II. УЧИТЕЛСКИ ПЕРСОНАЛЪ.

Учителския персоналъ тая година се състоя отъ 31 учители, заедно съ директора. Прѣзъ м. Декемврий първостененъ учителъ Я. Бръшляновъ бѣ назначенъ за Директоръ на Шуменското Педагогическо Училище, а на негово място се прѣмѣсти учителя Н. Николаевъ отъ Харманлийското IV кл. училище. Подробни свѣдѣния за учителския персоналъ въ края на тая учебна година сѫ изложени въ слѣднитѣ таблици:

Учителски персоналъ въ края

№ по редъ	Име и прѣзиме на учителя	Мѣсторождение	Възрастъ г.	Год. на учител- стуващите	Гдѣ е билъ учитель послѣдната година
1	Иванъ М. Гютмезовъ	г. Сливенъ	31	9	Директоръ на Раз- градската Окружна М. Гимназия.
2	Константина Стаге- ловъ	г. Йѣско- вецъ	44	17	Въ Варненската Държ. Мажека Ги- мназия «Фердинандъ I»
3	Карлъ В. Ицкорицъ	с. Высоко- мито (Чехия)	38	15	»
4	Александъ Астени- довъ	г. Варна	48	20	»
5	Тодоръ Накшевъ	с. Волкоченецъ (Бессарабия)	35	13	»
6	Стоянъ А. Бешковъ	г. Свищовъ	35	12	»
7	Филиппъ Гиневъ	г. Йѣско- вецъ	37	12	»
8	Иорданъ Божиловъ	г. Сливенъ	36	12	»
9	Никола Дуковъ	г. Йѣско- вецъ	35	10	»

на учебната 1896/97 година.

Въ каква стъпенъ и отъ кога е въ тая стъпенъ	Кон предмети пръв подава и въ кон класове	Въ кон класъ е класенъ учитель	Колко часа прено-дира седмицино	Колко уеб. часове е бить въ отпускъ
Директоръ отъ 1895/96 уч. год.	Химия VII р. класъ и Естеств. история въ IIIe кл.	Директоръ	5	—
Първостъпенъ отъ 1 Августъ 1882 год.	Руски езикъ въ IVкл., Vр и VIкл. кл.; Психология въ VIр, и VIIкл. кл.; Логика и Етика въ VIIр и VIIIкл. кл. и Геометрия съ чъртение въ IIIa, IIIb и IIIe кл.	IV кл.	18	19
Първостъпенъ отъ 1882/83 уч. година.	Геометр. чъртение IVa р и IVb р кл.; Математика въ IV кл. кл. и Дескрипт. геометрия въ V, VI и VIIр кл.	VII р.	17	8
Първостъпенъ отъ 1 Септемв. 1895 г.	Френски езикъ V р, V кл., VIр, VIкл., VIIр и VIIкл. кл.	—	18	15
Първостъпенъ отъ 1 Септемв. 1888 г.	Математика V р, V кл., VIр и VIкл. кл.	Клас. по друго- жее за пом. близни учени	18	7
Първостъпенъ отъ 1 Октомвр. 1892 г.	Руски езикъ IVra и IVrb кл. и Пънис Ia, Iб, Ic, Id, Ie, IIa, IIб, IIc, IIIa, IIIb, IIIc, IVra, IVrb и IVcl. кл.	IV a р.	18	17
Първостъпенъ отъ 1 Януарий 1890	Химия въ Vр и VIр кл.; Физика IIIa, IIIb и IIIe кл. и Геометр. чъртение Ic, IIa, IIb и IIc кл.	V р.	18	6
Първостъпенъ отъ 1 Септемв. 1894 г.	Френски езикъ IIIa, IIIb, IIIe, IVra, IVrb, и IVcl. кл.	III a	18	—
Първостъпенъ отъ 1 Януарий 1892	Физика Vр, Vкл., VIр, VIкл. VIIр и VIIкл. кл.	Наблюд. на Метеорол. стачник	15	1

Учителски персоналъ въ края

№ по ред. ¹⁵	Име и прѣзиме на учителя	Мѣсторож- дение	Възрастъ г.	Год на учител- ствуването	Гдѣ е билъ учитель послѣдната година	
					Год	Год
10	Михаилъ Квартурини- ковъ	с. Капустена- Балка (Русия)	35	6	Въ Българската Духов. Семинария въ Цариградъ	
11	Иванъ Аспроти	г. Варна	43	18	Дирек. на Солун- ската Гръцка Клас. Гимназия.	
12	Стефанъ Стефановъ	г. Союти	45	12	Въ Варненската Държ. Мажеска Ги- мназия «Фердинандъ I»	
13	Иванъ Калдисевъ	г. Гюмендже (Македония)	31	7		»
14	Иванъ Кофцизовъ	г. Дръниово	31	7		»
15	Панайотъ Х. Генковъ	г. Ловечъ	29	5		»
16	Георги Карапджуловъ	г. Прилепъ (Македония)	29	4		»
17	Крумъ Малевъ	с. Кюлевча (Шуми Окр.)	36	13		»
18	Христо Стояновъ	с. Голѣмъ-Бо- йчикъ (Сливен. Окр.)	34	9		»

на учебната 1896/97 година.

Въ каква стъпенъ и отъ кога е въ тая стъпенъ	Кон предмети преподава и въ кон класове	Въ кол. класъ съ класенъ учитель	Колко часа пръвнодана седмичнио	Колко учен. часое с битъ въ отпусъ
Първостъпенъ отъ 1 Септемв. 1896 год.	Алгебра и Геометрия въ IV р а, IV р б, VII р и VII кл. кл.	—	18	—
Второстъпенъ отъ 1 Септемв. 1896 год.	Гръцки езикъ IV, V, VI и VII кл. класове	—	16	2
Третостъпенъ отъ 1 Августъ 1894 год.	Законъ Божий Iа, Iб, Iс, Id, Iе, IIа, IIб, IIа, IIIб, IIIе, VI р. и VI кл. кл.	II а	23	3
Третостъпенъ отъ 1 Януарий 1894 год.	Български езикъ VI р., VI кл., VII р., и VII кл. кл. Старобългарски езикъ V кл. кл. и Красописание въ Iа и Id кл.	VII кл.	18	57
Третостъпенъ отъ 1 Септемв. 1895 год.	Български езикъ IV а р., и IV б р., V р., и V кл. кл. и Старобългарски езикъ въ IV а р., IV б р.. и IV кл. кл.	IV в р.	16	9
Третостъпенъ отъ 1 Септемв. 1896 год.	Всеобща история V р., V кл., VI р., VI кл., VII р., и VII кл. кл. и Красописание въ IIе кл.	Библиот. на учителск. библиотека	16	10
Третостъпенъ отъ 1 Септемв. 1896 год.	География IIа, IIб, IIе, IIIа, IIIб, IIIе. VI р., и VI кл. кл. и Красописание IIб кл.	III е	19	25
Третостъпенъ отъ 1 Септемв. 1894 год.	Аритметика IIа, IIб, IIе, и Красописание Iб, Iе, и IIа кл.	Библиот. на учителск. библиотека	18	3
Времененъ съ заплата 3000 л. отъ 1 Септемв. 1894 год.	Българ. езикъ Iа, Iб, и Iе, кл.	I в	18	13

Учителски персоналъ въ края

№ по редъ	Име и прѣзиме на учителя	Мѣсторож- дение	Възрастъ г.	Годъ на учите- ствуващето	Гдѣ е билъ учитель послѣдната година
19	Павелъ Димитровъ	г. Самоковъ	28	6	Въ Варненската Дѣрж. Мѣжд. Ги- мназия „Фердинандъ I“
20	Георги Д. Йъжевъ	г. Воденъ (Македония)	30	4	»
21	Димитръ Цаневъ	г. В. Тър- ново	36	4	»
22	Георги Брановановъ	г. Варна	31	4	»
23	Божилъ Давидовъ	г. Варна	28	5	»
24	Божилъ Ангеловъ	с. Баба-кьой (Македония)	29	4	»
25	Михаилъ Ивановъ	г. Скопие (Македония)	28	4	Не е билъ учитель
26	Илия Ив. Калъчишевъ	г. В. Тър- ново	25	1	»
27	Николай Николовъ	с. Жеравна (Слив. Окр.)	25	3	Въ Българското четирекласно учи- лище въ Тулча

на учебната 1896/97 година.

Въ каква стъпень и отъ кога е въ тая стъпень	Кои прѣдмети преподава и въ кои класове	Въ кои класъ е известъ учителъ Колко часа прѣно- дава седично кошко учене, часове е билъ въ опускъ
Врѣмен. новоназ. съ плата 2400 л. отъ 1 Септемв. 1895 год.	Всесобща история Iа, Iб, Iе, Id, и Ie кл. и География Iа, Iб, Iе и Id кл.	Iа 18 —
Врѣмен. новоназ. съ плата 2400 л. отъ 1 Септемв. 1893 год.	Химия IIIа, IIIб, IIIе, IVа р., IV б р., и IV кл. кл. Аритметика IIIа и IIIб кл. и Краснописане въ Iе кл.	I 18 9
Врѣмен. новоназ. съ плата 2400 л. отъ 1 Септемв. 1893 год.	Всесобща история IIа, IIб, IIе, IV а р., IV б р., и IV кл. кл. и Българска история въ IIIа, IIIб и IIIе кл.	III в 19 1
Врѣмен. новоназ. съ плата 2400 л. отъ 1 Септемв. 1893 год.	Аритметика Iб, Iе и Id кл.; География Iе кл. и Латински езикъ VI кл. кл.	VI кл. 18 1
Врѣмен. новоназ. съ плата 2400 л. отъ 1 Октомвр. 1893 год.	Естеств. история IIа, IIб, IIIа, IIIб, IV а р., IV б р., V р., VI р., и VI кл. кл.	VI р. 17 70
Врѣмен. новоназ. съ плата 2400 л. отъ 1 Септемв. 1895 год.	Български езикъ IIа, IIб, IIе, кл. и Старобългар. езикъ въ IV кл. кл.	II в 18 —
Врѣмен. новоназ. отъ 1 Септемв. 1896 год.	Български езикъ Id, Iе, и IV кл. и Старобългар. езикъ въ IV кл. кл.	Id 17 2
Врѣмен. новоназ. съ плата 2400 л. отъ 1 Септемв. 1896 год.	Естеств. история Iа, Iб, Iе, Id, Iе, IIе, V кл., VII р., и VII кл. кл.	Iе 18 68
Врѣмененъ съ 1800 л. отъ 20 Януарий 1897 г.	Български езикъ IIIа, IIIб, IIIе кл.	III е 18 —

Учителски персоналъ въ края

№ по редѣр	Име и прѣзиме на учителя	Мѣсторож- дение	Възрастъ г.	Год. на учител- ствуванието	Гдѣ е билъ учитель послѣдната година	
					Гдѣ	Год.
28	Ярославъ Романчукъ	с. Калушъ (Галиция)	36	6	Въ Варненската Държ. Мажека Ги- мназия «Фердинандъ I»	,
29	Іванъ Петрасъ	с. Нова-весъ (Чехия)	30	3	,	,
30	Лупджи Болонгаро	с. Стрѣза (Италия)	23	1	Не е билъ учитель	,
31	Дабко Дабковъ	г. Трѣвна	22	1	,	,

на учебната 1896/97 година.

Въ каква стъпевъ и отъ кога е въ тая стъпенъ	Кой прѣдмети прѣподава и въ кои класове	Въ кой класъ е классенъ учителъ		
		Колко часа прѣно- дана седмицю	Колко учен. часоге е билъ въ отпуска	
Во чнонаеменъ съ 3600 л. плата отъ 1 Септемв. 1891 год.	Латински езикъ IV, V и VII класове и Нѣмски езикъ VI и VII кл.	V кл.	16	5
Волнонаеменъ съ 2400 л. плата отъ 1 Септемв. 1894 год.	Рисуване II а, II б, II с, IV а р. и VI р. кл Краснописание III а, III б и III с кл. и Нѣмски езикъ IV а р., IV б р., IV кл., V р. и V кл. кл.	—	22	51
Волнонаеменъ съ 2400 л. плата отъ 1 Септемв. 1896 год.	Рисуване I а, I б, I с, I д, I е, III а, III б, III с, V р. и VII р. кл.	—	20	4
Волнонасменъ съ 2100 л. плата отъ 16 Октомв. 1896 год.	Аритметика I а и I е и III с кл. и Геометр. съ чѣртане I а, I б, I д и I е кл.	I е	19	—

СТАТИСТИЧЕСКА ТАБЛИЦА

на

учителите при Варненската Държавна Мъжка Гимназия
„Фердинандъ I“, презъ ^{1896/97} учебна година.

I.		количество	X.	
			Страните, до което са получили образоването си	
На края на учеб. година			Въ България	14
общото число на учителите	31		„ Русия	6
			„ Франция	1
Всичко	31		„ Австро-Унгария	5
			„ Германия	1
Отъ тяхъ били:			„ Италия	1
1) министрата учеб. година	23		„ Швейцария	1
2) на ново назначени	6		„ Гърция	2
3) дошли отъ др. училища	2			
			Всичко	31
II.			VI.	
Движение на учителите			Мъсторождение	
(отъ 29 Юни до 29 Юни)			Отъ България	20
Пръвмесетни	4		„ Македония	5
Уволнени	1		„ Русия	2
Умрълни	—		„ Австро-Унгария	3
			„ Италия	1
			Всичко	31
III.			VII.	
Стъпени			По въроисловедание	
I-стъпени	10		Православни	27
II стъпени	1		Католици	3
III-стъпени	6		Уиниати	1
Временно новоназначени	10			
Временни	—		Всичко	31
Волнонаемни	4			
” съ контрактъ	—			
			VIII.	
			Народност	
			Българи	24
			Чужденци	7
			Отъ тяхъ:	
			Чехи	9
			Македонци	1
			Италианци	1
			Гърци	3
			Всичко	31

IX. Семейно положение		Всичко	1101.	XII. Отсътствия	
1) Женени	16			Неотсът. и нито единъ часъ	
2) Неженени	15			а) по болъсть	
3) Вдовци	—			отъ 1—5 дена	9
		Всичко	31	» 5—10 »	4
				» 10—15 »	1
				» 15—20 »	—
				» 20—25 »	1
				» 25—30 »	1
				б) по други причини	
				отъ 1—5 дена	8
				» 5—10 »	1
				» 10—15 »	—
				» 15—20 »	—
				» 20—25 »	2
				» 25—30 »	1
				Всичко	
					35
X. По възрастъ		ОТСЪТСТВУВАЛИ		XIII. По преподаване	
На 22 години	1			преподаватъ само	
» 23 »	2			1) въ горните класове	
» 25 »	1			(отъ IV класъ на горѣ)	
» 28 »	3			а) съ висше образование	
» 29 »	3			б) съ средно »	
» 30 »	2			2) въ долните класове	
» 31 »	4			(отъ I—III класове)	
» 34 »	1			а) съ висше образование	
» 35 »	4			б) съ средно »	
» 36 »	4			3) въ горн. и долн. клас.	
» 37 »	1			а) съ висше образование	
» 38 »	1			б) съ средно »	
» 43 »	1			Всичко	
» 44 »	1				31
» 45 »	1				
» 48 »	1				
		Всичко	31		
XI. Години на учителствуване само въ срѣд. (клас.) уч.		XIV. По специалностъ		Количина преподаватъ само	
Съ 1 година	4			Закопътъ Божий	
» 2 »	3			Български езикъ	
» 3 »	2			Френски езикъ	
» 4 »	4			Гръцки езикъ	
» 5 »	1			Математика	
» 6 »	1			Физика	
» 7 »	2			Прѣносъ	
» 8 »	2				12
» 9 »	2				
» 10 »	1				
» 12 »	4				
» 13 »	1				
» 15 »	1				
» 17 »	1				
» 18 »	1				
» 20 »	1				
		Всичко	31		

Прѣносъ	12	XVI.	
Ест. история	2	Владѣять чужди язици	
История	1	(литературни)	
Рисуване	1		
Колцина прѣподаватъ повсече отъ единъ предметъ	15	1) Само единъ чуждъ езикъ	15
		два чужди езици	13
Всичко	31	три >	3
		четири >	--
		петъ >	--
XV.		2) Невладѣягъ нито единъ	
Специално образование		чуждъ езикъ	
Свѣрш. по Естест. науки	2	Всичко	31
по Математика	6		
» Филология	8		
» Педагогия	2	XVII.	
» Богословие	1	Литератур. дѣятелностъ	
» Философия	1	Написали научни или ли-	
» Химия	3	терат. статии или спис.	13
» Музика	1	Прѣвели такива	1 1
» Живописство	2	Редактори на списания	--
» Земедѣлие	1	Колцина ищо не писали	30 17
» История	4		
		Всичко	31 31
Всичко	31		

РАСХОДЪ ЗА ИЗДЪРЖАНИЕ НА УЧИЛИЩЕТО.

Прѣзъ теченіето на учебната година е направенъ слѣдния расходъ отъ Министерството на Народното Просвѣщение:

- 1) За заплати на служащи 107647·15
- 2) „ наемъ на здания за помѣщав. на класове. 6500·—
- 3) „ канцеларски разноски, отопл. и освѣтление 1075·82
- 4) „ купуване мобили, обдѣрж. здан. и сбир. 2464·29
- 5) „ командировки (пѣт. пари на уч. Болонгаро) 200·—
- 6) „ помощъ на бѣдни ученици. 110·—

Всичко 117997·26

Равносметка на училищната плата.

Наименование на прихода	лева	ст.	Наименование на расхода	лева	ст.
1. Останките готови отъ мин. години	10779	$37\frac{1}{2}$	1. За куп. на разни учебни пособия за библ. и кабин. при Гимназията. . .	8650	81
2. Събрано училищна плата прѣзъ течението на 1896/97 уч. год.	4131	—	2. Прѣдал. на Друж. за пом. на бѣд. уч.	1377	—
				Всичко	10027 81
Всичко	14910	$37\frac{1}{2}$	Готови за идущ. год.	4882	$56\frac{1}{2}$
				Всичко	14910 $37\frac{1}{2}$

III. ПРЕГЛЕДЪ НА ИЗУЧЕНИЯ МАТЕРИАЛЪ ПРѢЗЪ УЧЕБНАТА ГОДИНА.

Въ I Класъ.

1. **Законъ Божи.** 2 часа седмично. Св. История на Ветхий завѣтъ. По учебника „Св. История на Ветхия завѣтъ“ отъ Дядо Ангелъ Кничевъ. Прѣподавалъ: учителъ С. Стефановъ.

2. **Български езикъ.** 6 часа седмично, а) *Граматика*. Частитъ на рѣчта: имена; глаголи, исклоняеми. Флексия: надежъ, лице, число, родъ, врѣме. Правилниятъ именни и глаголни форми. Учене за простите изрѣчения.

б) *Четмо*. Упражнение въ бързо четене. Декламуване на стихотворения. Четене стихове и проза. Устно повторение на прочетеното. Граматически разборъ.

в) *Писменни упражнения*. Домашни и училищни писемни упражнения: дигтовки, малки описание на познати предмети.

Въ паралелките а, б и се прѣподавало по учебника на Д. Милевъ и читанката отъ И. Д. Ивановъ учителъ Хр. Стояновъ и свършилъ всички прѣдвиденъ материалъ. Въ паралелките д и е прѣподавалъ учителъ М. Ивановъ по слъдящи учебници, нъкакъ неуспѣлъ да прѣмине глаголитъ и спреженията имъ. Задани по 11 класни упражнения.

3. **Аритметика.** 4 часа седмично. Прѣдварителни основни понятия върху числата и подраздѣлението имъ. Развитие на числата, писанието и изговарянието имъ. Десетични числа; писанието и изговарянието имъ; начина за увеличението и намалението имъ съ 10, 100 и т. н. пъти. Римски и Славянски цифри. Метрическа система. Четиръ основни дѣйствия съ цѣли и десетични числа, заедно съ начинъ за съкратено умножение и дѣление. Дѣлимостъ на числата: кратно число, първоначални и съставени числа, бѣлѣзитъ за дѣлимостта на числата на 2, 3, 4, 5, 6, 8, и 9. Разлагане числата на първоначалнитъ имъ множители. Общъ най-голѣмъ дѣлителъ и най-малко кратно на числата: начинъ за намаляването имъ. Прости дроби. Основни понятия.

Смъсени числа, обръщанието имъ въ прости дроби и обратно. Измънение на дробите по видъ и величина. Съкращение на дробите. Привеждането имъ въ най малъкъ общъ знаменател. Четирте действия съ тъхъ.

Като учебникъ учениците съ имали *Аритметиката на Кърджинев*, където преподаванието е ставало повече безъ учебникъ. Въ Іа и Іе преподавалъ учителя **Д. Дабковъ** и далъ 9 класни упражнения, въ Іб, Іс и Ід преподавалъ учителя **Г. Брашовановъ** и далъ 7 класни упражнения.

4. Геометрия и геометрическо чертане. 2 часа седмично. Понятие за геометрическо и физическо тѣло. Точка. Линия. Образуване и подраздѣление на линиигъ. Свойства на правата линия. Правите споредъ положението имъ: вертикални хоризонтални, успоредни и неуспоредни линии. Измѣрване на правите. Окружностъ и кръгъ. Взаимно положение на два кръга. Допирателна и съквича на кръга. Линии жгли; образуванието и подраздѣлението имъ, свойства на жгли. Измѣрване на жглигъ. Съсъдни и върхни жгли. Перпендикуляръ. Начинъ за раздѣляне и прѣнасяне на жгли. Фигури. Триъгълници: остро-право и тънкогълници. Начинъ за построянето имъ. Триъгълниците споредъ страните имъ. Кратки понятия за сходни и подобни триъгълници. Многогълници: правилини и неправилини, вписани и описани. Построение на вписанъ и описанъ триъгълникъ въ окръжността и около нея.

Чертане на фигури комбинирани изъ изученія материалъ и по-фигури, изтеглени съ моливъ и тушъ.

Дадени 8 класни упражнения.

Въ Іа, Іб, Ід и Іе по учебника на *Икономовъ* преподавалъ учителя **Д. Дабковъ**. Въ Іе по същия учебникъ преподавалъ учителя **Ф. Гиневъ**.

5. Естественна История. 2 часа седмично. *Зоология*. Кратки понятия за органите на човѣч. тѣло, показвани нагледно па органи отъ животинц. Амеба, вортекса и нумулити. Общи бѣлѣзи на прахивотинките.

Хидра, медуза, коралъ и сюнгеръ. Общи бѣлѣзи, распространение, значение и употребление.

Морска звѣзда, морски таралежъ. Общи бѣлѣзи и распространение.

Пияница, дѣждовна глистия, дѣгинска глистия, тенпа, въртоглавникъ. Общи бѣлѣзи, распространение, полза, вреда и пред-название.

Рѣченъ ракъ, морски ракъ, мамарци. Общи бѣлѣзи и значение за човѣчка.

Домашенъ паякъ. Скорпионъ, подкоженъ скорецъ. Общи бѣлѣзи, распространение и вреда.

Земна стоножка и обикновенна стоножка. Общи бѣлѣзи.

Мръна, Шаранъ. Моруна. Общи бѣлѣзи на рибите, распространение и употребление.

Обикновенна земна жаба, зелена жаба, дѣждовникъ и тригонъ. Общи бѣлѣзи и развитие (метаморафоза).

Водна змия, смокъ, боз, пепелянка, усойница. Общи бълъзи на змиищть. Разлика между отровни и неотровни змии. Гущеръ, слъпокъ, хамелеонъ. Общи бълъзи на гущеритъ. Костенурки. Сравнение на костенуркитъ съ гущеритъ. Нилски крокодилъ. Общъ пръгледъ на влечугитъ и тъхното распредѣление.

Патица, гъска, лебедь, пеликанъ. Жеравъ, синъ, рибарь, Щъркъ. Сравнение на водните и блатните птици. Глухарь, яребица, пътпажъ, кокошки, паунъ, токачка. Общи бълъзи. Гълъбъ. Общи бълъзи на гълъбите. Гарванъ, врана, сврака, усойка. Общи бълъзи на враните. Чернокосъ, поенъ дроздъ, славей, лъстовица, канарче. Общи бълъзи на пойнатите птици. Зеленъ кълвачъ, кукувица, папагалъ. Общи бълъзи на катерливите птици. Бухалъ, кукумявица, кондоръ, соколъ. Общи бълъзи на грабливите птици. Камилско птиче. Общи бълъзи на бъгуните. Общъ пръгледъ на птиците.

Птиченост. Кенкуру, двоутробка. Общи бълъзи на двоутробите. Дефинъ, кешелогъ и китъ. Общи бълъзи на водните бозайници. Тюленъ, морски конь. Общи бълъзи на земноводните бозайници. Домашно прасе, Африкански слонъ. Общи бълъзи на многокопитните бозайници. Конь, магаре. Общи бълъзи на единокопитните. Камила, жирафа, обикнов. елецъ, дива коза, домашни кози, овца, биволь, волъ. Общи бълъзи на пръживните бозайници. Мравоѣдъ и лѣнивоходъ. Общи бълъзи на малозаживните бозайници. Катерица, мишка, заекъ, бобъръ. Общи бълъзи на гризачите. Обикнов. мечка, бѣла мечка, видра, поръ, невъстулка. Общи бълъзи на дланоходните грабливи бозайници. Домашна котка, дива котка, левъ, тигър, куче вълкъ, лисица. Общи бълъзи на пръстоходните грабливи бозайници. Къргица, тара-лежъ. Общи бълъзи на насѣкомоядните бозайници. Домашенъ прилепъ и вамипъръ. Общи бълъзи на прилепите. Крѣслива маймуна, турска маймуна и горила. Общи бълъзи на маймуните. Общъ пръгледъ на бозайниците. Общъ пръгледъ на гръбначните животни. Прѣдметъ на зоологията.

Огъ прѣвидения материалъ по зоология не е прѣминялъ материала за класес настѣнки и типа мѣкотѣли по причини, че учителятъ Калѫжчевъ, които прѣподаване въ всичките паралелки на I класъ болѣдува често прѣз годината.

Като учебникъ учениците имаха *Зоологията на Д. Великовъ*.

6. **Всеобща История.** 2 часа седмично. Въведение въ Всеобщата История. Источните народи. История на Гърция. Македония. Италия.

Прѣдъ видъ на слабата подготовка на учениците по География учителятъ е билъ принуденъ да прѣмине иѣкои събития отъ Гръцката и Римската история по накратко, безъ обаче да развали общата свързка на събитията въ старата история.

По учебника на *Дерманчевъ* прѣподавалъ учителятъ *П. Димитровъ*.

7. **География.** 2 часа седмично. I Математическа география. II Физическа география. III Политическа география. Чертане на карти.

По учебника на *Гр. Ивановъ* прѣподавали:

въ Ia, Iб, Ic, Id класове *П. Димитровъ*.
въ Ie класъ *Г. Брашовановъ*.

8. Рисуване. 2 часа седмично. Учениците работят по рисунки, изработени отъ учителя на черната дъска съ свободна ръка съ моливъ и посълъ съ мастило и боя. Праволинейни и криволинийни фигури и орнаменти.

Преподаватъ И. Болонгаро.

9. Краснописание. 2 часа седмично. Упражнение въ писане обикновенни и главни букви и свързващите имъ въ думи.

Преподавали:

Въ Іа и Ід — учителъ И. Калдиевъ.

» 1б — Г. Лъжевъ.

» Іс и Іе — К. Малевъ.

10. Пѣение. 1 часъ седмично. Кратки понятия за музиката. Звукъ, тонъ, гласъ. Ноти, дължинето имъ, ленейна система и второстепенни линии. Музикални ключове sol и fa. Музикална точка и значението имъ. Практическа частъ: легки пѣсни на единъ гласъ въ упражнения (солфеджно), пѣсни на два гласа, еждо и церковни. По свои записи.

Преподаватъ: С. А. Бешковъ.

Въ II Классъ.

1. Законъ Божи. 1. часъ седмично. *Св. История на Новий Завътъ.*

По учебника на Дяконъ Антони Кажичевъ, преподаватъ учителъ С. Стефановъ.

2. Българ. езикъ. 6 часа седмично. Повторение на пай-същественото отъ I класъ. Словообразование. Учение за звуковестъ. Видове думи. Съществително, членъ, прилагателно, мѣстоиме, глаголъ, причастие, нарѣчие, съюзъ, прѣлогъ и мѣждуметие. За уяснение на всички грамматически правила, правъхъ се упражнения, тѣсно свързани съ текста. Пѣ-голѣмата частъ отъ тѣзи упражнения, е зета отъ Мипевото ръководство по българ. езикъ, ч. II. Егимология, или пъкъ, споредъ нуждата отъ разни Христоматии и ръкододства. На упражненията е дадено широко мѣсто, за да може чрѣзъ тѣхъ да се усвоиѣтъ, до колкото се може, пѣ-добръ грамматическите закони. Класни писменни упражнения освѣнъ диктовки, ставахъ всѣки мѣсецъ. Класните упражнения се състояха повече отъ слѣдните видове: писмено да се преподава прочетеното извѣнь класната Христоматия. Разкази по зададенъ планъ и материалъ, който пизиска развитие. Кратки описание. Съчиняване писма по зададенъ планъ, Четение, декламации. (по 2 ч. на седмица).

По учебника на Михаилъ преподаватъ учителъ Б. Ангеловъ.

3. Аритметика. 4 часа седмично. Най-първо препиняютъ отъ минската учебна година материалъ отъ I класъ, именно: Проста Дробъ. Прѣобразование на проста дробъ безъ изминене на стойността ѝ; съкращение. Общъ пай малъкъ знаменателъ. Четиръ дѣйствия съ прости дроби. Послѣ слѣдва материала за II класъ: Десетична дробъ, прѣвръщане прости дроби въ десетични и обратно. Периодически дроби. Дѣйствия съ

непълни числа, съкратено умножение и дължение. Систематично изложение на по-важните мъркви, теглилки, пари и пр. във България и съседните ѝ страни. Раздробление и пръвръзане на именовани числа; смѣтание съ разноименни именовани числа; смѣтание съ привеждане къмъ единицата.

Останяло не минжто. Понятие за отношение, развито въз равенство съ понятията за частно и дробъ. Проста пропорция и основните ѝ свойства. Просто тройно и лихвенно правило.

Всички мъсесець, исклучая Януари и Юни, класна работа и всички часъ домашни задачи.

По учебника на Кирджисев преподавалъ **К. Малевъ**.

4. Геометрия и геометрическо чертане. 2 часа седмично.

1. Събиране и изваждане на прави части. — Дължение на една права част въз дадени прости отношения ($\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ и пр.).

2) Произвеждане на жгли чрезъ въртение на една права около една пейна точка. — Правъ жгълъ, остръ, тъжъ жгълъ. — Съседни жгли, върхови жгли. — Жгли около една точка; съборът на два съседни жгла: равенство на два върхови (вертикални) жгла, пръвзасяне на единъ жгълъ. — Събиране и изваждане на жгли. — Построяване на перпендикуляри.

3) Кръгъ, окръжност (кръжна линия), радиусъ, диаметъръ, дъга, хорда, — секанта (секуща или пръвзчка). — Тангента (допирателна или досътателна), дължение на окръжността, събиране, изваждане, на дъги; сръдоточни жгли, секторъ и сегментъ — Транспортиръ и употреблението му; опредълване центра на кръга. — Два кръга: концентрични, експонентрични, досътателни (външи и вътрешни точки на досътание или допиранието). — Тангента на кръга отъ дадена точка, съ дадено направление и пр. — Чертане на комбинирани фигури отъ прости и кръжни линии.

4. Паралелни линии; вътрешни, външни, съответственни, кръстосани жгли. — Построяване на права линия чрезъ дадена точка, паралелно съ дадена права, или на известно растояние отъ дадена права и пр.

5) За фигури: а) триъгълникъ: видове триъгълници, събора на жгълъ и външенъ жгълъ на триъгълника. — Практическо приложение на теоремата за конгруентността при построяване на триъгълници отъ дадени части.

б) Четириъгълници: паралелограмъ, ромбъ, правоъгълникъ, квадратъ, трапеция, трапезондъ. — Чертане и опредълване на четвероъгълници отъ дадени части. Диагоналъ — Многоъгълници. Диагонали въ многоъгълници. — Външни жгли на многоъгълници; събора на жгълите въ многоъгълници. — Практическо чертане на правилните многоъгълници.

в) Квадратна единица. — Измързване площите (лицата) на праволинейните геометрически фигури.

г) Дължината на окръжността. — Измързване площта на кръга, числото π . (пи, опредълението като отношение на диаметра къмъ дължината на окръжността).

д) Дължение на фигуригът (площдитѣ) и прѣобразованното имъ.
По учебника на Икономовъ прѣподавалъ Ф. Гиневъ.

5. Естественна История. 2 часа седмично. Ботаника. Водорасли. Гѣбии. Липиц. Мхове. Папрати. Хвоицове. Общи бѣлѣзи на всѣки класъ, слѣдъ като се попишатъ по-главните прѣставители. Общъ прѣгледъ на безцвѣтните растения и тѣхното дѣлление. Лилиеви растения. Трѣви. Салепови растения. Хвойови растения. Дѣбови. Върбови растения. Брезови растения. Лободени растения. Барабойни. Устоцвѣти. Маслипови. Тиктови. Сложноцвѣти. Тръндафилови. Ибълкови. Бадемови. Неперудоцвѣти. Лозови. Чадърести. Липови. Сльзови. Кръстоцвѣти. Макови. Лютикови. Общъ прѣгледъ на растенията. Части на растенията. Прѣдметъ на ботаниката. Отъ всѣка групича сѫ вземани само най-важните прѣставители и слѣдъ това сѫ извлечани общите бѣлѣзи на всѣка групича.

По учебника на Д. П. Векиловъ прѣподавали:

Въ I а и II б класъ Б. Давидовъ

„ II с „ И. Кажчиевъ.

6. Всеобща История. 2 часа седмично.

а) Средни Истории. Велико прѣселение на народи. Франкитѣ. Карлъ Велики. Феодализъ. Германия. Англия. Византийска Империя. Славянски и славянски дѣржави. Арабитѣ. Мохамедъ. Кръстоносните походи. Франция. Капетингитѣ. Англия. Плантагенетитѣ. Столгодишната война. Хабсбургитѣ. Италианските републики. Великия расколъ. Иванъ Хусъ. Славянитѣ и византийската империя.

б) Нова История. Великите откриятия. Възражданното. Лютеръ. Реформацията въ Германия. Реформацията въ Швеция и въ Дания. Калвинъ. Реформацията въ Франция. Тюдоритѣ. Реформацията въ Англия. Езуитския орденъ. Русия. Династията на Романовитѣ. Турция. Турското господство въ єрдия Европа. Германия. Тридесетъ годишната война. Франция. Людовикъ XIV. Англия. Карлъ I и голѣмата англайска революция. Русия. Петъръ Велики. Пруссия. Войната за Австро-италийското наследство. Седмогодишната война. Война за независимостта на съверо-американските колонии. Французската революция. Европа отъ 1815 до 1830 и отъ 1830 до 1848 и до 1878 година.

По учебниците на Г. Дерманчевъ съ пѣкотъ съкращения прѣподавалъ

Д. Цаневъ.

7. География. 3 часа седмично. I Европа. II Африка. III Азия. IV Австралия. V Америка. При изучаванното на материцитетъ отъ начало се правене общъ прѣгледъ на материка, а подиръ тога се изучаваха отдельните страни и дѣржави по-подробно. Чертане на карти за материцитетъ и за Европейските дѣржави отдельно.

Дадени 3 частични упражнения.

По учебника на Н. Драгановъ прѣподавалъ Г. Карапанджуловъ.

8. **Рисуване.** 2 часа седмично. Спирали, вълнообразни чърти и украсения основани на тъхъ. Стилизарани листове и прости орнаменти. Употребление на бои и четки.

Преподавалъ И. Петрасъ.

9. **Краснописание.** 2 часа седмично. Упражнение въ обикновено и отвъсно писмо.

Преподавали: { Въ II а класъ И. Малевъ
 " II б Г. Каанджуловъ
 " II с П. Генковъ.

10. **Пѣниe.** 1 ч. седмично. Повторение на материала отъ I-й класъ. Всички видове музик. ключове, sol, fa и Do, употреблението имъ, гласовете: мажки, женски и дѣтски и употреблението имъ. Хроматически знакове: диези, bemоли и бекари, слѣдващите имъ веднага слѣдъ ключа или случаеното срѣщеніе въ нѣкоя такътова прѣграда. Интервали и дѣлението имъ, фактическото имъ изучване, различното между голъмата и малка терца (dur и mol). Гамма и дѣлението ѝ. Практич. частъ: пѣни на единъ и два гласа, сѫщо и церковни.

По собственни записи преподавалъ С. А. Бешковъ.

Въ III класъ.

1. **Законъ Божи.** а) *Богослужение.* Понятие за Богослужението. Храмъ. Св. Кръстъ. Св. Икони. Свещ. одежди. Понятие за литургията. Установление на тайнството: Св. Причастие. Главните части на Литургията. Велико и малко водоосвещение. Погребение. Панахида. Молитви за разини слушан.

По учебника на Благовъ преподавалъ С. Стефановъ.

б) *Катехизисъ.*

По собствененъ учебникъ преподавалъ С. Стефановъ.

2. **Български езикъ.** 6 часа седмично. Прѣзъ първото полугодие е минялъ синтаксиса на простото изречение, като е било изоставено употреблението на прѣдлогите.

Прѣзъ второто полугодие с минялъ синтаксиса на сложно изречение, (съ прѣчинителните знакове). За четене е употребявана Христоматията на Мишевъ.

Класни упражнения сѫ дадени 8, а домашни почти всѣ-ки урокъ.

По учебника на Д. Мишевъ преподавали: прѣзъ първото полугодие Ячо Бръшляновъ и второто полугодие Н. Николаевъ.

3. **Френски езикъ.** 3 часа седмично.

Френската азбука. Главни правила за произношението. За ударението на думите въ френския езикъ.

За опрѣдѣления членъ (article dѣfini) le, la; гдѣ се туря и какво показва.

За родоветъ въ френския езикъ: колко сѫ тий?

Поставяне членъ прѣдъ имена, имѣющи опрѣдѣление; поставяне членъ прѣдъ собственни имена, имѣющи тоже отпрѣдъ си опрѣдѣляща дума.

Показателно прилагателно се, *cette*, употреблението му. Образуване женския родъ на качествените прилагателни имена.

За неопределения членъ (*article indéfini*) ип, ише; разликата между определения и неопределения членъ.

За апострофа, за изпушчането (*élision*); за членъ съ апострофъ (*article flillé*); за прилагателните притежателни *ton*, *ma*, (мой, моя); *ton*, *ta* (твой, твоя); *son*, *sa* (неговъ негова); гдѣ се поставятъ; употреблението имъ. Знакъ на множественото число въ френския езикъ. Множественото число на *le*, *la*, ип и на ише; на съществителните, които се свързватъ на съгласна или на проста гласна (е, и); на качествените думи; на притежателните: *ton* (*ma*), *ton* (*ta*), *son* (*sa*); на указателните се, *cette*; на скажуемото. Окончанието *ent* гдѣ се произпада и гдѣ не се произнася? Множественото число на скажуемите *est* *a*. С гдѣ не се произнася? *es* гдѣ не се произнася? *es* гдѣ се произнася, като є?

За пехвърлянието на *e*-то п на *a*-то отъ членъ *le*, *la* и замънилието имъ съ апострофъ? За свързванието или не свързванието на буквата съ думи, начинаящи съ гласна буква или съ идъм. *h*. Намѣсто *ma*, *ta*, *sa* турга се за благозвучие *mon*, *ton*, *son*.

За произношението на съгласните *b*, *d*, *g*, *p*, *r*, *t*, *x* въ края на думите; кое се нарича свързване (*liaison*); за свързванието на *est* и *et*. За образуванието на множественото число съ качествените думи, окончайщи се въ мажски родъ на еих; множ. число на тия, окончайщи се въ мажски родъ на *f*.

Множественото число на съществителните, окончайщи се въ единствено число на *x*, *y*, *z*; на *al*. Множ. число на съществ., окончайщи се въ единств. число на *ei*, *ai*, *ea*. *Accent aigu*, *accent grave*, *accent circonflexe*, *la cedille*, *l' apostrophe*, *élision*, *liaison*.

Окончанията на глаголите въ *infinitif*: спрежения. Тема (основа), окончание, характеристична буква. Подлежащето *je*, *tu*, *il*, *nous*, *vons*, *ils*, *on*; Утвърдителна и въпросителна форма (*forme affirmative et interrogative*). Глаголи отъ първо спрежение.

Глаголи отъ второ спрежение. Думите *le*, *la*, *les* прѣдъ съществително и прѣдъ глаголъ. II спрежение.

Mon, *ton*, *son*, *ma*, *ta*, *sa*, *mes*, *tes*, *s'es*, *notre*, *otre*, *leur*, поставени прѣдъ съществителни. Притежателните: *неговъ*, *негова*, *негово*, *нейнъ*, *нейна*, *нейно*.

Глаголи отъ III спрежение. Глаголи отъ IV спрежение. Ограничанието поп и не . . . *point*; отрицателните *personne*, *rien*, *jamais*.

Какъ се образува въпросителната форма въ прѣдложението, когато подлежащето е същество. име.

Измѣнение на съществителните по число и на прилагателните по число и роля. Цръко допълнение (*régime direct* или *complément direct*) и нецръко (*compl. indirect*). Слѣтъ членъ (*article contracté*).

Глаголът *avoir*, спрѣгнатъ утвърдително, въпросително и отрицателно.

Изражениета avoir chaud, avoir froid, avoir faim, avoir soif, avoir raison, avoir tort и пр.; ні....ні.

Présent (сегашно връме) на глагола être. Съгласуване на качественото прилагателно въ сложнитѣ сказуеми.

Всъки урокъ домашно упражнение. Всъки мѣсецъ класно упражнение.

По учебника на *Иннатовичъ* — преподавалъ Ю. Божиловъ.

4. Аритметика. 3 часа седмично. Огношения и пропорции. Пропорционалности. Тройнитѣ правила: просто и сложно. Прости и сложни лихви. Правило за отбивъ. Срочни исплащания. Съдружествено правило. Правило за смѣшенията. Въздигане числата въ квадратъ и кубъ и извлечане квадратенъ и кубиченъ коренъ. Кратки понятия върху общите числа. Кратко понятие за държание на търговски книги по арифметически начинъ.

Класни упражнения дадени { въ Ша, Шб кл. по 6} освѣнъ полуг. { въ Шс класъ „ 8 } и годишнитѣ.

По учебника на *Икономовъ* преподавали: въ Ша, Шб кл. Г. Лъжевъ, а въ Шс класъ Д. Дабковъ.

5. Геометрия и Геометрическо Чертение. 2 часа седмично. Дѣление правата линия на части въ дадено отношение; подобие на геометрическите фигури; построяване на триъгълници по дадени страни; чертание на подобни фигури; планъ; рѣшаване на задачи, основани на подобното на фигурищъ. Геометрическо тѣло; взаимно положение на правите линии, на правата линия и равнината, на двѣ и по-вече равнини въ пространството; рѣбести и валчести тѣла; правилни тѣла; чертане мрѣжата на тѣлата; измѣрване повърхността и обема на тѣлата.

По измѣнение на връме, всѣдѣствие болѣдуването на учителя въ началото на учебната година, останахъ не изученъ слѣднинъ предвиденъ въ программата материаль: Чертане на овалъ, елипса, хипербола и парабола.

По учебника на *Икономовъ* преподавалъ К. Стателовъ

6. Физика. 2 часа седмично. За въздуха. Топлина. Магнетизъмъ и електричество. Свѣтлина. Кратки начала изъ механиката. Звука.

По учебника на *Вацовъ* преподавалъ Ф. Гиневъ.

7. Химия. 1 часъ седмично. Кратки понятия за материя, тѣло, физически и химически явления, синтеза и анализа, елементи, механическа смѣсь и химическо съединение.

Понятие за распространението, добиването, свойствата и употреблението на слѣднитѣ елементи и химически съединения:

Металоиди: Киселородъ. Водородъ. Вода. Сѣра, съро водородъ, сѣренъ двуокисъ, сѣрна киселина. Понятие за киселина. Азотъ, амониакъ, въздухъ, азотна киселина. Фосфоръ, кибритъ. Въглеродъ, въглероденъ окисъ и двуокисъ. Горѣние и пламъкъ.

Метали: Калий, калисена основа (понятие за основа и соли), калисъ карбонатъ, калисъ нитратъ, барутъ. Натрий—натриенъ хлоридъ, натриенъ карбонатъ. Калици. Негасена и гасена варъ.

Желъзо и желъзенъ сулфатъ. Мъдъ и мъденъ сулфатъ. Сребро и сребъренъ нитратъ. Злато.

Органическа Химия: Свѣтиленъ газъ. Спиртъ. Вино, пиво и оцетъ. Лой, свѣщи и сапуны. Въглехидрати: захаръ, скорбяла и целулоза.

Особено внимание обръщано на приготвленietо на по-употребителнитъ съединения.

По учебника на *Яржиковъ* преподавалъ **Г. Лъжевъ**.

8. Естественна История. 2 часа седмично.

а) *Анатропология.* Ткани. Органи. Храносмилателна система. Кръвоносна система. Дихателна система. Мускулна система. Кости. Мозъкъ. Чувства. Хигиенически правила за пазение на здравето.

б) *Минералогия.* Кристалография. Физически и химически свойства на минералитѣ. Распрѣдѣление на минералитѣ и по важнитѣ отъ всѣки класъ. Влияние на въздуха и водата на земята. Вулкани. Землетрѣсения и топли извори. Петрография. Понятие за почвите.

По учебниците *Яржиковъ* и *Брънковъ* преподавали:

въ IIIа, IIIб класъ учитель **Б. Давидовъ**

въ IIIе „ директоръ **И. Гюлмезовъ**.

9. Всеобща История. 2 часа седмично.

Отечественна История. Географически прѣгледъ на Балканския Полуостровъ прѣди дохождането на Българитѣ. Най-старитѣ народности на Балканския Полуостровъ. Тракийци. Римско владичество. Заселение на славянитѣ въ Балканския Полуостровъ. — Войнишко движение на славянскитѣ племена къмъ Пелопонезъ.

Прѣсълване на Уралскитѣ Българи въ Балканския Полуостровъ. Аспаруховата дружина. Съвършенното исчезнуване на същиятѣ Аспарухови Българи. Аспарухъ и неговитѣ наследници. Епохата на Крума. Кръщенето на Българитѣ. Значение и дѣятельност на Кирилъ и Методий. Вѣкъ на Царя Симеона. Царь Петъръ. Вътрѣшни раздори. Богомили и тѣхното учение. Русенитѣ въ България. Разцѣпление на българското Царство. Покорение на источното Българско царство отъ Византия. Самуилъ и Василий II, българоубиеца. Подпадане на България подъ Византийцитѣ.

Петъръ и Асенъ и освобождението на България. Тѣхнитѣ наследници. Асенъ II. — Могущество и расцѣпяване на българското царство. Тертеровци и Шипмановци. Подпадане на България подъ Турцитетѣ. — Състоянието на България подъ турското иго.

Възраждане. Движение за църковно и политическо освобождение. Църковната въпросъ. Учръждение на български Екзархатъ. Главнитѣ дѣятели за освобождение на България. Сърбско-Турска война. Войната за освобождение на България и Санъ-Стефански договоръ. Берлински трактатъ.

По учебника на *С. Бобчевъ* преподавалъ **Д. Чаневъ**.

10. География. 2 часа седмично.

I. Южна Европа.

- 1) Балкански Полуостровъ. Господарствата на Балкански Полуостровъ и по-важните им градове.
- 2) Аиенепски Полуостровъ.
- 3) Пиренейски Полуостровъ.

II. Отечественна География.

- a) Княжество България: Положение. Орография. Хидрография. Народонаселение. Топография. Църкви. Училища. Войска и военна новинност. Данъци. Приходи и расходи. Власти.

б) Европейска Турция.

- в) Общо описание и Топография на Кралствата: Сърбия, Румъния и Гърция. Княжество Черна-Гора.

По учебника на Христоъ преподавашъ Г. Каанджуловъ.

11. Рисуване. 2 часа седмично. По сложни шарси орнаменти отъ различни стилове. Учениците рисуватъ отъ печатни модели. Иѣкои отъ тяхъ въ края на годината по гипсови модели.

Преподавашъ Л. Болонгаро.

12. Краснописание. 1 часъ седмично. Писане на разни орнаментални букви съ туши.

Преподавашъ И. Петрасъ.

13. Пѣни. 1 часъ седмично. Повторение на материала отъ II класъ. Елементи на музик. съчинение: мелодия, гармония, ритма. Тетрахордъ и дѣленето имъ, тонална система. Гамма, дигитоническа, хроматическа, минорна и мажорна, разните стъпени на гаммата. Днесни и бемолни мажорни гамми, линии гамми. Практическа частъ: Пѣни на 2 и 3 гласа, практически упражнения и церковни пѣни.

По собственини записи преподавашъ С. А. Бешковъ.

Въ IV реаленъ класъ.

1. Български езикъ. 5 часа седмично.

- a) Български езикъ (стилистика) 3 часа седмично.

Признания и представления. Понятие и образуванието му. Обемъ, съдържание, раздѣление и отношение на понятията. Думи. Съждения. Силогизъмъ. Перидъ простъ и сложенъ. Раздѣление на сложните периоди. Съчинение. Четири форми за изразъ.

Простъ и образенъ слогъ. Еантети, фигури въ думи; фигури въ мисли и тѣхните подраздѣления.

Качествата на простия слогъ. Благозвучие. Периодическа, къса и смѣсена рѣчъ.

Стихосложение. Стихосложение въ просто-народните пѣни. Литературно или топическо стихосложение. Стъжика. Качество на стихията. Раздѣление на стиховете по качество и количество

на етапи гър. Цезура. Рима. Скандинавие (размървание) на стиховетъ. Стихотворни периоди и раздълнението имъ.

б) *Старобългарски езикъ*. 2 часа седнично.

Въведение. Старобългарският езикъ и неговата история. Кирилска и глаголическа писменост. Наи-важните стб. намекици. Рецензиите на стб. езикъ. Распространението на Русската рецензия. Панонската хипотеза за стб. езикъ.

I. *Звукословие* (Фонетика). Кирилска азбука. Самогласни и съгласни. Самогласните Ъ, ЪІ, ЬІІ, А, Ж. Дължина на самогласните и съгласните. (Звуковите промъни съобщавани при морфологията).

II. *Видословие* (морфология). Дължение на видословиято. Учения за склонението: А. Именно склонение и раздълнението му I—V скл. Склонението на прилагателните във сравнителна степень. Чиселни имена. Б. Мъстоименно склонение. В. Сложно склонение. Учение за спрежението. Връмена, наклонения, причастия; опръждвани и неопръждвани глаголни видове. Глаголни основи. Раздължение на глаголите споредъ неопръждътената и сегашна основа на разреди и спрежения. Образуване на глаголите прости видове за сегашно време, минуло несъвршено и аористъ. Повелително и досягателно наклонение. Причастия. Склонения на причастията по именните и сложното склонение.

По Български езикъ въ IV кл. материала пръмнялът главно по учебника на *Мишев и Костов*, а по стб. езикъ на *Д-р Л. Милетичъ*. Имаше ученици, които си служеха и с други учебници, излязли до сега по същите пръмняти. При пръмняването на материала е гледано, щото учениците да могатъ да прочетатъ достатъчно статии, които иматъ свръзки съ пръдаденото и то или изъ хрестоматията или други съчинения.

Преподавалъ учителъ **И. Кефизовъ**.

2. *Френски езикъ*. 3 часа седнично.

Окончанията на глаголите въ infinitif. Спрежения. Подлежащето: je, tu, il, nous, vous, ils, on; (forme interrogative et affirmative). Глаголи отъ I спрежение. Глаголи отъ II спрежение. Думите le, la, les пръдъ съществително и пръдъ глаголъ.

Mon, ton, son, ma, ta, sa, mes, tes, ses, notre, votre, leur, nos, vos, leurs, поставени пръдъ съществителни. Притежателните: неговъ, негова, негово,нейнъ,нейна,нейно. Глаголи отъ III спрежение. Глаголи отъ IV спрежение. Отрицанието non, ne...point; отрицателните: personne, rien, jamais.

Какъ се образува въпросителната форма въ пръдложението, когато подлежащето е съществително име. Измънение на съществителните по число и на прилагателните по число и родъ. Пръко допълнение (*régime direct*) и непръко допълнение (*régime indirect* или *complément indirect*).

Слѣтъ членъ (article contracté).

Глаголътъ avoir спръгнатъ утвърдително, въпросително и отрицателно.

Изражениета *avoir chaud*, *avoir froid*, *avoir faim*, *avoir soif*, *avoir raison*, *avoir tort* и пр.; *ni...ni*.

Présent (сегашне връме) на глагола *être*. Съгласуване на качественото прилагателно във сложнитеказуеми. Образуване на participe passé отъ infinitif и окончанието му за всъко спрежение; образуванието сложните връмена (*temps composés*) отъ минжлото причастие; образуванието на passé indéfini утвърдително, въпросително и отрицателно на *porter*, *finir*, *vendre*.

Образуванието на passé indéfini на глагол *avoir* и *être*; изражението *avoir mal au pied*, *avoir mal au bras* и пр. Минжлото причастие на *avoir* и *être*.

Наречието *y*; предлогите *à* и *en* при названнието на градовете, държавите и частите на европа; свойството на participe passé, спръгнатъ съ *être*.

Futur simple на правилните глаголи; окончанието му и обектото му значение; особенность за образуванието му във всичките спрежения.

Образуване въпросителното и отрицателното обращение във futur simple; *t* euphonique; употребление на паречието *y*. Futur simple на глагола *avoir*: темата (основата) му и окончанието му; свойство във названнието на дните, на седмиците, на въпроса *кога?* и мястото имъ.

Futur simple на глагола *être*; темата му и окончанието му.

Образуване въпросителното и отрицателното обращение на това връме.

Impératif на правилните глаголи; значението му; колко лица има; особеностите му къмъ подлежащето и окончанието във 2-то лице, един. число на глаголите отъ I-во спрежение; отъ каква форма се то образува; думите *en* и *y* при impératif на глаголите отъ I-во спрежение.

Употреблението на impératif; особенность на глаголите отъ I-во спрежение съ характеристична буква *g* и *c* (т. е. които се окончаватъ на *ger* *cer*).

Impératif на глаголите *avoir* и *être*; изменение на темата имъ. Междуиметия (interjections); употребление на значението имъ във предложението. Обръщение; значението му; на какъв български надежъ съответствува; между какви предпинателни знакове се тури.

Всеки седмица домашно упражнение. Всеки месецъ класно упражнение.

По учебника на Йонатович, Преподаватъ: Ю. Божиловъ.

3. Руски езикъ. 2 часа седмично.

1. *Етимология*. Букви и дължината имъ. — Прѣдложение. — Частите на рѣчта. — Съставъ на думите. — Изменение на буквите. — Правописание на корените, приставките и суфиксите. — Главни букви и прѣнасящие на думите.

2. *Синтаксисъ*. Синтаксисъ на просто предложение. — Предпинателни знакове въ срѣдата на предложението. — Прѣпина-

тёлни знакове, които отдавлят едно предложение от друго.— Синтаксисъ на сложното предложение. — Общи правила на предпинателните знакове. — Перподъ.

3. *Практически занятия:* четене, разборъ и преводъ: учение напускат стихотворения; писане подъ диктовка.

Забължка. Отъ частигъ на речта: предлога, съюза и междуимението не можах да се вземат по нѣмание достатъчно време.

Дадени 4 класни упражнения.

По учебниците на Николов и Кирпичников пръподавалъ: С. А. Бешковъ.

4. **Нѣмски езикъ.** З часа седмично. Азбука Латинска Готическа. Произношение за ударението. Упражнение въ чтението. Учение наусягъ думи. Устно и писмено прѣвождане на късни изрѣчения отъ нѣмски на български и обратно. Части на рѣчта. Правописни предложения.

По собствени записи и по Deutsches Lesebuch на Heinrich Bone, пръподавалъ учител И. Петрасъ.

Забължка. Понеже минжалата година нѣмски езикъ не се учи въ III класъ, то тъзи година желанищите да учатъ нѣмски езикъ се съединиха съ III класъ и починаха отъ начало.

5. **Математика.** 5 часа седмично.

а) *Алгебра* (3 часа седмично). Основни понятия за величини, число именовано, неименовано, единица, знакове за алгебрически дѣйствия и пр. Четиртвъхъ дѣйствия на прости и сложни алгебрически изрѣчения, отрицателни дробни числа. Общи най-годъмъ дѣлителъ и общо най-малко кратио. Прости дроби. Отношения, пропорции и тѣхното употребление. Уравнения отъ 1 стъпенъ съ едно неизвестно.

б) *Геометрия* (2 часа седмично). Точка и права линия. Взаимно положение на двѣ прави. Теореми върху успоредността на 2 прави. Свойство на жглигъ въ триъгълника. Теореми за сходносътта на триъгълниците и четириъгълниците. Конструктивни задачи за три—и четириъгълници. Окружностъ. Теореми върху окръжността. Тангенти. Задачи върху окръжността. Забължителни точки въ 3 жгълника и правилецъ многогълникъ.

Неминжто: а) По Алгебра: Десетични дроби. б) По Геометрия: Пропорционални отсѣчки. Подобие на триъгълницъ. Питагорова теорема.

Дадени { по Алгебра 5 класни упражнения
 { по Геометрия 6 " " "

По учебника на Гюзелевъ и по собствени учебници пръподавалъ М. Квартирниковъ.

6. **Геометрическо Чертане.** 2 часа седмично. Общо понятие за кривитъ: тѣхното образуване, тангенти и нормали. Начини за чертане кривигъ отъ втори редъ: елипса, хипербола и парабола. Геометрически мѣста и рѣшаване разни по-сложни задачи. Циклонди, епициклонди и хипоциклонди. Спирали.

Прѣзъ цѣлата година 8 листа.

Прѣподавалъ К. Шкорпилъ.

7. Химия. 2 часа седмично. Понятие за: материя, явление: физическо и химическо; химич. синтез и анализа; элементъ; механическа смъръс и химич. съединение; молекула и атомъ; стихиометрически закони; химически знакове и формули.

Понятие за распространението, добиванието, свойствата и употреблението на следните елементи и съединения:

Водородъ. — Кислородъ. Вода. Хлоръ. Хлороводородъ и Кислородни съединения на хлора. — Бромъ и бромоводородъ. Йодъ и йодоводородъ. — Флуоръ и флуороводородъ. — Съра. Съроводородъ и кислородни съединения на сърата. Понятие за киселина. — Азотъ. Въздухъ. Амониакъ. Понятие за основа. Азотни окиси и законъ за проститъ и многократните пропорции. Азотна киселина. Атомно и молекулярно тегло. — Фосфоръ. Кийригъ. Фосфороводороди. Кислородни съединения на фосфора. Арсенъ, арсеноводородъ (моршовъ асардъ) и арсенни окиси и сулфиди. — Антимонъ, антимоноводородъ, антимонени хлориди, окиси, киселини и сулфиди — Бисмутъ. Бисмутени окиси. Бисмутечни нитрати. Бисмутенъ сулфидъ. Боръ. Борни киселини. — Въглеродъ (разните му алотропически модификации). Въглеродни окиси. Съровъглеродъ. Горънне и пламъкъ. — Силиций и съединения. Понятие за химически уравнения. Валентността на елементите.

По учебника на Ив. М. Гюлмезовъ преподавашъ Г. Лъжевъ.

8. Естествена История. 2 часа седмично. *Биология.* Кратъкъ прѣгледъ на важните органи въ человеческото тѣло и тѣхната служба. Клѣтка, съставъ, форма, служба. Разни видове ткани, органи и тѣхната служба. Распрѣдѣление на животните. Protozoa. Colenterata. Echinodermata. Vermes. Arthropoda. Mollusca. Vertebrata. При изучаването на Arthropoda, Mollusca и Vertebrata е описанъ по единъ прѣставителъ за всѣки класъ животни, слѣдъ което е правенъ общъ прѣгледъ на класса, раздѣлението му на разрѣди, като се е обращало внимание на отличителните имъ бѣлъзи и сѫ споменувани животнитѣ, които влизатъ въ тѣхъ.

Прѣподавашъ по учебника на Граберъ Б. Давидовъ.

9. Всеобща История. 2 часа седмично. Въведение въ Всеобщата История. Дѣление на Историята. Лѣточисление. Прѣдисторически врѣмена и османжлите отъ тѣхъ паметници. Спомагателни науки. Исторически народи. Характеристика на Древната История и дѣлението ѝ. *История на Истокъ, Египетъ, Вавилония и Асирія, Мизия и Персия, Финикия, Гърция.* Географически прѣгледъ. Най-стара гръцка култура. Спарта. Атина. Персийски воини. Атина въ V вѣкъ. Гръцка образованостъ. Цвѣтуща епоха. Пелопонезка война. Първенство на Спарта и Тива. Македонска монархия. Епоха на отпадъкъ. Римъ. Географич. прѣгледъ на Италия. Римска култура отъ най-стара епоха. Борба на Патриции съ Плебеи. Завоевание на Италия. Завоевание на Средиземно море. Епоха на гражданска размирица. Падане на републиката. Принципиатъ. Растворяване на империята. Римска култура.

По учебника на И. Виноградовъ и преподавашъ Д. Чаневъ.

10. Рисование. 4 часа седмично. Разяснение основните перспективни закони чрезъ рисование по геометрически модели отъ телъ и дърво. Простите орнаменти и листове отъ гипсени модели.

Преподавалъ учителъ И. Петрасъ.

11. Пѣни. 1 часъ седмично. Повторение на материала отъ Ш-й кл. Гамма съ всичкото ѝ раздѣление и подробности. Днесци бемолни, мажорни и минорни гамми, едноименни, еднаквозначни и родственни гамми. Хроматическа гамма и характера ѝ. Приложенето на гамитѣ и ползата отъ тяхъ. Такъ и метрономъ, изразителни бѣлѣзи, понятие за гармонията. Пѣсни на два, три и 4 гласа също и църковни. Изучване на отборъ българ. или инострани пѣсни за «Solo».

По собственни записи преподавалъ учителъ С. А. Бешковъ.

Въ IV классически класъ.

1. Български езикъ. 5 часа седмично. Също както въ IV реаленъ класъ.

Дадени 6 класни упражнения.

Преподавалъ учителъ М. Ивановъ.

2. Френски езикъ. 3 часа седмично. Също както въ IV реаленъ класъ.

Преподавалъ Ю. Божиловъ.

3. Руски езикъ. 2 часа седмично. Както въ IV реал. класъ. Минжътъ цѣли материалъ.

Дадени 5 класни упражнения.

Преподавалъ И. Стателовъ.

4. Нѣмски езикъ. 3 часа седмично. Както въ IV р. класъ.

Преподавалъ И. Петрасъ.

5. Латински езикъ. 5 часа седмично. Изученъ е материалъ за правописание, за I—V склонения, за adjectiva (окончания, правила и неправила степени), pronomina, numeralia и глаголъ esse. Съответствено на изучаемия материалъ отъ грамматика, се даваха на учениците подходящи параграфи отъ Читанката на Ив. Броэска за прѣводъ отъ латински на български и обратно.

Дадени 6 домашни и 5 класни упражнения.

Преподавалъ по учебника на Ив. Броэска учителъ Я. Романчука.

6. Гръцки езикъ. 3 часа седмично. Гръцка азбука. Раздѣление на буквите, за дифтонгите, придвижанието, ударението, прѣнителните знакове. За I, II и III склонения.

Четене и прѣводъ на български на кратки изрѣчения по I, II и III склонения отъ Елинската Христоматия на М. Валабанос.

Дадени 4 класни упражнения.

Задълъжка. Отъ грамматиката останало неминимо: прилагателни имена. Сравнителни степени. Парѣчия. Местоименния. Числителни имена.

Преподавалъ И. Асприоти.

7. Математика. 4 часа седмично.

а) Алгебра 2 часа седмично. Основни понятия и действия. Събрание, изваждане, умножение и деление на алгебрически изражения, отрицателни и дробни числа. Общъ най-голъмъ делител и общо най малко кратно число и разложение на съмножители (само под-прости случаи). Прости и сложни дроби и четири действия съ тяхъ. Уравнения от I степен съ едно неизвестно.

б) Геометрия 2 часа седмично. Точка и права линия. Геометрически места. Сходност на образи, а особено на триъгълникъ. Четвероъгълници. Многогълници. Теореми за окръжността: дъги, хорди, централни, вписани и описани жгли. Тангенти. Вписани и описани образи къмъ дадена окръжност. Две обръжности.

По Алгебра 9 именни работи
по Геометрия 9 „ „

По собствени записи преподавалъ учителъ **К. Шкорпилъ**.

8. Химия. 3 часа седмично

Въведение: Понятие за материя, явление; физическо и химическо; химически синтез и анализа; елементъ; механическа смъръ и химическо съединение; молекула и атомъ; стихиометрични закони; химически знакъ и химическа формула и какво тъ означаватъ.

Понятие за разпространението, добиванието и свойствата на следните елементи и съединения:

I. Неорганическа химия.

а) Металоподи.

Водородъ. Кислородъ — H_2O . Хлоръ — HCl ; I (Понятие за киселина). Сера — H_2S , SO_2 , SO_3 и H_2SO_4 . Азотъ; въздухъ — NO_2 , N_2O_5 , HNO_3 . Понятие за простите и многократни пропорции; за атомно и молекулярно тегло. *Фосфоръ* — P_2O_5 , H_3PO_4 . *Арсенъ* — As_2O_3 . *Антимонъ*. *Въглеродъ* — CO , CO_2 . Горение и пламъкъ. *Силиций* — SiO_2 . *Калай* *Олово* — PbO , $PbCO_3$. Понятие за валентност на елементите. Решаване на химически уравнения.

б) Метали.

Калай — KOH (понятие за база и соль), K_2CO_3 , KNO_3 (бартутъ). *Натрий* — $NaCl$, $NaOH$, Na_2CO_3 . *Калций* — CaO , $Ca(OH)_2$, $CaCO_3$, $CaSO_4$. *Магнезий* — MgO , $MgCO_3$, $MgSO_4$. *Цинкъ* — $ZnCO_3$, $ZnSO_4$. *Живакъ* — HgO , HgS , Hg_2Cl_2 , $HgCl_2$. *Мъдъ* — CuO , $CuSO_4$. *Сребро* — $AgCl$, $AgNO_3$ (посребряване, фотография). *Злато* — понятие за златяване. *Алюминий* — сплава, грънчарство. *Желъзо* — Fe_2O_3 , $Fe_2(OH)_3$, $FeSO_4$. *Латина*.

II. Органическа химия.

Понятие за: органическо съединение; изомерия мастини и ароматни съединения; структурни формули.

Понятие за най-важните мастини съединения:

Въглеводороди — CH_4 , C_2H_4 . Суха дестилация, свъртиленъ газъ, петролей.

Хлорирани въглеводороди — CHCl_3 , $\text{C}_2\text{H}_3\text{Cl}$.

Хидроксилирани въглеводороди:

1) *Моногидроксилирани*: CH_3OH , $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ (вино, пиво, ракия).

Етери: $(\text{C}_2\text{H}_5)_2\text{O}$.

2) *Полигидроксилирани*: глицеринъ, манитъ, въглехидрати: гликоза, захароза, скробела, целулоза, арабиноза (понятие за фабрикуването на книгата).

1) *Карбоксилирани въглеводороди*:

Монокарбонни: HCOOH , CH_3COOH (оцетъ); палмгинова, стеаринова и олеинова киселина (евънгарство и саунадство).

Поликарбонни: оксалова, винена и лимонена киселина.

Цианови съединения — циани, HCN , KCN .

Понятие за най-важните ароматни съединения: бензолъ, фенолъ, анилинъ, танинъ.

Алкалоиди: хининъ, кофеинъ, никотинъ, морфинъ, етихининъ.

По-голямата част отъ материала по неорганическа химия е пръвмията по учебника на *Н. Гюйгенс* предназначена за реалните класове, като с езикът на него където и каквото е нужно етобразно съ материала и представеното връме; същевременно ученициятъ си държаха и блъфки. Материала по Органическа Химия е минът по записи.

Преподавалъ **Г. Лъжевъ**.

9. **Всеобща История**. 3 часа седмично. Също както въ IV реаленъ класъ съ по-голями подробности.

По същия учебникъ, преподавалъ учителъ: **Д. Цаневъ**.

10. **Пъение**. 1 часъ седмично. Както въ IV реаленъ класъ.

Преподавалъ учителъ: **С. А. Бешковъ**

Въ V Реаленъ Класъ.

1. **Български езикъ**. 4 часа седмично.

а) *Български езикъ*. (2 часа седмично). Разлика между проза и поезия. Описателна проза. Раздължение на описанията. Характеристика и нейните видове. Повествователна проза. Лъготии, записи. История. Биография. Некрологъ. Автобиография. Главните достоинства на повествователните съчинения. Дидактическа проза и нейното дължение. Разсъждения и видове. Наука. Класификация. Система. Ораторска речь. Разни видове на красноречието.

б) *Старобългарски езикъ*. 2 часа седмично. Учене за спреженята. Връмена, наклонения, причастия; опръдълени и неопръдълени глаголни видове. Лични приставки. Глаголни основи и раздължение на глаголите споредъ неопръдълената и сегашна основа на разреди и спражения. Степенуване на сегашната и неопръдълена основа. Повелително наклонение. Аористъ. Минжло несвършено връме. Причастия. Склонения на причастията по именното и сложното склонение. Образци по всък спрежене отдълно. Описателни глаголни видове. Непръдълени части на

ръчта. Сложно, мъстоименно и именно склонение. Пъ-главни зу-
кове промъни съ самогласните и съгласните. Синтактични осо-
бенности. Двойно число. Показателни мъстоимения и частици.
Членъ. Падежи и службата имъ въ изречението. Безиръдложно
и прѣдложно употребление на надежитъ. Инфинитивъ. Субек-
тивенъ и обективенъ спрямителни. Суничъ. Дѣление на глагол-
тъ споредъ субекта и трайността на дѣйствието. Огвълчени
или спомагателни глаголи. Връмена.

По български езикъ материала е прѣминялъ главно по учебника на
Милев и Костовъ. По Старобългарски — по Д-ръ *Л. Малитичъ*.

Дадена една класна работа и 2 писмени.

Прѣподавалъ: *И. Кефсизовъ*.

2. Френски езикъ. 3 часа седмично.

а) *Граматика.* За опрѣдѣлителния, неопрѣдѣлителния и ча-
стичния членове. Образуванието на женския родъ и на ми. число
у сѫществителните и прилагателните. Трите степени на срав-
нение. Умалителната и увеличителната форми. Притежателни,
въпросителни, числителни и неопрѣдѣлителни прилагателни. Ли-
чи, възвратни, притежателни, показателни, относителни, въпро-
сителни и неопрѣдѣлителни мъстоимения. Спомагателните глаголи
avoir и étre въ утвърдителна, отрицателна и въпросителна форми.
Сърежение на правилните глаголи: aimer, finir, recevoir и rendre.
Забѣлѣжки по тия глаголи.

б) *Христоматия.* Прѣводъ отъ френски на български: басни,
анекдоти и разкази. Изучване изусть френски думи и фрази.
Прѣводъ отъ български на френски: теми изъ граматиката, отно-
сящи се до граматическите правила. Упражнения по говорителния
езикъ. Граматически разборъ. Писане отъ френския текстъ у
дома и въ класъ подъ диктовка.

Всеки седмица домашна писмена работа, а всѣки мѣсецъ класна работа.

Прѣподавалъ по собствени учебници учитель: *А. Астенидовъ*.

3. Нѣмски езикъ. 3 часа седмично. Задно съ учениците
отъ IV р. и IV кл. класъ прѣминялъ ежий материалъ.

Прѣподавалъ учитель: *П. Петрасъ*.

4. Руски езикъ. 2 часа седмично.

Кратки биографически свѣдѣния за Жуковский и четение
на слѣдните му произведения: „Морозко“, „Дочь и надчерица“,
„Набігъ дуракъ“. „Сиящая Царевна“, „Война мышней и Лягу-
шекъ“, „Лѣсной царь“, „Судъ Божій надъ епископомъ“. Кратки
биографически свѣдѣния за Крылова и четение, прѣводъ и раз-
боръ на басните му: „Свирѣ подъ дубомъ“, „Осель иоловей“,
„Зеркало и обязана“, „Прохоже и собаки“, „Демьянова уха“,
„Тришкинъ каftанъ“.

Кратки биографически свѣдѣния за А. С. Пушкинъ и чете-
ние, прѣводъ и разборъ на слѣд. произведения: „Русланъ и Люд-

мила“. „Сказка о рыбакѣ и рыбкѣ“, „Араиъ Петра Великаго“ и „Клевѣтникамъ Россіи“.

Кратки биографически свѣдѣния за И. В. Гоголя и чтение, прѣводъ и разборъ на слѣднитѣ произвѣдения: „Днѣпъ и Шипель“.

Кратки биографически свѣдѣния за Лермонтова и чтеніе, разборъ и прѣводъ на слѣднитѣ му произвѣдения: „Споръ“, „Молитва“, „Ангелъ“, „Вѣтка Палестини“, „Умирающій Гладіаторъ“ и „Выхожу одинъ я на дорогу“. Декламация на разни поетически произвѣдения.

По записки прѣподавателъ учитель: К. Стателовъ.

5. Математика. 5 часа седмично.

а) *Алгебра*. Огнощепнія и пропорціи. Уравнения отъ I стъпенъ съ едно неизвѣстно и упражненія въ съставеніе и рѣшенія на уравненія. Уравненія отъ I стъпенъ съ новоче неизвѣстни, разнитѣ начини за рѣшаващето имъ. Сгънени и корени съ цѣли и дробни, положителни и отрицателни показатели. Раціонални и иррационални величани. Подиганіе на II и III стъпенъ на многочленни израженія и десегични числа; изважданіе коренъ отъ тѣхъ. Квадратни уравненія съ едно неизвѣстно. Уравненія, които се рѣшаватъ като квадратни.

Непрѣминожно: Изпятие за имагинарни и комплексни величини и графическото имъ изображеніе. Разширеніе реда на числата чрезъ въвежданіе иррационалнитѣ и комплексните величини. Квадратни уравненія съ новоче неизвѣстни.

б) *Геометрия*. Задѣлѣтелни точки и прави въ трижгълника. Теореми на Питагора и Карнова. Промѣнение на вида на праволинейнитѣ фигури. Правилни многожгълници, вписани въ кръга и описаніи около него. Периферия и плоско съдѣржаніе на кръга. Общи теореми и задачи планиметрията. Хармонични точки и лъчи. Пъленъ четирижгълникъ. Теореми на Минелая и Цева. Хармоническо сродство. Точки и оси на полобето. Теореми за съкщитѣ въ кръга. Снопъ отъ обрѣжности. Радикална линія. Полюсъ и поляра.

Дадени по шестъ класни упражненія.

По учебнищитѣ на Малининъ, Давидовъ и Гюзелевъ прѣдаватъ

Т. Накшевъ.

6. *Дескриптивна Геометрия*. 3 часа седмично. Принципъ и начинъ на проектираніе. Ортогонална проекция на точки, прави линии, равнини и фигури върху една проекционна равнина. Проекции и образи на точки върху двѣ взаимно перпендикулярни равнини. Двѣ точки — права линія. Дължина на конечна права линія и отклонения на права линія отъ проекционнитѣ равнини (по 2 начини). Дѣление на пр. линія. Три точки — трижгълникъ. Дѣйствитеана голъмина на трижгълника. Права линія и точка. Двѣ прави линии въ различни положения. Йогълъ

на двѣ прави линии. Растояние на точка отъ правата линия. Опрѣдѣление на равнини. Точка и равнина. Права линия и равнина. Двѣ равнини. Растояние: 1) точка отъ равнини, 2) точка отъ права линия, 3) на 2 параллелни прави линии, 4) на двѣ параллелни прави линии, 4) на двѣ параллелни равнини. Прѣсъчене: 1) Права линия и равнина, 2) Двѣ равнини. Отклонение: 1) На права линия и равнина, 2) равнина отъ проекционнитѣ равнини, 3) двѣ равнини. — Трета проекционна равнина:

- а) Перпендикулярна само къмъ I проекц. равнина
- б) " " " II "
- в) " " " двѣтъ " "

Трета проекция и образъ на точки и прави линии и трета траса на равнина. Употребление на трета проекц. равнина при решаване на разни задачи.

Дадени 10 писеменни работи.

По собственни записки прѣподавалъ учитель К. Шкорпилъ.

7. Физика. 2 часа седмично. Всичкия прѣдвиденъ въ програмата материалъ, — свойства на тѣлата, основни попития отъ механика, електричество и магнетизъмъ — прѣмишлѣтъ. Учениците сѫ имали за ръководство учебника на Фролова. Нѣкои статии по електричеството сѫ минали по система на Колбе.

Прѣподаванието е съпровождано съ съответствующи опити, като: упражнения съ понука и верниера, основни опити за раздѣление причинитѣ на явленията на вътрешни и външни, опити за основнитѣ електрически и магнетни явления, опити съ електроскопа, конденсатора и електрическии машини, за получаване електрич. и магнетни полета, за дѣйствията на галванич. токъ, упражнения съ амперовия станъ, съ телефона и др.

Прѣподавалъ Н. Дуковъ.

8. Химия. 2 часа седмично. *Метали.* Распространение и добиване. Физически свойства. Химически свойства. Слѣтини. Законъ на Dulong et Petit. Соли. Общи свойства на солите. Двойно разлагане.

Распространение, получаване, свойства и употребление на металитѣ и тѣхнитѣ съединения отъ слѣднитѣ групи: 1) Калциена група, 2) Калцина група, 3) Магнезиена група, 4) Мѣдна група, 5) Алуминиена група, 6) Желѣзна група, 7) Оловена група и 8) Платинена група.

По учебника на Ив. Гюлмозов прѣподавалъ Ф. Гиневъ.

9. Естественна История. 2 часа седмично.

Ботаника. Анатомия, морфология и физиология на растенията. Тайнобрачни растения. Кратко описание на алгитѣ, гжебатѣ, лишаптѣ, маховетѣ, напратитѣ, хвоицоветѣ и ликонодипацентѣ. Явнобрачни растения. Характерни бѣлѣзи на голосъменитѣ и покритосъменитѣ, на едно-съменодѣлнитѣ и двоесъмено-

дълнитъ, на безвънечнитъ, сраснжловънечните и свободновънечните. Опредѣление на нѣколко растения въ класъ по таблиците на Беренса.

Прѣподаваѣтъ по учебника на *Макроевъ* и *Боидановъ* и по записки *Б. Давидовъ*.

10. Всеобща История. 2 часа седмично. Най-първо прѣми-
нътъ останалъ отъ минулата година материалъ отъ Старата
История.

Срѣдня История. Великото прѣселение на народитѣ и обра-
зуваніе на нови дѣржави върху развалинитѣ на Римската Им-
перия. Карлъ Великий и неговата военна, законодателна, адми-
нистративна и учебна дѣятельност. Распаданіе на Карловата
монархия въ тритѣ по-главни западно-европейски дѣржави. Борба
на монархическото Римско начало съ Германский и възвишение
на Папската власт. Борба на свѣтската и църковната власт
за инвеститура.

Значеніе на Византійската Империя въ срѣднитѣ вѣкове.
Юстинианъ Великий; неговата военна и законодателна дѣятель-
ност. Византійска образованіостъ. — Начало на Славянитѣ.
Пространство на Славянскитѣ заселенія. Образуваніе на Славян-
скитѣ дѣржави: България, Бохемия, Полша, Руссия. Първобитна
култура на Славянскитѣ народи.

Арабитѣ. Мухамедъ и неговото учение. Могъщество и за-
воеваніе на Арабитѣ. Арабската култура. Упадъкъ на Арабитѣ.

Кръстоносни походи. Състояніе на Западна Европа въ мо-
рално, обществено и материально отношеніе преди кръстонос-
нитѣ походи. Феодализъмъ и рицарство. Култура и литература
въ време на кръстоноснитѣ походи. Послѣдствия на кръстонос-
нитѣ походи. Реакція противъ срѣдновѣковнитѣ вѣрѣнія. Про-
бужданіе на гражданскътъ животъ и стигданіе на феодализма и
на рицарството (Комунистѣ).

По учебникъ на *Л. Билопрадовъ* прѣподаваѣтъ *П. Генковъ*.

11. Рисуваніе. 4 часа. Рисуваніе на пластични орнаменти,
релефи, маски, глави и пр. по гипсени модели.

Прѣподаваѣтъ *Л. Боленгаро*.

Въ V классически класъ.

1. Българ. езикъ. 4 часа седмично. Също както въ V р. класъ.

Прѣподавали: по Българска езикъ *И. Кефсизовъ*, а по Старобългарски
И. Каадиевъ.

2. Френ. езикъ. 3 часа седмично. Също както въ V р. класъ.

Прѣподаваѣтъ *А. Астенидовъ*.

3. Нѣмски езикъ. 3 ч. седмично. Също както въ V р. класъ.

Прѣподаваѣтъ учителъ *И. Петрасъ*.

4. Русски езикъ. 2 ч. седмично. Също както въ V р. класъ.

Прѣподаваѣтъ *К. Стателовъ*.

Латински езикъ. 4 часа седмично. По-голѣмата част отъ врѣмето се употребѣ за точното изучаване на разните глаголи: *verba regularia, verba irregularia, verba defectiva, verba anomalia*, описателното спрежение (*coniugatio periphrastica*). За да могѫтъ учениците до година да пристъпятъ направо и безъ по-голѣми затрудненія къмъ четеніето на Цецара или Непоса, прѣподаде се въ главни чѣрти по-характеристически нѣща отъ латинскія *syntaxis*, а именно за *Accusativus (nominativus)* с. *infinitivo, ablativus absolutus* и *oratio obliqua*. Както и въ IV кл. се прѣвеждахѫ отъ читанката на *Ив. Брозеска* подходящи статии за иллюстрация на изучаваніетъ правила отъ граматиката. Освѣнъ това учениците сѫ имали 3 домашни упражненія, 3 класни и нѣ-колко „*extemporalia*“; послѣднитѣ се поправяхѫ веднага въ класъ и по своя характеръ принадлежатъ къмъ категорията на класните упражненія.

Прѣподавалъ **Я. Романчукъ.**

Гръцки езикъ. 5 часа седмично. Повтореніе минжлого-дишипъ материалъ. I—II склоненія. Прѣлагателни имена три — дву — и едноокончателни; неправилни прѣлагателни; стъпени за сравнение. Нарѣчия. Числителни имена: количественни, рѣдовни, числителни нарѣчия, раздѣлителни, умножителни и сѫществителни. Мѣстоименія: лични, прѣглежателни, възвратни, показателни, относителни, въпросителни, неопрѣдѣлителни, съотносителни и нарѣчия. — Глаголъ. Врѣмена. Иаклоненія. Окончания на сегашното врѣме. Раздѣление на глаголитѣ на *ω* и *ρ*. Слогови изараженіе. Образуваніе на сегашната основа. Съкратени глаголи. Образуваніе на бѫдѫщето врѣме. Аористъ. Минжло еврѣшено неопрѣдѣлено.

Четеніе и прѣводъ отъ гръцки на бѣлгарски: разши изрѣчения за мѣстоименіята и глаголитѣ. Иероклееви смѣши разкази. Минжния на стари мѣдреци. Есопови баені.

Класни упражненія 8.

По собственни записи и по Христоматията на *M. Багабановъ* прѣподавалъ **И. Асприоти.**

7. Математика. 4 часа седмично. Както въ V р. класъ, съ исклучение на уравненія, които се рѣшаватъ като квадратни и квадратни уравненія съ повече неизвѣстни.

Прѣподавалъ **Т. Някшевъ.**

8. Физика, 2 часа седмично. Също както въ V р. класъ.

Прѣподавалъ **Н. Дуковъ.**

9. Естественна История, 2 часа седмично.

а) *Ботаника.* Също както въ V р. класъ. Огъ споматичната взето само за Тайнобрачните и голосъменините растения.

б) *Зоология.* Както въ IV р. класъ до типа Гръбначни животни.

Прѣподавалъ **И. Калѫпчиевъ.**

10. **Всевобща История.** 2 часа седмично. Също както въ
V р. класъ.

Преподавалъ П. Генковъ.

Въ VI реаленъ класъ.

1. **Законъ Божи.** 2 часа седмично.

История на Християнската Православна църква. (Първо полугодие). Съществието на Св. Духа върху апостолите. Първите усърдии на Христовата въра въ Иерусалимъ. — Распространението на църквата между Иудеите въ Иерусалимъ и Самария. — Обръщанието на Савла. — Распространението на църквата между езичниците въ Кесария и Антиохия. — Пътешествието на Св. апостола Павла. — Апостолския съборъ. — Благовещенските трудове на другите апостоли. — Распространението на Християнството въ II и III въкъ. — Гонението на Християните отъ Иудеите. Най-забълъжителниятъ гонення на Християните отъ езичниците въ първите три въка. — Обръщанието на Константина Великий и дългата му за въ полза на църквата. Юлпий Огетийски. — Теодосий Великий и Тържеството на Християните. — Кратка история на вселенските събори. — Устройството на Църковното управление. — Огъденнието на западната църква отъ источната.

История на Българската църква (Второ полугодие). Распространението на Християнството по Балканския полуостровъ. — Кръщението на Бориса. — Кръщението на Българите — Сношенията на Бориса съ Наполеона. — Кирилъ и Методий. — Кратка История на първата българска патриаршия. — Пръвасенитето на патриарския престолъ въ Охридъ. — Кратка история на Търновската патриаршия. — Най-забълъжителниятъ Търновски патриарси. — Подчиняванието на Видинската област подъ цариградската патриаршия. — Унищожението на Търновската патриаршия. — Кратка история на Охридската патриаршия. — Унищожението на Охридската патриаршия. — Последният Охридски патриархъ. — Арсений. — Кратка история на Богомолството.

Католическата пропаганда въ България отъ кръщението на Българите до втората половина на XIX въкъ. Унията въ 1860 г. — Протестантската пропаганда въ България отъ началото на XIX въкъ.

Възраждането на Българите: Паисий, Софроний, Неофитъ, Бозвели. — Български църковенъ въпросъ. — Уреждането на Българската Екзархия (въ 1870 година).

Преподавалъ по учебника на Душанова и по собствененъ учебник С. Стефановъ.

2. **Български езикъ.** 3 часа седмично.

Съчинения прозаически и поетически. Двойна духовна дължност. Занятие и искусство. Опредължение на художеств. произведения. Измислици. Естествен. и фантастическа. Цъль. на и-

съществото. Личността на художни, талантъ и гений. Искуства и тъхниятъ дългътъ на групи. Поезията, нейната областъ и високо значение. Три рода поетически произведения. Народна, или устна поезия. *Епосъ.* — Видове: Народенъ епосъ. Частни епически форми: Поема, баладъ, идilia, басня, романъ, повѣсть. Забѣлѣжителни епически писатели. *Лирика.* Видове лирика: пѣсенъ, оди, елегия, сатири, спиграмма. Забѣлѣжителни лирич. писатели.

Драма. — Видове драми. Трагедия. Драма въ тъсенъ смисълъ на думата. Комедия. Условия за драмата въобще. Изборъ и число на лицата. Число на актовете и тъхната забрѣгленост; значение на всѣки актъ. Монологи. Развкази и разговори; четене на писма, рѣчи и др. вставки въ драмата. Ефекти. Езикъ на драмата. Драмата като най-високъ родъ поетическо произведение. Древня, лъжекласическа и нова драма. Смѣсенъ драма (съединение на драмата съ музиката). Видове смѣсени драми. Забѣлѣжителни драматически писатели.

По Словесността на *Мишелъ* и *Костовъ* прѣподавалъ **Ив. Калдиевъ**.

3. Френски езикъ. 3 часа седмично.

Граматика. За страдателниятъ, срѣдни, възвратни и безлични глаголи. За причастиято. За образуванието на врѣмената. Изучване на по-употрѣбителните неправилни глаголи отъ I, II и III спрѣжения. Изучване на по-употрѣбителниятъ неправилни глаголи отъ IV спрѣжение. За предпозитъ, нарѣчията, сюзитъ и междууиметията. Изучване на по-употрѣбителните галлицизми.

Христоматия. Прѣводъ отъ френски на български: разни откълесци отъ по-извѣстните французски писатели. Изучване изусть френския текстъ. Грамматически и синтаксически забѣлѣжки. Прѣводъ отъ български на френски: *басни* и *приказки*. Упражнения по говоримия езикъ. Грамматически разборъ. Писане отъ французския текстъ у дома и въ класъ подъ диктовка.

Синтаксисъ. За употреблението на врѣмето на изявителното наклонение.

Прѣподавалъ по собствений учебникъ и по читанката *Morceaux choisis d'auteurs français par M. Grisot.* A. M. Астенидовъ.

4. **Нѣмски езикъ.** 3 часа седмично. Повторение на глаголите. Помѣжни части отъ синтаксиса. Четене и прѣводъ отъ нѣмската читанка на *Буковски*.

Дадени 12 писемни упражнения.

Прѣподавалъ **Я. Романчукъ**.

5. Математика. 3 часа седмично.

а) **Алгебра.** Теория на логаритмите. логаритмически системи и таблици и упражнения въ употреблението имъ. Експоненциални уравнения и прогресии. Сложни проценти. Ренти и амортизация. Неопрѣдѣлени уравнения: графическото имъ изображеніе; неопределени уравнения отъ първа степень, решенія алгебрическо и геометрическо.

6) Геометрия. Геометрия и Тригонометрия въ равнина:
Опредѣление на гониометрически функции; зависимост между
тѣхъ; измѣнение на гониометр. Функции съ увеличеніето на
жгъла. Замѣняваніе на тригон. функции отъ тѣлъ жгълъ съ
функции отъ остръ жгълъ. Функции отъ сборъ и разлика на
два жгла, на двоенъ жгълъ, на половинъ жгълъ. Сборъ и раз-
лика на двѣ функции. Использованіе на гониом. функции, състав-
леніе и употребление на логаритмътъ отъ гониом. функции. Теореми
за правоожгълни трижгълници. Синусова, Тангенсова, Кар-
потова и Молвайдова теореми.

Непръмножто: Плоско съдържаніе на праволинейни фигури.
Плоско съдържаніе на вписанія 4-жгълникъ. Рѣшеніе на 3-
жгълници, 4-жгълници.

Стереометрия. Взаимно положение на праца и равнина въ
пространството. Тѣлеснъ и поляренъ жгълъ. Сходност и симет-
рия за тѣлеснитъ жгли. Рѣбести тѣла. Айлерова теорема.
Сходност симетрия и подобие на тѣлата. Повърхност и кубич.
съдържаніе на: призма, пирамида, конусъ, цилиндръ. пръсеченъ
конусъ и пирамида. Ротационни тѣла.

Непръмножто. Каждо и неговите части. Сферически три-
жгълникъ.

Дадени по 6 класни упражненія.

По учебниците на Маликантъ, Давидовъ и Гюзелевъ прѣподаватъ

Т. Накшевъ.

6. Дескриптивна Геометрия. 3 часа седмично.

Проста и двойна трансформация и нейното употребление
при рѣшаваніе задачи. Въртеніе: а) точка, б) праца линия, в)
около една ось въ разни положения. Въртеніе на равнини, осо-
бенно около траситъ имъ. Планиметрически задачи въ равнини
въ разни положения. Построяваніе многоожгълници, окръжности
и други криви линии въ разни равнини чрезъ въртеніе или
чрезъ трансформация. Сънки на точки, праци линии и фигури:
1) върху проекционнитъ равнини, 2) върху дадени равнини, 3)
върху дадени праци линии или дадени фигури.

Тѣла: пирамида, призма, правилни тѣла. Конусъ и цилиндръ
и построяваніе точки върху тѣхъ. Тристъенъ жгълъ. Конусова
и цилиндрическа плоскость и доширателни равнини къмъ тѣхъ:
1) прѣзъ точка на плоскостта, 2) прѣзъ точка вънъ отъ плос-
костта, 3) успоредно съ дадена праца линия. Ротационни тѣла,
особено тѣзи отъ 2-ра степенъ и главнитъ отъ 4-та степенъ
(анулонидъ и мелононидъ).

Дадени 11 писменни класни работи.

Прѣподаватъ по собственини записки К. Шкорпилъ.

7. Физика. 3 часа седмично.

Обща механика и механика на твърдитъ тѣла.

По учебника на Фролова съ допълненія прѣподаватъ Н. Дуковъ.

8. Химия. 2 часа седмично. *Органическа Химия.* Съставъ на органич. съединения. Елементарна органическа анализа. Опредѣление на молек. тегла и молекул. формули на орган. съединения. Вътрѣшна конструktion на въглеродните съединения. Хомология. Изомерия. Кислени съединения. Карбонилови съединения. Мастни съединения. Наситени въглеводороди. Халоидни деривати на на-
сит. въглеводороди и пирогеривати. Едновалентни алкооли. Етери. Кислородни деривати на еднов. алкооли. Двувалентни съ-
единения. Въглеводородни радикали. Моно—и ди—кислородни
радикали. Тривалентни въглеродни радикали. Тривалентни дву-
кислородни радикали. Четверо-валентни въглеводородни радикали.
Четверо-валентни дву и три кислородни радикали. Въглехидрати.
Анилови съединения. Ацетиленъ. *Ароматически съединения.* Бен-
золь и дериватите му. Алкооли, алдехиди и киселини. Нафта-
линъ. Антраненъ. Етерични масла и смоли. Природни бол. Ал-
калопди. Бѣлтъчици вещества.

По учебника на *Н. Гюлемозов* преподаваш Ф. Гиневъ.

9. Естественна История. 2 часа седмично.

а) *Минералогия.* Мърфологически свойства на минералитъ.
Кристалография. Физически и химически свойства на минералитъ.
Систематика: Елементи. Сулфиди. Халоидни соли. Оксии. Соли
на кислородните киселини. Минерали отъ органич. произходжение.
б) *Геология.* Физиографическа, петрографическа, динамическая,
петрогенетическая и историческая геология на кратко.

По учебника на *Яркъмъ и Мигъев* преподаваш Б. Давидовъ.

10. Всеобща История. 3 часа седмично.

Германия въ време на хохенстауфените. Хабсбургски и
Луксембургски домъ. Швейцарски съюзъ. — Франция въ време
на династията на Балза.

Англия въ време на Плантагенетите и развитие на пред-
ставителното управление.

Италия въ XIV и XV столѣтие. Възраждане на науките
и изкуствата. Данте, Петрарка и Бокачио. Епоха на Медичите.

Характеристика на Романските и Германските държави
следъ бръстоносните походи: Усиливане на монархическата власт
и отпадане на феодализма и на авторитета на Папата. Виклефъ
и Хусъ. Расколъ. Констанцки и Базелски събори.

Неминято. Упадъкъ на Византия. Латинското Царство. По-
явяване на Турците въ Европа. Борба на Византия и на Сла-
вяните съ Османските Турци и падане на Цариградъ и на Бал-
канския полуостровъ подъ Турците.

История на Чехия, Полша и Русия въ втората половина
на еръдните вѣкове.

Прѣходъ къмъ новата цивилизация. Упадъкъ на Папската власт
Совапарола. Италианските походи и влиянието му върху За-
падно-Европейските народи. Великите изтъмврвания и открития
и тяхното историческо значение.

Отъ Българската История минято първото българско царство а второто царство и възраждането остана не минято, защото имаше да се минава материалъ отъ V класъ.

Отъ Новата История подготовкителните причини за Френската революция и умствено движение и държавни реформи въ XVIII в. останах да се взематъ въ VII класъ прѣди почването на френската революция.

По учебниците на *П. Виноградов* и *Бобчев* прѣподавалъ *П. Генковъ*.

11. География. 1 часть седмично. *Отечественна География. България*. Прѣзъ първото полугодие е изучена: новърхнина и напояване на Княж. България съ чъртание на карти. Прѣзъ второто полугодие: климатъ, природни богатства, народонаселение, произведения, исторически прѣгледъ на България. Управление и административно раздѣление съ всички градове и забѣлѣжителни села отъ Княжество България. Европейска Турция, Гърция, Черна Гора и Ромъния.

По учебниците на *Братия Шкорпилови* и *С. Христовъ*
Прѣподавалъ *Г. Караджуловъ*.

12. Психология. 1 часть седмично.

Изученъ е съгласно программата слѣдниятъ материалъ:

Опрѣдѣление, задача и значение на психологията; психологически методи и средства; субективна и обективна психология; первна система, като физиологическа основа на душевната животъ; усъщане и измѣрването му; Веберовъ законъ; усъщане на разнитъ органи; прѣставление; свѣсть; перцепция и аперцепция; внимание; репродукция и асоциация на прѣставлението; память; въображение; разсѧдъкъ; разумъ; талантъ; чувство; дѣление на чувствата; идеинъ чувства: Умственни, нравственни, религиозни и этически; афекти и страсти; воля; движения: Автоматически, рефлексивни; инстинктивни; волеви движения; развитието на волита; моменти въ исканото дѣйствие.

По иѣмание врѣме, вслѣдствие болѣдуването на учителя въ началото на учебната година и честото съвпадение на неучебните дни съ онъ день прѣзъ седмицата, въ който е билъ назначенъ единствения седмиченъ урокъ по психология, останахъ е неизученъ слѣдниятъ материалъ: Психология на народътъ, кратъкъ прѣгледъ за развитието на психологията, иллюзия, халлюцинация, хипнотически състояния, лудостъ, темпераментъ, характеръ и учението за историческото развитие. Понятието за душата.

По учебника на *Цанев* прѣподавалъ *К. Стателовъ*.

13. Рисуване. 2 часа седмично. Орнаменти, релефи, маски, глави, ръцъ и крака по гипсови модели.

Прѣподавалъ *И. Петрасъ*.

Въ VI класнически класъ.

1. Законъ Божи. 2 часа седмично. Също както въ VI р. класъ.
Прѣподавалъ *С. Стефановъ*.

2. Български езикъ. 3 часа седмично. Също както въ VI р. класъ.

Преподавалъ И. Калдивъ.

3. Френски езикъ. 3 ч. седмично. Също както въ VI р. класъ.

Преподавалъ А. М. Астенидовъ.

4. Немски езикъ. 3 ч. седмично. Също както въ VI р. класъ.

Преподавалъ Я. Романчукъ.

5. Латински езикъ. 3 часа седмично. Прѣзъ първото полугодие I-та книга отъ Caesaris de Bello Gallico; прѣводъ, грамматически разборъ и синтактически забѣлѣжки; а прѣзъ второто полугодие прѣводъ отъ: Ciceronis Laelius s. de amicitia също съ грамматически и синтактически разборъ. Syntaxis: Диктуване и обяснение на кратко всичкитѣ особенности, които представлява синтаксистъ по латински езикъ съ примѣри, зети отъ избрани латински литературни произвѣдения и едно кратко извлѣчение отъ латинската грамматология: най-измененитите представители на латинската литература въ проза и поезия.

Писменни класни упражнения 5.

По учебника на И. Бромска преподавалъ Г. Брашовановъ.

6. Гръцки езикъ. 4 часа седмично. Повторение на материала отъ минѫлата година. Четене и прѣводъ отъ Христоматията на М. Балабановъ: миѳния на старci мѫдреци, Есопови басни и Ксенофонъ Анабазисъ II.

Отъ Грамматиката: за глаголите на ω не съкратени. Съкратени глаголи. Сингексисъ на просто прѣдложение. Съединителъ глаголъ єστι. Определение, допълнение и приложение. Число и родъ. Членъ. Употребление на падежитѣ.

Класни упражнения 4.

По учебника на М. Балабановъ и по записи преподавалъ И. Асприоти

7. Математика. 4 часа седмично. Както въ VI р. класъ.

Непръмножто освѣнъ както въ VI р. класъ още решението на косохълнитѣ триъгълници по Тригонометрия и за конусъ, цилиндръ, прѣсеченъ конусъ, кълбо и сферически триъгълникъ по Стереометрия.

Дадени по 6 класни упражнения.

Преподавалъ по същиятѣ учебници както въ VI р. класъ Т. Някшевъ.

8. Физика. 2 часа седмично. Също както въ VI р. класъ, съ исклучение на възнообразно движение и кинематика.

Преподавалъ Н. Дуковъ.

9. Естественна История. 1 часъ седмично. Същия материалъ, както въ VI р. класъ, минъхъ и о-на кратко.

Преподавалъ: Б. Давидовъ.

10. Всеобща История. 3 часа седмично. Също както въ VI р. класъ.

Преподавалъ П. Генковъ.

11. География. 1 часть седмично. Също както въ VI р. класъ.
Прѣподавалъ Г. Караджуловъ.

12. Психология. 1. часть седмично. Също както въ VI р. класъ.
Прѣподавалъ К. Стателовъ.

Въ VII реаленъ класъ.

1. Български езикъ. 3 часа седично.

Българска литература. Въведение. Устна словесност: Пѣни обредни, битови, юнашески, исторически, приказки, поетовици, гатанки, баяния. Писана словесност: Начало на писмеността.

А. Стара литература.

1. Старобългарска епоха. Константина и Методи и учениците имъ. Епикопъ Константина. Иоанъ. Екзархъ Български. Презвитеръ Козма. Иларионъ Мъгленски. Безименни паметници. Богомилството и апокрифна литература.

2. Сръднобългарска епоха. Апокрифни произведения. Търновската школа: Теодоси, Евтимий, Григори, Цамблакъ, Константина Философъ Костенечки, Владиславъ Граматикъ.

3. Епоха на робството.

В. Нова Литература.

1. Връже на възраждането. Огецъ Папен. Юри Иванович Венелинъ. Училищата. Софрони Врачански, Петъръ Беронъ. Априловъ, Неофитъ Рилски, Христакъ Павлович Дунинчанинъ, Ив. Богоровъ. Поезия: Първите стихотворци. П. Р. Славейковъ. Периодич. печатъ: Константина Фотивовъ.

2. Връже на национални борби. Черковния въпросъ: Неофитъ Бозвели, Иларionъ, Михайловски. Периодич. печатъ: Раковски. Поезията: Добри Чинтуловъ, Райко Жинзифовъ. Д. Каравеловъ. Хр. Ботевъ. Н. Д. Козлевъ. Ц. Гинчевъ. Р. И. Бълъсковъ. В. Друмевъ. Д. П. Войниковъ. Тодоръ П. Станчевъ.

3. Връже на свободенъ животъ. Ив. Вазовъ; К. Величковъ. Ст. Михайловски. Пенчо П. Славейковъ.

Русска литература.

Исторически бѣлѣжи. Първи периодъ (подражателенъ). Византийско влияние. Западноевропейско влияние.

Схоластично направление Главнитѣ и прѣставители.

Лѣжеклассическо направление: Ломоносовъ, Державинъ, Сумароковъ, Фонъ Визинъ, Херасковъ.

Романтическо направление: Карамзинъ, Жуковски.

Продължение на романтизма и стремление къ руската литература къмъ самобитенъ и народенъ характеръ: Криловъ, Грибоедовъ, Батюиковъ, Грибичъ, Пушкинъ, Лермонтовъ.

По учебника на А. Тодоровъ прѣподаватъ: Ив. Найденовъ.

2. Френски езикъ. З часа седмично.

Синтаксисъ. За употребленето на условиото, повелителното и подчинителното наклонение. За употребленето на времената на подчинителното наклонение. За съюза че употребенъ намъсто другъ съюзъ. За употребленето на неопределителното наклонение (infinitif). За употребленето на неопределел. наклонение (infinitif), на причастисто и на отрицателната частица не въ приставените предложени.

По същия учебници, както въ VI класъ преподавалъ А. М. Астенидовъ.

3. Нѣмски езикъ. З часа седмично. Повторение на по-важните особености отъ пѣмски синтаксисъ. Четение предводъ отъ читанката на Боне (Lesebuch von Bone, Kœn 1887). Разговоръ на пѣмски езикъ.

По Буковски преподавалъ Я. Романчукъ.

4) Математика. 4 часа седмично.

а) *Алгебра.* Пермутации. Вариации и комбинации съ и безъ повторение. Нютоновъ биномъ за всѣкакви показатели. Фигурни числа. Начални познания отъ теорията на вѣроятността. Повторение на цѣлата Алгебра.

б) *Геометрия.* Основни формули за правожгълния сферически трижгълникъ и неговия реципрокъ. Неперово правило. Задачи. Формули за общия сферич. трижгълникъ, предобразуванието имъ въ видъ удобенъ за логаритмиране. Аналогията на Гауса и Непера. Рѣшавание задачи. Плоско съдържание на сферич. трижгълникъ. Формула на L'Huillier. Рѣшавание задачи относително тѣлата. Прѣговоръ на цѣлата Геометрия.

Классни упражнения: по Алгебра 4, по Геометрия 4.

Прѣдавалъ по Малинъ, Давидовъ и др. М. Квартирниковъ.

5. Дескриптивна Геометрия. З часа седмично. Сѣнки на тѣлата върху проекционните равнини. Съчене на тѣлата съ равнини. Нормално съчене и неговото употребление. Сѣнка на права линия и фигура върху тѣлата. Прѣсъчен точки на права линия съ тѣлата. Съчене на фигури съ тѣлата. Взаимно съчене на тѣлата.

Дадени 8 классни упражнения.

По собственни записки преподавалъ К. Шкорпилъ.

6. Физика. З часа седмично.

Свѣтлина, Топлина.

Допълнителни статии по магнетизма и електричество.

1) Измѣрване, сравнение и расширение магнитната сила на магнета и земята;

2) Мѣрение силата на електрическия токъ, закона на Ома и ефѣдствия отъ него, тангансова буссола и синусова буссола, понятие за динамоелектрическата машина на Грамма.

Математическа География. Форма, величина и гъстота на земята. Присторено движение на небесната сфера, раздължение на небесните тела, системи за определяването положението на небесните тела, географическа широчина и дължина. Денонощно движение на земята; годишно движение на земята около слънцето, прецесия, нутация, аберация; освъртяване и отопляване земята от слънцето, годишни времена, климати и полюси на земята. Движение и фази на мъсесца. Затъмнения. Измървание връхмето, календаръ.

Величина и растояние на слънцето. Движение на планетите; комети, астероиди. Неподвижни звезди.

По учебника на *Фроловъ* пръподавалъ **Н. Дуковъ**.

7. Химия. 3 часа седмично. *Химич. технология.* Пръдметъ на химич. технология. Ферментация. Винарство. Пивоварство. Спиртоварство. Оцетарство. Илиестарство. Санунарство и свѣщаарство. Грунчарство. Сгълтарство. Бояджийство и Мишинарство. Повторение на теорит. химия. Упражнения въ експериментирание.

По собственини записки пръподавалъ директоръ **И. Гюлмезовъ**.

8. Естествена История. 2 часа седмично. Антропология и Хигиена, както въ III класъ, нѣ по общирно.

По учебника на *Митовъ* пръподавалъ **И. Калжчневъ**.

9. Всеобща История. 2 часа седмично.

1) Русия въ време на династията на Романовитъ. Петър Великий и неговата дѣятелност за просвѣтяване на Русия. Австрия и Пруссия въ XVIII в. Умствено движение и държавни реформи въ XVIII в. Реакция противъ Незуитския орденъ въ Романските държави. Колониално и промишлено могъщество на Англия въ XVIII в. Борба за независимостъ на Съверо-Американските Шати.

2) Характеристика на новѣйшата история. Положението на Франция въ XVIII в. Революционната литература и развитие на положителнитѣ науки като пръдшествуващи фактори за франц. революция. Опции за реформа въ време на Людовика XVI (Тюрго). Некеръ. Национално събрание и неговата дѣятелност за пръобразуване на държавният редъ. Новата конституция. Законодателното събрание и намѣсванне на Австрия и Пруссия въ защита на Монархията въ Франция. Падане на кралството и основаване на републиката. Конвентъ — осъждане на краля на смърть. Първа Европейска коалиция противъ Франция. Жерондисти и монтанери. Господство на Якобинците — Робеспиеръ. Терроръ. Падане на Робеспиера, реакция и конституция отъ III год. (1795). Директория — Подигане на Наполеона Бонапарта. Характеристика, компанията му въ Италия и распадане на първата европейска коалиция. Кампанийският миръ. Експедиция на Наполеона въ Египетъ, нейното политическо и научно значение. Втора коалиция и 18 брюмеръ. Наполеонъ пръвъ консулъ.

3) Наполеон Императоръ. Неговата вътръшна организаторска дѣятельност. Войните и завоеванията му въ Европа. Континертна система. Походът му въ Русия. Борба на Европа съ Наполеона въ Германия и Франция и падане на Наполеона. Край на революцията. Реставрация въ Франция. Конституционна хартия. Сто дни. Виенски конгресъ. Свещенниятъ съюзъ.

Людовикъ XVIII и реакция въ Франция. Реставрация въ Италия и въ Испания, и въ Италия революция. Конгресътъ. Португалия следъ Виенския конгресъ. Въстание и освобождение на Сърбия и Гърция. Руско-Турската война и Елиренски договоръ. Англия следъ Виенския конгресъ. Канингъ и неговата дѣятельност за еманципацията на протестантъ католици и освобождение на Гърци. Франция въ време на Карта X и Юлската революция. Революция въ Белгия и отдѣлянието ѝ отъ Холандия. Движение на Германия следъ Юлската революция. Революция въ Полша. Англия и отмяняване на хълбъните закони. Юлската монархия на Георги-Филип и наданието ѝ.

4) Февралската революция. Основане на втората република въ Франция. Влияние на Февруарската революция въ Германия, Австро-Унгария и Италия.

Источниятъ въпросъ и произхождение на Кримската война. Политиката на Николай Павловича по отношение към Турция и Австро-Унгария. Обединението и освобождение на Италия и Франко-Австро-Унгарската война. (Кавуръ и Викторъ Емануилъ). Въпросътъ за рабството въ съверо-Американския щати и Мексиканска експедиция. Национално обединение на Германия и Пруско-Австро-Унгарската война. Френско-Германската война.

Движение на Славянските народности за освобождение. Херцеговското въстание и Сърбско-Турската война. Руско-Турската война и Санть-Стефанскиятъ договоръ. Берлинскиятъ договоръ.

По учебниците на *Виченградовъ* и *Лауръ* прѣподавалъ П. Генковъ.

10. Логика. 2 часа седмично прѣзъ първото полугодие.

Изученъ е съгласно программата следниятъ материалъ:

Опредѣление, значение и раздѣление на логиката; главни моменти въ историята на логиката; учение на основните закони на мисленіето: учение за представлението, понятието, съждението и умозаключенията (индуктивно и дедуктивно); опредѣление и дѣление на понятието: класификация; доказателства; аналогия; наука и система; индуктивенъ и дедуктивенъ научни методи.

По учебника на *Сгрюве* прѣподавалъ: К. Стателовъ.

11. Етика. 2 часа седмично прѣзъ второто полугодие.

Прѣдметъ и дѣление на етиката; практическа част на етиката; длѣжности индивидуални и общественни; теоретическа част на етиката; кратъкъ прѣгледъ на етическия възгледи на Сократъ, Платона, Аристотеля, Стоиците, Епикурейците, Хри-

стианска мораль, Хоббеса, Лока, Шафтебъри, Милля; утилитарната и рационалната школа; морално добро; мораленъ законъ и неговата всеобщност; съвестъ и отговорностъ; за добродѣтельтъ.

По пъмънне връме османъ не изученъ етъдния материалъ: Споръ между индегерменистъ и детерминистъ за свободата на волята.

По учебника на *Безеншекъ* прѣподавалъ: К. Стателовъ.

12. Рисуване. 4 часа седмично. Орнаменти, релефи, рѣзъ, крака, глави, статуи и пр. по гипсени модели. Копиране рисунки на известни художници.

Прѣподавалъ Л. Болонгаро.

Въ VII класически класъ.

1. Български езикъ. 3 часа седмично. Също както въ VII реаленъ класъ.

Прѣподавалъ И. Калдиевъ.

2. Френски езикъ. 3 часа седмично. Също както въ VII р. кл.

Прѣподавалъ А. М. Астенидовъ.

3. Нѣмски езикъ. 3 ч. седмично. Също както въ VII р. кл.

Прѣподавалъ Я. Романчукъ.

4. Латински езикъ. 4 часа седмично.

Отъ римските читатели се четоха: P. Vergili Georgicon lib. I v. 1 ad v. 225, придружени отъ етимологически, синтаксически и материални (*realia*) обяснения и Taciti Historiarum Liber I, cap. 1—22, също придружени отъ необходими обяснения. Отъ грамматика се повторихъ нѣкои части отъ лат. синтаксисъ и се разправи по-нацротрапно на учениците за „условни иерароди“, *oratio obliqua* както и за разните значения на падежите *genitivus* и *ablativus*, дѣто учениците обикновено срѣщатъ голѣми затруднения; тѣй също въ кратъ се разправи за употребленето на връмената и особенно за *consecutio temporum*. Отъ читанката на *Ив. Бројска* се прочетоха само параграфите относящи се до ново изучавания материалъ. Освѣнъ това учениците съ имали 10 упражнения (домашни, класни и extemporalia), които се отнасятъ или къмъ изучаваните правила отъ синтаксиса или отъ по-достojни мѣста на Цицерона, Цезара и Непоса.

Прѣподавалъ Я. Романчукъ

5. Гръцки езикъ. 4 часа седмично. Повторение на миниалия материалъ. Глаголи на *μι* и неправилни глаголи. Употребление на наклоненията въ правилните прѣдложения и въ повѣстователните, въпросителните, цѣлоноказателните, въ прѣдложения за страхъ, условните, относителните, причинните и връменните прѣдложения. Неопрѣдѣлително наклонение. Конструкцията *assessivus cum infinitivo* и пр. Причастия. Конструкцията *genitivus*

absolutus и *accusativus absolutus*. Кои глаголи изискватъ причастия.

Четене и преводъ отъ гръцки на български отъ Гръцката Христоматия отъ *Балабановъ*, разни откълелели отъ Демостено-вата речь, Омеровата *Jlias*, Иеократа и др.

Дадени 6 класени упражнения.

По записи и по *Балабановата Христоматия* преподавалъ *И. Асприоти*

6. **Математика.** 4 ч. седмично. Също както въ VII р. класъ.
Преподавалъ *М. Квартирниковъ*.

7. **Физика.** 3 часа седмично. Също както въ VII р. класъ, безъ допълнителните статии по Електричеството и магнетизма.

По учебника на *Л. Филрова* преподавалъ: *Н. Дуновъ*.

8. **Естественна История.** 1 час седмично. Също както въ VII класъ, нъ и-братко.

Преподавалъ: *П. Калчевичъ*.

9. **Всеобща История.** 2 часа седмично. Също както въ VII р. класъ.

Преподавалъ: *П. Генковъ*.

10. **Логика.** 2. часа пръвъ първото полугодие. Също както въ VII р. класъ.

Преподавалъ: *К. Стателовъ*.

Етика. 2. часа седмично пръвъ второто полугодие. Също както въ VII р. класъ.

Преподавалъ: *К. Стателовъ*.

*IV. ТЕМИ ЗА ПИСМЕННИТЪ КЛАСНИ,
НОУГОДИНИИ И ГОДИНИИ КОМПОЗИЦИИ
ВЪ ВСИЧКИТИ КЛАССОВЕ.*

I. ЗАКОНЪ БОЖИЙ.

Въ I класъ.

Полуподитни: 1. Историята на Еврейския народъ (въ Ia).
2. Распространението на човекъческия родъ по лицето на земята (въ Ib). 3. Божий промисъл за Еврейския народъ (въ Ic).
4. 40 годишно странствование на Евреите по Аравийската пустиня (въ Id). 5. Чудни събития, които се случили въ време на странствование на Евреите по пустинята (въ Ie).

б) Години: 1. Иисусъ Навинъ като предводителъ на Еврейския народъ. 2. Състоянието на Еврейския народъ следъ смъртта на Иисуса Навина. 3. Положението на Еврейския народъ подъ властта на Сирийското царство. 4. Религиозно-правственото състояние на Еврейския народъ въ царуванието на

Давида. 5. Религиозно-нравственото състояние на Еврейския народъ във връме на Вавилонския пленъ.

Въ II класъ.

a) *Полугодини:* 1. Животът на И. Хр. до началото на служението му на човекътския родъ. 2. Деятелността на Иисуса Христа въ Галилея. 3. Иисусъ Христосъ като сърдцевъдецъ на нашите мисли, желания и усъещания.

b) *Години:* 1. Пророчеството на Иисуса Христа за разрушението на Иерусалимъ и за второто му дохождане. 2. Тайната вечеря и събитията въ Гетсиманската градина. 3) Знаменията, които придвижавали рождението, кръщението, распятието и възкресението на Иисуса Христа.

Въ III класъ.

a) *Полугодини:* Върата като първо условие отъ страна на човекъка за освъщението му. 2. Ученето на черковата за Бога и за Пръевета Троица. 3. Изложение ученето на нашата черква за надеждата и любовта.

b) *Години:* 1. Припадлъжностите на Богослужението и значението имъ. 2. Историческото пропоходжение на литургията и частите ѝ. 3. Богослужението като ердество за оправдание на човекъка предъ Бога.

Въ VI класъ.

a) *Полугодини:* 1. Причини за раздълнението на Западната черква отъ съюза съ источната. 2. Причини, които съ пръвдизвикили събрането на вселенскиятъ събори.

b) *Години:* 1. Покръщението на българите и историческото значение на това събитие за другите Славянски народи 2. Възраждането на Българския народъ и значението му за духовния и политическия ни животъ.

II ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИКЪ.

Въ I класъ.

a) *Класни.* 1. „Крушата“ (описание). 2. „Бъдния вечеръ“ (описание). (Домашна работа). 3. „Оръль, Ракъ и Щука“ (басня). (По зададени питания пръобръщатъ баснята отъ стихове въ проза). 4. „Кайнъ и Авель“ (по зададени въпроси описватъ братоубийството на Авеля).

b) *Полугодини и години композиции:* Подчертайте въ долизречения съ една черта съществителните и глаголите, и опръдълете, какви съ изреченята по състава си! (Диктуватъ се по 5 нръдложения).

v) *Години композиции:* Опръдълъте, какви съ допнитъ изречения по състава си, туръте нужните прълиннателни знакове и направъте граматически разборъ! (Диктуватъ се по 3 сложни нръдложения).

Въ II класъ.

Полудиши: 1. По колко начина се разпознава родът на съществителните имена и какви исключения се срещатъ. Примъри. Мънитви на съществ. имена отъ 3-ти рода. 2. Въички ли съществителни имена иматъ надежни образи. 3. Кои съ мънитвите на винитетния опредълени падежъ. 4. Кога и какъ се изговаря тълько въ книжовната рѣч? Примъри. 5. Обясните какъ съ становли слѣдните образи: мажъ, просвѣщавамъ, разреждамъ, обѣщава, нужда, привуждава, пишъ и др. 6. Какъ образуватъ изобщо множествената си форма едносложните съществителни имена отъ мажки родъ и какви исключения се срещатъ противъ правилото. 6. Намѣрете въ слѣдните изречения съществителните имена и опредълете на всѣко отъ тяхъ родътъ и числото: (слѣдватъ 7 приложени). 8. Колко надежни образа различаваме за именителенъ и випинителенъ падежъ и какъ се образуватъ. 9. Отъ колко и какви части се състоиѫтъ окончанията. 10. Намѣрете наставките въ слѣдните думи: метла, страненъ, честено, гладенъ, слугина, дѣйствие и пр. 11. Расправете, кое се нарича коренъ и намѣрете кореня на слѣдните думи: невѣста, завѣса, бѣлѣжитъ, освѣтление, изрѣзъ и привлекателенъ. 12. Какъ образуватъ множествената си форма многосложните съществителни имена отъ мажки родъ и какви исключения се срещатъ.

Годишни: 1. Колко врѣмена иматъ дѣйст. причастия и какъ се образуватъ. 2. Направете грамматически разборъ на слѣдните изречения: (диктувани 5 приложения). 3. Да се спре глаголътъ *булиж* и да се образува дѣйств. и страд. причастие отъ същия глаголъ. 4. На колко спрежения се дѣлиятъ глаголите, и кое служи за бѣлѣгъ на това дѣление. 5. Съ помощта на колко наставки се образува минълото несвѣтило врѣме. 6. Направете грамматически разборъ на слѣдните изречения (диктувани 3 приложения). 7. Расправете за сложните врѣмени. 8. Колко залога въобще имаме. и какво означава всѣкп единъ. 9. Да се направи грамматически разборъ на слѣдните изречения (диктувани 4 приложения).

Въ III класъ.

Класни: Да се прѣдале съ свои думи статийката „Състрадание“ (отъ „Сборникъ съ теми и планове“—Костовъ), която се прочита на учениците.

Полудиши: 1. Какво нѣщо е обръщение и съ какви зна-
кове се то отдѣля? 2. Кои опредѣлени се наричатъ предика-
тивни? 3. Въ долните изречения напишете отдѣлно проститѣ,
съчиненитѣ слѣтнѣ и съставнитѣ синтактически. (Диктуватъ се
9 разни приложения).

Годишни: 1. *Въ IIIа класъ:* А) Поставете нужните при-
пинателни знакове въ слѣдните изречения и направете синта-
тически разборъ. (Диктувани 3 разни изречения).

Б) Колко вида приставени изречения има и кои са?

В) Кои се наричатъ отстъпителни изречения?

Въ III б класъ: А) Туръте пръпинателни знакове въ слѣдните изречения и направъте синтактически разборъ: (Диктувани 3 разни изречения).

Б) Кои изречения се наричатъ приставени обстоятелствени начини?

В) Какво ищо е плеоназъмъ?

3) Въ III с класъ: А) Поставъте нужните пръпинателни знакове въ слѣдните изречения и направъте синтактически разборъ. (Диктувани 3 разни прѣдложения).

Б) Кои изречения се наричатъ условни?

Б) Какво ищо е логическо ударение?

Въ IV класъ.

I По Български езикъ:

Класни: Охридско езеро (опишане) (въ IV класически).

Полуподници: 1. Съдържание и планъ на съчинението. Петъ качества на съдържанието. Диктовка на съчинението „Термометъръ“ изъ Христоматията. 2. Съчинение. Идея или тема на съчинението: изобрѣтие, изложение, изразъ. Диктовка на съчин. „Злато“ изъ Христоматията. 3. Словесност и словесни произведения; какъ се изучава Словесността? 2. Съчинение: тема или идея на съчинението. Какво тръбва да има съдържанието на всъко едно съчинение? 3. Тема: *Дунавъ*.

Годинки: 1. Главни и съществено качество на простия слогъ. Синоними и омоними. Плеоназъмъ и тавтология. Стихотворство. Да се скандиратъ слѣдните стихове и се покаже какъ се римуватъ. (Диктувано стихотвор. „Кезалъ бихъ“ отъ Ив. Вазовъ). 2. Кои слогъ се нарча ясенъ? Логическа и звукова страха на рѣчта. Благозвучие. Да се скандиратъ слѣдните стихове и се покаже какъ се римуватъ. (Диктувано стихотв. „Неволно отбихъ се“ отъ Ив. Вазовъ). 3. Кои са главните качества, които правятъ слога понятенъ? 4. Стълби и качествата на стълбите. 5. Аллегория и нейната цѣль. 6. Подчертайте епитетите, ако ги има, въ описането «Райски водопадъ» (диктувано).

II По Старобългарски езикъ:

Полуподници: 1. Да се склонятъ съществителните КЕСАРИ-А, ПИСМА и прилагателните ЦЕДРЪ, А. О въ сравнителен стъпень. Б. Да се склонятъ съществит. ПЛЧИНА и ОБЛАСТЬ и прилагателните КРАСЬНЪ, А, О въ сравнителна стъпень. В. Да се склонятъ съществителните ДЛГА и ПАМАТЪ прилагателните ДИВЬНЪ, А, О въ сравнител. стъпень Г. Да се склонятъ съществителните ОПОНА и ЧИСМА.

1. Колко звукови бълъзи има въ Ст.-бълг. езикъ и какъ се дължватъ тъ? 2. Самогласни и съгласни и тѣхното подраздѣление.

3. Колко именни склонения има въ Ст.-бълг. езикъ и на какво окончаватъ тъ?

I. ВЛЪКЪ ЗЪЛЪ. ПЖТЬ. ЦРЪКЫ.

II. ВОДА ЧИСТА. ДОМЪ. КАМЫ.

Годишни: Пръведете слѣдните изречения; подчертайте глаголитъ; означете вида на измѣняемтъ думи; отговорвте какви причастия иматъ глаголитъ въ ст. бълг. езикъ.

СЛОУШАИ АИ ВАСЪ МЕНЕ СЛОУШАЕТЬ И СЛОУШАИ АИ МЕНЕ СЛОУШАЕТЬ ПОСЪЛАВЪЩАAGO МА.

ОБРАЩЕТЕ МЛАДЕНЦЪ ПОВИТЬ II ЛЕЖАЩЪ ВЪ ТАСЛЕХЪ.

Пръведете слѣдните изречения: подчертайте глаголитъ; означете вида на измѣняемтъ думи; отговорвте колко и какви аористни форми има при глаголитъ въ ст.-бълг. езикъ.

СИМЕОНЪ ПРИГА ОТРОЧА НА РЖКОУ СВОЕЮ.

ВЪ ОНО ВРЂМА ВЪЗВЕДЕ ИСОУСЪ ОЧИ СВОИ И ВИДЬ, ИАКО МНОГЪ НАРОДЪ ГРАДЕТЬ КЪ НИЕМОУ.

1. Какъ се образува сложното склонение и кои имена се склонятъ по него? 2. Колко спреженя има въ ст.-бълг. езикъ и кои сѫ тъ? 3. Кои сѫ личните окончания за сегашно и м. свѣр. врѣме? Да се пръведатъ долните изречения: (Еванг. отъ Лука. гл. XVIII. 10—14).

Въ V класъ.

I По Български езикъ:

Полугодини: 1. Повѣствование. Записки или мемуари. 2. Лѣтописъ. Биография.

Години: 1. Разсаждения. Видове разсаждения. Ораторска рѣчъ. 2. Разлика между описание и разсаждения. История. Источници на историята. Дѣление на историята. Съставни части на ораторската рѣчъ.

II По Старобългарски езикъ:

Полугодини: А. Повелително наклонение. Да се спрегне глагола РЕИЦѢ, РЕТИШИ, неопр. нак. РЕТИТИ.

Б. Минжло дѣйствително причастие I—II. Да се спрегне глагола ПОИД, ПОИЕЩИ; неопр. накл. ПѢТИ.

В. Спрежение на зададенъ глаголь въ всичкитъ врѣмена и склонение на сложната форма отъ настоящето дѣйствително причастие, образувано отъ сѫщия глаголь.

Години: А. Пръведете слѣдните изречения и опредѣлете службата и вида на всяка дума отъ тѣхъ; отговорвте какъ се дѣлътъ глаголитъ споредъ сегашната основа.

СЕ АНГЕЛИ ПРИСТЖПИША И СЛОУЖААХЖ ИЕМУ.
ИЖЕ ИМАТЬ ДАСТЬ СА ИЕМУ, А ИЖЕ НЕ ИМАТЬ ИЖЕ
МЪНИТЬ СА ИМѣ-А ОТЪИМЕТЬ СА ОТЪ НЕГО.

Б. Пръведете следните изречения и определете службата и вида на всяка дума отъ тяхъ; отговорете какъ се дѣлътъ глаголитъ споредъ неонрѣдълената основа.

СЪБЕРЪТЕ ПРЪВЫЕ ПЛЪВЕЛЬ И СЪВАЖАТЕ И ВЪ СНОПЫ. СЫНЬ ЧЛОВЪЧЬСКЫ НЪСТЬ ПРИИНЪЛЬ ДОУШИ ЧЛОВЪЧЬСКЪ ПОГОУБИТЬ, НЪ СЪПАСТЪ.

2. Разборъ и пръводъ на зададени подъ диктовка изречения.

Въ VI класъ.

Класни: 1. Прѣкрасно и неговитъ видове. 2. Видове народенъ епосъ. 3. Да се направи разборъ на стихотворението „Ко-рабъ“ (отъ Лермонтова) и да се опредѣли какъвъ видъ поетич. произведение е. 4. Сѫщиятъ разборъ на стихотворението „На единъ нещастенъ поетъ“ (отъ Базова). 5. Различие между древнегръцкага и новата трагедия. 6. Различие между трагедия и комедия.

Полуподини: 1. Поема (классическа, псеудоклассическа и поема на ново връмѣ) (въ VI р.). 2. Историческо развитие на романа (въ VI кл.).

Години: 1. Различие между трагедия и драма въ тъсени смысълъ на думата. Разборъ на стихотворението „Прѣдъ бюоста на Данте“ (отъ Базова) (въ VI кл.).

Въ VII класъ.

Класни: 1. Битови пѣни. 2. Юнашки пѣни. 3. Епископъ Константина и Иоанъ Езархъ български. 4. Раковски. 5. Любенъ Каравеловъ. 6. Христо Ботевъ.

На зрялостния испитъ: Значението на желѣзицитетъ и на-раходите въ живота на човѣка.

III. ПО ФРЕНСКИ ЕЗИКЪ.

Въ III класъ.

Полуподини: } Прѣводъ на 15 изрѣчения отъ български
Години: } на френски.

Въ IV класъ.

Полуподини: 1. Прѣводъ на 17 предложения отъ българ-ски на френски. 2. Futur отъ глаг. defendre.

Години: 1. Прѣводъ отъ български на френски на 10 по-сложни изрѣчения. 2. Писание подъ диктовка и прѣводъ отъ френски на български статиятъ: а) La forêt (въ IVa), б) La mai-son et le jardin (въ IVб) и в). Les vacances (въ IV кл.).

Въ V класъ.

Полуодинии: 1. Да се склонякът въ един. и множ. число: le poisson, une ville, de l'eau. 2. Да се поставятъ въ женски родъ: paysan, marin, gouverneur, bulgare, malheureux, bénin, coi, frais, attentif, complet. 3. Да се поставягъ въ множ. число: pays, couteau, oeil, email, libou, fou, metal, carnaval, feu, egale. 4. Да се пръведатъ на френски 15 изречения (въ V р. и подобна въ V кл.).

Години: а) въ V реаленъ класъ: 1. Да се пръведе отъ френски на български статията „Le vieillard et la mort“ (диктувана). 2. Да се пръведатъ отъ български на френски 22 изречения. 3. Да се спрегнатъ въ единств. и множ. число следните връмени:

1) Present de l'indicatif	отъ глаг. jeter
2) Futur	" " semer
3) Passé défini	" " songer
4) Imperatif	" " mener
5) Subj. présent	" " atteler.

б) Въ V кл. класъ: 1. Да се пръведе отъ френски на български статията: «La tortue et l'aigle». 2 и 3 подобно както въ V р. класъ.

Въ VI класъ.

Полуодинии: 1. Да се спрегне въ един. и множ. число: настоящето на извигт. наклонение на глаголитъ: s'en aller, savoir, pouvoir, faire, dire и vouloir; настоящето на подчинит. наклонение на глаголитъ: pouvoir, faire, vouloir и savoir. 2. Да се напишат само 1-во лице ед. ч. на бъдещето на глаголитъ: savoir, faire, pouvoir, mourir, venir и aller. 3. Да се пръведатъ на френски 8 изречения (въ VI р. и подобно въ VI кл. класъ).

Години: а) въ VI р. класъ: 1. Да се пръведе отъ френски на български статията: «Aspect des pyramides d'Egypte» (диктувана). 2. Да се пръведе отъ български на френски статията: «Магарето и вълкътъ». 3. Да се напишатъ само въ перво лице ед. число и да се пръведатъ на български следните връмени:

Futur de l'indicatif	отъ глагола pouvoir
Subj. présent	> > >
Passé défini et Futur	> > voir
Subj. présent	> > faire
Passé défini et Futur	> > naître

4. Да се пръведатъ на български следните галицизми:

- 1) Je vais le faire.
 - 2) Nous venons d'entrer.
 - 3) Si l'on venait à mourir.
 - 4) Ils se sont mis à crier.
 - 5) Je vous saurai bien gré.
 - 6) Nous avons beau chercher.
 - 7) Il me tarde de le voir.
 - 8) A qui en voulez-vous?
- в) въ VI класически: 1. Да се пръведе отъ френски на български статията: «Le Vésuve» (диктувана). 2. Да се пръведе отъ български на френски баснята: «Двътъ жаби». 3 и 4 подобни на тия въ VI р. класъ.

Въ VII класъ.

Тема на зрълостния етапът: 1. Да се пръведе отъ френски на български статията: «Le renne» отъ Buffon (диктувана). 2. Да се пръведе отъ български на френски статията: «Корнелия».

IV. ПО НѢМСКИ ЕЗИКЪ.

Въ III, IV и V кл. съединени.

Полуподиши: 1. Пръводъ отъ български на нѣмски на 5 изречения. 2. Кои сѫществителни иматъ винителния падежъ равенъ съ именителния и кои родителния равенъ съ дателяния. 3. Спрежение на глаголите: «показахъ» и «дойдохъ» (Perfectum).

Годиши: 1. Колко и какви различни значения може да има нѣмската дума ihr. 2. Да се спреge глагола «изгубихъ» въ мин. св. връме. 3. Пръводъ отъ бълг. на нѣмски 5 изречения.

Въ VI класъ.

Полуподишина: 1. Да се пръведе на нѣмски статийката: «Заекъ и левъ» (диктувана).

Годишина: Да се пръведе на нѣмски статията: «Щастие» (диктувана).

V. ПО РУССКИ ЕЗИКЪ.

Въ IV класъ.

Полуподиши: Да се напишатъ подъ диктовка и пръведятъ отъ руски на български 4 изречения. 2. Да се направи етимол. разборъ на нѣколко думи въ изреченията и да се склонятъ нѣкои отъ тѣхъ (указани отъ учителя).

Въ V класъ.

Полуподишина: Да се напише подъ диктовка, пръведе на български и направи етимол. разборъ на единъ откъслекъ отъ христоматията.

Годиши: 1. Да се изложи на руски съ свои думи съдържанието на стихотворението: „Клеветникамъ Россія“ и баснята: „Прохожи и Собаки“. 2. Биографический свѣдения за Гоголь и Лермонтовъ. 3. Да се напише подъ диктовка и пръведе на български откъслекъ отъ христоматията.

VI ПО ЛАТИНСКИ ЕЗИКЪ.

Въ IV класически класъ.

Полуподишина: { Да се пръведатъ отъ български на ла-
Годишина: { тински 6 прѣдложения (диктувани).

Въ V кл. класъ.

Полугодишна: 1. Да се пръведатъ отъ български на латински 4 изречения и отъ латински на български 2 изречения (диктувани).

Годишна: Да се пръведатъ отъ български на латински 5 изречения.

Въ VI кл. класъ.

Полугодишна: Да се пръведатъ на български и да се направи грам. и синтакт. разборъ на нѣколко продиктувани изречения.

Годишна: Да се напишатъ подъ диктовка, пръведе на български и да се направи грам. и синт. разборъ на откъслека: «Fanius».

Въ VII кл. класъ.

Тема за зъръгостния испит: 1. Да се пръведе на български:

Darius in fuga cum aquam turbidam et cadaveribus inquinatam bibisset, negavit unquam se bibisse iucundius. Nunquam videlicet sitiens biberat. Nec esuriens Ptolomaeus ederat. Cui cum peragranti Aegyptum, comitibus non consecutis, cibarius in casa panis datus esset, nihil visum est illo pane iucudius. Soetram ferunt, cum usque ad vesperum contentus ambularet quassitumque esset ex eo quare id faceret, respondisse se, quo melius coenaret, obsonare ambulando famem. Quis? victum Zacedaemoniorum in Philiis nomine videmus! Ubi cum tyrannus coenavisset Dionysius, negavit se iure illo nigro, quod coenae caput erat, delectatum. Tum is qui illa coixerat: «Minime mirum, inquit; condimenta enim defuerunt». Quae tandem, inquit ille. — Labor in venatu, sudor, cursus ad. Eurotam, fames, sitis. His emin rebus Lacedaemoniorum epulae condiuntur.

(v. Ciceronis Tusculanae V. 34, 97).

2. Да се пръведе на латински: Записано е въ Историята, че посланицицтъ на Скиптий говорили пръвъ царя Александра слѣднитъ думи: „Ако безсмѣртните богове бихъ поискали, щото твоето тѣло да бѫде равно на твоята жадност, то всички свѣтъ не би билъ въ състояние да те обхване. Отъ Европа се вмъквашъ въ Азия, отъ Азия прѣминавашъ въ Европа; посль, когато побѣдишъ всичките народи, ще воювашъ съ племенни, рѣки, сиѣгъ и диви звѣрове. Ти не знаешъ ли, че високите дървета растятъ дълго време, нѣ че въ единъ часъ могатъ да се искорниятъ отъ бурята?

VII ПО ГРЪЦКИ ЕЗИКЪ.

Въ IV класически класъ.

Полугодишна: 1. Какъ се образува звателенъ надежъ отъ имената на из по I склонение. 2. Какъ се образува иминитъ на-

дежъ отъ имената отъ III склонение мжжки и сръденъ родъ. 3. Общи правила за ударение. 4. Да се прѣведатъ 4 прѣдложения отъ Христоматията на бълг. езикъ.

Годишни: 1. Окончания на имената отъ III склонение. 2. Образуване на именит. падежъ отъ имената на *v* по III склонение. 3. Образуванието на дат. падежъ множ. число у имената отъ III склонение.

Въ V кл. класически класъ.

Полуподишни: 1. Показателнѣтъ мястоименния. 2. Склонение на: *Ζεὺς*, 'Απόλλων, κλείς, αἴδω, 3. Едно-дву-и тру-окончателни имена. 4. Прѣводъ и разборъ на б прѣдложения отъ Христоматията.

Годишни: 1. Образуване на страдателния аористъ. 2. Окончания на желат. наклонение. 3. Съкратени глаголи на ош. 4. Прѣводъ и разборъ на единъ разказъ отъ Иероклий и едно миѳие на Стобеецъ.

Въ VI кл. класъ.

Полуподишни: 1. Наращението. 2. Образуване на страдат. аористъ отъ παίδευομαι по всички наклонения. 3. Какъ се увеличава просто прѣдложение. 4. Прѣводъ и разборъ на двѣ Есопови басни.

Годишни: 1. Глаголите, които изискватъ външно допълнение въ винит. падежъ. 2. При кои думи и изречения не се поставя членъ. 3. Съкратени глаголи на єш. 4. Прѣводъ и разборъ отъ Ксенофонта *Анабазисъ I, I, 6.*

Въ VII кл. класъ.

Тема на зръл. исалът: Да се прѣведе на български: Изъ Ксенофонтова *анабазисъ*. Книга I, глава II, точка 9 и книга III, глава I, точка 4—6 (включително).

VIII ПО МАТЕМАТИКА.

Въ I класъ.

Полуподишни: 1. Единъ търговецъ има 7642 к. гр. стока. Отъ първът пажъ продалъ 372·27 кг. за 689·50 лв.; втори пажъ—405 кг. по-вече отъ първий—за 1609·68 лв. и трети пажъ—325·75 кг. по-вече отъ втори пажъ и взелъ 75·55 лв. по-малко отъ първът, които взелъ втория пажъ. Да се намъри колко кгр. стока му е останала и колко лева е взелъ отъ продадената.

2. Да се напишатъ число, което да е 10,000 пажти по-малко отъ 85673·0503 и друго — 1000 пажти по-голямо отъ 62·540328.

3. Да се напишатъ съ римски и славянски цифри числата: 549, 685, 312 и 25 (въ I а).

Подобни 3 задачи и въ другите параллелки.

Години: 1. Единъ човѣкъ купилъ отъ трима души жито, за което заплатилъ $2641\frac{1}{2}$ лева. Огъ първия купилъ $70\frac{7}{8}$ хектолитра, отъ втория — $5\frac{9}{24}$ хтл. по-малко отъ колкото отъ първия, а отъ третия — $83\frac{3}{4}$ хтл. За прѣчестванието на житото заплатилъ $25\frac{8}{15}$ л. разноски. Да се намѣри колко лева е спечелилъ отъ продажбата на всичкото жито, когато всѣки единъ хектолитъ продавалъ по $12\frac{2}{5}$ лева.

2. Единъ чиновникъ получава 4697·52 лева на годината $\frac{1}{4}$ отъ тѣзи пари той раздава на сиромасигъ. А отъ останалите пари той харчи всѣки мѣсецъ по 82·40 л. за храна, по $20\frac{1}{2}$ л. на мѣсецъ за наемъ на къщата, гдѣто живѣе, и по 35·70 л. на мѣсецъ за разни потреби. Да се намѣри колко лева ще му устанакът въ края на годината.

3. Да се намѣри общия най-голѣмъ дѣлителъ, чрѣзъ послѣдователно дѣление, на числата: 1755 и 1485. (Въ I-а и подобни 3 задачи въ другите параллелки).

Въ II класъ.

Полугодини: 1. Търговецъ купилъ 3 топа сукно: въ първия топъ имало $35\frac{2}{5}$ метра; въ втория — $2\frac{3}{4}$ м. повече отъ първия, а въ третия — $8\frac{4}{5}$ м. по-малко отъ колкото въ втория топъ. Колко лева е заплатилъ за всичкото сукно, когато едина метръ е купенъ по 8·40 лева? 2. Плтникъ тръгналъ отъ Варна за Добрич и като извѣрвѣлъ $5\frac{1}{7}$ части отъ цѣлия путь, прѣсмѣтилъ, че му оставатъ още $14\frac{5}{7}$ километра путь. Да се намѣри растоянието между тия два драда. 3. На какво се равнява: $(0\cdot1955+0\cdot187)$: 0·085?

Години: 1. Отъ топъ сукно продадено първия путь $\frac{1}{6}$ отъ цѣлия топъ, втория путь $\frac{3}{8}$, третия — $\frac{1}{3}$ и останалъ още 6 мтр. плать. Колко метра е била цѣлия топъ и колко лева е вземено отъ продажбата, ако метра е продавано по 8·25 лева? 2. При пробиванието на единъ тунелъ е извадено 28 кб. хм., 7 кб. дкм. 32 кб. метра пръстъ и е заплатено всичо 12603163·40 лева. По колко се пада на кубическия метръ пръстъ? (Съ точностъ до 0·01). 3. Винаръ, като продалъ 18 хкл., 32 литри и 2·0 дцлтри вино, спечелилъ 14·68 лева. По колко е купувалъ той една хектолитъръ, като е продавалъ литъра по 0·40 лева? (Въ II-а и подобни 3 задачи въ другите параллелки).

Въ III класъ.

Полугодини: 1. Нѣкой зель на заемъ 4500 лева на 10-и Октомврий 1879 год., а на 10-и Юни 1880 повърналъ на заемодавецъ си 4680 лева съ лихвата заедно. По колко на $\%$ ги зель? 2. Суммата отъ два капитала, равна на 4160 лева е дадена съ лихва по $5\frac{1}{4}\%$. Първия отъ нихъ принесълъ въ 10 години 1134 лева лихва. За колко години втория капиталъ ще донесе 630 л.? 3. За записъ отъ 1080 лева заплатили 1020 лева съ отбивъ 8% .

Колко време пръди срокът е направенъ отбивътъ? (Въ III-а и подобни 3 задачи въ другите паралелки).

Годинни: 1. Еднътъ баща оставилъ на двамата си сина наследство 21000. По-големия зелъ $\frac{2}{3}$ отъ тази сума и като и ѝ далъ въ банката съ лихва по 6% , получилъ за $2\frac{1}{2}$ години 2100. По колко на $\%$ тръбва да даде дълга си малкия, за да получи ежедневната лихва за 10 години? 2. Трима души, като навършили търговията си, разделили си печалбата и първия зелъ отъ нея 3000 лева, втория—4500 и третия—6000 лева. Капиталът на първия работилъ 4 години, на втория—3 год. и на третия— $2\frac{1}{4}$ години. Какви били капиталите на другите двама, ако капиталът на първия билъ 15000 лева? 3. Размъселили три качества вино: отъ първото, на което литърътъ продавали по 40 ст. зели 400 литри; отъ второто, на което литърътъ струвалъ 35 ст.—600 литри и отъ третото, на което литърътъ струвалъ 25 ст.—800 лтр. Въ съмъстъ, налъхи и едно количество вода, та могли да ѝ продаватъ литърътъ по 26 ст. Колко била налътата вода? (Въ IVб, и подобни 3 задачи въ другите паралелки).

Въ IV р. класъ

По Алгебра.

Подзадачи: I. Да се распрати за дълъните многочленъ съ едночленъ. Прѣмъръ: $(a - b + c - d) : m$.

II. Да се решатъ слѣдните задачи:

$$1. (0.5a^2b + 2b^2c)^2 : (0.5a^2b - 2b^2c) \quad (0.5a^2b + 2b^2c).$$

$$2. \left\{ (c^3 - b^3) a + (b - c) a^3 - b^3 c - b c^3 \right\} : a^2 - ab - ac + bc$$

$$3. (4a^4 - 25c^4 - 30b^2c^2 - 9b^4) : 2a^2 + 5c^2 - 3b^2.$$

Въ IVa и подобни въ IVб класъ.

Годинни: 1. Да се съкрати дробътъ: $\frac{48a^2d - 27b^2d}{64a^2d + 96abd + 36b^2d}$

2. Да се намери x отъ пропорцията:

$$(c^2 + cd + d^2) : x = (c^3 - d^3) : [(c - d)^2 - d(d - c)]$$

3. Да се провѣри да ли е върна слѣдната пропорция:

$$(c^4 - d^4) : \left[1 + \frac{+2cd}{(c-d)^2} \right] = \left[c^3 - d^3 - 3cd(c-d) \right] : \frac{1}{c+d}$$

4. Нѣкой си като ималъ 20000 лева капиталъ, за едната част отъ капитала си купилъ единъ чифликъ, който донасялъ доходъ 8% , а останалата част отъ капитала внесълъ въ една банка съ по 5% . За колко лева купилъ той чифликъ, ако всички му доходъ е билъ 1450 лева? (Въ IVa и подобни за IVб кл.).

По Геометрия.

Подзадачи: 1. Да се докаже, че, ако два конци съответствани жгли съ равни, кръстосаниятъ жгли съ равни, а взаимните съ суплементарни. 2. Да се докаже, че искрендикуллярните спуснати отъ върховете при основата на равнораменния

трижълникъ къмъ сръщулежащтѣ пмъ страни сѫ равни. 3. Да се построи правожъленъ трижълникъ по $t_a = 4$ см., и $A = 3B$. 4. Да се построи разностраненъ трижълникъ по $ra = 4$ см., $a = 6$ см., $A - 2B = 15^\circ$. (Въ IV^б и подобни 4 задачи въ IV^а).

Годишни: 1. Да се докаже, че, ако съединимъ сръднитѣ на двѣ сръщулежащи страни на единъ паралелограмъ съ крайната на единъ отъ диагоналите му, то другиятъ диагоналъ се раздѣля отъ прокаранитѣ прави на 3 равни части. 2. Да се докаже, че ако сборътъ на двѣ сръщулежащи страни на единъ четириежълникъ е равенъ на сбора на другите двѣ, то въ четириежълникъ може да се впише кръгъ, или, инакъ, четириежълникътъ е описанъ. Да се построи разностраненъ трижълникъ по:

$$1. B = 50^\circ, a = h_c = 1.5 \text{ см. } m_c = 4.2 \text{ см.}$$

$$2. h_b = 4.5 \text{ см., } A = 40^\circ, b = a = 1.2 \text{ см.}$$

(Въ IV^б. Подобни и въ IV^а).

Въ IV класически.

По Алгебра.

Полугодишни: I) Да се рѣшатъ слѣднитѣ задачи:

$$1. 6m + [4m - \left\{ \frac{8}{9}n - (2m^2 + 4n^3) - 22n \right\} - \frac{7}{6}n^3] - [7n + \left\{ 9m - \left(\frac{3}{4}n + \frac{4}{3}m^2 \right) + 8n^2 \right\} + \frac{6}{7}m] = ?$$

$$2. (x^5 + ax^4 + a^2x^3 - a^4x^2 - a^4x + a^5) (x - a)^3 = ?$$

$$3. 4ab^3(b^3 - 8a^3)^2 - [(a^3 - 3b^3) 7ab^2 - 8a^4b(3b - 2)(3b + 2)] = ?$$

II. Какви правила знаете за умножението: а) едночленъ съ едночленъ, б) едночленъ съ многочленъ, в) многочленъ съ многочленъ?

Годишни: 1. Да се раздѣли многочленъ съ многочленъ: $(2y^2 - z^2 - 6x^2 - \frac{13}{5}xy + \frac{19}{6}xz - \frac{257}{60}yz) : (2x - \frac{3}{2}z + \frac{4}{5}y)$, въ частното да се замѣни: $x = -\frac{2}{3}$; $y = 0.6$; $z = 3.5$.

2. Да се прѣведе въ най-проста форма:

$$\left[1 + \frac{1 + \frac{a^2 - x^2}{a^2 + x^2}}{1 + \frac{a^2 - x^2}{a^2 + x^2}} \right] \cdot \frac{1}{1 + \frac{a^2}{x^2}}$$

По Геометрия.

Полугодишни: 1. Какви жги се образуватъ между 2 успоредни прави линии, пръвѣчени съ трета права и на която е равенъ всички отъ тѣзи жги, когато единъ отъ вънканингъ жги е равенъ на $99^\circ 59'$ и 59 ?

2. Да се докаже: Сръщу равнитѣ страни въ единъ трижълникъ лежатъ и равни жги.

3. Какво знаете за линията, която съединява върховете на 2 равнободренни триъгълника съ обща основа (доказателство).

4. Да се построи разностраненъ триъгълникъ, когато са дадени: двѣ страни и жълътъ ъгълъ по голѣмата отъ тѣзи страни?

Годишни: 1. Срѣдната линия на една трапеция е равна на полусборътъ отъ нейните основи (доказателство).

2. Какво знаете за страните на единъ описанъ четириъгълникъ около една окружностъ и за вътрѣшните жъли на вписанния четириъгълникъ въ една окружностъ (доказателства).

3. Да се построи правожъгъленъ триъгълникъ по сумата на катетите и по хипотенузата (анализъ и построение).

Въ V р. и кл. класъ.

По Алгебра.

Полуподшици: 1. Да се намѣри тризначно число сбора отъ цифритѣ на което $= 9$. Ако се събере това число съ 198, то ще се получи число, изобразено съ същите цифри, само че въ обратенъ редъ; освенъ това извѣстно е, че цифрата на десетиците на исканото число — утроената полуразлика на единиците и стотиците.

2. Да се решатъ уравненията: $\frac{x}{4} + \frac{3z}{8} = 20$; $3x - \frac{y}{2} = 45$ и $\frac{x}{6} - \frac{z}{10} = 1$.

3. $(4a^2 - \frac{1}{2}c^2)^{-4} = ?$ (Въ V р и подобни въ V кл. кл.).

Годишни: 1. Знаменателя на една дробъ е съ единица по-голѣмъ отъ числителя ѝ; ако отъ числителя и знаменателя на тѣзи дробъ се извади 2 и се умножи получената дробъ на първата, то ще се получи $\frac{33}{40}$. Да се намѣри дробъта.

2. Да се решатъ уравнението: $\sqrt[6]{x^{2+1}} - \sqrt[3]{x + \frac{1}{x}} = 0$.

3. Да се освободи отъ иррационалния знаменателъ дробъта:

$$\frac{3\sqrt{2} + \sqrt{7} + \sqrt{11}}{3\sqrt{2} - \sqrt{7} + \sqrt{11}}$$

(Въ V класически и подобни въ V р.).

По Геометрия.

Полуподшици: 1. Отъ точка, която се намира отъ центра на кръга на разстояние 74 м. прѣкарана допирателна. Да се опредѣли дължината ѝ, ако радиуса на кръга $= 24$ м.

2) Страната на правилния петъгълникъ е 15·4 м. Да се опредѣли радиуса на вписанния въ него кръгъ.

3. Да се определиятъ страните на правоъгълника, ако лицето му = 52·9, а страните му се отнасятъ както 2:5.

(Въ V р. I група. Подобно и въ V кл. кл. и въ други групи).

Годинни: 1. Въ единъ правиленъ триъгълникъ съ страна 5·25 м. е вписанъ кръгъ и около еквация триъгълникъ описанъ други кръгъ. Да се определи лицето на кръговия вънешъ.

2) Ако лицето на сектора е 6·28 и радиуса му 10 м. Да се определи централния ъгълъ на този секторъ.

3. Да се определи лицето на сегментъ, който се отсича отъ хорда, дълга 5 м. и е страна на правилния триъгълникъ.

(Въ V р. I група. Подобни въ II група и въ V кл. кл.).

Въ VI р. и VI к. класъ.

По Алгебра.

Полуподинни: 1. Да се изчисли съ помощта на логаритмите изражението:

$$\sqrt[5]{(1 \cdot 1543207)^{1/3} - (0 \cdot 0039881)^{1/4}}$$

2. Да се определи числото на членовете на геометрическата прогресия, на която угрозения показател удвоения третий членъ, когато е известно, че произвидението на пътия членъ съ първия = 81, а сбора на всичките членове = 83980·75.

3. Да се докаже, на какво е равни логаритма отъ произвидение.

(Въ VI р. I група. Подобни и въ II група и VI кл. кл.).

Годинни: 1. Къмъ капитала 20000 лева, даденъ съ сложна лихва по 4%, въ края на всяка година се притурва една и една сума. Каква е тази сума, ако следъ 16 год. се получава капиталъ 48371 лв. $78\frac{1}{2}$ ст?

2. Колко ще остане следъ 10 години отъ петопроцентния заемъ отъ 8000 лева, ако въ края на всяка година се внася по 800 лева?

3. Да се намерятъ двъ такива числа, отъ които едното е кратно на 29, а другото кратно на 67, а разликата имъ да е 38?

(Въ VI кл. кл. II група. Подобни и въ I група и въ VI р. к.).

По Геометрия.

Полуподинни: 1. Да се ръши триъгълника, ако с дадено $b=32\frac{2}{3}$, $B=56^{\circ}48'15''$ и $a:c=5:2:7$. 2. Да се ръши триъгълникъ по дадено $b=968$, $c=565$ и $A=37^{\circ}25'30''$. 3. Да се извлече формулата за косинуса отъ разликата на двъ дължи. (Въ VI р. II група. Подобни въ I група и въ VI кл. класъ).

Годинни: 1. Да се намерятъ обема на цилиндръ, въ който височината е — на полъмата, а радиуса при основата на по-малката част отъ права дълга 5 м., раздълена въ крайно и средно

отношение. 2. Диагоналите на трите стъни въ правоъгълния паралелопипедъ, които се събират въ единъ върхъ, сѫ 7, 6 и 5 м. Да се опредѣли обема. 3. Обема на правилната дванадесетостънна призма е 36867, височината ѝ 42. Да се опредѣли страната на основата. (Въ VI^р група I. Подобни и въ II група и въ VI кл. класъ).

Въ VII класъ.

Теми за зрителни испитъ: 1. Да се рѣши уравнението $ax^2 - bx + c = 0$, въ което a е равно на вѣроятността да падне сума 5 при едно хвърляне на два зара, b е равно на седмия членъ на една аритмет. прогресия, на която разликата е . 2, сумата е 225 и числото на членовете е 15, c е равно на y въ уравнението: $10 \lg_{10} y = 36$. 2. Въ правилна триъгълна пирамида е вписанъ конусъ. Да се исчислятъ отношенията на повърхностите и обемите на двѣтъ тѣла, ако околния рѣбъ на пирамидата е 5 см., а радиуса на описаната около основата на пирамидата кръгъ е 3 см. Да се рѣши триъгълника ABC, ако $R = 47^{\circ}56'$ см., $e = 673 \cdot 43$ см. и $A = 47^{\circ}28'35''$.

IX ПО ДЕСКРИПТИВНА ГЕОМЕТРИЯ.

Въ V р. класъ.

Ногуодини: 1. Дадена е линия A , опредѣлена съ точките a и b ($a(x=3$ см., $y=+4$ см., $z=-5$ см.), $b(x=-1$ см., $y=-1$ см., $z=+1$ см.). Да се построятъ прободините и симетрическите точки на линията. На линията да се построятъ и точките: $m(x_m=+2$ см.), $r(y_r=+2$ см.) и $t(z_t=2$ см.). Да се опредѣли положението на всичките точки и вървежътъ на линията въ пространството; да се опредѣли и първото отклонение съ помощта на трапецията. 2. Даденъ е триъгълникъ abc .

$$a(x=+4 \text{ см}, y=-4 \text{ см}, z=+4 \text{ см})$$

$$b(x=-4 \text{ см}, y=+2 \text{ см}, z=-3 \text{ см})$$

$$c(x=0, y=0, z=+1 \text{ см}).$$

Да се опредѣли дѣйствителната му голѣмина. 3. Дадена е линия $A'x$; линията е отдалечена отъ x -съ — 3 см и $\beta A=30^\circ$. Дадена е и точка m въ II кв. въ идентическата равнина. Да се опредѣли разстоянието на точката до линията.

(Въ I група на V^р класъ. Подобни и въ II-ра група).

Години: 1. Дадени сѫ 4 точки a , b , c , d :

$a(4,-2,0)$, $b(-4,3,-2)$, $c(0,-5,4)$, $d(1,5,3)$, съ които сѫ опредѣлени 2 триъгълника abc и abd . Да се опредѣли жгъла на равнините, които минаватъ прѣзъ двата триъгълника и дѣйствителната голѣмина на двата триъгълника. Дадени сѫ двѣ прави линии A и B , \perp ни къмъ осъта X и $A \parallel B$. $A \equiv ab$. $a(2,-5,1)$ $b(y=5 z=-1)$. B минува прѣзъ $c(5,-1,0)$. Да се построи нова линия C , която да прѣсича линийте A и B и да се опредѣли жгъла, който заключава линията C съ линийте A и B .

(Въ V^р I група. Подобни и за II група).

Въ VI класъ.

Полугодишни: 1. Даденъ е Δabc . Страната му $ab = v$ и лежи задъ v . Точка $C(x = -4 \text{ см}, y = +4 \text{ см}, z = -3 \text{ см})$. Да се извърти Δ -кътъ около страната ac съ $\varphi = 90^\circ$. 2. Да се построи правиленъ шестоъгълникъ въ равнина αx ; $\angle (\alpha v) = 60^\circ$ и страната му е 3 см . единъ отъ върховете му лежи въ v . Да се опредѣли сънката на шестоъгълника върху проекционните равнини.

(Въ II група. Подобни и за I група).

Години: Дадена е конусова плоскост. Управляющата ѝ линия е окръжност, която лежи въ идентическата равнина. Център на тъзи линия има $x = -5 \text{ см}, y = -4 \text{ см}$ и радиусът ѝ е $= 3 \cdot 4 \text{ см}$. Център (върхъ) на плоскостта е определенъ съ $x = -2 \text{ см}, y = +3 \text{ см}, z = +3 \text{ см}$.

Да се построятъ допирателни равнини къмъ конусовата плоскостъ но съ осъта x .

2. Дадена е сфера S . Радиуса на сферата $3 \cdot 8 \text{ см}$. Центъра на сферата е определенъ съ:

$$x = +4 \text{ см., } y = -4 \text{ см., } z = +4 \text{ см.}$$

Да се построят диаметър на сферата въ общо положение и въ крайните му точки да се построятъ допирателни равнини къмъ сферата.

Въ VII р. класъ.

Тема за зрителния испит: Дадени сѫ двѣ пирамиди. Първата е петостъпна; основата ѝ лежи въ π и единъ отъ върховете на основата въ v ; страната на основата е $= 4 \cdot 2 \text{ см}$. и височината на пирамидата е $= 8 \cdot 2 \text{ см}$. Втората е шестостъпна; основата ѝ лежи въ v и единъ отъ върховете на основата въ π ; страната на основата е $= 3 \cdot 9 \text{ см}$. и височината на пирамидата е $= 6 \cdot 6 \text{ см}$. Да се опредѣли съчленято на двѣтъ пирамиди въ първа, втора и третя прослойка.

X. ПО ФИЗИКА.

Въ III класъ.

Полугодишни: 1. *Сифонъ:* когато отворите на двата края сѫ по единъ квадратенъ сантиметъръ и височините на колъната му сѫ 50 и 30 сантиметра, да се опредѣли съ колко грамма (сила) ще се прѣлива водата.

2. *Кипене (врънне):* да се разясни какво наричаме кипене въобще; зависимостта между точката на кипенето на едно течно тѣло и атмосферното налягане; при какви условия може да връши водата при по висока температура отъ 100°C . и при пониска отъ тая. (Въ III а и III б и подобни въ III с класъ).

Години: 1. Бунзеповъ елементъ: приготовление и употреба

бление. 2. Галваническа батерия: приготвление и употребление. 3. Двоевглъбната леща: Да се построи образъ на единъ предметъ, койго стои прѣдъ лещата и да се обясни; да се посочи отъ чертежа, какъ гледаме предметитѣ и какъ се измѣнява голѣмината на образа съ мѣстенитето на предмета. (Въ III с кл. и подобни въ III а и III б).

Въ V р. класъ.

Полугодини: Природни сили (дѣятели). Електричеството като природна сила и неговите характерични дѣйствия. Опити съ електрическа машина и тѣхното обяснение.

Години: Електростатична и електродинамична индукция. Законъ на Ленца.

Въ V кл. класъ.

Полугодини: Задача, цѣль и принципи на физиката като наука. Лийденско гърне: теория, напълване и исправление.

Години: Електродинамика. Земни магнетизъмъ.

Въ VI р. класъ.

Полугодини: Моменти на сходящи се и успоредни сили. Какъ се опрѣдѣля истинското тегло на тѣлата съ вевѣрни вѣзни. Да се опрѣдѣли най голѣмата височина, на която обикновенното смукало издига кипливо съ относително тегло 1·7, когато височината на барометра е 760 м. м.

Години: Махало: законитѣ на люленето му, формулата на Хюйгенса и преобразуването на енергията, когато махалото се люлей въ празнота.

Въ VI кл. класъ.

Полугодини: Равновѣсие на тв. тѣло, опрѣдено на наклонена площъ. Огносително тегло и плътностъ. Каква е разликата помежду имъ и какъ се измѣрватъ.

Години: Качества на звука (сила, височина и тембъръ). Законитѣ на свободното падане на тѣлата въ празнота (да се обѣрне внимание на историч. развитието на въпроса).

XI. ПО ХИМИЯ.

Въ III класъ.

Полугодини: 1. Да се покаже разликата между физическо и химическо явления. 2. Що наричаме елементъ (химич.)? 3. Кои газове отъ онѣзи, които сме изучили, не поддържатъ горѣнието и дишанието, нѣ сѫ отровни? 4. Колко вида свободна съра различаваме? 5. Да се напише за амоняка: какъ се образува, какъ се добива, какви му сѫ свойствата и за какво се употребява?

Годишни: 1. Желъзо: най-важните му руди, добиване, свойства и употреба. 2. Кои химически съединения наричаме нитрати, отъ какви елементи се тъ състоиът и какъ се добиватъ? — Единъ два примѣра. 3. Скробела (нишеста): къдѣ се срѣща, какъ се добива по настъ отъ пшеницата, какви свойства има и за какво се употребява? (Въ III а, I гр упа. Подобни и въ III б и III с кл.).

Въ IV р. класъ.

Полугодишни: 1. Да се представи чрезъ химическо уравнение и да се укаже, при каква температура става реакцията за добиване на: а) HCl, б) Br, с) O отъ пиролузитъ; 2. HNO₃: распространение, добиване, свойства и употреба.

Годишни: 1. Р: распространение, добиване, свойства и употреба. CO₂: распространение, добиване, свойства и употреба. Колко килограмма 90% — нъ CaCO₃ тръбва, за да настгимъ съ CO₂ 100 литри вода при 6 атмосфери натискъ? (Въ IV а, I група. Подобни въ II група и въ IV б.).

Въ IV класически класъ.

Полугодишни: 1. Да се представи чрезъ химическо уравнение реакцията за добиване на: а) NH₃, б) Cl, с) H₂S. 2. CO: образуване, добиване и свойства.

Годишни: 1. Да се представи чрезъ химически уравнения реакцията за добиване: а) Na₂CO₃ по способа на Соловей. б) FeSO₄, с) MgO, д) CuO. 2. AgNO₃: добиване, свойства и употреба. 3. Кои химически съединения наричаме органически киселини, какъ се тъ разглеждатъ, на колко реда се раздѣлятъ? Да се споменатъ най-важните отъ тѣхъ и съ формулите им. Малко повече за оксаловата киселина. 4. Фенолъ: добиване, свойства и употреба.

Въ V р. класъ.

Полугодишни: 1. Да каже за диантимоновия триокисъ, какво е тѣло и въ кои киселини се распуска. 2. Кремниевъ четверофлуоридъ и флуокремниева киселина: добиване и свойства. 3. Да се дѣйствува съ H₂SO₄, HCl и HNO₃ киселина по отдѣлно върху KOH.

Годишни: 1. Амониевъ сулфидратъ: получаване, свойства и употребление. 2. Калциевъ карбонатъ: распространение и добиване въ лабораторията. 3. Киселъ калциевъ карбонатъ: распространение и добиване въ лабораторията. 4. Хлоридъ отъ магнезиевата група: получаване, свойства и употребление. 5. Кои соли наричаме стици. 6. Обикновенна стицица: получаване, свойства и употребление.

Въ VI р. класъ.

Полугодишни: 1. Газъ за освѣтление (добиване и свойства). 2. Качественна анализа на: H, C, N.

Години: 1. Кои съединения наричаме Алдехиди и какъ се получаватъ. 2. Обикновенъ алдехидъ: получаване, свойства и употребление. 3. Кои съединения наричаме въглехидрати, какъ се дължатъ и какви наименования носятъ. 4. Декстроза (гликоза): распространение, получаване, свойства и употребление. 5. Анилинъ (фенилъ аминъ): получаване, свойства и употребление.

XII. ПО ЕСТЕСТВЕННА ИСТОРИЯ.

Въ I класъ.

Полуподини: 1. Да се сравни моруната съ акулата и да се каже въобще за рибите (въ Ia), 2. Да се сравни пиявицата съ дъждовния червей и да се каже изобщо за червите (въ Iб), 3. Да се сравни ръченя ракъ съ домашния паякъ и да се каже за членестите животни, въобще (Ic). 4. Да се сравни сома съ шарана и да се каже всичко общо за рибите (Id), 5. Да се сравни морската звезда съ морския таралежъ и да се каже въобще за бодлокоожите (Ie).

Години: 1. Обикновенъ гущеръ и блътна костенурка (Ia), 2. Обикнов. жаба и водна змия (Iб), 3. Дива гъска и бобъръ (Ic), 4. Кенгуру и единогърба камила (Id), 5. Африкански слонъ и обики. прильвъ (Ie).

Въ II класъ.

Полуподини: 1. Подземни стъбла и иглолистни растения (IIa). Устройство на стъбето и Панрати (IIb). 3. Цвѣтъ, частигъ му и цвѣтъта му. Да се сравнятъ водораслите, глобитъ и лишаници. — Да се сравни кокичето съ мензухара.

Години: 1. Пеперудо-цвѣтни и бадемови растения, 2. Барбайни и ябълкови растения (IIa), 3. Устоцвѣтни и трандафилови растения, 4. Сложноцвѣтни и тиквови растения (IIб); 5. Обикновенъ салепътъ, барабой и шипка (IIc).

Въ III класъ.

Полуподини: 1. Костите на трупа и устройство на окото. (IIIa), 2. Костите на главата и устройство на ухото, (IIIб). 3. Устройство и служба на бълни дроби и бъбреци. — Сравнение на костите на ръцетъ и краката (IIIc).

Години: 1. Кубическа система. Прозрачностъ. Сулфати (IIIa, I група). 2. Едноклонна система. Дълчепрѣчуващие. Минерали отъ орг. произхождение (IIIa, 2-ра група). 3. Ромбическа система. — Твърдостъ. Карбонати (IIIб I група), 4. Хексагонална система. Цѣпителностъ. Сулфици (IIIб, 2-ра група). 5. Относит. тегло на минералите. — Карбонати. Дѣйствие на водата (IIIc).

Въ IV класъ.

Полуподини: 1. Трихия. Общъ прѣгледъ на иглокожите (IVa). 2. Тенция. Общъ прѣгледъ на мъщестите (IVб).

Години: 1. Дишане и пръгледъ на дихат. органи, у всички животни. 3. Риби (пръглед и класификация). (IVа, 1ва група) 3. Кръвообращение и пръгледъ на кървопосната система у всички животни. 4 Влечуги [пръглед и класификация] [въ IVа, 2-ра група]. 5. Пищеварение и пръгледъ на пищеварит. органи у всички животни. 6) Птици (пръглед и класификация) (въ IVб, 1ва група). 7. Устройство и начинъ на действие на двигателенитъ органи у всички животни. 8. Бозайници (пръглед и класификация) (въ IVб, 2ра група).

Въ V р. класъ.

Полугодини: 1. Листа (службата и нерватурата имъ). 2. Анатомическо устройство на стъблата у дървесните двоесъменодълни растения.

Години: 1. Движение на соковетъ у растенията. 2. Лишай. 3. Разлика между едносъменодълните и двоесъменодълните растения (1ва група). 4. Дишанието у растенията и отношението му къмъ ассимиляцията. 5. Папрати. 6. Разлика между голосъменитъ и покритосъменните растения.

Въ V кл. класъ.

Полугодини: 1. Солитеръ. 2. Листа.

Години: 1. Ассимиляция и джхание на растенията. 2. Растение на растенията. 3. Майски бръмбаръ.

Въ VI класъ.

Полугодини: 1. Полуформитъ отъ всички кристални системи. 2. Лжепръчупване (VI р. кл.). 3. Домитъ въ всички кристални системи. 4. Псевдоморфизъмъ (VI кл.).

Години: 1. Карбонати. 2. Действие на рѣките за пъзънение на земната кора. 3. Състояние на земята въ каменновъгленния периодъ. Какви формации въ последователенъ редъ бихме срѣщнали, ако тогава правехме разкопки (VI р.). 1. Корундъ. 2. Гранатъ. 3. Влиянието на организмите за измънението на земната кора. 4. Кон системи и остатъци отъ какви организми въ тяхъ ще срѣщнемъ, ако тръгнемъ отъ повърхността на земята къмъ центра при геологически идеална земна кора.

Въ VII кл. класъ.

Полугодини: Съставъ на кръвта; ролята ѝ въ тълото, органитъ, въ които се движи. Колко вида кръвообращение имаме, цѣльта на всѣко отъ тяхъ.

Години: 1. Зрителенъ органъ. 2. Слуховъ органъ.

XIII. ПО ВСЕОБИЦА ИСТОРИЯ.

Въ I класъ.

Полугодини: 1. Перикът и неговия вѣкъ (I а). 2. Асирова-
вионияне (I б). 3. Ликургъ и неговите закони (I с). 4. Финикиани
и тѣхните колонии (I д). 5. Солонъ и неговите закони (I е).

Години: 1. Врѣмето на междуособиците въ Римъ (I а).
2. Лициневите закони (I б). 3. Братята Гракхи (I с). 4. Врѣмето
на царете въ Римъ (I д). 5. Живота и нравите на старите
Римляни и измѣнението на нравите имъ по причина на завое-
ванията.

Въ II класъ.

Полугодини: 1. Ученето на Ивана Хуса и дѣйствията му
противъ папството. 2. Борбата на Филипа IV съ папа Бонифаци
VIII (1285—1314). 3. Борбата между Хенриха V и Григорий VII.

Години: 1. Христофоръ Колумбъ. Откриването на Аме-
рика и паданието на Колумба въ крайна бѣдност. 2. Лютеръ и
реформацията въ Германия. 3. Хенрихъ VIII и реформацията въ
Англия.

Въ III класъ.

Полугодини: 1. Изнамирането на старо-българската аз-
бука отъ Св. Св. Кирил и Методий и тѣхната дѣятельност въ
книжнината. 2. Ученето на богословия и борбата имъ противъ
държавния редъ. 3. Развитието на книжнината и просвещението
въ време на царуванието на Симеона.

Години: 1. Причините на въстанието презъ 1876 год.,
дѣятелитетъ и следствията му. 2. Възраждането на българския
народъ. Отецъ Панчай. 3. Паданието на Българския народъ подъ
духовното робство на фанариотите и лукавите дѣйствия на
Гърциите противъ България.

Въ IV класъ.

Полугодини: 1. Кои сѫ причините, които сѫ подбудили
Солона да введе реформи въ Атииската държава. 2. Защо се е
появило неравенство между Атиинските граждани, раздѣлението
имъ на два класа и борба за уравнение на тия права?

Години: 1. Причините за паданието на Римската Импе-
рия и борбата на Християнството и Езичеството. 2. Децемвирът,
дѣлата имъ и края на съсловната борба. 3. Братия Гракхи.

Въ V класъ.

Полугодини: 1. Причините за възвищението на папската

власть. 2. Юстинианъ Велики и законодателната му дъятелност. 3. Административна, законодателна и учена дъятелност на Карла Велики.

Години: 1. Упадъкъ на Папския авторитетъ. 2. Усиливане на монархич. власть въ Франция въ противоположность на онази въ Англия.

Въ VI класъ.

Полугодини: 1. Значението на Иезуитския орденъ и тридентския съборъ въ католич. реакция. 2. Отношенията на Лютера, Цвингли и Калвина къмъ обществените движения за реформи. 3. Английската реформация и отличителния ѝ характеръ.

Години: Покръстванието на Българитъ. 2. Политическата организация на Съединените Щати следъ признаванието на независимостта имъ. 3. Най-висият момент на Кралския абсолютизъм въ Франция въ сравнение съ кралската власть въ Англия.

Въ VII р. класъ.

Полугодини: Конституцията отъ 1791 год.

Години: Разширението на избирателното право въ Англия.

XIV. ПО ГЕОГРАФИЯ.

Въ I класъ.

Полугодини: 1. Видъ на повърхнината. 2. Вънкашно очертание на водата и сушата. 3. Движение на водата въ океана. 4. Разпръдъление на водата и сушата по земното кълбо.

Години: 1. Текущи води и езера. 2. Дължение на хората по въра. 3. Распръдълението на дъжда по земята. 4. Атмосфера и атм. осадъци.

Въ II класъ.

Полугодини: 1. Скандинавски полуостровъ и Германия (II а). 2. Европейска Русия. Швейцария (II б). 3. Британско Кралство. Дания (II с).

Години: 1. Напояване на Африка. Индостанъ (II а). 2. Напояване на Америка. Китайска Империя (II б). 3. Съвероамерикански съед. държави. Япония. (II с.).

Въ III класъ.

Полугодини: 1. Апенински полуостровъ (III а). 2. Напояване на България и Балкански п-овъ (III б). 3. Марина (III с.).

Годишни: 1. Кралство Сърбия. Солунски велияте (III а).
2. Кралство Гърция. Софийски окръгъ (III б). 3. Кр. Игалия.
Варнен. окръгъ (III с).

Въ VI класъ.

Полугодишни: 1. Р. Марица. 2. Источни балканъ.

Годишни: 1. Хидроографич. пръгледъ на Балканския п-овъ.
2. Народонаселение на Балканския п-овъ.

XV. ПО ПСИХОЛОГИЯ.

Въ VI р. класъ.

Полугодишни: 1. Веберовъ методъ за измѣрване интензивността на усъщността. 2. Активно и пассивно внимание. 3. Анализираща способност на ухото.

Годишни: 1. Интелектуално чувство. 2. Афекти и страсти.
3. Дефиниция на понятието воля.

Въ VI кл. класъ.

Полугодишни: 1. Първоначаленъ съзнателенъ животъ у човѣка. 2. Перцепти прости и сложни. 3. Конкретно представление.

Годишни: 1. Моменти въ исказното дѣйствие. 2. Етическо чувство. 3. Опредѣление на психологията като наука.

XVI. ПО ЛОГИКА.

Въ VII класъ.

Полугодишни: 1. Условни и раздѣлителни силлогизми. 2. Дилемма. 3. Дефиниция на понятието.

Годишни: 1. Видове сѫждения по обемъ и съдѣржание.
2. Дѣление на понятието. 3. Софизмъ.

XVII. ПО ЕТИКА.

Въ VII класъ.

Полугодишна: 1. Дѣлности къмъ ума, волята и чувствата.

Годишни: 1. Общественна нравственность и дѣлнинето. ю.
2. Добродѣлителѣ: справедливост и милосърдие. 3. Методъ на етиката.

V. УЧЕБНИ ПОСОБИЯ.

А. Учителска Библиотека.

№ по инвентаря	Название на книгата	Авторъ	Стойност	
			Кол. тома	лева . ст.
1—7	L'homme et les animaux etc.	Brehm	7	100 —
8—15	Всемирна История	Шлоссеръ	8	72 80
16	Das Fürstenthum Bulgarien	Dr. K. Iirecek	1	20 —
17—22	Donau-Bulgarien und der Balkan	F. Kamitz	6	120 —
23—24	Pflanzenleben	A. Kerner	2	80 —
25—27	Полное собрание сочинений	Р. Шекспиръ	3	30 —
28	Богъ въ природѣ	Гартвигъ	1	5 35
29	Начала Евклида	В. Захарченко	1	16 —
30	Сочинения	Ломоносовъ	1	4 —
31—34	Полное собрание сочинений, II, IV, V, VI	Достоевского	4	24 —
35—36	Иллюстрированая жизнь животныхъ	А. Бремъ	2	21 30
37	Lehrbuch der Zoologie	Dr. Claus	1	14 —
38—39	Естественна История-Зоология	Беронъ	2	9 —
40	Русская Христоматія	Галаховъ	1	6 —
41	Подъ Игото	Ив. Вазовъ	1	5 —
42—43	Сочинения т. I, II	А. Скабичевски	2	9 —
44	Исторический атласъ	Д. В. Манчевъ	1	5 —
45—47	Первобытніе славяне I, II, III	Будиловичъ	3	9 30
48	Тиквешки рѣкописъ	Н. А. Начовъ	1	2 —
49	Курсъ политич. экономіи	З. Верденъ	1	15 —
50—53	Истор. зап. Европы III, IV	Карпъевъ	4	48 —
54	Сущность истор. процесса	"	1	11 75
55	Греко-болгарскій церковный вопросъ	Тепловъ	1	9 —
56—57	Исторія умств. развитія Европы	Дреперъ	2	12 —
58—59	Историч. Христоматія	Я. Г. Груевичъ	2	15 —
60	Начало цивилизациі	С. Д. Лебокъ	1	9 —
61—62	Grundzüge der phys. Psychologie	W. Wundt	2	20 —
63—66	Illustrirte naturgeschichte	P. L. Martin	4	25 50

67—68	Die Tier und Pflanzenwelt	Dr. Zacharias	2	20	—	
69	Образованіе II Болгарскаго царства	Успенски	1	9	—	
70	Героически разкази	К. К. Абаза	1	5	50	
71	Traité de géométrie supérieure	M. Chasles	1	15	—	
72	Chemische Lusammensetzung	Dr. I. König	1	30	62	
73—74	Химич. технологія воды съ атласъ	Н. Бунге	2	8	07	
75	Геометрия за дополнитъ клас-сово	А. Тодорановъ	1	2	—	
76	Сборникъ первоначальныхъ опытовъ	Кавалерій	1	5	32	
77	Основанія Гіологии	Г. Спенсеръ	1	8	—	
78	Основы Геології	Г. Траутшольдъ	1	14	90	
79	Български народни пѣсни	Бр. Младиновци	1	6	—	
80—83	(Сочиненія I, II, III, IV	И. А. Добролюбовъ	4	16	50	
84—85	Bolgar népkéltesi Gyujtencsenu	A. Straus	2	12	—	
86	Механика	Ф. Груберъ	1	10	—	
87	Учебникъ по Физиката	М. Бракаловъ	1	3	—	
88—89	Lehrbuch der Geologie I, II	C. Vogt	2	32	50	
90—92	Anorganischen chemie I, II, III	Albrecht Ren	3	12	—	
93	Kleines Lehrbuch der Zoologie	Dr. Claus	1	7	35	
94	Исторія госуд. учрежд. Англії	P. Гнейстъ	1	15	—	
95—97	Исторія Греції I, II, III	Е. Курціусъ	3	39	—	
98	Стара Исторія	О. Иегерь	1	14	—	
99	Практика физич. измѣрений	Ф. Колъраушъ	1	10	—	
100	Аналитическая Химія	Н. Меншуткінъ	1	6	—	
101	Учебникъ Географія	А. Я. Гердъ	1	1	50	
102	Ржковод. по Орг. Химія	В. Богдановъ	1	3	50	
103	Le monde avant la créati- on de l'homme	K. Flammarion	1	13	80	
104—105	Элементарная Алгебра I, II	Н. Маракуевъ	2	18	—	
106—107	Русская Христоматія	А. Поливановъ	2	6	40	
108—113	Курсъ Вс. Исторіи I—V	Г. Веберъ	3	20	—	
114—120	Исторія унадка и разр. Рим. Империи	Гибонъ	7	80	—	
121	Крестьяне въ Франціи	Н. Карьевъ	1	10	25	
122	Прѣставители евр. дер- жавъ	В. Тепловъ	1	6	—	
123	Графъ Иоанъ Канадистрия	”	1	6	—	
124	Объ умѣ и познаніи	И. Тенъ	1	15	—	

125—126	Сражението при Сливница	К. Регенспурски	2	6	—
127	Два поучит. трактата	Теодосий	1	4	—
128—129	Исторія кл. периода гр. Митологія	Магафори	2	20	—
130	Наука воспитанія	А. Бенъ	1	10	—
131	Курсъ среднев. Исторія	Шулгинъ	1	3	—
132	Учеб. читан. за русски ез.	П. Гжюбовъ	1	3	50
133	За происхождението на человѣка	Ив. Скалцуни	1	6	—
134	Български печать отъ 1844—1890	Ю. Ивановъ	1	5	—
135	Христоматия ч. I.	Ив. Момчиловъ	1	5	—
136	Исторія нов. русской ли- тературы	Скабичевски	1	7	—
137	Елементарна Аритметика	Ив. Гюзелевъ	1	1	—
138	Арифметика	Икономовъ	1	3	—
139—141	Учебникъ Всеобща Исто- рия I, II, III.	П. Виноградовъ	3	10	—
142	Курсъ на старата История	Шулгинъ	1	3	50
143—144	Княжество България I, II.	Г. Димитровъ	2	8	—
145	Участіе народа въ верхов. власти	Вл. Дацьянъ	1	4	—
146	Историко философ. етиуди	Каревъ	1	3	65
147	Василь Левски	С. Заневъ	1	2	50
148	Очеркъ методики Географіи	А. Соколовъ	1	3	50
149	Грамматика на Ст. българ. езикъ	Д-ръ И. Занетовъ	1	3	—
150	Учебникъ по Ботаника	М. Георгиевъ	1	2	50
151	Учебникъ по Зоология	А. Кулевъ	1	1	50
152	Русска Грамматика ч. I	Л. Петровъ	1	1	20
153	Праволин. Тригонометрия	Хр. Ангеловъ	1	2	—
154	Тарасть-Булба	Н. Гоголь	1	2	—
155	Материалъ за опис. г. Па- нагюрище	Карапетровъ	1	1	50
156	Слова и поучения	И. Ботука	1	3	50
157	Курсъ на новата История	Шулгинъ	1	5	—
158—159	Основные вопросы фил. исторіи I, II	Каревъ	2	14	—
160	Кратка Вс. История въ разкази	—	1	4	—
161	Школьная гигиена	Д-ръ Рамбольдъ	1	2	50
162	Теория на поезията	Н. Станевъ	1	1	30
163	Стилистика	Н. Станевъ	1	1	30
164	Христоматия за III класъ	И. П'евъ	1	1	50
165	География	А. Я. Гердъ	1	1	50
166	Двама братя	И. Бъльковъ	1	1	20
167	О свѣтѣ и електричествѣ	Д. Тиндаль	1	2	—

168	Учебникъ Лат. языка курсъ I	Смирновъ	1	1	60	
169	Рѣшениe задачъ Алгебры	Л. Ивановъ	1	2	50	
170	Путешествіе на корабль „Гигель“	Дарвинъ	1	1	50	
171	Начала Алгебра	А. Киселевъ	1	1	—	
172	Лекціи обѣ електричествѣ	Д. Тиндаль	1	3	—	
173	Туристъ въ Европа	Е. Фриманъ	1	1	75	
174—177	Жизь старина I, II, III, IV	Д. Мариновъ	4	18	—	
178—181	Chemischen Industrie, I, II, III	Dr. A. Hofmann	3	40	—	
181—182	Избранныя статьи I, II	Ф. Араго	2	8	65	
183—186	Общепонятная Астрономія I—IV	Ф. Араго	4	32	—	
187	Lehrbuch der prakt. vergl. Anatomie	K. Vogt	1	24	50	
188—195	Полное собраниe сочиненія I—VIII	А. Н. Островскаго	8	33	25	
196	Двама братя	Н. Блъсковъ	1	1	20	
197	Серебряные коньки	П. Сталь	1	2	50	
198	Ключи Болгарскаго языка	Г. С. Раковски	1	3	—	
199	Исторія цивилизаціи въ Европѣ	Ф. Гизо	1	4	—	
200—201	Сочиненія I, IV	Мишкевичъ	2	18	—	
202	L'origine du monde	H. Faye	8	30	—	
203	Сокращеній курсъ ист. рус. литературы	М. Орловъ	1	2	65	
204	Критические опыты	Е. Гаршинъ	1	2	65	
205	Древняя рус. литература	В. Водовозовъ	1	2	65	
206—207	Сочиненія т. I, II	Лермонтовъ	2	15	—	
208—214	Сочиненія I—VII	А. С. Пушкинъ	7	27	—	
215	О преподаваніи рус. ли- тературы	В. Стоюшинъ	1	4	—	
216	Руководство для пест. изу- чения	В.	1	2	—	
217	Происхожденіе человѣка	Ч. Дарвинъ	1	10	65	
218	Опредѣлитель насѣкомыхъ	Д. Шлехтендаль	1	5	50	
219—224	Сочиненія I—VI	В. А. Жуковски	6	16	—	
225	Курсъ исторіи рус. ли- тературы	М. Орловъ	1	3	50	
226	Таблицы логарифмовъ	Бегъ и Бремикеръ	1	1	—	
227—228	Историческая Христома- тия I, II	Галаховъ	2	9	—	
229—232	Полное собраниe сочиненія I—IV	Н. В. Гоголь	4	13	50	
233	Новая русская литература	В. Водовозовъ	1	3	35	
234—235	Faune des vertébrés de la Suisse IV, V	V. Fatis	2	30	—	

236—237	Исторія цивілізації въ Англії I, II	Бокль	2	12	—
238	Etudes de philosophie	Arend et Hild	1	2	55
239—240	Химическая Технология т. V ч. I, II	Г. Габехъ	2	13	30
241	L'aurore boréale	M Lemström	1	9	—
242—243	Вс. Исторія литературы I II	Шеръ	2	10	65
244—245	Основыя начала Геоло- гии I, II	Ч. Лайемия	2	13	50
246	Lehrbuch der Zoologie	Dr. I. Boas	1	15	—
247—248	Исторія славянскихъ ли- тературъ	Пасинъ и Спасо- вичъ	2	21	30
249	Начална школа	Ю. Пороцъ	1	3	—
250	Ржководство по елект. те- леграфъ	R. Ивановъ	1	3	50
251	Учебникъ по бълг. езикъ	П. Х Григоревъ	1	1	—
252 и 254	Отъ земята до луната	Ж. Вернь	2	4	—
253	Начертавіе церк.-славян. Грамматики	A. Будиловичъ	1	5	35
255	Домакиня	A. Козаровъ	1	1	30
256	Methodik des naturgeschi- ehtlichen Unserichtes	Dr Carl Rothe	1	2	—
257	Начални познания отъ ко- смография.	Малѣевъ	1	2	—
258	Призваніе женщины и ея воспитаніе.	Л. Бухнеръ	1	2	—
259	Геологія	A. Гейки	1	1	60
260	Физика въ простыхъ уро- кахъ	Д. Тиндаль	1	1	85
261	Оглядваніе на земледѣл- чески растения	Ad. Eckert	1	4	—
262	Объ изученіи характера	Бенъ	1	4	—
263	Експериментална политика	Л. Донната	1	2	50
264	Логика	Струве	1	2	60
265	Турскитъ звѣрства въ Бъл- гария	E. Д. Макгахантъ	1	2	—
266	Histoire des mathematique	F. Hoefer	1	6	—
267	Природа и наука	Л. Бухкеръ	1	2	—
268	Les télécographes	A. L. Fernant	1	4	80
269	Le téléphon v I	Th. du Moncel	1	4	80
270	Eclaires et tonnerres	W. de Fonvielle	1	4	80
271—272	L'éclairage électrique v. I—II	Th. du Moncel	2	10	—
273	Ziegelfabrikation	W. Olschewsky	1	1	50
274	Le phylloxera	C. Sadrey	1	5	50
275	Логарифмические таблицы	Dr Студничка	1	2	50

276	Караманная книжка для собирателей жуковъ	Dr. Фиккенъ	1	4	—		
277	Der naturalien—Sammler	Dr. S. Eger	1	2	—		
278	Microbes et maladies	Dr. J. Schmitt	1	3	50		
279—280	La Bulgarie dans le passé et le présent	Léon Lomoucchie	2	12	—		
281	L'éducation en Angleterre	P. de Coubertin	1	2	80		
282—283	Histoire de la civilisation française v. I - II	A. Rambaud	2	16	—		
284	Histoire de la civilisation contemporaine en France	,	1	8	—		
285	Leçons de psychologie	H. Marion	1	5	—		
286	Ръководство по Българ. езикъ	Д. Машевъ	1	1	20		
287	История первобытн. человечества	M. Гернесъ	1	5	—		
288	Биографии на убитите въ Сърбско-Българската война 17 български офицери	K. K. Lessing	1	3	—		
289	Minna von Barnhelm	,	1	1	50		
290	Nathan der Reise	,	1	1	50		
291	Фарадей и его открытия	Д. Тиндалъ	1	2	65		
292—295	Mémento du baccalaureat ès lettres v. I—IV.	R. Thamin et G. Ducoudray	4	16	—		
296—297	Mémento du baccalaureat ès sciences v. I—II	Bos Besadis	2	4	—		
298	Дългото по заговора за убийството		1	9	60		
299	Основанія фізіологіческої психології	Вундтъ	1	6	—		
300	Pädagogische Studien Humanismus und Realismus	Sud. Boillaux	1	—	50		
301	Мы и они	Кочувинскій	1	4	—		
302	Gezundheitspflege in der Mittelschule	Dr Les Burgerstein	1	4	—		
303	Die Heutige Schulbankfrage	Dr A. Rørenz	1	4	10		
304	Der principe des Nationalites	Dr Kojuharoff	1	2	—		
305—307	Курсъ естетики или наука изящного т. I—III	Фр. Гегель	3	20	—		
308	Портретъ на гръцк. фен. духовенство	Родопски	1	3	—		
309	Cours de Géometrie descriptive	M. Ch. Brisse	1	5	—		
310	Емилъ въ XIX в.	Алф. Ескиросъ	1	2	—		
311	Български народни пѣсни	Бр. Младинови	1	5	—		

312	Методика школной дисциплины	В. Фармаковъ	1	4	—
313	Русские представители въ Цариградѣ	Тепловъ	1	6	50
314	Характеристика литерат. мнѣній	А. Н. Пыпина	1	5	—
315	Сражението при Сливница	К. Регенопурски	1	3	50
316	Философія культурной и соціалной истор. нового врѣмени	Н. Карцевъ	1	3	90
317	Курсъ на срѣдневѣковната история	Шулгинъ	1	3	—
318	История на бълг. народъ	Св. Магаровъ	1	3	50
319	Срѣдна история	Г. Дерманчевъ	1	4	—
320	Курсъ на дидактиката	К. Елницкій	1	2	60
321	Новѣшта история	Д. Агура	1	3	—
322	Свѣдения по икономическото състояние на България		1	2	—
323	Материалъ за описание г. Панагюрище и околнитъ му села	Карапетровъ	1	2	—
324	Руководство геометр. черчевія	А. Г. Гавловъ	1	2	—
325	Очеркъ путешествія	В. Григоровичъ	1	2	65
326	Чапелоръ, романъ	Ж. Вернь	1	2	—
327	Упѣтваніе за метеор. наблюдения	Сп. Вацовъ	1	2	—
328	Шървий българ. князъ	А. С. Чановъ	1	2	40
329	Първоначаленъ учебникъ по Френски езикъ	Dr K. Ploetz	1	2	50
330	Die Aromaten	Gustaw Weigand	1	5	—
331	Началенъ курсъ отъ Вс. история (срѣдня и нова)	Беляминовъ	1	2	50
332	Древности Вавилонъ-Ассирийскія	Н. Астафьевъ	1	3	50
333	Отечественна история	Д. В. Манчовъ	1	1	50
334	Топографическо этнографическое очеркъ Македоніи	С. И. Верковичъ	1	3	—
335	Сборникъ отъ народни умотворенія, обычай и др.	Ат. Т. Илиевъ	1	4	—
336	Психология	А. Бенъ	1	10	—
337	Веда Словенахъ т. II	С. Верковичъ	1	13	50
338	Начална неорганическа химия	В. Атанасовъ	1	2	—
339—341	Основанія психологія т. II - IV	Г. Спенсеръ	3	16	50

342	Хигиена	Карла Реклама	1	4	—
343	Научные основы нравственности	Г. Спенсеръ	1	8	—
344	Русская христианствия т. I	Д. Благоевъ	1	2	—
345	Христианствия за IV кл.	И. П'євъ	1	2	50
346	Теория геометр. величинъ	А. Кунчевичъ	1	1	85
347	Гусла — най нови лирически стихотворения	И. Вазовъ	1	2	50
348	Vlaclio-Meglen	Dr. Gustav Weigand	1	3	—
349	Учебникъ Антропология	Б. Митовъ	1	1	50
350	Элементар. курсъ черчения	Швайкевичъ	1	2	65
351	Жевата	Лорковичъ	1	1	80
352	Геометр. чертание	Н. Нечаевъ	1	2	—
353	Химия, ч. I Металлоиды	И. Гюлмезовъ	1	2	50
354	Изучение психологіи	Д. Г. Люпсъ	1	10	50
355	Курсъ педагогики	М. Олекицки	1	7	—
356	Самовилы и самодиви	П. Любековъ	1	1	—
357	Instructions Météorologiques		1	2	—
358	Записки по прѣгледа на фил. учения	Стефановъ	1	2	—
359	Das Lehrer — Pädagogium der Stadt Wien	Dr. Distes	1	1	20
360	Fürst Alexander von Bulgarien				
361—362	Физическая химія т. I—II	A. Koch	1	12	50
363—365	Вредные насекомы	Н. Любановъ	2	14	25
366	Bulgarien	O. Кешнепа	3	32	15
367	Физич. географія	Franz Joseph	1	2	—
368	Элемент. геометрія	M. Сомервилль	1	7	80
369	Курсъ опт. психологіи	M. В. Захарченко	1	8	—
370	Българ. пословици и характер. думи	И. Частовичъ	1	6	—
371	Studien zur gastraea—Theorie	П. Р. Славейковъ	1	4	-
372	Traité de Zoologie agricole	Dr. Ernst Haeskel	1	15	—
373	Traité de Botanique agricole en industrielle	P. Brocchi	1	15	30
374	Vergleichende Anatomie	I. Vesque	1	15	30
375—376	Этика ч I, II, III	Ed. Osc. Schmidt	1	9	40
377	Vorträge und reden	Вильг. Вундтъ	2	14	—
378—379	Buch der Natur т. I, II	Herm. Helmholtz	1	16	50
380—385	Сборникъ отъ народ. умозорования	Dr. F. Scheeqler	2	12	—
386	Кометы и падающія звѣзды	А. Т. Илиевъ	6	24	—
387	Die verwandtschaft der natürkräfte	С. П. Глазенапъ	1	4	—
		Dr. W. Grove	1	5	60

388	Очерки изъ естественныхъ наукъ	Д. Тиндалъ	1	3	35
389	Системат. курсъ ботаники	Н. Раевски	1	3	35
390	Жизнен. явленія общія животнымъ и растеніямъ	Кл. Бернард	1	5	35
391	Топографическо этнограф. очеркъ Македоніи	С. И. Верковичъ	1	5	—
392	Пособіе при учен. образц. русской литерат.	А. Поповъ	1	4	60
393	Руковод. къ воспитан. и учению	Др. Ф. Э. Бенеке	1	7	—
394	Основ. на элемент. психологии ч. I Теоритически	Г. Компейре	1	3	—
395	Земледѣлч. химія	Р. Гоманна	1	5	35
396	Вещества носящія се въ воздухѣ	Тиндалъ	1	5	35
397	Гигиена физ. упражненій	Др. Ф. Лагранжъ	1	3	45
398	Pobлемes et développement des diverses partie des mathématiques	M. Reynaud	1	5	50
399	Schülerfehler—Lebenfehler	F. Mähr	1	1	—
400—401	Руковод. къ преодол. общебр. предмет. т. I—II	Н. Х. Вессель	2	12	—
402	Руковод. къмъ Вс. история	Иловайски	1	2	60
403	О методахъ опредѣл. длины свѣтовыхъ волнъ	Генр. Мерчингъ	1	4	—
404	Мысли о воспитаніи	Дж. Локкъ	1	5	—
405	Бълг. народенъ сборникъ	Чолаковъ	1	3	—
406—429	Сборникъ за парод. умотв. наука и книжнини		25	150	—
430	Stručné dejini literatury české	F. Bauer	1	1	50
431	Народ. писеме макед. бугара	С. Верковичъ	1	5	—
432—438	Съчинения	Л. Каравеловъ	7	21	—
439—440	Bilder aus dem Schulleben т. I—II	Dr. Lanckhard	2	3	—
441	Историч. идеи на Огюсть Конти	Писаревъ	1	2	—
442	Завѣщанія на Сароглу	* * *	1	1	50
443	Геометр съ чѣртежіем	А. Тодорановъ	1	3	—
444	Vitis illustribus.	И. Шрамехъ	1	2	20
445	Одисея	Гомеръ	1	5	20
446—447	Полное собр. русскихъ авторовъ (стихотвор. Колдовъ) т. I—II		2	5	30
448—450	Ideen zur Geschichte der Menschheit т. I—III	F. Herder	3	11	60

451	Oberon	Wiland	1	3	—	
452—453	Faust т. I—II	Goethe	2	5	70	
454	Luise	Karl Godeta	1	2	85	
455—464	Fextes classiques de la litter. française	I. Demogeot	11	44	—	
465	Bibliothek der Deutschen Nat-nallit	I. Fichte	1	2	85	
466	Исторія Сербії	Ранке	1	4	—	
467	Premières poesies 1829—1835	Alfred de Musset	1	5	—	
468	Poesies nouvelles 1836—1852	" " "	1	5	—	
469	Emilia Galotti	Lessing	1	1	50	
470	Вост. вопросъ прош и наст.	Синклеръ	1	3	20	
471	Taschenwörterbuch der Mythologie	Minchmitz	1	1	50	
472	Les aventures de Télémaque	Fenelon	1	3	—	
473	Briefe über bernünftige	F. Schmarzenberg	1	1	25	
474	Histoire de la litterat. française	Ch. Gidel	1	2	50	
475	Басни, избранныя изъ Хемицера и Крилова		1	1	—	
476—477	Faust	Goethe	2	5	70	
478	Annuaire de l'observatoire de montsouris pour 1887		1	2	—	
479	Ръчникъ за чужди думи	Т. К. Коджовъ	1	3	10	
480	Ursprung und Entwickelung der thierischen Gewebe	Ernst Haeckel	1	1	25	
481	Козбаръ	Т. Г. Шевченко	1	4	—	
482	Курсъ педагогики, дидактики и методики	Пихом			—	
483	Химія въ приложеніи къ хигиенѣ	A. Гогье	1	5	35	
484	Металургія	Штёльцеля	1	6	70	
485	Gymnastique Scolaire	Braun	1	3	50	
486	Жената	Б. Лорковичъ	1	2	—	
487	Organischen natur	Karl Vogt	1	2	—	
488	Популярная лекціи	Дж. Тиндалъ	1	2	—	
489	Записки по філ. ученія	Степановъ	1	2	—	
490	Кратка Вс. географія	Гердъ	1	1	50	
491	Начала отъ Ботаника	К. Д. Хукера	1	2	50	
492	Мінералогія и Геология	Н. Доспѣвски	1	2	—	
493	Българ. период. печать	Ю. Ивановъ	1	5	—	
494	Начал. курсъ отъ Вс. исторія	Белянчиковъ	1	2	—	
495	Нагледна Ест. история	А. Похорний	1	5	—	

496	Кратка Вс. история (срѣдня и нова)	Иловайски	1	1	50	
497	Естеств. история	А. Покорний	1	2	—	
498	Кратка Вс. истор. (ст. ист.)	Д. Иловайски	1	1	—	
499	Зоология за I кл.	Д. П. Векиловъ	1	2	—	
500	Apercu général de la science comparative des langues	S. Benloe	1	4	80	
501	Учебникъ по Аритметика	К. Каджиевъ	1	1	50	
502	Anſchauungsunterricht	Niedergefâk	1	2	—	
503	Чардафонъ Великий	З. Стояновъ	1	3	—	
504	Die Balkan Haiducken	Georg Bofen	1	3	—	
505	Руковод. къ анатоміи	Т. Г. Гюкелі	1	9	50	
506	Христо Ботевъ	З. Стояновъ	1	3	—	
507	Причинитѣ на фр. революция	Станевъ	1	3	—	
508	История на Бълг. народъ	Т. Шишковъ	1	2	—	
509	Lehrpläne für volks und Bürgereschulen	1	2	—	
510	Lehrpläne für volks und bürgerschulen in Böhmen	1	2	—	
511	Instructionen für den Unterricht an der Realschulen	1	2	—	
512	Родное слово для дѣтей мл. возраста ч. I, II, III	Ушинскій	1	4	—	
513—514	Христо Ботевъ	З. Стояновъ	2	6	—	
515	Schulgesundheitspflege	Dr Engelhom	1	6	50	
516	Прѣведени стихотворенія	Д. К. Поповъ	1	1	—	
517	Начална неорганическа химия	В. Атанасовъ	1	3	—	
518—519	Повѣсти и расскази т. I—II	Ив. Базовъ	2	2	—	
520	Сборникъ отъ геометр. задачи	З. Ивановъ	1	1	50	
521	Fauna piscium Germaniae	Ernini Schultze	—	2	—	
522	Завѣщаніею на Сарооглу	1	1	50	
523	Lehrpläne für volk und Bürg in nieder Osterreich	1	1	—	
524	Gimnasialpädagogischen wegweizer	J. Rapold	1	—	60	
525	Исторія българска	Г. Кръстевичъ	1	6	—	
526	Стара история	Г. Дерманчевъ	1	5	—	
527—528	Кратъкъ учебникъ по Вс. География ч. II, III	С. Христовъ	2	5	—	
529	Кратки записки по френ. езикъ	Фетфаджиевъ	1	1	50	
530	Борьби партіи во Франци	Чернышевский	1	2	—	

531	Свещенна история на новий завѣтъ	Орапаковъ	1	1 50
532	Кратко земеописание ч. I	Смирновъ	1	2 —
533	Пъленъ гимн. курсъ на фр. езикъ	Г. Кабакчиевъ	1	1 20
534	Воспит. умств., нравств. и физичес.	Спенсеръ	1	4 —
535	Учеб. по френс. езикъ	Г. Писановъ	1	2 —
536	Рѣковод. за учителитѣ въ народ. училища	К. Коевъ	1	1 —
537	Кратко земеописание ч. II	Смирновъ	1	2 —
538	Първонач. учебникъ по френ. езикъ	Г. Писановъ	1	1 —
539	Русс.-Български разговори	Гранитский	1	1 50
540	Тепло и холодъ	Д. Тиндалъ	1	2 —
541	Синтаксисъ русскаго языка	А. Карпичн	1	1 50
542	Рѣковод. къ преподав. по „Родному слово“	Ушинскій	1	2 50
543—544	Употребл. знаковъ препинанія въ рус. письмѣ	Богдановъ	2	2 40
545	Пътешествието на Станиславъ		1	2 —
546	Гражданско учение	Г. Пауничевъ	1	1 50
547	Синтаксисъ русскаго языка	Киричниковъ	1	1 50
548	Стара история	Иловайски	1	1 50
549	Геометрия	Сплитецъ	1	1 —
550	Die Bacterien im Haushalte des Menschen	Fel. von Thümen	1	1 —
551	Начална Алгебра	В. П. Золотовъ	1	2 50
552	Естествознание	И. Панирецъ	1	1 —
553	Учебна граммат. за рус. езикъ	И. К. Гжбювъ	1	2 —
554	Тригонометрия	Робинсонъ	1	5 —
555—557	Donaу—Bulgarien und der Balkan ч. I, II, III	F. Kanitz	3	66 —
558—559	Traité de Botanique v. I, II	Ph. Van Tieghem	2	20 —
560	Рѣковод. по теор. на словесностъта	Елинкий	1	2 —
561	Сборъ отъ бѣлг. народ. умотворения ч. II кн. 8	Шапкаревъ	1	4 —
562	Начал. алгебра за дѣвич. гимназии	П. Икономовъ	1	3 —
563	Сборъ отъ бѣлг. народ. умотворения кн. 9	Шапкаревъ	1	4 —
564—616	Период. спис. на бѣлгар. книж. друж. въ София		53	130 —
617	Кѣмъ бѣлг. рѣчникъ	Д. Матовъ	1	1 —
618	Земные электр. токи	Бахматевъ	1	1 50

619	География	Гр. Ивановъ	1	1	—
620	Anatomische wandtafeln	Ant. Hartinger	1	4	—
621	Учебникъ по география I ч.	Драгановъ	1	1	50
622	Электрич. токи	Бахметевъ	1	1	—
623	Die Messung des Feuchtigkeitsgehaltes der Luft	Dr Karl Koppe	1	1	50
624	Geologie und Prähistorie	Dr Oscar Fraas	1	1	50
625—631	Сбор. Духовно-музыкаль- ныхъ піесъ	А. Рожновымъ	7	10	—
632	Учебникъ География	Гр. Ивановъ	1	1	—
633	Философа	А. И. Погибка	1	1	50
634	Deutsches Lesebuch	Chenrich Bone	1	2	50
635—636	Сп. учитель г. I, 1893—94		2	18	—
637—640	Читалище год. I—IV		4	40	—
641	Геометрия	Арнаудовъ	1	1	—
642	Кратъкъ Алгебр. сборникъ	Ивановъ и Петковъ	1	1	—
643	Геометрия	Арнаудовъ	1	1	—
644	Грамат. русск. языка	Николовъ	1	1	50
645	Кратка расправа по етнограф. на Македония	Д. Матовъ	1	1	50
646	Учебни по Минералогията	М. Бракаловъ	1	2	—
647	Българска Грамматика	Т. Икономовъ	1	1	50
648	Метод. и практ. ръковод- ство за учители	Р. Божановъ	1	1	—
649	География ч. I	Драгановъ	1	1	50
650	Елементарни понятия за фр стихосложение	А. Астенидовъ	1	2	—
651	Учебникъ по Ботаниката	М. Бракаловъ	1	1	—
652	Das Feuchtigkeitsgehalt der Luft	Dr K. Корре	1	1	50
653 и 656	Учебникъ по бълг. езикъ	Саламановъ	4	4	—
654	Русска грамматика ч. II	А. Николаевъ	1	1	—
655	Начална Геометрия	Икономовъ	1	1	—
657	Французска Христоматия	А. Астенидовъ	1	2	—
658	Учебникъ по География	Гердъ	2	3	—
659	Първонач. грамматика по фр езикъ	И. П. Славейковъ	1	1	—
661	Капитулациите	А. Людиковъ	1	1	—
662	Les caisses des écoles	S. Cades	1	1	—
663	Аритметика	Зл. Ивановъ	1	1	—
664	Учебн. по Вс. География	Н. Драгановъ	1	1	50
665	Геометрия	Икономовъ	1	1	50
666	За военна гимнастика въ училищата	Г. Вазовъ	1	3	—
667	Les langues vivantes	M. Bréal	1	1	—
670	Курсъ истории рус. лите- ратуры в. II	А. Орловъ	1	2	30

			—	1	1	—
671	Учителя като лъкаръ		—	1	1	—
672	Начала праволин. триго- нометрии	A. Давидовъ	1	2	—	
673	Съращение на публ. и международн. право въ Бъл- гария	O. Искендеровъ	1	2	—	
674	Сръдна история	Дерманчевъ	1	3	50	
675	Начална Геометрия	Лукашъ	2	3	—	
676	Баба Ега или сборникъ отъ вървания и пр.	Любеновъ	2	2	—	
677	Кратъкъ учебникъ по Вс. География ч. I	C. Христовъ	1	1	—	
678	Ново практик. ръководство за нем. езикъ	Буковски	1	2	—	
679	Ръковод. по Аритметика	Шадеръ	1	1	50	
681	Варвара Убрихъ	Ф. Шмидъ	1	1	—	
682	Отечественна география	X. Н. С.	1	1	50	
683	Новъ начинъ за прѣподав. Бълг. грамматика	Първовъ	1	1	—	
684	Codex hygienique des ly- cées et colléges	Dr H. Vernois	1	1	—	
685	Нѣколко мисли за народ. учител	Влайковъ	1	—	70	
686	Отечеств. земеописание	C. Христовъ	1	1	50	
687	Стара история	Дорманчевъ	1	4	—	
688	Ася	Тургеневъ	1	1	—	
689	Силитѣ на природата	М. Фарадей	1	1	—	
690	Числителница	A. Тодорановъ	1	1	—	
691	Митхадъ паша	Я. Риферъ	1	1	—	
692	Кратка психология и ло- гика	Спаташки	1	1	20	
693	Ново практик. ръковод. за немски ез. ч. III	Буковски	1	2	50	
695	Всеоб. дидактика	Г. А. Миндера	1	2	—	
696	Учебникъ по историята на педагогията	Спаташки	1	1	50	
697	Психология	Д. Поповъ	1	1	—	
698—699	Чърти изъ живота и за- писки	A. Ивановъ	2	1	50	
700—701	Борбата за съществуване	Ide Lanessan	2	2	—	
702	Орфей въ пъкала	Кремъе-Оденбахъ	1	1	—	
703	Успѣхи знанія	Д. Тиндаля	1	2	—	
704	Митрофонъ	И. Вазовъ	1	1	—	
705	Общество отъ книги	C. Смаилъ	1	1	—	
706	Иванъ Хусъ	—	1	—	70	
707	Uhrkundenlehre	Leist	1	4	—	
708—709	Faust	Goethe	2	3	—	

710—712	Revue pedagogique 1887, 88, 89 г.	—	36	27	—
713	Zeitschrift für das Gymna- sial-wesen 1889	—	10	12	50
714—720	Журналъ русскаго физико- хим. общества т. XV (9), XXVI (7), XXVII (9), XXVIII (9)	—	34	94	40
721—726	Педагогич. сборникъ 1892 —1896	—	58	96	—
727—728	Revue historique 1894—95	—	12	66	—
729—730	Revue des deux mondes 1883 (24) и 1886 (12),	—	36	93	—
731—735	Вѣстникъ Европы, 1879 " 80, 88, 91—93 и 96	—	83	396	—
739—740	Revue philosophique 1891	—	12	33	—
737—738	Денница г. I (4 кн.), II (12 кн.)	—	16	12	—
741—745	Журналъ Министер. Народ Просвѣщенія 1892—96	—	55	160	50
746	Вопроси философии и пси- хологіи 1891 (кн. 1—9)	—	9	22	50
747—755	Русская Мысль 1881—83, 1890, 92—96	—	107	376	—
756—758	Русская школа 1890, 91, 96	—	28	74	—
759—760	Образованіе 1892 (№ 4), 1896 (1—12)	—	13	21	50
761—763	Исторический вѣстникъ 1892, 93, 96	—	35	87	50
764—771	Вѣстникъ воспитанія 90—96	—	54	160	—
772	Кievская старина 1882	—	12	30	—
773	Revue internationale de Гenseignement 1890	—	10	22	—
774	Русское богатство 1886	—	5	12	50
775	Unsere Zeit 1889	—	12	15	—
776—779	Български книжици 1858 61	—	4	92	—
780—781	Руский Вѣстникъ 1877-78	—	23	104	-
782—783	Die Mädchens-hule 1888-89	—	12	12	—
784—786	Journal de Mathematiques élementaires 1887—89	—	36	27	—
787—790	Moniteur scientifique 1887, 88, 95, 96	—	38	79	—
791—792	Himmel und Erde г. I и II	—	24	36	—
793—797	Zeitschrift für das Realschul- wesen 1889, 94, 95, 96	—	49	67	60
798—804	La Nature 1889—1896	—	31 ^a	154	—

805—809	Българска сбирка, I (2 т.), II (2 т.) III г.		54	50	—
810—811	Юридич. списание г. I, II		24	20	—
812—813	Comptes rendues hebdom. des séances 1895 I, II sem.		52	30	—
814	Die physikalischen Kräfte 1888 *		10	10	—
815—816	Praktische Physik 1888—89		23	14	50
817—822	Naturwissenschaftliche Wochenschrift III—VIII band		²⁶⁸	79	50
823	Народенъ учителъ г. IV		9	7	—
824—826	Наука г. II, III		25	41	—
827—828	Воскресное чтение XXXI и XXXII		2	12	—
829	Bulletin littéraire г. IV		10	14	—
830	Bulletin scientifique V		9	14	—
831—832	Revue de l'enseignement sec. (1891)		46	24	—
833—835	Книжи. Вѣстн. г. VII и VIII		24	18	—
836	Съединена България IV об. Нар. С.		1	2	50
837—838	Oesterreichischer Schulbote 38 и 39 год.		46	16	—
839	Zeitschrift für angew. Chemie 1890		19	25	—
840	Книжвици за прочитъ 1889		5	9	—
841	Вѣст. Естествознанія II г.		8	10	50
842—845	La Science en Famille 2—5 anné		77	35	—
846—847	Naturwissensch. Rundschau III и IV		91	40	—
848	Der Naturforscher XXI		39	10	—
849—853	Вѣстникъ опыта физики 1891, 95, 96 г.		59	44	50
854	Любословие II (1846) 13 24		1	5	—
855—856	Изворъ г. I		18	8	—
857	Памятникъ г. I		5	5	—
858—859	Промышленность г. I и II		26	16	—
860—863	Искра год. I, II, III, IV		40	52	—
864—865	Народ. учителъ г. III и IV		22	17	—
866	Знание г. I		17	10	—
867—868	Нашето училище 1887		10	8	—
869	Училищено дневницикъ I г.		12	8	—
870	Браниско иерпод. списе. I		2	7	—
871	Медицинска Бесѣда г. I		8	6	—
872	Медиц. списание, I, II, III г.		¹⁰²	24	—
876	Медицинска сбирка г. I		4	16	—

877	Enthnologische Mitteilungen III в.		5	8	—
878—879	Югослав. стеногр. IV и V г.		6	5	50
880—881	Стеногр. въстникъ I и II г.		2	7	—
882	Педагогиумъ г. IV		4	5	—
883	L'Astronomie г. IX		12	14	—
884—886	Природа г. I, II, IV		24	15	20
887—888	Наука и Жизнь 1890—91 г.		98	29	—
890—891	L'instruction primaire 9 et 10 anné		97	21	60
892	Научное обозрение г. III		48	30	—
893	Искусство г. I		12	12	—
894	Нашето първо изложение		44	6	50
895	Трудъ г. IV		4	5	—
896	Медицина		7	20	—
897—899	Земля и Люди	Ел. Реклю	2	10	—
900—902	Die darstellende geometrie т. I—III	W. Fiedler	3	40	—
903	Archiv für Anthropologie		1	10	—
904	Novoselska bibliothéka	Konst Yirecka	1	12	20
905	Баф Ганю	A. Константиновъ	1	2	—
906	Chefs d' état, ministres et diplomates	Auguste Meulemans	1	20	—
907—908	Фрератъ Паллада т. I—II	Ив. Гончаровъ	2	18	—
909	Flora Bulgarica	I. Velenovsky	1	12	—
910	Полное собр. стихотворевія	Н. А. Некрасова	1	10	—
911	Всеобщ. истор. литературы	А. Щернъ	1	5	50
912	Исторія Болгаръ	Д-ръ К. Иречка	1	10	—
913—916	Исторія Всемірной литературы т. I—IV	В. Зотовъ	4	86	40
917—920	Lehrbuch der Physik т. I—IV	Müller	4	68	75
921—922	Малъкъ географич. атласъ ч. I и II	Ивановъ, Божиловъ	2	11	—
923	Драки и шарки ч. II	Ив. Вазовъ	1	2	50
924	Повѣсти и раскази т. III	" "	1	3	—
925	Lehrpläne für das Zaichen und die geometrische for- menlehre		1	1	—
926	Рюи-Блазъ, др. въ V дѣйст.	В. Хюго	1	1	—
927	Бурграfftъ, „ „ III „	" "	1	1	—
928	Хернани, „ „ V „	" "	1	1	—
929	Анжело, „ „ IV „	" "	1	1	—
930	Саулъ трагед. „ „ V „	Ламартинъ	1	1	—
931	Г-нь Алфонсъ, ком. III „	Ал. Дюма синъ	1	1	—
932	Желъзарътъ, др. 4 „		1	1	—
933	Сержъ Панишъ „ „ 5 „		1	1	—
934	Висок. смѣхъ „ „ 3 „	T. Ар. и Мартенъ	1	1	—

	Лион. курперъ др. въ З д.	М., С. пДелакуръ	1		
936—937			2	1	—
938	Vilhelm Tell	Schiller	1	1	—
939	Наградно труфиле за майки	Ив. Д. Аристоклесъ	1	—	80
940	Бълг. ужаси и ист. въпросъ	Радостонъ	1	—	50
941	Василий Евстат. Априловъ	С. Миларовъ	1	—	50
942	Ueber die Auflösung der Algebraischen gleichungen durch unendliche Reinen	Em. Ivanov	1	1	—
943	O dejinách geometrie	I. S. Vanesek	1	—	80
944	Thése pour le doctorat en Médecine	Dem. Kyronitsh	1	1	—
945	Заразныя болѣзни въ у- чебныхъ заведеніяхъ	А. С. Вереніусъ	1	4	—
946	За тюлюня	В. Атанасовъ	1	1	—
947	Пазете лѣсоветъ	Д-ръ И. Дурдикъ	1	—	40
948	Neue Beiträge zur Kenntniss der flora von ost-Rume- lien und Bulgarien	Velenovsky	1	1	—
949	Morphologische Studien auf dem Gebiete der exotischen Flora		1	—	75
950	Resultate der zweiten bota- nischen Reise nach Bul- garien	Dr. Velenovsky	1	1	—
951	Автобиография	Ч. Дарвинъ	1	1	—
952	Путешествие на кораблѣ „Бигль“ Вап. II		1	1	—
953	За тетанътъ и за индий- ския конобъ	Беронъ	1	—	80
954	Топлина и студъ	Д. Тиндаль	1	1	—
955—956	Кратки наставл. за при- готвл. сбирки	К. Банкириевъ	2	2	—
957—958	Зѣби и тѣхното запазваніе	П. Т. Теодоровъ	2	2	—
959—960	Докладъ отъ индустрнал. коммиссия		2	2	—
961	Химическая Лабораторія	1	1	50
962	Leherbuche der praktischen vergleichenden Anatomie т. II (до 768 стр.)			
963	Курсъ физики	K. Vogt u. Em. Yung	12	12	—
964	Учебникъ по потпо пѣнине	П. А. Замовъ	1	11	35
965—966	24 пѣсни за I и II отдѣл.	Ат. Ив. Пауновъ	1	—	60
967	25 малорое. народни. пѣсни	С. А. Бешковъ	2	1	—
968	Начална Геометрия	В. Соколовъ	1	3	—
		Л. Лихамъ	1	1	—

969	Кратко ръководство по Геометрия	М. Иончевъ	1	—	20	
970	Атласъ къ 3-му изданію физическо географии	Ленуа	1	5	—	
971	Новый учебный географич. атласъ	А. Ильинъ	1	4	—	
972	Послѣдствіе въ физическомъ мірѣ	П. Бахметевъ	1	—	10	
973	Учебникъ Химия—Физика	К. Иончевъ	1	1	40	
974	Чертежи къ руководству геометрическ. черчения	А. Г. Гавловски	1	5	30	
975—976	Сборникъ отъ аритмет. задачки.	Хр. Д. Поповъ	2	2	—	
977	По земледѣлческия въпросъ	П. Габе	1	—	25	
978	Аксиомитъ въ Геометрията	И. Гюзелевъ	1	—	60	
979	Сборникъ отъ аритм. задачи	Голосмановъ	1	—	80	
980—981	Аксиомитъ въ Геометрията	Гюзелевъ	2	1	20	
982	Зайчерь и неговото население	С. Д—овъ	1	—	50	
983	Първо прѣподав. на Стенограф. въ България	А. Безеншекъ	1	1	—	
984	Учебникъ по френ. езикъ	Ю. Божиловъ	1	1	—	
985	Offene Antwort	Dr. Adolf Koegi	1	—	50	
986	Спонтакисъ на Бълг. езикъ	К. Караджа	1	1	—	
987—988	За възражд. на Българиц. въ Т. Пазарджикъ	И. Н.	2	1	20	
989	Калия, комедия	И. Х.	1	—	30	
990	Италиян. разбойници ром.		1	—	40	
991	Научна читанка	Кр. Мирски	1	—	50	
992	Спестовностъ	С. Смайлъ	1	—	25	
993—994	Театрална библиотека I-II	Ив. Лиловъ	2	—	60	
995	Мария Корейката		1	—	40	
996	Българ. период. печать II	Ю. Ивановъ	1	1	—	
997	Тюрма и есълка		1	—	80	
998	Истор. на хр. прав. църква	С. Стефановъ	1	1	50	
999	Кратка истор. > ,	И. Бълсковъ	1	1	—	
1000	Свѣщен > на в. завѣтъ	А. Кънчевъ	1	1	—	
1001	Българ. църк. история	С. Стефановъ	1	1	30	
1002	Свещенна история	Р. Каролевъ	1	1	30	
1003	Ключъ къ опредѣленію древесныхъ растеній	П. Мпевскій	1	2	43	
1004	Минерва	Дж. Гау	1	4	87	
1005	Гомеръ	Р. Джебъ	1	4	87	
1006	На Черипомъ морѣ	К. Мая	1	1	—	
1007	Крестъ и мечъ	В. Степанъльдъ	1	1	—	
1008	Свещенца история	И. Бълсковъ	1	1	—	
1009	Греческий и руский театръ	Г. Емихонъ	1	3	25	

1010	Илиада Гомера	И. П. Гибдичъ	1	2 45
1011	Русская народ. лирика	Глазуновъ	1	1 30
1012	Одиссея Гомера	Жуковски	1	3 25
1013	Елемент. Геометрія	Н. Билибіль	1	6 50
1014	Великіе рим. писатели	Г. В. Штоль	1	6 50
1015	Великіе греч. писатели	» » »	1	6 50
1016	Объ искусствѣ поезіи	Аристотель	1	1 65
1017	Душа ребенка	Б. Прейеръ	1	5 70
1018	Начальная Алгебра	А. Леве	1	4 55
1019	Краткий курсъ Геометрії	З. Вуличъ	1	2 60
1020	Курсъ прямол. тригонометр.	П. Сапожниковъ	1	2 60
1021	Очеркъ изъ исторіи р. литературы XVII, XVIII ст.	Л. Майковъ	1	8 10
1022	Исторія русской жизни	И. Забѣлинъ	1	10 55
1023	» культуры	Ю. Липертъ	1	5 20
1024	Практич. курсъ обемного анализа	К. Винклерь	1	4 05
1025	Антропологія	Тайлора	1	9 75
1026	Собравіе. геом. теоремъ и задачъ	Е. Пржевальскій	1	5 20
1027	Цицеронъ и его друзья	Г. Буасье	1	6 50
1028	Единство физич. спл.	А. Секки	1	3 50
1029	Десять чтеній по литерат.	А. Алферовъ	1	3 25
1030	Сравнительное языкознаніе	Дра Шрадера	1	9 75
1031	Принципы этики	Д. П. Гьвовъ	1	1 95
1032	Сборникъ Геом. задачъ	Г. З. Рябковъ	1	2 60
1033	Душа ребенка	Н. Ланге	1	1 30
1034	Краткий курсъ Исторіи др. русской словесности	Порфириевъ	1	4 20
1035	Лекціи по истор. р. языка	А. Соболевски	1	6 50
1036	Исторія рус. этнографії	А. И. Шипіна	1	12 —
1037	Елеменгарна Геометрія	Глаголевъ	1	4 05
1038	Русская народная поэзія	Воскресенскій	1	2 45
1039 - 45	Всебо́щая Исторія т. II-VIII	Геор. Вебера	7	128 15
1046 - 49	Историч. обозрѣніе. I-VIII	Кар'євъ	6	51 95
1050	Теорія вѣроятностей	Пекрасова	1	3 25
1051	Аналізъ почвы	Щербаковъ	1	9 75
1052	Изслѣдованіе водныхъ растворовъ	Д. Мендел'евъ	1	13 —
1053	Краткое народовѣдѣніе	Дръ Шурцъ	1	4 90
1054	Д. Юнія Ювелана	А. Фета	1	9 75
1055 - 64	Сочиненія т. I — X	Дикенса	10	48 65
1065 - 67	» » I — III	Успѣнскаго	3	14 60
1068 - 69	» » I — II	Михайлова	2	12 95
1070 - 82	» » I — XIII	Гр. А. Толстого	13	74 65
1083	Исторія релігій	Мензисъ	1	3 25
1084	Лекціи по новой исторіи		1	8 10

1085— ¹⁰⁴	Земля и люди I — XIX	Е. Реклю	20	499	65
1105—06	Историч. Христомат. I, II	Гуревичъ	2	12	95
1107—08	Русская Исторія т. I, II	Трачевскій	2	26	—
1109—11	Жизнь европ. народ. I—III	Водовозова	3	36	50
1112—15	Европа и франц. револ. I—IV	Сорель	4	37	30
1116—17	Сочиненія т. I, II	Дарвинъ	2	14	60
1118—20	», » I—III	Байронъ	3	32	45
1121—23	», » I—III	Шиллеръ	3	25	95
1124—31	», » I—VIII	Гете	8	48	65
1132—39	», » I—VIII	Гончаровъ	8	43	80
1140	Прогрессъ науки	Мармери	1	5	70
1141—42	Сочиненія т. I, II	Белински	2	16	25
1143	Психологія	Снегиревъ	1	16	25
1144	Первые три года жизн. ребека	Пере	1	4	90
1145	Свобода воли	Шопенгауэръ	1	6	50
1146	Естетика	"	1	1	65
1147	Гипнотизмъ	Гиляровъ	1	9	75
1148	О воспитаніе	Дж. Локкъ	1	4	85
1149	О педагогикѣ	Кантъ	1	2	45
1150	Физико мат. знанія	Бобчинъ	1	5	50
1151	Курсъ арифметики	Желенъ	1	4	05
1152	», »	Киселовъ	1	2	45
1153	Методи рѣшенія	Александровъ	1	—	95
1154	Теорият. арифметика	Библинъ	1	4	85
1155	Арифметика	Никулицевъ	1	2	30
1156	Прямолин. тригонометрія	Рыбкинъ	1	2	90
1157	Введеніе въ орг. химіи	Ремсентъ	1	5	05
1158	Ефирн. масла	Аскансонъ	1	3	25
1159	Начертан. Церк.-славянской грамматики	Будиловичъ	1	5	35
1160	Учебн. церк.-слав. грам.	"	1	1	60
1161—62	Растительн. земн. шара I—III	Гризенбахъ	2	33	85
1163	Флора Россіи	Шмальгаузенъ	1	9	75
1164	Учебникъ физ. географіи	Гейки	1	4	05
1165	Курсъ физики	Зиловъ	1	11	35
1166	Описательн. астрономія	Хайдриковъ	1	11	35
1167	Математ. географія	Шарнгорстъ	1	3	30
1168	Свойства матеріи	Тэтъ	1	8	10
1169	Звукъ	Майеръ	1	3	25
1170	Электричество	Кольбе	1	8	45
1171	Астроном. атласъ	Мессерть	1	14	10
1172	Электричество	Вилке	1	22	70
1173	Енциклопед. словарь	Брокгаусъ	40	360	—
1174	Гораций въ перев.	Фета	1	9	75
1175	Горадії	Благовѣщенскій	1	4	05
1176—79	Всеоб. истор. лит. т I—IV	Коршъ	4	97	35
1180—81	Исторія русск. словесн.	Галаховъ	2	9	75

1182	Этимологич. словарь	Горлевъ	1	6 49
1183	Остромирово Евангеліе	—	1	32·45
1184	Словарь	Дювернуа	1	52·46
1185	Философы и моралисты	Марно	1	6·49
1186	Изобраз. срѣдства славян. Епоха	Миклошичъ	1	1·30
1187	Бабочки Европы	Бергъ	1	36·69
1188	Стереометр. предст.	Безрѣдка	1	5·84
1189	Сравнит. морфолог. славян. языковъ	Миклошичъ	1	14·60
1190	Мисли о воспитаніе	Раблеи Монранъ	1	3·25
1191	Развіїе ребенка	Комнейре	1	3·25
1192	Душевния движенія	Ланга	1	1·30
1193	Писема о воспитані.	Острогорскій	1	1·30
1194	О самовоспитаніи	Блекби	1	1·62
1195	Этика	Спиноза	1	6·49
1196	Логика	Минто	1	5 05
1197	Очерки психологіи	Вундтъ	1	2·43
1198	Философія	Кирхманъ	1	4·06
1199	Задачникъ	Саропинъ	1	1·62
1200	Алгебра	Берtrandъ	1	9·73
1201	Опытъ элемент. алгебри	Фирсовъ	1	3·25
1202	Опытъ методики	Рябковъ	1	5·20
1203	Математич. образован.	Тенишевъ	1	3·25
1204	Методи наукъ	Дюгамель	1	2·75
1205	Путеводитель по небу	Покровскій	1	6·49
1206	Сферич. тригонометрія	Шарнгорстъ	1	4·05
1207	Введеніе въ астрономіи	—	1	8·11
1208	Лекціи	Хвольсонъ	1	6·80
1209	Физика	—	1	16·25
1210	Исторія физики	Розенбергъ	1	32·50
1211	Въпроси морали	Проф. Ярошъ	1	6·50
1212	Flora von Deutschland	Schlechtendal	30	332·50
1213	Паяніе и покрытие еднихъ металловъ другими	Дръ Симоновъ	1	4·05
1214	Дѣтинска мѣдростъ	Н. Живковъ	1	2—
1215	Учеб. по православ. христ. катих. (до 95 стр.)	Вл. Ив. Петковъ	1	— 50
1216	Недѣл. и праздн. евангелія	С. Д. Пинтевъ	1	1—
1217—18	Малка христом. заі. ПиІІк.	Манцовъ	3	4—
1219	Съврѣм. мисли и расправии	Шишковъ	2	1·20
1220	Спестовность	С. Смайлсъ	1	— 20
1221	Запоръ	П. Бобчевский	1	— 40
1222	Черепъ арапъ и хайдутъ Сидеръ	Н. К.	1	— 10
1223	Жозефъ Балзамо, ром. ч. I.	А. Дюма	1	— 75
1224	Толкованіе на посланията	Св. П. А. Саввовъ	1	3·50

1225	Библейски атласъ	Св. Л. Петровъ	1	4	50
1226	La grande encyclopedie	22	440	—
1227	Conversations-Lexicon	Brockhaus	16	180	—
1228	Физика	Краевичъ	1	6	65
1229	Карта за флору на бугарските	Д-ръ Пакчитча	1	3	—
1230	Геометрия	Давидовъ	1	5	—
1231	Itinera Principum	S. Coburgi	1	2	—
1232	Атомическая теория	А. Вюрцъ	1	3	20
1233	Практический винокуръ и дистилляторъ	Поповъ	1	5	30
1234—35	Основы Химии т. I—II	Д. Мендельевъ	2	15	65
1236	Собрание четырехголосныхъ пѣсень	Гольщинъ	1	—	65
1237	Славянскія пѣсни для смѣшанныхъ голосовъ	Н. Я. Атанасовъ	2	4	—
1238	Souvenir de l'opera	Verdi	—	4	—
1239	„ „ „ „	Donizetti	—	4	—
1240	Фаустъ—опера въ 5 акта	К. Гуно	1	2	50
1241	„ „ „ „	Ш. Гуно	1	4	—
1242	Шесть четырехъ голосовыхъ пѣсень	Р. Шуманъ	1	1	80
1243	Въ Бурю, во грозю. Интroduкция изъ оперы «Жизнь за Царя»	М. И. Глинка	1	2	80
1244	Четверехголосн. пѣсней для сопрано, альта, тен. и ипр.	Ф. Мендельсонъ	1	4	—
1245—46	Изъ «Донъ Жуанъ»	В. Моцартъ	2	5	—
1247	Многоголосн. пѣсни и хоры съ сопровож. фортепиано	Мендельсонъ	2	3	—
1248	Сборникъ хоровыхъ пѣсень	В. Главачъ	2	3	—
1249	Орлеанская Дѣва, опера	П. Чайковски	1	8	—
1250	Учебн. по химии за III кл.	Хр. Яржмовъ	1	2	—
1251	Арифметика	Икономовъ	1	3	—
1252—54	Dinau Bulgarien und d. Balkan т. I—III	Kanitz	3	66	60
1255	Ar heologisches Wörterbuch	Д. Н. Отте	1	18	78
1256	Рыболовство по Геом. чѣрт. за IV кл.	Ф. Сплитецъ	1	1	50
1257—58	Anleitung zu wissenschaftlichen т. I—II	D-р G. Neumann	2	36	10
1259	Reisen und geologische Untersuchungen in Bulgarien	Franz Toula	1	3	—
1260—62	Geologische untersuchungen in centralen Balkan ч. I—III	” ”	3	6	—

1263	Ein geologischer bericht über Die Srednya Gora	G. Zlatarski	1	2	-
1264	Изъ древней ист. Болгаръ	М. Соколовъ	1	3	-
1265	Leben d. Griechen und Römer	Guhl und Koner	1	4	-
1266	Gründfss d. kunstgeschichte	Lübke	1	22	50
1267	Handbu·he der klassischen Alterthum-Wissenschaft	Müller	10		-
1268	Atlas zu Archäologie der kunst.	,	1	186	-
1269	Reallexicon des classischen Alterthum	Lübker	1	20	-
1270	Lexicon d. Verfälschungen	Dammer	1	43	75
1271	Ръководство за изучвание старобълг. езикъ	A. Теодоровъ	1	1	50
1272	Словесности въ образцахъ и разборахъ	B. И. Водовозовъ	1	3	30
1273	Ръководство по теор. на словесността	K. Елинциевъ	1	2	-
1274	Ръковод. за изучав. слога	H. П. Поповъ	1	—	75
1275	Итоги славянской и русской филологии	A. A. Кочубински	1	6	55
1276	Ръковод. за състав. периодъ	G. B. П.	1	1	50
1277—79	Читанка за I, II и III кл.	A. Т. Ильинъ	3	5	30
1280	Читанка за приготвяне къмъ грамматиката	T. Икономовъ	1	2	-
1281	Устройство на челов. тѣло	Ашиль Конть	1	4	-
1282	Методика школной дисципн.	Фармаковский	1	3	-
1283	Упражн. за разумно въспит. на въспитателите	Залцманъ	1	—	50
1284	Сбирка отъ ръчи и екаски	Rabo	1	2	-
1285	Психология внимания		1	1	20
1286—89	Cours de Physique de l'école polytechnique т. I, II, III, IV	M. I. Jamin	4	70	-
1290—91	Курсъ наблюдателной фи зикит. I—II	Петрушевски	2	25	-
1292	Ръководство къмъ физиката	Гюзелевъ	1	6	-
1293	Electricität und magnetismus	Silv P. Thompson	1	4	-
1294	Свѣтъ и его приложения	Цимирманъ	1	5	35
1295	Гальванизмъ	"	1	6	60
1296	Звуки	"	1	2	65
1297	Общая физика	"	1	6	65
1298	Курсъ физики	Гано	1	9	25
99—1302	Курсъ оптичн. физики т I-IV	A. П. Шимковъ	4	34	50
1303	Учебенъ атласъ	Хр. Г. Дановъ	1	20	-
1304	Женщины медици	Миссъ Дж. Блэкъ	1	2	65

1305	Кратка иѣм. грамматика	Кейзеръ	1	1	—
1306	Синтаксисъ на иѣм. езикъ	Безеншекъ	1	2	—
1307	Ново практическое рѣководство иѣмскаго езикъ	Буковски	1	2	—
1308	Василь Левски	С. Займовъ	1	2	50
1309—10	Словарь церковн.-славян. в руск. языке т. II—V	—	2	22	95
1311	Полный рус.-френ. словарь	Н. Макаровъ	1	13	—
1312	Словарь шести славян. яз.	Ф. Михоцичъ	1	34	15
1313	Обясн. словарь ии. словъ	Геша, Рейфъ и др.	1	10	65
1314	Русско-иѣмецкій словарь	И. Я. Навловски	1	13	50
1315—17	Dictionary parallelles des langues Russe Francaise т. I, II и IV	Ch. Ph. Reiff	3	61	60
1318	Kleines conversations-Lexicon	Brockhaus	1	18	75
1319	Dictionnaire industriel	E. Lacroix	1	20	—
1320	Исторія философіи	—	1	9	—
1321	Исторія человѣч. культуры	Гонигерь	1	1	80
1322	Ботанический словарь	Н. Аноновъ	1	21	60
1323	Муравія, пчелы и ось	Сэръ Д. Лёббокъ	1	8	—
1324	Сборн. за народ. умотвор. наука и книжнини ви. VIII	—	1	6	—
1325	La Photographie	Alph. de Candolle	1	10	—
1326	Atlas der Botanik	D-r M. Willkomm	1	15	—
1327	Naturhistorischer Schulatlas	D-r Fr. Traumüller	1	10	—
1328	Извѣдъ изъ бѣлг. граммат.	Н. Пѣрвановъ	1	—	80
1329	Раскази изъ бѣлг. история	Ганчевъ	1	2	—
1330	Всеоб. история на педагог.	Юл. Парацъ	1	4	—
1331	Рѣчникъ на чуждѣтѣ думи въ бѣлгарския езикъ	A. Николаевъ	1	8	—
1332—33	Lateinisch-deutsches handwörterbuch т. I—II	Georges K. Er	2	57	15
1334—35	Deutsch-lateinisches handwörterbuch т. I—II	" " "	2	—	—
1335	Записки по прѣгледа на философ. учения	Ст. Стефановъ	1	1	50
1337	Enleitung in die neuere geometrie	W. Fuhsmann	1	2	—
1338	Die geometrie für gymnasien und realschulen	A. Milinowski	1	3	—
1339	Исторія математ. наукъ	Д-ръ Г. Зутеръ	1	5	—
1340	» математики	М. Е. В.-Захарченко	1	3	—
1341	Entwickelungsgeschichte des kosmos	Hermann I. Klein	1	3	65
1342	Methodik des physikalischen unterrichtes	D-r E. Netoliczka	1	4	—

1343	Lehrbuch zur einführung in die moderne algebra	Diedr Aug. Klemp.	1	4	—
1344—45	Kulturgeschichte der Menschheit т. I—II	G Fr. Kolb.	2	8	—
1346	Dictionnaire d' etymologie Fr. laise	Aug. Scheler	1	15	30
1347	Нѣколко думи къмъ българ. граждани	—	3	—	90
1348	Правила на друж. за подпомагане бѣдни ученици	—	1	—	05
1349	Правил. за произвежд. на испит. за зрѣлостъ	—	1	—	10
1350	Правил. за висши педагог. курсъ въ София	—	3	—	30
1351	Кратътъ учебн. върху българската история	C. С. Бобчевъ	1	1	50
1352	Hand atlas	3	9	—
1353	Духов. ми завѣщане	T. Стратиевъ	1	—	20
1354	Програм. за прѣдм. въ първоначалните училища	—	1	—	50
1355	Александъ Р. Рѣчъ	K Ив. Мирски	1	—	50
1356	Лука Вуковичъ	1	—	40
1357	Чудесата на св. Климентъ	1	—	50
1358	Тисяцелѣтний споменъ на св. равноапостоли Методия и Киприлла	—	2	1	—
1359	Румена войвода	Eфр. Кареновъ	—	—	50
1360	Истор. памятники по връзко на завѣрата	—	1	—	30
1361	Упът. за събир. географ. и археолог. материали	—	—	1	—
1362	Съкрат. рѣков. къмъ Всеобщ. и българ. история	K. Иречекъ	1	—	50
1363	Сборн. отъ дѣйств. законоп. въ княж. България	—	2	1	60
1364	Учителъ год. III (1895/96) кн. I—X	—	1	3	—
1365—69	Миссълъ г. I—II и IV—VI	—	9	7	—
1370—71	Българ. прѣгледъ г. II и III	—	36	46	—
1372	Трудъ год. IV	—	16	22	—
1373—74	Искра год. V	—	9	12	—
1375	Historischer atlas	Carl Wolff,	22	24	—
1376	Българскитѣ хайдути	—	1	15	—
1377	Буря, драма	Островски	—	1	—
1378	L'art de bien dire	H. Dupont-vernon	1	1	—
1379	Der Aneroidbarograph	Hottinger	1	2	55
1380	Грамматика рус. языка	Д. Николовъ	1	1	30

1381	Исторія реформації	Генсеръ	1	15	—	
1382	Atlas général	Vidal-Lablach	1	27	—	
1383	Dictionnaire	Bouillet	1	21	—	
1384	Traité d'Analyse chimique	Mohr	1	22	50	
1385	Traité de chimie	Gautier	1	28	—	
1386	Manuel de Toxicologie	"	1	7	50	
1387—88	Fabrication des liqueurs	Duplais	2	16	—	
1389	Explosifs modernes	Chalsu	1	25	—	
1390	Traité de chimie	Renard	1	25	—	
1391	Chimie organique	Cause	1	3	—	
1392	Feux d'artifice	"	1	2	—	
1393—95	Cours de Chimie	Gautier	3	50	—	
1395—96	Traité geomet. plane et dans l'espace	Rouebè	2	15	—	
1397	Composition de St Cyr	Grevy	1	2	50	
1398—99	Recreations mathematiques	Lucas	2	7	50	
1400	Elements d'Algebre	Bourdon	1	8	—	
1401	Traité de distillation	Fritsch	1	8	—	
1402	О Новѣйш. усп. физ. знаніе	Тетъ	1	8	05	
1403	Теорія счетоводства	Езерскій	1	6	45	
1404	Гете и его време	Шаховъ	1	4	05	
1405—06	Сочиненія т. III—IV	Михайловски	2	12	90	
1407	Traité de Botanique	Van Tieghen	1	30	—	
1408	Двѣтъ спрачка	А. Ден. и Корм.	1	1	20	
1409	Стария моракъ	Жанъ Ришинъ	1	—	80	
1410	Клѣтицітъ	Шарль Хюго	1	1	—	
1411	Честь	Херм. Судерм.	1	1	30	
1412	Идентъ на г-жа Обре	А. Дюма-снъ	1	1	20	
1413	Мария Жана	Депери и Мал.	1	1	—	
1414	Желѣзната маска	Арнуль и Фурп	1	1	20	
1415	Дамата съ камелиитъ	А. Дюма-снъ	1	1	20	
1416	Отелло	У. Шекспиръ	1	1	70	
1417	Макбетъ	"	1	1	20	
1418	Хамлетъ	"	1	2	50	
1419	Ромео и Жуанета	"	1	2	—	
1420	Краль Лиръ	"	1	2	—	

Всичко 3814 тома за 12100·87 лева.¹⁾

¹⁾ Цѣните на книгите съ съмѣтъти заедно съ подвързията, а тия на които не се знаеше точно цѣната, се цѣниха приблизително.

**Списъкъ на списанията, които се получаватъ
прѣзъ 1897 година.**

За учителската читалня.

a) *Български:*

1. Български прѣгледъ. 2. Българска сбирка. 3. Искра.
 4. Медицинска бесѣда. 5. Мисъль. 6. Природа. 7. Свѣтлина.
 8. Учителъ. 9. Училищни прѣгледъ. 10. Цвѣтъ.

b) *Руски:*

11. Вѣстникъ Европы. 12. Вѣстникъ воспитанія. 13. Вѣст.
 никъ опитной физики. 14. Военоси философіи и филологіи. 15.
 Журналъ руск. физ.-химич. общества. 16. Журналъ Министерства
 Н. Проевѣщенія. 17. Естествознаніе и Географія. 18. Истори-
 ческій вѣстникъ. 19. Научное обозрѣніе. 20. Образованіе. 21.
 Педагоги. сборникъ. 22. Русская мысль. 23. Русская школа.
 24. Русскій филолог. вѣстникъ. 25. Филологические записки.

c) *Френски:*

26. Revue générale des Sciences. 27. Journal de Mathema-
 tiques elementaires. 28. La vie scientifique,

d) *Немски:*

29. Zeitschrift für das Realschulwesen.

Е. Ученическа Библиотека.

№ по реду	Название на книгата	Авторъ	Кол. тома	Стой- ностъ л. ст.
5	Полное собраніе сочиненія Сочиненія	Т. М. Достоевскій В. Скотъ	13 10	40 105 —
	Иллюстрованныя сказки	Андерсенъ	6	14 —
	Сочиненія	Н. В. Гоголь	5	30 —
	Сочиненія (стихотв.)	И. А. Некрасовъ	2	16 —
	Фрегатъ Паллада	Ив. Гончаровъ	2	17 —
10	Стихотворенія	С. А. Надеонъ	1	7 —
	Исторія Наполеона I	П. Ланфр��	5	28 —
	Святая земля	А. К. Олесянскій	2	10 —
	Сочиненія	Гр. А. К. Толстой	4	25 20
	Трудъ, литер. научно спип. г. I	Ц. Гинчевъ С. іе	4	10 —
14	" " " " III	Ц. Гинчевъ С. іе	2	10 —
	" " " " III	" " "	2	10 —
14	Кенговище, списание год. I	Ив. Богоровъ	1	5 —

15	Описательная Астрономія Сочиненія	М. Ханджиковъ	1	7	—	
	Сочиненія	А. С. Грибоѣдовъ	1	7	—	
	Сочиненія	Чарзъ Дикенсъ	9	40	50	
	Сочиненія	А. С. Пушкинъ	1	7	50	
	Сочиненія	К. Гораций Флаккъ	1	10	—	
20	Полный курсъ физики	А. Гано	1	10	50	
	Война и Миръ	Гр. Л. Н. Толстой	4	16	—	
	Денница, списание год. I	Ив. Вазовъ	1	14	—	
	” ” ” II	” Евгений Сю	2	14	—	
25	Скитникътъ Евреинъ	Я. Г. Гуровичъ	1	12	50	
	Истор. Христоматія по Русской Исторіи.		2	26	05	
	Истор. Христ. по новой и но- вѣйшей Исторіи	И. Ваз. и К. Велич.	3	18	—	
	Българска Христоматія	И. С. Никитинъ	2	14	—	
	Сочиненія	Хер. Спенсеръ	2	20	—	
30	Основанія Біологія	Ери. Брюккѣ	2	18	—	
	Учебникъ Физиології	Огюстъ Кагуръ	1	8	—	
	Курсъ Елемент. общей химії г. I	В. Хюго	2	15	—	
	Кътълиците, романъ	Х. Т. Болкъ	1	6	—	
	Истор. на цивилиз. въ Англия	—	1	4	—	
	Вееросе. Егиограф. выставка	Ю. Ивановъ	1	8	—	
35	Българ. периодически печатъ	Д. Димитровъ	2	12	—	
	Княжество България	К. К. Абаза	1	6	—	
	Героически расскази	Бр. Миладиновъ	1	6	—	
	Българ. народни нѣспи	А. М. Скобичевскій	1	6	70	
	Истор. Нов. рус. литературы	П. Р. Славейковъ	1	4	—	
40	Български притчи ч. I	К. А. Шапкаровъ	2	6	—	
	Сборникъ отъ Бълг. Нар. Умотв.	Д. Мариновъ	3	11	—	
	Жива Старина	Максимовъ	2	18	—	
	Учителъ, педагог. списание г. III	С. С. Бобчевъ	4	24	—	
	Българ. Сбирка, спис. г. I и II	Ивановъ и Трифон.	2	14	—	
45	Изворъ, списание, год. I и II	М. Серванте斯ъ	1	6	—	
	Донъ Кихотъ Ламански	С. Запровъ	2	13	50	
	Минжалото, кн. I, II, III и IV	Ж. Вернъ	1	2	—	
	Пътуваніе бъ педъли съ балонъ	Ю. Бостремъ	1	5	—	
	Великите сили: Ума, Генія и Енергия	В. Хюго	1	3	—	
50	Историята на едно прѣстъпление	Л. Екарда	1	3	—	
	Руководство къ чтеніи Поети- ческихъ Сочиненій	А. Михайловъ	6	40	—	
	Сочиненія А. Михайлова	Д-ръ К. Кръстевъ	1	11	—	
	Мисъль, списание год. I	А. Кагуръ	1	4	—	
55	Курсъ Елемент. общ. Химії г. II	А. Илиевъ	2	8	—	
	Сборникъ отъ Народни Умотвор. общачи и др.	Юл. Пароди	2	12	—	
56	Всесобща История на Педагогията					

57	Народен Учителъ, спис. г. I и II Всеобща Ист. на Литератур. ч. I Изъ живота и положението на	Ст. Роглевъ К. Велчковъ	2 1	18 4	—	—
60	Българитѣ въ вилятѣтѣ Двама братя, повѣсть Сочиненія Бѣлинскій какъ моралитетъ Записки по българ. въстания Енсигна Вергилія	А. Шоповъ Ил. Бълковъ И. А. Добролюбовъ — З. Стояновъ А. Фестъ	1 1 4 1 5 2	7 3 30 6 25 10	—	—
65	Сказки по умств. философия Париж. св. Богородица Нова земя. романъ Подъ Игото, „ Рѣчникъ на чуждите думи въ	Д-ръ М. Кошкитецъ В. Хюго Ив. Вазовъ ” ”	1 2 3 1	4 14 18 6	—	—
70	бълг. езикъ Дѣтска библиотека Прѣвращенія Съчиненія Дневникътъ на единъ ученикъ Борбата на Бълг. за съединението	А. Николаевъ И. Бѣловеждовъ П. Овидій Назонъ Л. Каравеловъ Де-Амичисъ А. Фонъ Хунъ	1 1 1 7 6 1	7 4 7 24 50 15 5	—	—
75	Пиеса отъ Римъ Юплейтъ на Ив. Вазова Етюди и критики Причинитѣ на Фр. революция Сержъ Панинъ, романъ	К. Велчковъ — Д-ръ К. Кръстевъ Н. Станевъ Жоржъ Оне	1 1 1 1 1	2 50 1 3 4 2	—	—
80	Здравецъ, списание год. II и III Донъ Жуанъ (новий), романъ Френската революция Потерянн. и возвращен. рай	Д. Тончевъ Х. Христовъ И. Карно Дж. Майлтонъ	2 1 1 1	4 2 2 4	—	—
85	Дѣтство и Юности Бащи и дѣца, романъ Сочиненія Природа, списание год. III Чертежи къ начертат. Геометрии	Л. Коле И. Тургеневъ Глѣбъ Успенски Г. К. Христовъ	1 1 7 2	2 2 47 25 10	—	—
90	Войната за освобож. на България ч. I Мисъль, литер. списание г. I Библия на бълг. езикъ Домашенъ Приятель, спис. г. I Здравие, списание, год. II и III Ступанъ, списание, год. I и II	Д-ръ Илюстрац. [*] П. Ариаудовъ — А. Цановъ Д-ръ Оксъ Д. В. Храновъ	1 1 1 1 2 2	5 8 6 3 8 10	—	—
95	Зорница, списание, год. IV и V Жизнь Европейскихъ народовъ Лучи Ума Краткая Ботаника Естест. История ч. I. Зоология.	А. Минасянъ Е. Водовозова А. Цальховскій К. В. Григорьевъ В. Х. Ст. Беронъ	2 2 1 1 1	8 30 10 4 4	—	—
100	Христоматия томъ I	Ст. Кост. и д. Миш.	1	5	—	—

101	Природа Българ. народенъ сборникъ О положенији човекъ Естеств. Истор. Мирозданиј Челов. място его въ Мирозданиј Ботаника Першоднч, Списание на Бълг. Кн. Дружество.	П. Евстахиевъ В. Чолаковъ Т. Г. Гёкели Карлъ Фогтъ М. Георгиевъ	1 1 1 1 1	5 6 7 8 8	— — — — 4	
105	Деветдесет и трета година Зоология Животнитъ Въ лудницата, романъ. Земният животъ на Господа Н. И. Христа	— В. Хюго Джъ А. Покорний Т. Злат. и Лазаровъ Е. А. Къонингъ	19 1 1 1 1	80 4 3 3 50 3	— — — — —	
110	О Католицизмъ Истор. на Прав. Хр. Черкова Руководство Алгебры Учебенъ Въстникъ, год. II Французска Христоматия Кратка Всеобща и Словънска История	Ив. Визпревъ В. Краинский Д. Т. Душановъ А. Малин и К. Бур. М. Н. Иросевъщ. А. М. Астенид.	1 1 1 1 1 1	2 50 4 3 6 6 3	— — — — — —	
115	Ключъ Българ. езика Органическа Химия Изложен. Правосл. Християн- скаго учениј История на Бълг. Черкова Послѣдниятъ дни на Г. И. Хри- ста ч. I	Д. Иловайский Г. С. Раковский В. Богдановъ	1 1 1	2 50 2 50 —	— — —	
120	Сочин. Михаиловскаго, т. II и III Характеръ Новѣйшее образованіе Най-нова история Физика Физиологически картины Сочиненія	Иером. В. Терлицки Р. М. Каролевъ	1 1	2 3	— —	
125	Развыя Сочиненія Изводи отъ мѣсечна Зорница 74—81 год. Градина, год. I, би. I Наука, списание, год. II Читалище, списание, год. III Учеби. Курсъ Географии Российской Империи	Архиеп. Никонент. И. К. Михаиловскій С. Смайлъ Е. Юмансонъ И. Григоровичъ Краевичъ Л. Бюхнеръ Л. Н. Толстой С. Аксаковъ	1 2 1 1 1 1 2 11 1	2 6 9 8 4 6 3 69 40 3	— — — — — — — — —	
130	Духовенъ прочитъ, списание Евангелие Книжици за народъ	— Ил. Бълковъ Ив. Вазовъ — И. Кузнецовъ Арх. Стефановъ — И. Груевъ	1 1 1 1 1 1 1	2 — 50 12 20 3 8 4 40	— — — — — — — —	
135						
139						

140	Недълни и празнични слова и поучения			1	6
	Учебникъ по земедѣлието	К. Николовъ	1	2	
	Словестность	Венелинъ	1	3	
	Св. История—Вѣтхий Завѣтъ	Д. Соколовъ	1	2	
	Богослужение	Зографский	1	2	
145	Телемахъ	Фенелонъ	1	5	
	Сочиненія	А. Мицкевичъ	5	40	
	Стихотворенія	А. Кольцовъ	1	3	
	Истор. на Християнската църква	Ф. К. Флокенъ	1	4	
	Сочиненія	Капит. М. Ридъ	24	30	
150	България въ источній въпросъ	А. Ченовъ	1	1	
	Очерки Цейлона и Индіи	А. Минаевъ	2	10	
	Путуваніе около свѣта	С. С. Бобчевъ	1	4	
	Исторія Первоб. человѣка	М. Гернесъ	1	1	
	Хитрости Скапинови	Моллиеръ	1	1	
155	За дѣдовата Славчова внuka	Веселинъ	1	—	50
	Крестовый походъ для освоб.				
	Герусалима	Торквою Тассо	1	3	
	Царь Иоанъ IV грозный, романъ		1	4	
	Панъ Твардавскій, повѣсть	А. Мариновъ	1	1	
	Черна-гора, Сърбия и Турция	Ел. Водовозова	3	2	30
160	Живота на Българ. въ ер. Родопа	С. И. Ш.	1	3	60
	Саламбо, романъ	Густ. Флоберъ	1	4	
	Сочиненія	Д. И. Фонвизинъ	1	4	
	Девяносто третій годъ	В. Хюго	2	6	
	Лѣтоструй за 69, 73 год.	Х. Дановъ	2	10	
165	Пиянъ Баща	Ил. Блъсковъ	1	4	
	Руссія вначалъ османадц. столѣт.	М. Загонсканъ	1	2	
	Изводи отъ в. «Зорница» 77 и 78г.		2	4	20
	Открытието на Америка	И. Кампе	1	1	
	Скжперникъ	Молиеръ	1	1	
170	Мартинъ Лутеръ	Д-ръ Бугенхагенъ	1	1	
	Одиссея		2	8	
	Путешественикътъ		1	1	
	Турскитъ звѣрства	Е. Макганъ	1	1	50
	Открытието на Америка	И. Кампе	1	1	80
175	Страшн. обитателъ на тѣмницата	П.	1	2	20
	Тѣмницацитъ ми	Сезвю Пелико	1	4	
	Тайнитъ на инквизиціята	В. де Фереалия	2	6	
	Жертви на прѣдразсѣдъка, ром.	А. Горановъ	1	3	
	Логаритм. таблицы	Д-ръ Студничка	2	6	
180	Бѣдната Лиза, повѣсть	Карамзинъ	1	—	80
	Искуство за сдобиван. съ память	И. Анастасовъ	1	—	80
	Нравоучение	С. Радуловъ	1	—	80
	Школьная Диететика.	Вл. Фармаковский	1	3	
184	Картини изъ живота	И. Нешовъ	1	1	

185	Френско-български рѣчникъ Ревизоръ, комедия Благоуправие Избрани пъти сочин. Ломоносова Подъ Игото, романъ	Ив. Богоровъ Н. Гоголь Р. Ионовичъ Ломонесовъ Ив. Вазовъ	1 1 1 1 1	4 1 1 3 5	—
190	Кълъгнишъ Габровското училище Тарасть Булба, повѣсть Деветдес. и третя год., романъ Кватиронка, рассказъ	Вик. Хюго	2	14	—
			—	1	3
		Н. Гоголь	2	2	—
		В. Хюго	1	3	—
		Майль Ридъ	1	4	—
195	Сиомъян огъ Царигр. тъмница Минжлото Жаленъ споменъ Теменуга, рассказъ Зюмбюль-цвѣтъ, рассказъ	Св. Миларовъ Ст. Запимовъ Ил. Бълъсковъ	1 2 2	2 6 2	—
		»	1	50	—
200	Лале, Моминска сълза Перуника Лиляка Латинка	»	2	1	—
		»	1	50	—
		»	2	1	—
		»	1	50	—
205	Разни съчинения Ноєъ, повѣсть. Тълков. на Божеест. литургия Дѣтско съкровище Разни съчинения	Н. Гоголь Св. Николски	11 1	5 2	50
		—	1	1	—
		Майль Ридъ	12	36	—
210	Хигиена Европа, първокл. държава Нѣколко дена расходка по бъл- гарскитѣ мѣста	Карлъ Рекламъ	1	4	—
		—	1	1	—
		Ив. Богоровъ	1	1	—
		Ив. Вазовъ	1	2	—
		Стоинъ	1	—	50
215	Избавленіе, стихоговорение Американ. патроти Нешастна семилія, повѣсть Всебоцца история Цимбилинъ, трагедия Коварство и любовь Неправедно признать за лудъ	В. Друмевъ Д. Иловайский Шекспиръ Шиллеръ Н. Шерапчиевъ	1 1 1 1 1	2 — — 1 80	—
		Ил. Бълъсковъ	1	2	—
		»	3	4	—
		И. Тургеневъ	1	—	70
		В. Хюго	3	5	—
		Евг. Скриба	1	1	50
220	Изгубена Станка Драма братия, повѣсть Ася, повѣсть Истер на едно прѣстъпление Пикильо Алнага	Л. Каравеловъ И. Ионовъ И. Маргинчевъ Вас. Атанасовъ	8 1 1 1	24 2 — 2	—
		Съчинения	1	3	—
		Сграбобългарска грамматика	1	2	—
		Само единъ день право, рассказъ	1	—	50
		Неорганическа химия	1	—	50
		Новий Леонидъ, рассказъ	1	2	—
225	Риенци	Макъ Шлегель С. Едуардъ В.	1 1	3 2	—

231	Писмовникъ Что сдѣлалъ для науки Ч. Дар- винъ	Ст. Мариновъ	1	1	20	
	Умств. физич. и нравств. само- развитие	Гексли, Гейке	1	1	—	
	Жилъ Бла	Дж. Ст. Блекки	1	1	20	
	Възточни въпросъ	Ле-Сажъ	1	2	—	
235	Омирова Илиада	Г. С. Раковский	1	2	—	
	Пиесма за Сърбия	Омиръ (Велевъ)	1	3	—	
	Землеописание	Т. Икономовъ	1	2	—	
	Цеко, драма	К. Смирновъ	1	2	—	
	Българ. войводи (хайдути)	Г. Голчевъ	2	2	—	
240	Пролѣти води, новѣсть	—	1	1	—	
	Книжовникъ, драма	Ив. Тургеневъ	1	2	—	
	Ило войвода, драма	Скриба и Морвела	1	—	80	
	Апостолъ за свободата	Н. Живковъ	1	—	80	
	Фросина, драма	П. Ивановъ	1	1	—	
245	Варвара Убрихъ, трагедия	Д. П. Войниковъ	1	1	—	
	Юлий Цезарь, трагедия	Ф. Шмидъ	1	—	80	
	Комедия отъ гръцки	В. Шекспиръ	2	1	20	
	Нещастна фамилия, драма	»	1	—	40	
	Турските звѣрства въ България	Зидар, Негендовъ	1	—	80	
250	Трудътъ	Е. Д. Макгаханъ	1	2	—	
	Нравственъ дългъ	Груевъ	1	—	50	
	Вырожденіе	С. Смайлъ	1	4	—	
	Истинска свобода	Р. Ланкостера	1	4	—	
	Ист. на гр. Суворова	Г. Искреновъ	1	2	—	
255	Животописи на Велики мѫже	К. Кондовъ	1	1	—	
	Капитанска дъщеря повѣсть	А. Илиевъ	1	1	50	
	Христо Ботевъ, Биография	А. Пушкинъ	1	2	—	
	Ангелъ и Милашка, трагедия	З. Стояновъ	1	4	—	
	Раскази за старовр. хора — Фи- ник., Римъ, Инд.	Ив. Даневъ	1	1	—	
260	Бой съ петь исполнена	Л. Каравеловъ	3	3	—	
	Десетдневно Царуваніе	П. Ив. Шоповъ	2	4	—	
	Георги Вашингтонъ	А. П. Шоповъ	1	3	—	
	Иллюстров. Учебн. Географич. Христоматия	Карлъ Типъ	1	1	—	
265	Записки объ Уженъ въ робы	А. Воронецкий	2	11	—	
	Археолог. и истор. изслѣдванія	С. Т. Аксаковъ	1	4	—	
	Юбилеенъ сборникъ на К. Фо- тиловъ	Вл. и К. Шкори.	1	2	—	
	Минъюто, студи върху здани- е на З. Стоян.	—	1	1	50	
	Слова и поучения	Ст. Займовъ	1	3	—	
	Ботаника	Ион. Бутука	1	10	—	
270	Дѣтскія годы Еагрянова-внука	М. Георгиевъ	1	3	-	
		С. Т. Аксаковъ	1	5	—	

271	Корреспонденция по Бълг. работы Педагогически поучения Критич. издирв. на Б. История Записки отъ живота на Георги С. Раковски	А. Людекановъ М. Милчевичъ Ю. И. Венелинъ	1 1 1	2 1 2	— 60 —	
275	Чанселоръ, романъ Василъ Левски, биография Зоология Градинка, списание Балкански Полуостровъ	Ив. П. Адшеновъ Ж. Верни Ст. Замновъ А. Кулевъ Ст. Русевъ	1 1 1 1 2	— 50 250 250 5	80 — — — —	
280	Истор. на Бастилията Герой изъ 76 год., драма Разбойници, драма Макбекъ, драма Истор. на Бълг. народъ	Емилъ де Лавеле А. Ари и Мака Ф. Г. Буневъ Шиллеръ У. Шекспиръ	1 1 1 1 1	2 2 1 1 3	— — 20 50 20	
285	Горски Царь, романъ Амфитеатровъ, биограф. очеркъ Начертателная Геометрия Беатриче Чевче, събит. въ XVI в. Геометрия	С. И. Миларовъ Едмондъ Абу В. Аскоченски С. Макаровъ Гверраци	1 1 1 1 1	3 150 1 6 2	— — — — —	
290	Догматическо Богословие Земния животъ на Ис. Христос Беседи селскаго священика Сворникъ отъ ораторски рѣчи Записки по прѣгледа на Фило-	Арх. Антоний Ив. С. Визиревъ Ст. Х. Соколовъ С. К. Стефановъ М. Клима	1 1 1 1 1	3 250 5 150 2	— — — — —	
295	Домакинство и дом. хигиена О воспитавіи двѣй Педагогия (въспитанне) Специална методика	Мария Макассейной Ст. Басаричекъ ,	1 1 1	3 4 6	— — —	
300	Търговско право Раскази изъ Българ. История Кърджали, повѣсть Ганчо Коцерката, повѣсть Записки по движ.-то на добров. чети въ Ср.-Т. война. Поезія какъ главный факт. Ест. развитія	А. Добриновъ Д. Ганчевъ М. Чайковски Ц. Гинчевъ И. С. Докторовъ	1 1 1 1 1	250 2 250 250 2	— — — — —	
305	Искуство Устнаго изложенія Майкитъ на Великитъ хора Младина, списание Руководство Космографіи и Физич. Географіи	В. Покровский М. Бродовский М. Влодъ А. Мазин. и Р. Бур.	1 1 1 1	4 4 2 3	— — — —	
310	Химія Лиляка Страцино огнѣщещие Ненчо единъ наинъ Мицов. Слайди	Д-ръ Ив. Драгомир. Ил. Вълевовъ И. В. Гоголь Ил. Вълевовъ	1 1 2 1	3 3 80 40	— — — —	
312						

133	Ружа	Ил. Бълъсковъ	1	— 40
	Момилска сълза	»	1	— 50
315	Минзухаръ	»	1	— 50
	Богданъ	»	1	— 50
	Емилия Галоти, трагедия	Е. Лесенинъ	1	1 20
	Донка хубавица	Ил. Бълъсковъ	2	1 —
	Въ бъди, романъ	Жюль Мари	1	3 —
320	Мъженици на науката	Гастонъ	1	1 —
	Физика	Балф. Сивоартъ	1	— 80
	Основаніе тенизма	Игн. Котовичъ	1	2 —
	Курсъ на старата история	В. Шулгинъ	1	3 —
	Истор. на отиадан. на Нидерл.-тъ	Фридрихъ Шиллеръ	1	3 —
325	Огъ земята до луната	Жуль Веринъ	2	5 —
	Повѣсти и расскази	Ив. Вазовъ	6	24 —
	Драски и Шарки	” ”	3	7 50
	Бай Ганю, невѣроятни расскази	Ал. Константиновъ	1	2 50
	Нѣмски учебникъ	В. Бѣлицкій	1	4 —
330	Четири очерка	И. А. Гончаровъ	1	4 —
	Историята на българ. народъ	Т. Н. Шишковъ	1	4 —
	Съчинения	К. Каравеловъ	2	6 —
	Пажеществието на Станлий	Пр. Ил. Добревъ	1	3 —
	До Чикаго и назадъ	Ал. Константиновъ	1	2 50
335	Тайната на въскръснания	Аг. Черневъ	1	2 —
	Съдружествата въ Европа	Сг. Костовъ	1	2 —
	Бълг. опылчение въ Р.-Т. война	Де Прерадовичъ	1	5 —
	Рѣчи и статьи	Джонъ Тиндаль	1	2 —
	Домакинство	А. Козаровъ	1	2 50
340	Руковод. къ воспит. и об. дѣтей	В. Лядовъ	1	3 —
	Поеми	Ив. Вазовъ	1	2 —
	Двадесетъ биографии	В. Острогорски	1	1 50
	Прогре. въ жив. и растит. цар-а	Д. И. Писаревъ	1	2 50
	Хъшове, драма	Ив. Вазовъ	1	1 50
345	Хромия дяволъ	Ле Сажъ	1	4 —
	Въснит. умств., нрав. и физическо	Х. Спенсеръ	1	2 —
	Начална Школа	Юлъй Пароцъ	1	4 —
	История на Гърция	Б. А. Фнеръ	1	2 —
	Четитъ въ България на Ф. Тотия, Х. Димитръ и Ст. Караджа	З. Стояновъ	1	4 —
350	Патриотизъмътъ	А. Салшеръ	1	3 —
	Оиборъ на жавотоп. на Велможе	А. Иневъ	2	3 —
	Дарвинизъмътъ	Е. Ферери	1	1 50
	Бюгъ Йаргалъ	В. Хюго	1	2 50
	Плутуване около мѣсячната	Ж. Веринъ	1	3 —
355	Приключеніята на Жакъ Бла	Ле Сажъ	1	2 —
	Намянникъ, списание	Ил. Бълъсковъ	2	12 —
	Пролѣтъ, списание	Д. Тончевъ	3	4 50

358	Капитанъ Немо или 20000 левги подъ морето	Жуль Вернъ	2	4	—
	Пикъло Аллига	Евг. Скрибъ	2	4	—
360	Тайнинъ на инквизицията	В. де Ференъ	1	1	50
	Единъ огледъ по етнографията въ Македония	Сп. Гулабчевъ	1	1	50
	Способъ за френски езикъ	Д. Г.	1	2	—
	Общедоступная Астрономія	К. Фламмаріонъ	1	10	—
	Откритието на Америка	И. Е. Каме	1	2	—
365	Михаилъ Ю. Лермонтовъ	А. М. Скабичевски	1	1	—
	Повѣсти и раскази	М. Маковъ	1	1	50
	Практически ищеларъ	Ив. Дателъ	1	2	50
	Истор. на цивилиз. въ Европа	Гизо	2	6	—
	Раскази о пебѣ	И Фламмаріонъ	1	2	—
370	Учебникъ физической географіи	А. Гейке	1	2	50
	Промынція, романъ	В. Крестовскій	1	2	—
	Очерки и Отрывки	"	2	6	—
	Природа	Цюткеръ Марколе	1	1	—
	Кралъ Лиръ, трагедия	У. Шекспиръ	1	1	50
375	Русско Български разговори	А. И. Гранитски	1	2	—
	Отечество, драма	К. Величковъ	2	5	—
	Ивайло, селски царь, драма	Ив. Ев. Гешовъ	1	2	—
	Полезни книжки съ научно-заним. съдържание	Ив. С Визировъ	1	2	—
	Скобелевъ, лични въспоминания	В. И. Немир. Данч.	1	2	50
380	Въ прѣдвечерието	И. С. Тугеневъ	1	1	50
	Извлѣчение изъ горски вѣнецъ	Ш. П. Нѣгошъ	1	2	50
	Биографии на убититѣ офицери въ С. Българска война.	К.	2	4	—
	Кое е най доброто управление	С. Дж. К. Лунсъ	1	2	50
	Рѣководство по прѣдварителното дирене	Г. Щукевъ	1	2	—
385	Съвѣтства, драма	Ал. Дюма	1	1	50
	Спомени за страшната пролѣтъ въ 76 год.	Хр. Констант.	1	1	—
	Гръцка Литература	Р. К. Джебъ	1	3	—
	Сборникъ по образци по Стар.-Български езикъ	Ив. Н. Момчиловъ	1	3	—
	Читанка	П. Икономовъ	2	3	—
390	Читанка за I, II, и III кл.	Ат. Илиевъ	3	5	—
	Рѣковод. по Бълг. езикъ I и курсъ	Д. Мицевъ	2	3	—
	Тоцина и студъ	Дж. Тиндалъ	1	1	20
	Невѣнка въ Свѣтославъ, драма	К. Величковъ	1	1	50
	Объясненіе Чтенія. Мыслей	В. Прейеръ	1	3	—
395	Животътъ на Франклина	М. Милье	1	2	—
	Рѣководство къмъ физиката	Ив. Н. Гюзлевъ	1	3	—
	Жизнь въ морѣ	К. Келлеръ	2	4	—

398	Вокругъ свѣта на велосипедѣ Исторія Чудеснаго въ новѣй- шее время	Т. Стивенсъ	2	4	—
400	Южный полюсъ Міры дѣйствительные и въоб- ражаемые Джонъ-Булль ч его Колоніи Пѣвчія Птицы Популярная Гигіена	Л. Фигье В. Фонвіелль К. Фламмаріонъ Максъ О-Реаль Ив. Свайскій Ф. Г.	2 1 1 1 1 1	4 2 2 2 1 2	— — — — 50 —
405	Амуръ (природа и людя Амур- скаго края) Русские поэты, въ биографіи и образцахъ Полное собраніе сочиненія Сочиненія Полное собраніе сочиненія	Ф. Волгинъ Н. В. Гербель Вил. Шекспиръ Л. Байронъ Шиллеръ	1 1 3 3 2	2 10 40 32 24	— — — — —
410	Семейная хроника и воспоми- нанія Русская христоматія Исторія Болгаръ Полный Русско-Франц Словарь Полный Френско-Русски Словарь	С. Т. Акааковъ Л. Поливановъ К. Иречекъ Н. Макаровъ ,	1 2 1 2 2	5 10 15 20 20	— — — — —
415	Человѣкъ и природа на ост. Велик. ок. Наука и религія Всеобщая Истор. Литературы Исторія Славянскихъ Литерат. Сочиненія	Гартвигъ Б. Чичеринъ И. Шерра А. Пил. и Стасоа. И. С. Тургеневъ	1 1 2 2 10	10 15 25 25 50	— — — — —
420	Міръ до сотворенія человѣка Физическая химія Новое время, литер.—научный журналъ Сочиненія Сочиненія	Дръ Ф. Цимерманъ Н. Н. Любавинъ А Суворинъ В. Бѣлински Лермонтовъ	1 2 4 12 2	10 15 15 54 16	— — — — —
425	Собрание иностранныхъ ром-въ, нов. и раск. Собрание Сочиненій Басни Сочиненія	Е. Ахматовой Гете пер. Н. Гербель И. А. Крыловъ Г. Гейне С. Бобчевъ	1 10 2 16 2	9 50 6 68 2	— — — — —
430	Българска история Критич. Издирв. за бълг. история Небесни свѣтила Явлениія природы Шиша Карамзина	Ю. Венелпинъ О. Митгела А. Игнатовичъ М. Донгиловъ	1 1 1 1	1 2 2 1	50 — — —
434	Веда словена	Верковичъ	2	10	—

435	Зоология Природни богатства Химия, ч. II метали Электрически телеграфъ Научномоевдныя растенія	Поль Беръ Х. Шкорпиль Гюлмезовъ Меркадиевъ Ч. Дарвинъ	1 1 1 1 2	5 2 2 2 2	— — — — —
440	За ролята на държавата Патриотизъмътъ Самодѣятелностъ Найрѣдъкъ Практич. Геогнозія	Алф. Журданъ А. С. Смаилъ А. С. Цановъ Д-ръ Б. Котъ	1 1 1 1 1	1 1 4 1 2	— — — — —
445	Обща педагогика Протоколът на Учр. Б. Н. Събр. Селски лѣкаръ Хигиена Скобелевъ	К Елицикъ — Богоровъ М. Ивановичъ Немир. Денченко	1 — 1 1 1	2 — 4 3 2	— — — — —
450	Петъръ Великий Другаръ за дѣцата Дѣтински свѣтъ Соколъ, сборникъ Человѣкъ	А. Шоповъ Ш. Калянжинъ Д. В. Манчевъ — А. Чимерманъ	1 1 1 — 2	1 1 1 3 10	— — — — —
455	Протоколъ на Берлин. конгресъ Дидактика Пропехожденіе видовъ Природа Всебоща Истор на Педагогията	прѣв. Т. Икон-въ С. Елицикъ Ч. Дарвинъ Н. Евстатиевъ Нароца	1 1 2 1 2	2 1 15 3 10	— — — — —
460	Кратка Всебоща История Человѣкъ какъ прѣдметъ вос- питаніе Собран. педагогич. сочиненія Физич. въспитаніе на дѣцата Ист. Пугачевскаго Бунта	Г. Голевъ К. Ушинскій ” ” Др. Драгом-ровъ П. Ефремовъ	1 2 1 1 1	2 8 4 3 4	— — — — —
465	Въ лудницата, романъ Алгебра Повѣсти и раскази Кой по-добръ прави? ром. за дѣц. Нещастна Фамилия, повѣсть	Е. Кюонигъ Малининъ Ив. Вазовъ Петко В. Друменъ	1 1 1 1 1	2 50 3 1 2	— — — — —
470	Руковод. къ възпит. и обучению Живота на Бѣлишки Слѣпой Музикантъ Ключътъ на науката Французско стихосложение	К. М.Протопоповъч Кароленко Д-ръ Ч. Брюстъ А. Астенидовъ	1 1 1 1 1	3 80 1 1 1	— — — — —
475	Какво ли знай человѣкъ за все- ленната? Что такое жизнь Живота на Цв. Златоуса	Ив. Визировъ Св.А.М. Ив.Плат.	1 1	— 50 1	— —
479	Минзухаръ Лука Вукаловичъ	Епик. Теодоръ Ил. Бѣлковъ	1 1	— 50	— —

			2	5	—
480	Приода Домогван. на Протест. Мисионери Размишления върху Християн. и Суевърните	П. Мусевичъ	1	50	—
	Книжовенъ имотъ за дъцата	А. С. Щановъ	1	1	—
	Сатира върху човекътвото	Г. А. Живковъ	1	2	—
485	Хитъ Петръ	Свифтъ	1	3	—
	Бремуций Кордъ, драма	Ил. Бълковъ	1	22	—
	Раскази за старовр. хора - Рим. Евреи, Кит., Инд., Егип.	Н. Костомаровъ	1	80	—
	Борбата за съществуване	—	4	4	—
	Огъръ Съчипения	I. I. de Lanessan	2	160	—
490	Естественна религия	Ив. Зриновъ	1	1	—
	Неинцъримий	Г. Н. Ф.	2	160	—
	Хубава Недълка, драма	Глъбъ Успенски	1	50	—
	Писма къмъ учащите се младежи	Т. И. Шишковъ	1	80	—
	Дѣтичество на Ч. Дикенсъ	Н. Каревъ	1	150	—
495	Четата на Хр. Ботевъ	Аненска	1	1	—
	Българско Княжество	М. Московъ	1	150	—
	Проток. на Царигр. конферен.	Д-ръ К. Иречекъ	1	80	—
	Варвара Убрихъ, трагедия	—	1	1	—
	Импер. Наполеонъ трети	Ф. Шмидъ	2	2	—
500	Общество отъ книги	Кр. Ив. Мирски	2	120	—
	Стихотворения за малки дѣца	Сам. Смайловъ	2	160	—
	Мария Корейката	И. Вазовъ	1	40	—
	Критика на Епоха — изръмачка	Ст. И. Мирския	1	50	—
	Басни И. А. Крълова	П. Нешевъ	1	60	—
505	Майчино въспитание	—	2	2	—
	Осухраненія Здоровъя	Ж. Рамбосонъ	1	2	—
	Цвѣтообращение	Д-ръ Бокъ	1	2	—
	Македония въ време на 100 год. на Св. Мес.	П. Шафарикъ	1	2	—
	Животътъ на Евр. Народи — Сърбия	Офейковъ	1	50	—
510	Животътъ на Евр. Народи — Черна-Гора	—	1	1	—
	Янъ Собъски	Ел. Водовозова	1	1	—
	Викторъ Хюго, Биография	” ”	1	1	—
	Жив. на Евр. народи. Турция	И. Крашевски	1	1	—
	Геология	А. Паевская	1	1	—
515	Трудътъ е човекъ дължностъ и благодать	Ел. Водовозова	1	150	—
	Д-ръ Окесь, хуморист., романъ	Проф. А. Гейки	1	1	—
	Животъ на Българ. въср. Родопа	—	1	1	—
	Черти отъ живота и сине. дъяг. на Л. Каравеловъ	Ж. Вернь	1	2	—
519		С. Н. Ш.	1	150	—
		З. Стояновъ	1	80	—

520	Живота на Штал. родолюбецъ Кавуръ	К. Д. Идвилъ	1	—	50
	Русалка, драма	А. Пушкинъ	1	—	50
	Стопанинъ и ратай, разказъ	Гр. Л. Толстой	1	—	80
	Инспекция	Ч. Дарвинъ	1	1	—
	Ратай, рассказъ	Веселинъ	1	1	—
525	Ревизоръ, комедия	Н. Гоголь	2	2	—
	Общо училищие въ Ест. Науки	Т. Хексли	1	1	—
	Докторъ Калевъ, комедия	Ларонжъ	1	—	80
	Луди Парц, "	А. Островски	1	—	80
	Дѣтска гуела	К. Величковъ	1	—	50
530	Войнишка китка	Ил. Бълковъ	1	—	80
	Италия, лир. стихотвор.	Ив. Вазовъ	1	1	—
	Езопови Басни	П. Р. Славейковъ	1	2	—
	Стихоговоренія	Г. Н. Аристовъ	1	4	—
	Дѣлъкостъ на Человѣка	П. Р. Славейковъ	1	1	—
535	За женинѣ	" "	1	—	50
	Стананинъ (коладникъ)	Ил. Бълковъ	2	1	—
	Минжлото	С. Заимовъ	5	12	50
	Злочестата Кръстинка	Ил. Бълковъ	1	2	—
	Българ. Черковна История	Р. Каролевъ	1	3	—
540	Новобългарска сбирка	Р. Жинзифовъ	1	2	—
	Ист. на Българ. Литература	П. Сиасовъ	2	4	—
	Отъ земли до луны	Ж. Верни	1	4	—
	Послѣднитъ дни на Чомпей		1	5	—
	Русская Хрестоматия	А. Иолевановъ	1	4	—
545	Поля и Гори (стихотвор.)	Ив. Вазовъ	1	2	—
	Сборникъ отъ Вѣлг. И. Пѣени	И. Бончевъ	1	1	50
	Дѣтска-Библиотека	В.-Рымъ	1	2	—
	Природа и Люди Европы	Арк. Павловскій	4	10	—
	Путешествія Давида Ливинге- стона		—	—	5
550	История на едно прѣстайление	В. Хюго	1	2	—
	Ясень, приказка		1	2	—
	Горски Нѣстникъ	Г. С. Раковски	1	2	—
	Илиада	Омиръ	1	2	—
	Очерки изъ Историята Древниа	Н. Михайловски	1	3	—
555	Освобождението на Сърбите	Г. Х. Карабовъ	1	1	—
	Вѣшиг. умств., нрав. и физич.	Х. Спенсеръ	1	1	50
	Вѣшиг. и обучение на дѣцата	Д. Лаждовъ	1	1	50
	Пътя на Живота, Раихъ	Прѣв. Кръстевичъ	1	1	—
	За въздухътъ и негов. влияние	Лично Стойчевъ	1	1	—
560	Живота на Франклина	М. Минье	1	1	—
	Две тополи, баллада	Ц. Гинчевъ	1	1	—
	Грамматика за Ст.-Бълг. езикъ	Ив. Момчиловъ	1	2	—
	Читанка	Т. Икономовъ	1	1	—
564	Словесностъ	Т. Н. Шишковъ	1	3	—

565	Словестность Описание на св. Иерусалимъ Измама, комедия Емиль въ XIX вѣкъ Черти отъ живота на С. С. Ракогски	Д. Р. Войниковъ Ив. Момчиловъ М. Глишичъ Алф. Ескироесъ	1 1 1 1	3 3 1 1	— — — 50	—
570	Учебникъ по Химията, орган. хим.	Черни Поповъ З. Бояджиевъ	1 1	— 1	80 —	
575	Записки отъ жив. на Г. С. Ра- ковски Българ. Учебно дѣло въ Турско Борисъ Годуновъ, драма Сиромански кѣтви, разказъ Дѣлото по убийството на Сул- Аб.-АЗ.	Ив. Адженовъ П. К. А. С. Пушкинъ Ил. Вълековъ	2 1 1 2	2 2 1 2	50 — 50 —	
580	Шестдневно Разложено Цару- вание Антигона, трагедия Геометрия за I кл. Бългий вечерь, новѣсть Що е човѣкъ и народъ? Кратки разборъ сочиненій Кес- пофона	Ф. Переинъ Г. Д. „Р.“ Софокль И. Икономовъ Н. В. Гоголь Ив. Богоровъ	1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 — —	— — — — 50 50	
585	Стихотворения, лирически и епически Скудражъ, коледна приказка Природа матъ Народа, разказы Образув. на човѣч. характеръ Славянското пропех. на Дунав. Българе	Гер. Лашковъ Ив. Вазовъ Чарлзъ Дикенсъ Над. Шведовой Робертъ Оденъ	1 1 1 1 1	2 1 1 2 1	— 1 — — 80	
590	Ивайло, драма За орнътъ и обработването му Психология и логика Бешо и Гого, повѣсти Съврѣменъ показателъ брой 3 Положението на Македония Дѣдо Стоянъ, разказъ Споменъ отъ Сливен. възстание 1876 год.	Д. Иловайски Ив. Ев. Гешовъ д-ръ С. Христовъ Аристиди Спачаки Венко — А. Даскаловъ Сп. Гулабчевъ	2 1 1 1 1 1 1 1 1	3 1 1 3 1 1 1 1 —	— 1 — — — 1 1 1 1	
595	Сираче безъ зестра, драма Корполанъ, трагедия Душевнитѣ болѣсти въ отнош. къмъ Учен. Буря, драма Всеобща Дидаактика	Д. Кукумяковъ А. Н. Островски В. Шекспиръ Проф. д-ръ Скряб. А. Н. Островски	2 1 1 2 1	3 1 1 2 1	— 50 50 — —	
600	Истинска Свобода Звукове, лирич. стихотворение	Г. А. Линднеръ Г. А. Искреновъ Ив. Вазовъ	1 1 1	1 1 1	50 — —	
601						

602	Ася, повѣсть Хроника на Р.-Турска война Novissima verba, стиготворения	И. С. Тургеневъ Д. П. Микковъ Ст. Михайловски	1 1 3	— 70 2 — 6 —
605	Извлѣчение изъ горски вѣнецъ Дѣщерята на Равинна, драма Венециански търговецъ, драма Богомиль (млад. пуст.). повѣсть Дѣтска Гусла, 40 стихотв.	П. Н. Нѣгошъ Т. Н. Ш. У. Шекспиръ Свѣщ. Х. Шмидъ В. Н. Поповичъ	1 2 1 2 1	1 — 2 — 1 — 2 — 50
610	Силитъ на Пріродата Левски, драма Христоворъ Колумбъ Описание битътъ на мак. българе Венецианска республика, драма	М. Фарадей Т. Х. Станчевъ А. Б. Абрамовъ С. И. Верковичъ Н. Живковъ	2 1 1 1 1	4 — 1 — 1 50 2 — 1 —
615	Топлина и студъ Тълъто кокалче, комедия Вилхелмъ Телль, трагедия Егмонтъ, трагедия Български народни гатанки	Дж. Тиндалъ А. Н. Островски Шиллеръ В. Гете Т. Мариновъ	1 1 1 1 1	1 50 1 50 1 50 1 — 4 —
620	Дантъ, живота и литер. дѣятел. Басни Чудесата на Св. Климентъ Врѣмето на завѣрата Нѣкое чудеса на природата и искуството	М. В. Ватсонъ Криловъ Д. Матовъ Киц. Дружест. Д. Ив., З. Паламид.	1 2 2 2 2	— 50 2 — 1 — 1 — 1 —
625	Сборничъ отъ правствен. поуч. прикасчици Зайчерь и неговото население Братия Миладинови Американските патриоти Кукото учителче, расказъ	— С. Ж. Дацовъ К. А. Шапкаревъ Стоинъ	— 1 1	— 50 1 — 2 — 1 —
630	Популярна Прагмат. История Моето вѣспоминание отъ Еменъ Невѣнка, боляр. дѣщеря, прикас. Стоенчо, расказъ Маринската битка въ 78 год.	Ил. Блъсковъ Н. И. Владикинъ Д-ръ И. Любеновъ Ст. Захариевъ Ил. Блъсковъ Хр. Констант.	1 1 1 1 1 1	— 80 1 20 — 70 — 60 — 50 — 70
635	Леля Гана, расказъ Нешацкна Калинка, расказъ Живота на Г. Вашингтонъ	Веселинъ Ил. Блъсковъ Д. Иван. и Паламид.	1 1 2	— 60 — 70 1 40
640	” ” Жанна Д’Арть ” ” Ж. Б. Де Молперъ ” ” Юр. М. Лермонтовъ ” ” Иосифъ Гарibalди ” ” Викторъ Хюго	” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	2 2 2 2 2	1 40 1 40 1 40 1 40 1 40
	Терора (френ. революция) 9-й Термидоръ	” ”	2	1 40
645	Лале, расказъ	Ил. Блъсковъ	1	— 70
646	Паданието на Цариградъ, драма	С. Миларовъ	1	1 —

647	Перуника Вънецъ на Бълг. муса (стихотв.)	Ил. Бълсковъ	1	—	70
	Емилия Галотти, трагедия	А. Франгя	1	1	—
650	Изъ русской Исторіи, два раск.	Лессингъ-П. Семер.	1	1	—
	Родопски старини	А. Майковъ	1	1	—
	По неволя Докторъ	С. Н. Шишковъ	1	1	—
	Градинка	Д. П. Войниковъ	1	—	50
	Василий Евст. Априловъ	Ил. Бълсковъ	1	—	70
655	Историч. пам. по врѣм. на зав.	С. Миларовъ	1	—	80
	Споменъ за Бр. Младинови	Книж. Друж.	1	—	60
	Единъ кѣтъ на Стара Планина	В. „Свобода“	1	—	80
	Румена·войвода, очеркъ	Нв. Вазовъ	1	—	80
	Христо Ботевъ, трагедия	Евр. Караповъ	1	—	80
660	Отмъщението въ 1789 г.	Т. Х. Станчевъ	1	—	60
	Отгледване на земл. растения	д. Иван. и з. Палам.	2	1	40
	История на Графа А. В. Сувор.	Ad. Eckert	6	10	—
	Животътъ на госп. Де Севене	К. Кондовъ	1	1	—
665	Славолюбецътъ, драма	А. де Ламартинъ	2	4	—
	Сръбско-Българска война	Евг. Скрипъ	1	1	50
	Дреболинътъ	—	1	1	50
	Сирота мома (стихотвор.)	С. Смаилъ	1	—	50
	Камилло Кавуръ	А. Т. Илиевъ	1	—	50
	Улямъ Ев. Гладстонъ	А. Явашовъ	2	1	—
670	Съврѣменни мисли (стихотв.)	П—ъ	2	1	—
	Сама Катка (стихотвор.)	Т. Н. Шишковъ	4	4	—
	Лира (стихотвор.)	—	1	1	—
	Съврѣменна лира (стихотв.)	М. Стефановичъ	1	1	—
	Какъ става денътъ и нощта	А. Узуновъ	1	1	—
675	Добродѣтель и злоба	—	1	1	—
	Народны скаски	Д. Шишмановъ	1	1	50
	Зестра, комедия	А. Пушкинъ	1	1	50
	Споменъ за войната 85 г.	Н. Шарапчиевъ	1	1	—
	Хилядогод. юбилей на Кирпila	П. Керековъ	1	1	—
680	Уроци отъ кланѣ	в. „Марица	1	1	—
	Велизарий, ист. драма	В. Гладстонъ	2	3	—
	Чорбаджиита, комедия	Т. Н. Шишковъ	1	1	50
	Борб. между огъна и вод. на зем.	Т. Х. Станчевъ	1	1	—
	Морски приливъ и отливъ	„Нар. Учителъ“	2	1	—
685	Покръста хитростъ	”	2	1	—
	Добра и Грозданка, приказка	Ф. Симидовъ	1	1	—
	Комедия отъ грѣшки, книж. за	Ил. Бълсковъ	1	1	—
	дѣца				
	Попъ Марко, расказъ	Шекспиръ	1	1	—
	Жития на Българ. Ц. Бориса	Ил. Бълсковъ	1	—	50
690	Благонравие	Т. М.	1	—	50
	Коралните животни	—	1	—	60
692	Питиасъ и Дамоянъ, драма	„Нар. Учителъ“	1	—	50
		И. Милтовъ	1	—	50

693	Джингисъ Ханъ, очеркъ Нилъ и неговата область	„Нар. Учитель“	3	1	50		
695	Запо е на човѣка нрав. вѣспит. Изгарянието на Търн. библиот.	П. Ивановъ	1	—	50		
	Богданка, поема	Патоевъ	2	1	50		
	Истор. на фран. селенинъ	С. Кировъ	1	—	80		
	Кондрашка Буловицъ	—	2	2	—		
700	Жизнь и Вел. поб. гр. Суворова	—	—	4	—		
	Месть Гетмана	—	—	1	1		
	Никола В. Рукавишниковъ	—	—	1	1		
	Мотушка Москва, очеркъ	Т. Толичева	2	2	—		
	Аделаида, поема	А. Пазухинъ	1	1	—		
705	Япанча, татар. наѣздникъ	Кр. Пишурка	1	1	—		
	Воевода Волчіи Хвостъ	С—въ	1	1	—		
	Апостоли за свободата, драма	Кондратьева	1	1	—		
	Учителя като лѣкаръ	П. Ивановъ	1	1	—		
	Процесса на живота	Ст. В. Вотиовъ	1	1	50		
710	Практик. настав. за прѣпод. уроци	Д. И. Писаревъ	1	2	—		
	Насила ожениване, комедия	Д. Т. Душановъ	1	2	—		
	Отецъ Захарий, расказъ	Ж. Молеръ	1	1	—		
	Ал. С. Пушкинъ, животой	Ил. Бълсковъ	1	—	50		
	Семо Вълчевъ, расказъ	Ил. Цачевъ	1	—	50		
715	Моцартъ и Салиеръ и Скжнер.	Ил. Бълсковъ	1	—	50		
	рич., драма	А. С. Пушкинъ	2	3	—		
	Раскази за старовр. хора—Филиппини	—	—	—	—		
	Велиелавъ и Милка	И. Каравеловъ	1	1	—		
	Велчо, расказъ	—	1	1	—		
	Една свинска глава за 100 л.	Ил. Бълсковъ	1	—	50		
720	Клавиго, трагедия	—	1	—	50		
	История на с. Рижъ (чалж-кавакъ), рас.	Гете	1	1	20		
	Богъ въ природата	Ил. Бълсковъ	1	—	50		
	Трица пародни учители	Нат. Гротъ	1	—	50		
	Подвигъ, расказъ	Ил. Бълсковъ	1	—	50		
725	Гълъбочето, расказъ	—	1	—	50		
	Трудътъ	С. Смаилъ	1	—	40		
	Господарите и работниците	—	1	—	40		
	Театр. Библиот., год. I, 10 №	Прѣв. Б. и Генк.	50	40	—		
	по 5 екземпли.	—	—	—	—		
	Раскази за стар. хора,—Евреи,	Л. Каравеловъ	2	2	—		
	Китайци, Гърци	П. Ивановъ	2	4	—		
730	Гарibalди, черти изъ живота му	К. Смирновъ	1	2	—		
	Землеописание	В. Н. Поповичъ	1	—	60		
	Дѣтека Гусла, стихотворение	Ив. Вазовъ	1	—	60		
	Загорка, поема	—	1	1	—		
734	Майска Китка, лирич. стихотв.	—	1	1	—		

735	Съвръменини разни стихотв. Озародышъ новой болгар. литер. Наводнение на Дунавъ, приказ. Богатств. и благотворители тъ Селото Черковна	Т. Алексиевъ Юр. Венелинъ Ст. Роглевъ С. Смайлъ	1 1 1 1	1 2 1 60	— — — —	
740	Раскази за земий животъ Бъдният вечеръ на коледа, при- казка Гигиена и Физиол. зубовъ Истор. пръкл. на бълг. литерат	Ил. Бълковъ Ал. Ивановъ	1 1	— —	50 50	
745	Живота на Евр. народи - Албания Чъмъ питается растене Чертци изъ живота на Алекс. Екзарха	П. Ст. Бобковъ Андреевскаго Г. Д. Поповъ Ел. Водовозова	1 1 1 2	1 1 1 2	— — — —	
750	Животътъ на Ив. Хуса Чертци изъ живота и занаяти на Ат. Ивановъ Георги Дандинъ, комедия Внукътъ на Санчо Панса, новела Таласъмътъ, расказъ Записки на единъ лудъ На бъдният вечеръ (расказъ) Български книжници, повръмен- но списание	Д-ръ П. Планински Ф. З. Флокень А. Ивановъ Моллеръ Сервантесъ К. Величковъ Н. В. Гоголь Мирчо	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 50 60 50	— — — — — — — —	
755	Читалище, повръченое списание Наука, научно-книж. списание Периодич. Спис. на Бълг. Ки. Дружество Народель Учителъ, научно-спис. Утро, списание	Д. Мутевъ — И. Ваз. и Величк.	3 — 1	30 15 15	— — —	
760	Свѣтлина, илюстров. списание Учителъ дневникъ, педаг. спис. Знание, списание Заселеніе Балк. П-овъ славянами Нѣколко рѣчи о Асѣнъ Первому	Ред. В. Стояновъ Ст. Ив. Роглевъ А. Яваш. и Боник. Юр. Михайловъ Дар. на Н. Просв.	17 1 3 3 1	20 10 7 48 10	— — — — —	
765	Здравие, медиц. вѣстникъ Вѣнецъ, листъ за наука Зорница, научно списание Майчинъ вѣснитание Ружица, събитие	Капж. Друж. М. С. Дриновъ Г. С. Раковский Д-ръ Океъ Д. Ц. Коцовъ Х. Д. Вакиловъ Ж. Рамбосонъ Елиоградъ	1 1 1 1 1 1 1 1	10 10 10 10 6 6 6 6	— — — — — — — —	
770	Паянъ Баща, повѣсть Въ прѣдвечерието, романъ Принудително измѣнение на ха- рактера, повѣсть	Ил. Бълковъ И. С. Тургеневъ Самаревъ	1 1 1	3 2 1	— — 50	
775	Борисъ Годуновъ, романъ Яковъ Книжески Учителъ Добре	М. Р. К. М. А. С. Цанова Иок. Груевъ	3 1 1	5 1 20	— — —	

776	Село Златарица, приказка За своееволното робство Бължки върху Бълг. работи Писма на единъ „румелийски“ българинъ	Ю. Неновъ Ла. Боецъ Бат. Маркизъ	1	1	—
780	Въздушни явления Дъдо Добри, рассказъ Здоровее за рубль Béscits Historiques Майка къщовница	Пр. отъ Полеки Ил. Бълговъ Д-ръ К. Бонкъ С. А. Дауван П. Д. Бояджиевъ	1	—	50
785	Малуша, стихотворение Български Басти Сборникъ общепол. ст. па Естет- ствознавию	Св. И. С. Чомаков И. Гинчевъ	1	1	—
	Пъспопойка Клавдия Гъо	А. Енгелгардъ	1	1	—
790	Повесть безъ име Сборникъ на ученици, отъ V кл. на Шумен. Училище	—	1	1	—
	Шекеширъ въ расказъ за дъца	В. Хюго	1	1	—
	Елиза, сцени	И. Крашевска	1	1	—
	Глазенъ Мирчо, комедия	—	1	5	—
795	Исторически погледъ върху оте- чествоъ ние	Т. Мариновъ	2	—	50
	Съдъйка, комедия	Октавъ Фалие	1	—	60
	Симеонъ, драма	Т. Шопковъ	1	—	60
	Киплия, комедия	К. Тулениковъ	1	—	60
	Звѣздаци, стихотвор.	Мар. Поповъ	1	—	50
800	Митрофанъ, расказъ	Т. Х. Станчевъ	1	—	80
	Бишелезецътъ, расказъ	И.	1	—	50
	Два расказа	П. Н. Даскаловъ	1	1	—
	Тридневно прѣбиване въ Рил. мѫнастиръ	Ив. Вазовъ	1	1	—
	Нещаст. животъ на двѣ сестри	Поль де-Мюссе	1	—	50
805	Дѣтски дѣръ	П. Мантовъ	1	1	—
	Рада клюкарката. приказка	П. Икономовъ	2	2	—
	Дръновски мънастиръ 1876 г.	Госп. Станчевъ	1	—	50
	Хитрости	Р. Бълковъ	2	2	—
	Македония	Ил.	1	—	50
810	Главчо расказъ	Св. П. Франговъ	1	—	80
	Наводнение на Дунавъ	Моллиеръ	1	1	—
	Тълесно и душевно вѣснит. на човѣтка	Х. М. Гребенар.	1	—	50
	Земя и Небо	в. „Училище“	1	—	50
	Черень Аранъ и Хайдутъ Сидеръ	С. С. Бобчевъ	1	1	—
815	Наставление за вѣснитанисто на дѣцата	Юрд. С. Наумовъ	1	1	—
		И. Груевъ	1	1	—
		И. Козлевъ	2	1	—
		Тулч. Читалице	1	1	—

816	Пазете лъсоветъ Сиромашията въ Европа Църквата Св. София История на Аладдина	Д-ръ И. Дурдинъ Д. Ц. Коцевъ В. Европы	1	1	—	50	50	50
820	Избирането на Бълг. Екзархъ Синтезъ философъ Борисъ, драма Миръ!	Т. И. Д. Паничковъ Т. Х. Станчевъ	1	—	50	80	80	80
825	За честититъ хора Азапъ, прикаска Покръщ. на княгиня Теодора Бератътъ на I-й на Бъл. Екзархъ	Глѣбъ Успѣнски Ил. Бѣльковъ И. Д. В.	1	—	50	50	50	50
	Прѣселяване въ Руссия Падането на България, драма	—	1	—	50	50	50	50
830	Шекспирови драми Развръск. на една ветха комед. Славянитъ и Българитъ Прикаса за Ив. Царевичъ Изъ дневника на единъ познан- ски учит.	Г. С. Раковски Т. Х. Станчевъ Л. Касаровъ Т. Шишковъ А. Лотъ	1	1	—	50	80	50
835	Махмудка, расказъ Бунтъ въ морето, расказъ Звѣздица 1896 3 тѣла Орало год. " 1 тѣло	Литвось В.И.Н. Данченко Ж. Вернъ Бѣловѣждовъ	1	—	50	80	—	—
840	Искра год. " 1 "	—	24	8	—	—	—	—
	Свѣтина, год. " 1 "	В. Юрановъ	12	15	—	—	—	—
	Основно учили. год. " 1 "	Ю. Михайлова	12	15	—	—	—	—
	Бълг. Прѣглед, год. " 1 "	Митевъ	10	8	—	—	—	—
	Медиц. сбирка, год. " 1 "	—	12	15	—	—	—	—
	Образование год. " 1 "	Д-ръ Витановъ	10	10	—	—	—	—
845	Училище год. " 1 "	—	12	21	—	—	—	—
	Изворъ год. IV 3 тѣла	М. Пундевъ	6	4	—	—	—	—
	Пътешественикъ, год. I, 2 тѣла	Ив. и Трифоновъ	15	7	50	—	—	—
	Искуство, год. I, 1 тѣло	Р. Каролевъ	24	8	—	—	—	—
	Бълг. Цирк. прѣг. г. 1 тѣло	Мърквичка	10	15	—	—	—	—
850	Вокругъ свѣта, г. 1896 1 тѣло	Игн. Рилски	12	8	—	—	—	—
	Воспитание и обучение 1 "	—	52	24	—	—	—	—
	Мисъль, год. 1896 1 "	—	12	9	—	—	—	—
	La lecture en Classe 1896 1 "	Д-ръ К. Кръстевъ	10	10	—	—	—	—
855	Природа и Люди " 1 "	—	52	7	50	—	—	—
	Музика и Пѣние, " 1 "	—	51	24	—	—	—	—
	Миръ Божій, " 1 "	—	12	18	—	—	—	—
	Дѣтское Членіе, " 1 "	—	12	30	—	—	—	—
	Правосл. проповѣд. г. " 2 "	П. Доброплодний	24	6	80	—	—	—
	Почивка, год. " 1 "	Сакъзова	5	—	—	—	—	—
860	Христество. и Геогр. г. 1 "	—	9	21	—	—	—	—
861	Дѣвѣтъ спрачата	А. Ден. и Корм.	5	6	—	—	—	—

862	Стария морякъ Клътниците Честь	Жанъ Ришпенъ Шарль Хюго Херм. Судерм.	5	4	—
865	Идентъ на г-жа Обне Мария Жана Желъзната маска Дамата съ камелинитъ Отелло	А. Дюма-синъ Денери и Мал. Арнуль и Фури. А. Дюма-синъ У. Шекспиръ	5	6	50
870	Макбетъ Хамлетъ Ромео и Жулиета	"	3	3	60
873	Крааль Лиръ	"	3	7	50
		"	3	6	—

Всичко 1803 тома за 4226,35 лева.

Списъкъ на списанията, които се получаватъ презъ 1897 година.

За Ученическата Читалня.

a) *Български:*

- 1) Български Пръгледъ. 2) Българска Сбирка. 3) Български церковенъ пръгледъ (2 течения). 4) Градинка (2 течения). 5) Звездница (3 течения). 6) Искра. 7) Младина (3 течения). 8) Православенъ проповѣдникъ (2 течения). 9) Природа. 10) Пролѣтъ (3 течения). 11. Пътешественикъ (2 течения). 12) Свѣтина. 13) Учителъ. 14. Цвѣтъ.

b) *Руски:*

- 15) Вокругъ свѣта. 16) Воспитаніе и обученіе. 17) Домашная библиотека. 18) Дѣтское чтеніе. 19) Естествознаніе и Географія. 20) Миръ Божій. 21) Музыка и Пѣніе. 22) Проприда и люди.

c) *Френски:*

- 23) La lecture en classe.

В. Уреди въ физически кабинетъ.

							л. ст.
1)	Конусъ						2·40
2)	Въртешка						2·49
3)	Двигател						2·40
4)	Витло						2·40
5)	Паралелограмъ						9·60
6)	Центробѣжна машина съ принадлежностите						72·—
7)	Уредъ за обяснение законите на махалото						9·—
8)	Наклонена площ						15·—
9)	Мраморна дъска						5·—
10)	Стъклена тръбка за падането на тѣлата въ без- душно пространство						7·20
11)	Модель на децимални вѣзни						17·60
12)	Модель на фрикови вѣзни						30·80
13)	Уредъ за събиранье на движения						17·60
14,	Уредъ за параболическо движение						11·—
15)	Уредъ на Фуко (махало)						33·—
16)	Уредъ на Дагена за отражението						44·—
17)	Вѣромѣръ на Хермана						79·20
18)	Халдатовъ апаратъ						9·20
19)	Херново кѣлбо						0·60
20)	Хероновъ фолтани (чучуръ)						4·80
21)	Нивелиръ						7·20
22)	Ареометъръ на Николсона						9·60
23)	Хидростатически вѣзни						77·—
24)	Уредъ за законите на Мариотта						13·20
25)	Вѣздущенъ извлѣкъ съ двойно дѣйствие						330·—
26)	Магденбургски полукулъ						21·60
27)	Барометъръ на Бурдона						25·—
28)	Обикновенна електрическа машина						57·60
29)	Електрическа машина на Фосса						120·—
30)	8-членна батарея на Лекланше						20·—
31)	12-членна батарея на Гренс						111·—
32)	Елементъ на Бунзена						9·—
33)	Елементъ на Сми						11·—
34)	Елементъ на Майдингера						5·50
35)	Три електрически звѣнчета						4·40
36)	Уредъ на Ешнуса						25·—
37)	Фраклинова дъска						2·55
38)	Електрофоръ						4·80
39)	Блестящъ стълбъ						3·25
40)	Електроскопъ						12·—
41)	Вѣзни на Булона						66·—
42)	Уредъ за распределенето на електричеството						17·60
43)	Лайденско гърне						2·—
44)	4-членна Лайденска батарея						22·—

Прѣнесени 1352·50

		Прънесени	1352·50
45)	Испразнител	4·80
46)	Франклиново колело	1·—
47)	Електрическо чадърче	0·50
48)	Електромагнетна подкова	8·—
49)	Електромагнетъ съ стативъ	12·—
50)	Електрическо звънче	12·—
51)	Електрическа ламба	7·—
52)	Инклинеръ	5·—
53)	Деклинеръ	5·—
54)	Термоелектрически елементъ	5·—
55)	Естественъ магнетъ	12·—
56)	Два магнета	4·80
57)	Два волтаметра	9·60
58)	Вгълништо огледало	10·—
59)	Испъкнжло огледало	10·—
60)	4 оптически стъкла	7·20
61)	Стероскопъ	12 —
62)	Призма	4·80
63)	Два магичесии фенери	50·—
64)	Нютонови стъклца (за пръстени)	10·—
65)	Уредъ за пръчувањето на свѣтлината	22·—
66)	Фотомотъръ на Бурзисна	13·2 ·
67)	Камера обскура	66·—
68)	Стробоскопъ	22·—
69)	6 Хладниеви дъски	74·80
70)	Сирена	14·—
71)	Уредъ за опредѣяване точката на времето	4·80
72)	Гравизандовъ пръстенъ	7·—
73)	Два термометра на С-иса	16·—
74)	Два термометра на Реомюра	16·—
75)	Ламба на Деви	17·60
76)	Уредъ на Игенгуса	11·—
77)	Уредъ на Тиндаля	15·40
78)	Уредъ на Депреца	48·40
79)	Огниво	17·60
80)	Хигрографъ на Сосюра	30·80
81)	Скачени сѫдове	2·—
82)	Спираль на Румкорфа	90·—
83)	Модель на електрически телеграфъ	20·—
84)	Болтовъ стълбъ	20·—
85)	Чифътъ телефонъ	20·—
86)	Два Галванометра	40·—
87)	Калейдоскопъ	10·—
88)	Земни телескопъ	10·—
89)	Модель на далекогледъ	46·—
90)	Двъ сферически огледала	80·20
			2278·—

		Прънесено	2278,—
91)	Свирка.	.	7,—
92)	Камертонъ	.	10,—
93)	Моделъ на локомотивъ	.	26,—
94)	Хероново парно колело	.	6,—
95)	Креофоръ	.	3,—
96)	Пирометъръ	.	11,50
97)	Водолазенъ звънецъ	.	6,—
98)	Балансиръ	.	6,—
99)	Кръгла дъска за разни видове равновъсие	.	0,80
100)	Скрипци	.	7,—
101)	Моделъ на часовникъ	.	12,—
102)	Центробъженъ пътъ	.	9,—
103)	Уредъ за изгравирана	.	12,—
104)	Машинна на Галилея за падането на тѣлата	.	32,10
105)	Атвудова машина	.	120,40
106)	Безкраенъ винтъ	.	20,—
107)	Уредъ за налягане отстрани	.	10,—
108)	Уредъ за хидростат. налягане на всички страни	.	6,—
109)	Аппаратъ за закона на Архимеда	.	12,—
110)	Ендосометъръ	.	7,—
111)	Моделъ на хидравлич. пресъ	.	127,40
112)	Моделъ на пожарна тулумба	.	32,10
113)	Моделъ на сгленичелна машина	.	8,—
114)	Моделъ на „Монголфиеръ“	.	2,40
115)	Електрич. пищовъ	.	2,—
116)	Електромагнетенъ моторъ	.	10,—
117)	Електромагнетъ	.	5,—
118)	Галванопластически апаратъ	.	5,—
119)	5 Гейслерови тръби	.	17,04
120)	Измѣрителна банка на Лане	.	8,—
121)	Безвъздушна тръба съ живакъ	.	7,20
122)	Електроскопъ на Фехнера	.	60,20
123)	Електрическа ламба	.	8,—
124)	Уредъ на Ампера	.	32,10
125)	Магнетоиндукционенъ апаратъ	.	40,15
126)	Уредъ на Рисса	.	8,—
127)	Папиново парно гърне	.	3,20
128)	Моделъ на парна машина	.	4,—
129)	Аппаратъ за скрита топлина	.	7,—
130)	Живаченъ пресъ за шупливицата	.	5,—
131)	2 статива	.	12,—
132)	Аппаратъ на Фрика за махалото	.	21,38
133)	„ за хоризонтално проектиране	.	59,85
134)	„ за обективно представление на физи- чески опити	.	196,65
135)	Стъкл. съдъ съ успоредни стъни и капил. цѣви	.	11,76
			3295,23

		Прѣнесени	3295,23
136)	Плочи за хидростатич. налѣганье	3,85	
137)	Аппаратъ за разлаганье водната струя	25,65	
138)	Термометръ за проектиране	3,85	
139)	Аппаратъ за вълнообразно движение	47,—	
140)	Контрасни боли — стъкл. площи	51,30	
141)	Аппаратъ за продължителността на свѣтли вспе- чатления	8,55	
142)	Хелиостатъ	295,—	
143)	Реостатъ	48,—	
144)	Два аппарата за опитите на Ампера	25,65	
145)	Амперъ-метръ	96,18	
146)	Аппаратъ за закона на Ома	32,06	
147)	Термоелектрическа батарея	20,30	
148)	Метръ	1,10	
149)	Динамометръ	15,75	
150)	Аппаратъ на Тилдаля за преобразуванія на ме- ханич. енергия въ теплинна енергия	9,—	
151)	Аппаратъ на хидростатич. налѣганье отъ доло	11,25	
152)	на Плато	36,—	
453)	Модель на Уатова машина	54,—	
154)	Лъкъ за сонометра	5,40	
155)	Архоматична призма съ стативъ	27,—	
156)	Стъклен. пръчка за слектриране	3,93	
157)	4 Рейнерови електрически ламби	36,—	
158)	4 дървени точки за наклонената площъ	2,50	
159)	Турмалинови шпици	33,75	
160)	Яблочкова свѣтлица безъ стативъ	2,70	
161)	Наклонена площъ на Фрика съ два клина	13,50	
162)	Аппаратъ на Вайбаха за истичане на капливо	22,50	
163)	Ватерпасъ	1,30	
164)	Колумбово яйце	0,86	
165)	Перинченъ лостъ	15,05	
166)	Модель нивелиръ	2,15	
167)	Безменъ	17,20	
168)	Ливеръ	0,55	
169)	Модели на турбини	21,50	
170)	Сифонъ	0,40	
171)	Сифонъ за вредни капливи	1,50	
172)	Водоскопъ	1,05	
173)	Водно чукче	2,15	
174)	Паскалевъ апаратъ за хидростатич. налѣганье	38,70	
175)	Бароскопъ	21,50	
176)	Мариотовъ апаратъ за пъргавината на разредени газове	25,80	
177)	Стъкленъ балонъ за теглото на въздуха	17,20	
178)	Гласна тръба	3,20	
		4397,11	

179)	Стъклени калпакъ съ електрич. звънеци	4397,11
180)	Пищалка съ езиче	25,80
181)	Сонометъръ	12,90
182)	Оптическа стъкл. призма	32,25
183)	Аппаратъ за праволин. расширение на свѣтлината	1,30
184)	Двѣ огледала подъ жгъль	0,86
185)	Секстантъ	3,20
186)	Малъкъ фотографич. аппаратъ	43,—
187)	Малъкъ фотографич. аппаратъ	64,50
188)	Сферометъръ	32,25
189)	Балориметъръ на Лавуазье и Лапласа	34,40
190)	Ньоренберговъ апаратъ за поляризация	107,50
191)	Магнетна батерия	21,50
192)	Компасъ	8,60
193)	Инклинеръ	4,30
195)	Магнетна стрѣлка за Амперово правило	3,20
194)	Елементъ на Грене	7,50
195)	Рейнег-ова ламба съ стативъ	8,60
196)	Яблочково електрич. ламба съ стативъ	6,85
197)	Модель на Граммова динамомашина	32,25
198)	Електрически пищовъ	2,15
199)	Волтаметъръ на Фрика	19,35
	Уредите подъ следующитѣ номера сѫ писани прѣзъ 18 ⁹⁶ / ₉₇ учебна година.	
200)	Гжекава метал. мрѣжа за распредѣленіето на електричество	11,—
201)	Никелуванъ кондукторъ-цилиндръ съ испитвачъ	26,40
202)	Два електроскопа съ принадлежностите	38,—
203)	Електромагнетъ съ подставка и стъкл. плоча	13,20
204)	Алюминиевъ електрометъръ съ двѣ конденсаторни плочи и резервна затулка	98,35
205)	Мориоттова стъкленица съ 4 отвѣрстия	7,70
206)	Термометъръ за лаборатория (-10° до 300°)	7,05
207)	Термометъръ за лаборатория (-20° до 60°)	5,30
208)	Дървенъ дискъ съ изолаторна рѣчка	4,40
209)	Мъденъ дискъ съ изолаторна рѣчка	8,80
210)	Индуктивна бобина	33,—
211)	6 монометра за апаратата на Паскаля	4,20
212)	Стъклени дискъ за прѣлъпността	4,40
213)	Аппаратъ на Hawksh�e за власността	17,60
214)	4 плавающи сфери съ стъклени еждъ	3,30
215)	Танталова ваза	3,30
216)	Херопова баца	33,00
217)	Секундно махало съ звѣнарь	39,60
218)	Аппаратъ за удара на нѣргавитѣ тѣла	35,20
219)	Каучукова цѣвь за стоящи вѣли	33,—

			5296,17
220)	4 стоманени площи съ поставка и чукче	.	33,—
221)	Кундтова тръбба за възели и вантри	.	15,40
222)	Фонографъ съ 4 ст. площи	.	35,20
223)	Кубъ отъ ураново стъкло	.	4,40
224)	Интерферираще огледало на Френеля	.	55,—
225)	Апаратъ за образуването и налъгълътето на парите въ празнота	.	33,—
226)	Табло на изогенически линии	.	2,—
227)	Табло на изодинамич. линии	.	2,—
228)	Табло на изоклинически линии	.	2,—
229)	Ханлеевъ универсаленъ испразнителъ	.	33,—
230)	Апаратъ на Тернер за пробиване	.	15,40
231)	Апаратъ на Рисса за електрич. инфузиция	.	30,80
232)	Апаратъ за опитигъ на Волта	.	33,—
233)	Кондуктивни фигури за амиеровия станъ	.	11,—
234)	Румкорфова спираль	.	154,—
235)	Апаратъ на Рисса за получаване индуктивни токове чрезъ статич. електричество	.	39,60
236)	Тетрадка отъ алюминиева фолия	.	1,10
237)	Сребърна ишшка за Кулоновиятъ възни	.	2,—
238)	Коконова ишшка за мултипликатора	.	0,45
239)	12 цинкови идоци за батерията	.	6,60
240)	9 метра мъденъ тель	.	4,95
241)	6 метра мъденъ тель	.	3,30
242)	4,5 метра мъденъ тель	.	2,50
243)	Възни на Вестфала	.	84,50
244)	7 термометри за уреда на Денреца	.	33.—
			5913,37

— १५८ —

Г. Уреди и способия при метеорологическата станция.

- 1) Сухъ термометъръ, № 3504. 2) Мокъръ термометъръ, № 3505. 3) Термометъръ à maximum et à minimum на Six. 4) Термометъръ à max. et à min. на Plister. 5) Почвенъ термометъръ. 6) Вътропоказателъ споредъ Вилда. 7) Два дъждомѣра съ принадлежностите. 8) Испаритель на Вилда. 9) Хигрометъръ на Корре № 1816. 10) Барометъръ на Фортена № 1591. 11) Регистриращъ барометъръ на Richard. 12) Регистриращъ термометъръ на Hottinger, № 12. 13) Регистриращъ барометъръ на Hottinger, № 32. 14) Atlas international des Nuages. 15) 2 Херманови рачни анометри.

Тези уреди и пособия сѫ изпратени отъ министерството на Нар. Просвѣщението и отъ Централната мерологическа станция въ Ст. София.

Тези уреди и пособия сѫ изпратени отъ министерството на Народното Просвѣщението и отъ Централната мерологическа станция въ Ст. София.

Д. Уреди въ химически кабинетъ.

№ по редъ Кол. прв.	Наименование на предметите	Обща стой- ност дева. с	
		1	
1	Таблица за атомните тегла на елементите	6	—
7	Съклени цилиди, — единия съ тубусъ	3	50
1	Съкленъ хладилникъ	2	50
7	Вулфови шишета съ по 3 гърла	7	39
5	, , , , 2 ,	5	96
6	Порцеланени блюда, отъ разна голѣмина	4	80
1	Една стъклена паница съ похлупакъ	3	—
1	Бюреста Гей Люсакова	2	60
1	Илатинено блюдце	10	—
10	Илатинена лъжишка	2	—
1	Духалка	2	40
1	Стъклена лампа за спиртъ	—	70
2	Берцелиусови спиртни лампи	32	—
1	Порцеленъ хаванъ съ тълчинъ	4	—
15	Костени лъжички	1	03
1	Желѣзни клѣщи	2	—
1	" щипци	2	—
12	Хунцовидни тръби съ и безъ тонки	3	60
6	Хунин стъклени, разна голѣмина	4	—
20	, , съ канелка	4	—
3	Триножки желѣзни	—	75
1	Столче за спрүветки дървено	1	—
4	Желѣзни постамента (стативи) (единътъ съ дървена подложка).	24	—
2	Дървени постамента	5	—
25	Глинени пещи	10	—
1	Газометъ металенъ	70	40
1	" ,	88	—
33	Реагенчни стъклла съ надписи	29	70
3	Кипови апарати	41	35
30	Стъклень Звѣнецъ	4	40
1	Либиховъ Калинапаратъ	1	45
1	Стъклена вана	5	—
1	Държателъ за репорти (дървенъ)	5	50
1	Апаратъ за спектрална анализа	78	40
35	Прѣстена порцеланени за водна баня	2	30
2	Наковални четвъртити (желѣзни)	4	51
1	Пищета	2	64
1	Пробивачъ за гѣби	9	90
39	Пристлееевъ звѣнецъ	24	20

40	1	Либиховъ апаратъ за содова вода	17	60		
	2	Стъклени мензури — 125 и 1000 см ³ .	2	80		
	1	Порцелансна „ — 500 см ³ .	1	40		
	1	Стъклена плитка чаша за кристалуване	—	47		
	1	Въздушна баня съ стативъ	12	76		
45	4	Желъзна блюда за пъсъчна баня	2	72		
	1	Стискало за гъби	3	74		
	1	Апаратъ за дестиллиране, мъденъ	70	40		
	1	Аспираторъ	14	30		
	1	Апаратъ за гъстотата на парите по Дюма	28	60		
50	3	Тръби за фракционир. дестиллиране	2	13		
	1	Стъклена канелка	3	96		
	2	Градуирани тръби, — разни	7	70		
	1	Магнезиева лампа	26	40		
	1	Пипета 20 см ³ , раздѣл. на 0·1 см.	1	65		
55	1	Живачна вана съ Бунзеновъ апаратъ	15	40		
	1	Възни обикновени	61	60		
	1	Кутия грамове (2 кгр.)	24	20		
	1	Ахатово Хаванче	11	—		
	1	Стъкленица за добиване по H ₂ SO ₄	17	60		
60	2	Графитени тигли	1	10		
	1	Евдиометръ	6	60		
	1	Ножъ	1	76		
	2	Държател за спурветки дървенъ	—	70		
	1	Апаратъ за гръмливъ газъ (Волтаметъръ)	12	10		
65	4	2 U-видни и 2 обикновени тръби за Ca Cl ₂	—	88		
	1	Колостернайбургски мъстомъръ	2	20		
	1	Стъкло за дестиллирана вода	5	28		
	1	Батерия отъ 8 елемента буизенови	121	—		
	1	Апаратъ за Друмондово слънце	33	—		
70	1	Пикнометъръ	—	88		
	1	Сбирка отъ 24 алкалоида	37	40		
	1	Виль-Варентраповъ апаратъ за N	—	88		
	1	Карсева машина за ледъ, стъклена	27	50		
	1	Деберайнево запалило	18	70		
75	1	Кутия съ 5 флуоресциращи тѣла	5	50		
	1	” ” 3 скъкла	5	50		
	5	Таблицы за Fe, NaCl, S, HCl, H ₂ SO ₄	10	40		
	2	Таблицы: за Na ₂ CO ₃ и дестиллиране вода	5	20		
	1	Сбирка отъ кожи	14	—		
80	1	” ” книги	16	50		
	4	Бунзенови лампи	28	25		
	1	Апаратъ за свѣтиленъ газъ съ спички потребности	640	—		
	1	Сбирка по бояджийствого	21	—		
	1	Млѣкомъръ	3	—		
85	1	Пилничка за стъкло, триъгълна	—	40		
86	1	” ” ” плоска	—	40		

87	3	Стискачки разни	—	60
	9	Пахара разни	4	50
	12	Часовни стъклца	—	60
90	3	Ареометри Боме	3	30
	1	Тенекиена пещъ за орг. анализа	4	
	1	Тенекиенъ моделъ за оцетна киселина	4	
	1	Стъклени звънецъ голъмъ	2	
	1	” ” съ устие и стъклена плоча	3	
95	3	Дървени статива за високо	6	
	2	Стъклени колби за фракционир. дестиллиране	—	80
	1	Бунзенова спиртнина лампа	5	
	1	Малка живачна вана	4	
100	1	Апаратъ Бабо за добив, на H и H_2S	3	—
	1	Стъклена вилообразна тръба	—	40
	1	Метална тръба Т	—	40
	1	Подпорка за тръби	1	—
	1	Порцеланено блюдо съ дръжка	1	50
	2	Порцеланени съда за ексикаторъ	2	—
105	1	Порцеланена хуния	1	50
	1	Химически възни № 7 (Verbeek и Perekooldt)	187	50
	1	Теглилки за 100 гр.	40	—
	1	Таблица за елементите, сист. Мендел.	3	—
	1	Сглъстителна тръба съ дебъ канелки	5	50
110	2	Цилиндра съ кракъ 16x3 смт.	—	80
	1	Ръченъ ексикаторъ	3	—
	1	Порцеланено блюдо $70/_{11}$ м. м.	—	40
	1	Даниелева канелка	7	—
	2	Стискачки Моорови	1	20
115	2	Пипети: 25 и 50 смт.	2	30
	1	Цилиндъръ съ запушалка, за съмъзване	4	40
	5	Порцеланови тигълчета съ каначета	2	75
	1	Водна сушилня $12/_{6}$ смт.	16	
	1	Ареометър за мъстъ, съ цилиндъръ	2	40
120	1	Спиртомъръ Салеронъ	3	—
	1	Сахарометър 0—25%	7	—
	1	Колба дебела $1/_{2}$ л.	—	90
	1	Мъдна водна баня съ трипозижникъ	10	—
	2	Оловни блюда 8 и 12 смт.	4	20
125	1	Цилиндъръ Фрезениусъ за $CaCl_2$ 26 смт.	4	20
	1	Кондензачна тръба съ 3 канелки	8	
	1	Волгаметъръ	18	—
	1	Апаратъ за гъстотата на парите по В. Майеръ	4	40
	9	Стъклени капсули за апаратъ на В. М.	4	50
130	8	Хомфапови стъкленици, 50 с. л.	6	40
	1	Едиометъръ Мичерлиховъ	13	—
	1	Хофмановъ, безъ стативъ	17	—
133	1	Дръжка за спруветки	1	50

134	3	Литровки: $^{100}/_2$ и 1 л.	3	—
135	1	Поляризационен апаратъ	145	20
	1	Лампа за апаратъ	20	—
	8	Конически чаши по 25 с. л.	3	—
	1	Ареометър отъ мъстъ, Гюйо	3	—
	2	Желѣзни триъгълника	—	40
140	1	Стативъ съ 9 стъкла за H_2S	2	—
	1	Малко сито	1	—
	2	Колодиеви аеростата	2	40
	4	Пахара съ устие	1	80
	1	Апаратъ за разлож. на HCl и NH_3	12	—
145	1	Апаратъ за опрѣдѣление на CO_2	5	60
	5	Колби за варение отъ 200—750 см ³ .	1	65
	1	Колба съ индексъ и стъклена затулка— $1/2$ лт.	2	40
	1	Мъдна реторта	10	—
	1	Стъклень хладилникъ	10	—
150	1	Пипета 10 см ³ , раздѣл. на $1/_{20}$ см.	1	40
	1	Стъклена хунция за испарение Купени прѣзъ 1896/97 година.	3	—
	8	испарителни паници, разл. голѣмии, отъ Май- сперски порцеланъ	12	40
	1	Испарителна паница отъ Берлински порцеланъ съ уста и рѣчица.	4	22
	1	Платинена испарителна чаша 85 мм.	166	05
155	1	Хлоркалциева тржба съ една тонка, 15 см. дълга	—	26
	5	” ” ” двѣ тонки, 20 ” ”	2	75
	9	У видни хлоркалциеви тржби	4	58
	1	Волартова хлоркалиц. тржба	—	88
	2	Хлоркалциеви цилиндри, 24 и 31 стм. вис.	3	85
160	1	Бунзеновъ хлордестилац. апаратъ	1	87
	5	Кобалтови стъкла	1	10
	8	Цилиндри съ кракъ	5	26
	1	Тржба за апаратъ на В. Майера	4	81
	4	Триъгълника съ глиници и порцел. тржби	1	32
165	2	Хофманови апарати съ по 3 канелки	74	80
	1	” ” съ влагленни електр.	37	40
	1	Водна помпа, метална	7	70
	3	Сгъклени чаши съ разширени уста	2	75
	3	Колби за филtrуване	3	74
170	2	Порцеланени хунции споредъ Д-ръ Хиршъ	2	75
	1	Индукционна Сименсовна тржба	11	19
	3	Тржби за замѣстяние на Вулфови сгъкленици	3	—
	1	Врѣзка отъ 6 тенекии за кроене на филtri	2	64
	5	Чифта часовни стъкла съ метални етикалки	3	30
175	2	Дрекслерови промиввателни стъкленици по 25 сл.	5	28
	1	Стъкларски столъ съ олейна лампа	55	—
	4	Стискалки Моорови	2	86
178	2	” Хофманови	1	76

179	1	Желѣзенъ чукъ № 4			4 —	
180	1	Литроннова лампа съ триножникъ			28 60	
	1	Шахтена пещь $\frac{26}{32}$ смт.			26 40	
	15	Колби за вареніе, различни			7 79	
	1	Зміобразенъ стъклена хладилникъ, 20 смт.			3 96	
	2	Желѣзни лъжички 25 и 40 мм въ диам.			1 21	
185	2	" " за изгаряп. на Р.			1 10	
	2	Лъжички отъ мръжа			1 54	
	2	Ерленмайерови колбии			2 35	
	2	Трѣби съ една топка			1 10	
	1	" " дзвъ			— 66	
190	1	Бинкова бюрета, 50 смт., раздѣл. на 0 1 см.			4 84	
	1	Моорова бюр. за хамелеонъ, 50 смт., разд. на 0·2 см.			5 50	
	2	Стъклени нипети: 25 и 50 смт.			5 68	
	2	Порцеланови Ладийки: $\frac{45}{12}$, $\frac{75}{11}$ мм.			— 83	
	1	Диаминтовъ хаванъ			13 20	
195	1	Стъклени Хаванъ съ стъклени тѣлчици, 13 смт.			1 10	
	1	Порцелановъ хаванъ съ порцел. тѣлчи., 16 "			3 08	
	1	Платиневъ тигъль 30 7 гр.			98 42	
	1	Редукционенъ Розеовъ тигъль, порцел.			5 28	
	1	Клѣщи стоманени съ порцел. брашица.			4 40	
200	2	Пенсети отъ черенъ вулканизиранъ каучукъ			2 20	
	1	Апаратъ за позлатяване, 17 смт. високъ			8 80	
	5	Сгъленици съ двойни запушалки, за реакт. 52 см.			8 80	
	1	Пещь за органическа анализа по Кюона			11 —	
	3	Технологически таблици: 1) Фабрикация на стоманата по Бессемеровия способъ; 2) Фабрикация на леда по Каревия способъ и 3) фабрикация на тухли			62 70	
205	10	Реторти безъ тубусъ, по 1 л.			5 72	
	9	" " " 3·5 сл.			3 56	
	9	" съ " и стъкл. запуш. 50 сл.			7 52	
	1	" " " 30 "			— 50	
209	10	Реторти съ тубусъ и стъкл. запуш., по 3·5 сл.			3 96	
				Всичко за		3271 70

Е. Пособия по Естественна История.

I. О т дѣлъ — Зоология.

1. Напѣнени животни:

					кжс.	цѣна
a)	Бозайници (Mammalia)	.	.	.	8	70,—
b)	Птици (Aves)	.	.	.	258	1290,—
c)	Влѣчуги (Reptilia)	.	.	.	3	13,—
d)	Риби (Pisces)	.	.	.	4	20,—

2. Припомени въ спиртъ животни.

a)	Влъчуги (Reptilia)	26	107,—
b)	Земноводни (Amphibia)	9	25,—
c)	Риби (Pisces)	24	40,—
d)	Мантийни (Tunicata)	2	10,—
e)	Мекотъли (Mollusca)	5	25,—
f)	Членестоноги (Arthropoda)	14	36,—
g)	Иглокожи (Echinodermata)	1	4,—
h)	Червии (Vermes)	6	15,—
i)	Мъшестги (Coelenterata)	7	20,—

3. Извънредни животни.

a)	Насъкоти (Insectae)	460	72,—
b)	Иглокожи (Echinodermata)	2	4,—

4. Скелети отъ животни.

a)	Бозайници (Mammalia)	3	26,—
b)	Птици (Aves)	2	16,—
c)	Влъчуги (Reptilia)	1	8,—

5. Чешепи отъ животни.

a)	Бозайници (Mammalia)	2	5,—
----	--------------------------------	---	-----

6. Кожи отъ животни.

a)	Бозайници (Mammalia) . . , . . .	1	5,—
----	----------------------------------	---	-----

7. Яйца отъ животни.

a)	Птици (Aves)	20	5,—
----	------------------------	----	-----

8. Твърди останки отъ животни.

a)	Черупки отъ мекотъли	32	10,—
b)	Корали . . ,	15	20,—

9. Микроскопически препарати 10 10. —

10. Уреди за ловене, препарирание и изучаване на животни.

a)	Микроскопъ съ 3 окуляра и 3 обектива . . .	1	330,—
b)	Обективни стъклa	30	2,—
c)	Покривни стъклa	100	3.20
d)	Триъгълна мръжка за ловене на морски животни	1	7,—
e)	Кръгла мръжка за ловене на насъкоти	1	2,—
f)	Кутия за събиране на насъкоти	2	5,—
g)	Стъкленици за препарирание жив. въ спиртъ	8	60,—
h)	Игли за насъкоти пакети	10	3,—

11. Ръководства за опръданяване животни.

a)	Fr. Berges. — Schmetterlings-Buch	1	15,—
----	---	---	------

b)	Dr. Fritsch. — Vögel Europa's	1	50,—
c)	Dr. Schmidt und Gübel. — Die schädlichen und nützlichen Insecten in Forst, Feld und Garten I und II abteilung	1	24,80

12. Зоологически стълни картини.

a)	Dr. Leucart und Nitsche	19	50,—
b)	Heinrich Jung	30	120,—

II. Отдѣль — Ботаника.

1. Хербари.

a)	3000 растения отъ Родопитъ, Рила, Витоша, Софийско, Татаръ-Пазарджикско, Шуменско и Варненско	сборка	1	300,—
b)	H. Wagner. Хербарий отъ тайноброчни раст.		1	9,60

2. Модели.

a)	Таблицы отъ искусственни растения	29	38,—
b)	Кошничка съ искусственни плодове	1	4,—
c)	Модели по никнението на растенията	5	68,—

3. Стъбла.

60	Стъбла отъ 100 различни растения	60	40,—
----	--	----	------

4. Съмена.

Колекция отъ 100 различни съмена	1	32,—
--	---	------

5. Микроскопически препарати

6. Ботанически стълни картини.

a)	Zippel une Bollmann	80	112,80
b)	Heirich Jung	30	120,—
c)	Torweg. Таблицы по морфологията	28	24,20
d)	Hartinger. Таблицы за гъбите	12	21,30
e)	Hartinger „ за отровните растения	14	34,20

7. Уреди за събиране и препарирание растения.

a)	Инструменти за препарирание растения	5	9,60
b)	Кутия за микроскопически препарати	1	1,70
c)	Блокъ за събиране и сушение раст.	1	4,—
d)	Ботанически кутии	2	6,—
e)	Пресъ за сушение растения	1	2,40
f)	Ножъ за копане растения	1	4,—

III Отдѣль. — Минерология, Геология и Палеонтология.

1)	Гипсови кристалли	90	30,—
2)	Дървени	90	20,—
3)	Оптически на три кристални системи	3	3,—

4) Сбирка отъ имитации на скъпоценни минерали	1	36,—
5) Различни минерали	200	300,—
6) Различни камъни (екали)	105	32,—
7) Окаменолости отъ всички формации . . .	100	40,—
8) Камъни съ отпечатани риби . . .	2	3,—
9) Мамонтовъ захъбъ	1	1,—
10) Кутия съ прибори за испитване минерали	1	24,—
11) Гониометър	1	24,—
12) Геологически чукъ	1	3,—
13) Геологическа карта	1	3,—

IV Отдѣлъ. — Антропология.

1) Човѣшки скелетъ	1	110,—
2) 20 модели отъ различни части на тѣлото ни	1	213,—
3) Медели отъ различни човѣшки черепи . . .	5	20,—
4) Анатомически картини	5	20,—
5) Картина за първобитнѣ постройки, съчива и оръжия на човѣка	1	2,—

2089 4241,80

Ж. Пособия по Геометрия, Геометрич. чертане и по Дескриптивна Геометрия.

		Цѣна
1) Тристъйна наведена пирамида	4,92
2) 5-стъйна правилна	»	5,77
3) 6 „ „ „ (съ отрѣзъ)	.	6,41
4) Призма раздѣлена на 3 пирамиди	5,98
5) 4-стъйна наведена призма	5,56
6) 6 „ правилна „	5,98
7) Паралелонипедъ отвѣсенъ	4,92
8) „ нахлоненъ	4,92
9) Цилиндръ съ разрѣзъ	5,98
10) Конусъ съ 4 разрѣзи	6,63
11) Правилни тѣла: кубъ, тетраедъръ, октоедъръ додекаедъръ и икосаедъръ	27,15
12) Кубъ за разложение (за куб. съдѣржание)	. .	1,71
13) Кълбо съ изрѣзъ	8,12
14) Апаратъ за гониометрически функции	. .	15,—
15) Сбирка отъ 12 стереометрически модели	. .	145,54
16) Буссола (диаметъ 110 м. м.)	. .	29,93
17) Das Linear Zeichnen von H. Weishaupt (I, II, III Abtheilung)	30,—
18) Табла отъ 3 проекционни равнини	7,50
19) Ротационенъ елипсоидъ (два)	18,80
20) „ параболоидъ (два)	18,80
21) Хиперболоидъ (единоплоский) два	28,20

22)	Хиперболоидъ (двоенплоски) (два)	65,80
23)	Хиперболоидески параболоидъ (два)	18,80
24)	Правоъгълна витлообразна плоскостъ	16,45
25)	Наклонена ,	,	,	.	.	23,50
26)	Кръглестъ коноидъ	21,50
27)	Хиперболоидъ	14,10
28)	Анулоидъ	9,—
29)	Мелоноидъ	9,—
30)	Хиперболоидъ двойнoplоски	10,—
31)	Коноидъ на сфера	9,—
32)	Конусова и цилиндрическа плоскостъ	17,—
33)	Сбирка на модели споредъ проф. Iarolimek	
	за проектирането (I серия и II серия)	{ 140,—
						94,—
35)	Модели за допир. равнино:	
	a) допирателни равнини къмъ наклоненъ цилиндръ	12,—
	въ дадена точка	
	b) допир. равнини къмъ наклоненъ цилиндръ но	12,—
	съ права линия	
	c) и d) допирателни равнини къмъ конуса	24,—
36)	Модели за съвниктѣ:	
	a) Права линия върху проекционнитѣ	17,10
	b) Четирежъгълникъ и кръгъ върху проекц. равнини	36,34
	c) 4-стъйнина и 6-стъйнина призма	36,34
	d) Цилиндръ	25,65
	e) Кълбо, полукълбо и кухъ цилиндръ	42,75
37)	Модели за съчението:	
	a) 4-стъйнина призма съ равнина	7,48
	b) Цилиндръ	7,48
	c) 3 цилинди съ разни съчевия	14,96
	d) 3 конуси	17,10
	e) Конусъ съ цилиндръ (3 случаи)	29,92
	f) Призма и цилиндръ съ кълбо (3 случаи)	32,06
	g) Кълбо съ конусъ и кълбо съ анулоидъ	32,06

1173,61

З. Пособия по рисуване.

Гипсови модели.

78	Ориаменти, листове, цветя и плодове	97,50
13	Фигурни барилниви	32,50
21	Маски	63,—
14	Ръкъ, крака и други части на човекъческото тѣло	14,—
16	Бюстове и статуйки	80,—
1	Борци (група)	17,50
2	Малки кучета	4,—

Модели за перспектива (телени)

1 Успоредни прави линии	1,14
1 Квадратъ	3,20
1 Равностраненъ триъгълникъ	3,42
1 Шестоъгълникъ	3,13
1 Петоъгълникъ	3,13
1 Осмоъгълникъ	3,13
1 Кръгъ съ 2 диаметра	2,56
1 > съ квадрадъ	6,41
1 Концентрически окръжности	6,41
1 Кубъ	5,35
1 Паралелепипедъ	5,34
1 Цилиндръ	5,56
1 Четирестъйна пирамида	5,34
1 Конусъ	5,34
1 Кълбо съ 2 меридиана и 3 успоредни кръгове	14,96
1 Екваторъ съ 2 меридиана	8,54

Древни модели за перспектива.

1 Пъленъ Кубъ	6,84
1 Кухъ Кубъ	7,48
1 " паралелолиниедъ	5,98
1 Четирестъйна пирамида	5,77
1 Пъленъ цилиндръ	8,54
1 Кухъ $\frac{1}{2}$ цилиндръ	5,98
1 Шестостъйна призма	6,41
1 Куха пръсченена пирамида	5,34
1 Пъленъ конусъ	8,54
1 Кухъ конусъ	9,61
1 Пълно кълбо	13,89
1 Кухо $\frac{1}{2}$ кълбо	10,69
1 Квадратна дъска	3,85
1 Квадратна дъска съ кръглестъ изрѣзъ	5,34
1 Осмоъгълна дъска съ квадратенъ изрѣзъ	5,34
1 Четирестъйнъ стълбъ съ квадратна дъска	7,27
1 Готически кръст. сводъ	16,03
1 Римски " "	16,03
1 Призматически двоенъ кръстъ	13,89
1 Кръглеста дъска съ квадратенъ изрѣзъ	5,34
42 Модели отъ картонъ	15,—

Печатни модели.

26 Andel, Polyhrom. Ornamente	10,—
25 Julien (lith.), cours de dessin	12,—
14 " " " élementaire	5,—
2 " " " Grands études aux 2 crayons	2,—
26 " " Etudes d'après l'antique	8,—
14 " " Cours préparatoire	5,—
68 Carot, l'ornement pour tous	20,—
6 Ant. Calame, Etudes progressives	2,—

22	Wendler, Farbige Flachornamente	6,—
4	Hermes, Глави.	2,—
11	» Пейзажи	8,—
25	Schreiber, Malerische Körperstudien	12,—
20	Bauer, Ornamenten Schule	5,—

Венчико за л. 671,61

И. Пособия по Географии.

№ по реестру	Наименование	Количество	Цена	
			л.	ст.
1	Australien und Polynesien v. H. Kiepert General karte des Türkische reiches in Europa und Asien	1	20	—
	Greciae antiqua	1	15	—
	Imperii romani	1	25	—
5	Europa (полит. карта) Europa um 350 nach Christo Der Grosse Ocean	1	25	—
	Europa in der 2tens helftedes X jahrhunderts	1	20	—
	Europa in zeitalter Napoleones (1789—1815)	1	20	—
10	Deutschland	1	20	—
	General-karte Europa in 25 Blättern	1	40	—
	Italia antiqua	1	15	—
	Physik. Wandkarte Africa	1	15	—
	» » Süd-America	1	15	—
15	» » Nord-America	1	15	—
	» » Europa	1	20	—
	» » Asien	1	20	—
	Politische » Asia	1	20	—
	» » Nord-America	1	20	—
20	» » Africa	1	15	—
	France, Belgique, Suisse et Italie	1	22	—
	Политич. учили карта на Европа	2	30	—
	» » » Съв. Америка	2	30	—
	» » » Южна »	1	15	—
25	» » » Африка	1	15	—
	Релефна карта Европа	1	20	—
	Карта България (отъ рус. ген.шабъ на листа)	1	30	—
	» » (10 л. въ купина)	1	30	—
	» Балкански Полуостровъ	2	30	—
30	» Южна Америка	1	8	—
31	» Азия	1	8	—

32	Карта Австралия		2	16	—
	», Америка		2	16	—
	», Палестина		2	15	—
35	», България съ прил. ней държави		2	50	—
	Безименна карта Азия		2	15	—
	», », Частитъ на света		1	7	50
	», », Африка		1	7	50
	», », Южна Америка		1	7	50
40	», », Полушарие		2	15	—
	», », Европа		1	10	50
	», », Съв. Америка		2	15	—
	Малъкъ глобусъ		1	20	—
	Голямъ глобусъ съ луната		1	40	—
45	Планетария		1	40	—
	Картини по Мат. География		20	17	75
47	», », Физ. »,		25	33	85
	Всичко тъла	100	969	60	

К. Училищна градина.

Тая година се тури основа на ботаническата градина въ дворъ на Гимназията. Разработи се една трета част отъ опръдъленото за градина място и посъхъ разни градинарски и индустритни растения. За идущата година ще се направи разсадникъ и цветната градина. Освънъ това се посадихъ 69 акации, намъстъ исъхънжлигъ отъ миниатюра година, така щото сега въ дворъ на Гимназията има 140 дръвчета.

VII. ДРУЖЕСТВОТО ЗА ПОДПОМАГАНIE БЪДНИ УЧЕНИЦИ.

При Гимназията съществува отъ 1881 година „Дружество за подпомагане на бъдни ученици“, на което цъльта е да снабдява бъдните прилежни ученици съ учебни книги, разни училищи, потръби, храна, облъкло, лъкарства и др., а когато капиталата му се толкова уголеми, щото да може да посреща разносните за тия яъща, то може да дава отъ лихвите на капиталата си и стипендии на най-отличните по успѣхъ и поведение бъдни ученици.

Потръбните срѣдства за постигане цъльта си дружеството набавя: 1) Огъ $\frac{1}{3}$ част отъ училищната плата, която плащатъ заможните ученици при записването си (за долните класове по 8 лева, за горните по 12 лева). 2) Отъ чистия приходъ на разни литературни и забавителни представления, уреждани отъ

учителското тѣло при Гимназията, 3) Отъ доброволни годишни пожертвувания на членовете и благодѣтели, които пожертвувания могатъ да бѫдѫтъ въ пари, въ храна, книги, дрѣхи, обуща и пр. и 4) Отъ лихвите на капитала на дружеството, които е вложенъ въ Българската народна Банка.

Въ края на минулата учебна година дружеството е имало готовъ капиталъ, вложенъ въ банката, 8765·10 лева златни.

Прѣзъ иската година приходъ възлиза на 2553·45 лева, отъ които 1377 л. отъ третата частъ на събраната прѣзъ годината училищна плата, 613·40 л. отъ лихви отъ вложението въ банката капиталъ, 545 л. отъ чистия приходъ на театралното представление, дадено отъ Италианска Оперна трупа за въ полза на дружеството на 4 Априлъ т. г. и 1805 волни помощи.—Расхода прѣзъ тая година възлиза на 1408·30 л., отъ които 13·55 л. за ажпо за промъна на 491·55 л. въ злато, 358·60 л. за купуване на разни учебници, 263·15 л. за подвързия на учебници за бъдните ученици и 773 л. за разни помощи (храна, обуща, облъкло) на 32 бъдни ученика отъ разни класове. Така щото чистия приходъ на дружеството прѣзъ тая година е 1145·15 л. и въ края на годината дружеството има вложенъ въ банката капиталъ отъ 9910·25 златни лева.

Считамъ за приятенъ дѣлъ, да изявѣмъ тукъ благодарностъ отъ страна на „Дружеството за подпомагане на бъдни ученици при Гимназията“, на всички уважаеми добродѣтели, които се притекоха на помощъ на дружеството било, чрезъ купуване на билети за представлението, било чрезъ волни помощи. Съ послѣдните се отличиха: Н. В. Прѣвосвѣщенство Варненский Митрополигъ, Симеонъ Прѣславский (50 лева), Г-да консулитъ въ града (50 лева), Г-нъ Ангелъ Славовъ, (чрезъ отстѫпването салона си безплатно) и много други граждани.

Желателно е и за въ бѫдѫщъ да се прѣтичатъ на помощъ на това дружество повече отъ Почитаемите граждани, като помагатъ, било като се запишатъ за членове на дружеството (съ 2 лева годишъ вносъ), било чрезъ доброволни пожертвувания (въ пари, дрѣхи, обуща, храна и пр.), които се приематъ съ благодарение въ всѣко време въ Дирекцията.

СПИСЪКЪ

на

учебниците на „Дружеството за подпомагане на бъдни ученици“, които се раздават въ началото на годината на бъдните ученици.

№ по редъ	Название на учебника	Авторъ	Колко екземпляра
1) За I Класъ			
1	Св. История. Въхти Завътъ	Дяконъ А. Кънчевъ	18
2	Ръководство по българ. езикъ	Д. Мишевъ	32
3	Всеобща История (стара)	Г. Дерманчевъ	30
4	География	Гр. Ивановъ	22
5	Геометрия	Икономовъ	33
6	Зоология	Векиловъ	19
7	Зоология	Бракаловъ	4
8	Читанка	Ив. Ивановъ	39
9	Българска Христоматия	Д. Мишевъ	3
2) За II Класъ			
1	Ръководство по българ. езикъ	Д. Мишевъ	21
2	Св. История. Новий завътъ	А. Кънчевъ	15
3	Всеоб. История (сръдня)	Г. Дерманчевъ	16
4	Всеоб. История (нова)	,	23
5	География	Драгановъ	12
6	Ботаника	Векиловъ	22
7	Аритметика	Кърджиевъ	4
8	Геометрия	Икономовъ	12
9	Читанка	И. Ивановъ	20
3) За III Класъ			
1	Ръководство по българ. езикъ	Мишевъ	9
2	Богуслужение	Бълковъ	9
3	Катихизисъ	Стефановъ	8
4	Геометрия	Икономовъ	9
5	Френски езикъ	Игнатовичъ	6
6	Антропология	Митовъ	6
7	Минералогия	Яржмовъ	10
8	Земеделие	Николовъ	7
9	Българ. История	Бобчевъ	12
10	Физика	Вацовъ	9
11	Химия	Яржмовъ	10
12	Христоматия	Мишевъ	6
13	География	Христовъ	9

4) За горните класове			
1	Словестностъ	Мишелъ	20
2	Старобългарска грамматика	Милетичъ	25
3	Българска Христоматия т. I	Мишелъ	13
4	" " II	"	5
5	Черковна История	Душановъ	5
6	" "	Стефановъ	1
7	Френски езикъ	Игнатовичъ	4
8	Френска грамматика	Астенидовъ	11
9	Moreaux choisie d' auteurs franeais	M. Grisot	6
10	Нѣмска грамматика	Буковски	10
11	Deutsches Lesebuch	Heinrich Bone	18
12	Русска грамматика	Николовъ	9
13	" "	Кирпичниковъ	13
14	" христоматія	Л. Поливановъ	13
15	Латинска Граматика	Брожка	8
16	Латинска Христоматия	"	9
17	Гръцка христоматия	Балабановъ	4
18	Българска литература	Тодоровъ	5
19	Алгебра	Гюзелевъ	3
20	Алгебра	Малининъ	23
21	Геометрия	Давидовъ	11
22	Тригонометрия	"	11
23	Логаритмически таблицы	Шоурекъ	7
24	Зоология	Граберъ	3
25	Ботаника	Мав. и Богдан.	3
26	Минералогия и Геология	Ярхм. и Митовъ	6
27	Всеобща История ч. I	Виноградовъ	18
28	" " " II	"	8
29	" " " III	"	3
30	Българска История	С. Бобчевъ	1
31	География	Бр. Шкорпилъ	12
32	Физика	Краевичъ	17
33	Химия часть I	Гюлмезовъ	12
34	" " II	"	9
35	" " III	"	4
36	Психология	Цаневъ	7
37	Логика	Струве	7
38	Етика	Безеншекъ	3
Всичко			802

СТАТИСТИЧЕСКА ТАБЛИЦА

на

учениците отъ Варненската държавна мъжка гимназия

„ФЕРДИНАНДЪ I“

презъ 18⁹⁶/₉₇ учебна година.

	К Л				
	I.				
	a	b	c	d	e
1. ЧИСЛО.					
Въ края на минулата учебна година	40	47	37	38	—
Записани въ началото на тая година	53	52	53	50	37
Постъпили прѣз течението на учеб. година	1	2	—	1	7
Всич. зап. въ нач. на уч. г. и пост. пр. теч. на г.	54	54	53	51	44
Отъ тѣхъ повтар. сѫщия класъ { отъ сѫщ. учили.	1	15	15	15	13
прѣзъ течението { отъ други учили.	—	2	2	4	1
Постъп. отъ по-дол. кл. на сѫщ. уч. и отъ IV отд.	52	31	26	32	27
Отъ другадѣ дошли	1	6	10	—	3
Напуснали { по болѣсть	—	—	—	—	1
прѣзъ течението { по смърть	—	—	—	—	—
на годината { по исключ. { за неиз. отсякст.	1	—	2	4	—
	—	1	—	1	2
	доброволно напуснали	3	7	6	4
Останали въ края на годината	50	46	45	41	33
2. Мѣсторождение (отечество).					
<i>Изъ България</i>					
Изъ Бургаски окрѣгъ	—	—	1	1	3
„ Варненски „	37	42	46	39	29
„ Вратчански „	—	—	—	—	—
„ Ломски „	—	—	—	—	—
„ Пловдивски „	—	—	—	—	1
„ Плѣвенски „	—	—	—	—	1
„ Разградски „	—	—	1	1	—
„ Русененски „	1	—	1	1	—
„ Свищовски „	—	1	—	—	—
„ Севлиевски „	1	—	—	—	1
„ Силистренски окрѣгъ	—	—	—	—	—
„ Сливенски „	2	—	—	—	3
„ Софийски „	1	1	—	—	—
„ Старо-Загорски „	1	—	—	—	2
„ Т.-Пазарджишки „	—	—	—	—	—
„ Търновски „	2	—	—	—	1
„ Хасковски „	—	—	—	—	—
„ Шуменски „	6	3	3	3	1
Изъ Македония	1	2	—	4	—
„ Одринско	1	—	—	—	1
„ други мѣста на Турция	—	1	—	1	—
„ Сърбия	1	—	—	—	—
„ Ромѫния	2	1	1	—	1
„ други мѣста вънѣ отъ княжеството	—	1	—	—	1

3. Народностъ.

Българи	50	50	51	45	40
Турци	—	—	—	—	—
Арменци	2	1	—	1	—
Гърци	—	—	2	3	—
Евреи	1	1	1	—	1
Ромжни	—	—	—	—	—
Други народности	1	2	1	3	—

4. Вѣроисповѣданіе.

Православни	49	50	52	48	43
Католики	1	1	—	2	—
Протестанти	1	1	—	—	—
Мохамедани	—	—	—	—	—
Израилити	1	1	1	—	1
Арmeno-Григорянци	2	1	—	1	—

5. Възрастъ.

10 годишни	15	—	—	—	—
11 "	37	14	1	—	1
12 "	2	40	11	3	9
13 "	—	—	38	4	8
14 "	—	—	3	30	12
15 "	—	—	—	9	6
16 "	—	—	—	5	7
17 "	—	—	—	—	1
18 "	—	—	—	—	—
19 "	—	—	—	—	—
20 "	—	—	—	—	—
21 "	—	—	—	—	—
22 "	—	—	—	—	—

6. Домашно положение.

Ученици съ живи родители	48	50	43	42	31
" безъ	—	—	1	—	1
" само съ баща	2	1	3	—	2
" " " майка	4	3	6	9	10

7. Издържание.

Колцина се участь на башни или майчини разноски	45	51	44	45	42
" " " роднински разноски	5	3	9	6	2
" " " чужди "	4	—	—	—	—

8. По място жителство на родителите

Отъ града, дъто е училището	28	33	33	33	21
Отъ вънъ	26	21	20	18	23
Отъ тяхъ { градски дъца	43	43	38	41	36
селски "	11	11	15	10	8

9. При кого живеятъ.

	а	б	в	г	д
1) При родителите си	53	45	41	47	31
2) „ близки роднини (брать, сестра, чичо, вуйчо)	1	8	7	3	7
3) „ чуждо семейство	—	1	5	1	6

10. По занятие на родителите.

Дѣца на земледѣщи	1	4	5	4	8
„ „ учители и священици	3	3	1	—	—
„ „ офицери и др. чиновници	13	6	7	5	4
„ „ търговци	12	11	10	7	4
„ „ надничари, ратай, слуги	8	11	6	14	7
„ „ занаятчи	8	14	6	12	5
„ „ свободни професии (адвокати и др.)	1	1	5	—	—
„ „ други непоказани по-горѣ занятия	8	—	6	—	9
Справчета (безъ баща)	—	4	7	9	7

11. Классификация.

1. Успѣхъ.

a) Въ края на учебн. година получили единаго	3	—	1	1	2
Зрѣлостни свидѣтелства	9	7	6	4	8
Отъ I редъ съ отличие	28	26	29	24	15
„ I редъ	9	11	9	10	8
„ II „ (ще повторятъ ежий класъ)	5	10	8	12	4
Отъ безъ общий редъ (ще правятъ повтор. испитъ)	14	12	15	13	—
Неправили испитъ	16	26	14	19	—
b) Въ края на минувшата учебна година.	7	7	8	6	—
Отъ I редъ съ отличие	17	9	16	11	—
„ I „	39	29	20	18	22
„ II „ (ще повторятъ)	8	11	6	12	9
Отъ безъ общий редъ (за поизвѣтленъ испитъ)	2	9	12	18	6
Неправили испитъ	2	—	13	1	4

2. Поведение.

Съ примѣрио	2	3	9	20	18	22
„ похвално	8	11	6	12	9	—
„ добро	2	9	12	18	6	—
„ сердно	2	—	13	1	4	—
„ укорно	2	3	1	2	1	—
„ лошо	1	2	1	—	2	—

3. Отсътствия.

Никакъ неотсутствували	4	—	—	1	3
Отъ 1 — 5 часа	14	8	29	10	10
„ 5 — 10 „	16	13	6	5	4
„ 10 — 20 „	10	13	4	9	11
„ 20 — 30 „	3	6	5	12	5
„ 30 — 40 „	3	2	3	6	—
„ 40 — 50 „	1	3	3	4	—
Повече отъ 50 „	3	5	3	4	—

II a	II b	II c	III a	III b	III c	IV a	IV b	IV c	V p.	V k.	V p.	V k.	V l p.	V l k.	V II p.	V II k.	
39	34	31	33	45	30	25	22	15	14	4	5	4	5	2	525	62·66	
2	6	5	9	1	3	9	3	8	9	2	1	5	1	4	94	11·22	
6	9	10	3	—	5	20	33	34	21	13	14	14	17	7	219	26·12	
5	7	3	2	6	13	12	19	12	7	4	3	3	5	1	124	14·80	
1	4	1	3	4	—	3	3	3	2	—	1	1	2	1	36	4·30	
5	4	3	5	3	8	6	2	1	3	2	3	1	1	—	82	9·79	
15	7	8	16	11	6	13	5	17	6	4	3	5	6	4	170	19·29	
5	4	4	1	3	1	3	3	4	1	—	—	—	1	—	76	9·07	
3	11	6	1	7	3	4	9	3	3	2	4	3	4	1	109	13·67	
2	—	—	2	4	—	2	—	3	—	3	1	1	2	1	28	3·34	
3	6	9	4	5	2	3	6	6	2	—	1	4	1	2	77	9·19	
8	6	12	11	3	5	8	11	8	20	4	4	5	1	3	136	16·25	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	1	—	—	—	—	1	1	2	1	2	—	—	2	6	8	22·8	
6	4	8	5	10	4	14	4	9	8	2	4	5	7	6	130	—	
22	21	16	20	20	17	19	23	21	18	6	6	7	4	—	342	50·5	
14	12	9	16	4	9	14	12	13	7	6	6	7	4	1	181	26·7	
5	11	13	4	12	8	6	18	12	10	3	4	4	6	—	162	—	
—	2	—	2	—	—	—	1	1	—	—	—	1	7	—	14	36·8	
17	22	23	13	12	—	5	7	8	8	14	14	10	—	—	209	—	
17	13	12	16	12	—	27	13	19	14	1	4	2	—	—	225	37·2	
10	11	7	12	16	—	13	17	15	9	10	5	4	—	—	157	26·	
8	7	3	4	8	—	6	12	10	8	4	5	1	31	—	160	20·9	
19	31	21	13	21	20	28	18	26	20	12	15	14	17	12	416	49·62	
12	7	8	25	9	9	12	9	5	7	4	5	2	2	1	163	19·42	
7	6	7	5	7	4	3	4	10	7	1	—	—	1	—	109	13·00	
6	4	2	1	6	2	6	17	7	6	1	—	1	1	—	80	9·53	
2	1	3	1	2	1	4	8	8	3	1	—	2	2	—	47	5·59	
1	—	5	—	1	2	1	2	1	1	—	—	4	—	—	24	2·84	
2	2	7	4	3	5	5	1	5	15	1	1	1	4	1	65	—	
4	14	8	9	8	9	6	8	8	1	1	7	4	5	2	165	—	
4	6	7	9	8	8	9	8	10	7	2	2	11	1	3	139	—	
7	3	10	11	4	6	9	9	12	6	3	3	3	2	2	137	—	
7	2	5	5	1	5	3	7	2	3	4	5	4	1	1	86	—	
2	—	1	3	2	2	3	7	4	—	2	—	—	1	2	50	—	
6	—	2	—	1	—	5	1	2	9	1	—	—	2	1	41	—	
4	2	—	—	10	3	3	10	12	15	—	—	4	1	1	79	—	

12. Здравословно състояние.		a	b	c	d	e
Колко ученици съж боледували		15	22	23	13	16
Колкоина никакъ не съж боледували		39	32	30	38	28
13. Училищна плата.						
Плащатъ училищна плата		24	21	15	18	18
Освободени по бъдност		30	33	38	33	26
Цѣлата сумма отъ училищната плата		152	168	120	144	144
14. Врѣменна помощъ.						
На колкоина е дадена помощъ						3 2
а) Отъ «Дружеството за помагане бѣдни ученици» именно:						
по 8 лева						1
» 10 »						
» 12 »						1
» 14 »						
» 15 »						2 1
» 20 »						
» 25 »						
» 30 »						
» 35 »						
» 45 »						
» 50 »						
» 60 »						
» 75 »						
б) Отъ Министерството на Народното Просвѣщение именно 1) по 50 лева						
2) » 60 »						

ЗАПИСВАНИЕ НА УЧЕНИЦИ ЗА 1897-98 УЧЕБ. ГОД.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 356

Дирекцията на Държавната Мажеска Гимназия „Фердинандъ I“ въ гр. Варна, извъестява на интересуващите се, че записването на ученици за 1897/98 учебна година ще почне на 20-и Август и ще се продължава до 30-и с. м. Презъ това време ще станият и поправителни испити.

Новите ученици и учениците от други училища, подаватъ прошение за приемане, придружено съ училищно свидѣтелство, къщечно свидѣтелство и медицинско свидѣтелство за прѣсаждане.

Бившите ученици, които иматъ свидѣтелства отъ безъ общи редъ, подаватъ прошение заедно съ училищните си свидѣтелства, а ония които минаватъ направо въ по-горенъ класъ, представатъ само училищните си свидѣтелства.

Всички ученици, които сѫ навършили 17 години прѣстavятъ и свидѣтелства, че сѫ записани въ иѣкой призователъ участъкъ.

При записването, заможните ученици внасятъ и прѣдвидената отъ закона училищна такса (8 лева за долните класове и 12 лева отъ IV класъ нагорѣ), а бѣдните ученици, за да се освободятъ отъ тая такса, подаватъ прошения, придружени съ формални свидѣтелства за бѣдностъ, издадени презъ текущата година.

Всички ученици при записването се явяватъ заедно съ родителите си или упълномощени отъ родителите частоиници, които саморѣчно се подписватъ въ особена книга въ дирекцията.

Редовните занятия въ всички класове ще почиятъ на 1-и Септемврий.

Външните ученици трѣбва да бѫдатъ прѣдварително настанени въ квартири, удобрени отъ дирекцията, съгласно правилника за ученическите квартири.

Гр. Варна, 30-и Юлий 1897 год.

Отъ Дирекцията.

ЗАБЪЛДЖЕНИ ПЕЧАТНИ ПОГРѢШКИ.

Страница 10.

- Редъ 8 Брайсъ вмѣсто Брейсъ
» 9 vol » vil
» 14 повече » по вече
» 20 Брайсовата вм Брейсовата
» 36 Юстинианови вм. юстинианови

Страница 11.

- Редъ 1 Σαββάτιος вмѣсто Σαρράτιος
» 15 Explicationes вм. Expositiones
» 19 че е билъ » и е билъ
» 23 Доминонъ » Домионъ

Страница 12.

- Редъ 24 докосвали вмѣсто закоспани
» 27 се приема за » се приема єс

Страница 13.

- Редъ 26 ас Iustinianam вм. і Iustinianam
» 31 ице видимъ подолу вм. на долу

Страница 14.

- Редъ 28 Σαββάτιος вм. Σαρράτιος

Страница 15.

- Редъ 6 а колкото относително, нѣма нужда, да се изличи
» 26 половината на вм. половината

Страница 16.

- Редъ 10 Eridannorum вм. epidannirum
» 11 erat вм. erit
» 12 urbis » arbis
» 12 reparator вм. reparitor
» 12 circumdedit вм. ciricumdedit
» 12 angulis » ngulis
» 13 Tetrapyrgia » Tetrapyrus
» 18 Епидамнейцитъ вм. Епидамейци
» 23 aquarum вм. auarum
» 24 gloriafa » gloriata

